

Reactienota zienswijzen

gecoördineerde besluiten Cortenoever – Voorsterklei

status: definitief
versie: geanonimiseerd
datum: 15 maart 2013

Hoofdstuk 1: Zienswijzen

Bij de voorbereiding van de besluiten die nodig zijn voor de uitvoering van dijkverlegging Cortenoever en dijkverlegging Voorsterklei, is besloten tot toepassing van de gemeentelijke coördinatie-regeling gecombineerd met de provinciale coördinatie-regeling beide op grond van de Wet ruimtelijke ordening.

De bedoeling van de voorgenoemde coördinatie-regelingen is om de voorbereiding en bekendmaking van de diverse benodigde besluiten, zoals genoemd in het coördinatiebesluit van de raad van de gemeente Brummen, het coördinatiebesluit van de raad van de gemeente Voorst en het coördinatiebesluit van Provinciale Staten van Gelderland, te coördineren en een loket te creëren voor het indienen van zienswijzen.

De ontwerpbesluiten hebben van donderdag 29 november 2012 tot en met woensdag 9 januari 2013 ter inzage gelegen. Gedurende deze periode zijn 40 zienswijzen ingediend. In onderhavige reactienota zijn de zienswijzen in verband met privacyredenen en vindbaarheid op het internet geanonimiseerd.

Hoofdstuk 2: Algemeen

De mogelijkheid tot het indienen van zienswijzen betrof de volgende ontwerpbesluiten (OB):

1. het ontwerpbestemmingsplan 'Dijkverlegging Cortenoever' van de gemeente Brummen (A);
2. het ontwerpbestemmingsplan 'Dijkverlegging Voorsterklei' van de gemeente Brummen (B);
3. het ontwerpbestemmingsplan 'Dijkverlegging Voorsterklei' van de gemeente Voorst (C);
4. het ontwerpbesluit omgevingsvergunning voor tijdelijke ontsluitings- en bouwwegen en laad- en losplaatsen voor Cortenoever en Voorsterklei, van de gemeente Brummen (D);
5. het ontwerpbesluit omgevingsvergunning voor het vellen van houtopstanden in Cortenoever en Voorsterklei, van de gemeente Brummen (E);
6. het ontwerpbesluit omgevingsvergunning voor tijdelijke- ontsluitings- en bouwwegen en laad- en losplaatsen voor Voorsterklei, van de gemeente Voorst (F);
7. het ontwerpbesluit omgevingsvergunning voor het vellen van houtopstanden in Voorsterklei, van de gemeente Voorst (G);
8. de ontwerpvergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998; (H)
9. de ontwerpontheffing op grond van de Flora- en faunawet (I);
10. de ontwerpvergunning op grond van de Ontgrondingenwet (J).

Zienswijzen konden ook betrekking hebben op het milieueffectrapport (MER) 'Ruimte voor de Rivier projecten Dijkverleggingen Cortenoever en

Voorsterklei'. Het MER hoort bij de drie bestemmingsplannen en de vergunning op grond van de Ontgrondingenwet.

De bevoegde gezagen zijn:

1. Gemeenteraad Brummen (voor A en B)
2. Gemeenteraad Voorst (voor C)
3. College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Brummen (voor D en E)
4. College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Voorst (voor F en G)
5. Staatssecretaris van Economische Zaken (voor H en I)
6. College van Gedeputeerde Staten van Gelderland (voor J)

Alle zienswijzen die schriftelijk en binnen de termijn zijn ingediend zijn in hoofdstuk 3 samengevat en voorzien van een reactie door het bevoegd gezag. De zienswijzen met nummers 1 t/m 40 zijn ontvankelijk.

De zienswijzen en de reactie daarop is weergegeven in een tabel. Elke zienswijze wordt voorafgegaan door een regel waarin de naam van de indiener(s) is vermeld. Vervolgens is in de eerste kolom de zienswijze samengevat, opgesplitst in onderdelen. In de tweede kolom is aangegeven op welk ontwerpbesluit (OB) het onderdeel van de zienswijze betrekking heeft; de nummering A t/m J van de ontwerpbesluiten keert hierbij terug. In de derde kolom is de beantwoording door het bevoegd gezag weergegeven. In de laatste kolom is aangegeven welke gevolgen er zijn voor de besluiten.

In hoofdstuk 4 worden ten slotte de wijzigingen weergegeven die naar aanleiding van de zienswijzen en ambtshalve in de besluiten zijn doorgevoerd.

Hoofdstuk 3: Samenvatting zienswijzen en reactie bevoegd gezag

1.			
<i>Samenvatting zienswijze</i>	<i>OB</i>	<i>Reactie bevoegd gezag</i>	<i>Aanpassing besluit(en)</i>
1.1 Indiener is tegen de dijkverlegging bij Cortenoever. De waterstanddaling had ook door maatregelen in de bestaande uiterwaarden gehaald kunnen worden. Indiener woont nu binnendijks en stelt dat zijn woonveiligheid door de dijkverlegging in gevaar komt.	A_1 J_6	<p>Indiener stelt terecht dat de waterstanddaling ook door andere maatregelen, zoals maatregelen in de uiterwaard had kunnen worden gerealiseerd. Ten tijde van het opstellen van de PKB (Planologische Kernbeslissing) Ruimte voor de Rivier zijn verschillende mogelijkheden tegen elkaar afgewogen en is een voorkeur uitgesproken voor een dijkverlegging. Na de bekendmaking van PKB deel 1 hebben verschillende belanghebbenden hier een zienswijze over ingebracht, waarna aanvullend onderzoek is uitgevoerd. Uiteindelijk is in PKB deel 4 het volgende geconcludeerd: (p.123 Toelichting PKB deel 4) <i>‘Voor de dijkverlegging Cortenoever zijn buitendijkse alternatieven aangedragen in de vorm van uiterwaardvergravingen. Vanuit hydraulisch oogpunt kunnen deze maatregelen voor de korte termijn de dijkverlegging Cortenoever vervangen. De voorgestelde maatregelen zijn in de aanloop naar PKB deel 1 al geïdentificeerd en beoordeeld. Vanuit de insteek ruimtelijke kwaliteit zijn de maatregelen negatief beoordeeld. Ook vallen delen van de maatregel onder de Habitatrichtlijn. De uiterwaard Reuversweerd valt geheel onder de Habitatrichtlijn en is op basis daarvan in het strategisch kader VHR opgenomen als ‘blijf af’-gebied. De kosten van deze uiterwaardvergravingen zijn tezamen een factor 3 tot 4 duurder dan de dijkverlegging Cortenoever.’</i> En: (p.125 Toelichting PKB deel 4) <i>‘De inspraak en de resultaten van het aanvullend onderzoek zijn voor het kabinet geen aanleiding het Basispakket voor de IJssel te wijzigen.’</i></p> <p>Ook na vaststelling van de PKB Ruimte voor de Rivier zijn op verschillende momenten nieuwe vragen over deze afweging gesteld en zijn daarvoor aanvullende berekeningen gemaakt. In 2008 zijn in het kader van discussies over de plannen voor</p>	Geen

	<p>de IJsselsprong de bewonersalternatieven opnieuw doorgerekend. In 2011 heeft de staatssecretaris op verzoek van de Tweede kamer de IJsselanalyse op laten stellen. Daarin is de keuze voor rivierverruiming door middel van het verleggen van de dijk herbevestigd. (Brief aan Tweede kamer d.d. 21-11-2011). Ten slotte heeft de gemeenteraad van Brummen in november 2011 vragen gesteld of de kosten voor het bewonersalternatief inderdaad wel zo hoog zijn en of mogelijk nieuwe inzichten rond die uitvoeringskosten zijn ontstaan. Bij het bewonersalternatief zijn vergravingen in vier uiterwaarden nodig om eenzelfde effect te bereiken als de dijkverlegging. De dijkverlegging is door zijn ligging in een scherpe bocht in de IJssel namelijk een zeer effectieve maatregel. Conclusie is dat er geen aanleiding is om te veronderstellen dat het bewonersalternatief substantieel goedkoper zou kunnen worden uitgevoerd. Daarmee zou een keuze voor dit alternatief niet binnen het taakstellend budget passen dat voor het totale PKB pakket is vastgesteld op 2,2 miljard euro.</p> <p>In het Expertiserapport (0920-008) van Van Rossum is ingegaan op de constructie van de woning. De conclusie is, dat bij de voorgenomen herinrichting geen sprake van gevaar voor mens of dier ontstaat. Bij een waterstand die statistisch eens in de 100 jaar voorkomt zal geen sprake zijn van bouwkundige schade. Wel is plaatselijk waterschade mogelijk. Bij een waterstand die statistisch gezien eens in de 1250 jaar zal voorkomen moet, naast waterschade, ook op bouwkundige schade worden gerekend. Deze zal beperkt zijn tot esthetische schade. In het rapport worden aanbevelingen gedaan om schadebeperkende maatregelen te treffen. Dit vervolgonderzoek en afspraken over de uitvoering hiervan vinden in onderling overleg plaats.</p> <p>Bij de inundatie (statistisch gemiddeld eens per 25 jaar) zal vooraf al duidelijk zijn dat de inundatie aanstaande is. De gemeente Brummen heeft in overleg met het waterschap een evacuatieplan opgesteld, die bij komende inundatie door de burgemeester kan worden ingeroepen.</p>	
--	---	--

<p>1.2 Indiener vraagt om plaatsing van damwanden rondom zijn perceel omdat hij circa 90 cm water op de vloer verwacht (ingenieurs verwachten teveel waterdruk op de muren en in de kelder)</p>	<p>A_1</p>	<p>Het bestemmingplan Dijkverlegging Cortenoever maakt het binnen de bestemming 'Waterstaat – Waterstaatkundige functie' mogelijk keerwanden aan te brengen. Voor de woning vinden op basis van het bouwkundig onderzoek nadere studies in overleg met indiener plaats. Het gaat hierbij om zogenaamde schadebeperkende maatregelen, die in goed overleg door het waterschap of indiener uitgevoerd kunnen worden. Of van deze mogelijkheid gebruik zal worden gemaakt, is een kwestie van feitelijke uitvoering. Dit is nu niet aan de orde. Indiener kan hierover in het kader van kavelaanvaardingswerkzaamheden voor de aanplant van nieuwe natuur afspraken maken met de Staat. In de beantwoording van zienswijze 1.1 is al uitvoerig ingegaan op de constructie. Indiener heeft het rapport ontvangen en het vervolgonderzoek voor schadebeperkende maatregelen is gaande.</p>	<p>Geen</p>
<p>1.3 Indiener stelt dat de verwijdering van houtopstanden ('kaalslag') zal leiden tot stormschade aan zijn opstallen.</p>	<p>A_1 E_3</p>	<p>De dichtstbijzijnde in dit plan te rooien boom staat op circa 400 m van de gebouwen van indiener. De overige bomen in de directe omgeving blijven gehandhaafd en daarnaast wordt naast het perceel van indiener nieuwe beplanting toegevoegd. Naar verwachting zal indiener in de eindsituatie geen onaanvaardbare stormschade lijden. Mocht indiener desondanks schade lijden, dan kan een verzoek om schadevergoeding worden ingediend bij het Schadeloket. De minister van I&M heeft hiervoor op 21 april 2009 een Beleidsregel schadevergoeding Ruimte voor de Rivier vastgesteld. Iedereen die stelt schade te ondervinden als gevolg van rechtmatige besluiten of rechtmatige feitelijke handelingen die nodig zijn om de maatregelen Cortenoever en Voorsterklei uit te voeren, kan hier een beroep op doen. Een dergelijk verzoek kan na het onherroepelijk worden van de besluiten die nu in procedure zijn worden ingediend bij de minister van I&M. Het indienen van een zienswijze is echter niet de manier om een verzoek om schadevergoeding in te dienen. In de procedure wordt vastgesteld of er schade optreedt en in hoeverre deze voor vergoeding in aanmerking komt. In de procedure wordt ook de peildatum bepaald. De peildatum voor de schade die wordt geleden als gevolg van het bestemmingsplan is de datum van inwerkingtreding van</p>	<p>Geen</p>

		dat bestemmingsplan.	
1.4 Indiener stelt dat zijn uitzicht geschaad wordt door de voorgestelde herplant.	A_1 E_3	Op circa 100 m van de gebouwen wordt één boom aangeplant, in het kader van de ruimtelijke kwaliteit. Deze boom lost op in het uitzicht op de 220 m lange bomenrij op circa 150 m vanaf de gebouwen. Naar verwachting zal het uitzicht van indiener hierdoor niet in onaanvaardbare mate worden aangetast. Mocht indiener desondanks schade lijden, dan kan hij een verzoek om schadevergoeding indienen bij het Schadeloket. Voor de procedure wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 1.3.	Geen
1.5 Indiener verwacht verstoring van de leefwijze van zijn topniveau wedstrijdruiven, vochtschade aan de duiven en slechtere wedstrijdresultaten door aanvliegvertraging, als gevolg van de aanleg van een fietspad op de oude dijk nabij zijn perceel, circa zeven meter van het hok (=Brummense Bandijk).	A_1	<p>Indiener verwijst kennelijk naar het besluit van burgemeester en wethouders van Brummen van 13 november 2012, waarbij ingestemd wordt met het ontwerpbestemmingsplan 'Dijkverlegging Cortenoever' en het voornemen wordt uitgesproken te zijner tijd de gemeenteraad van Brummen voor te stellen in het definitieve bestemmingsplan de mogelijkheid op te nemen een recreatief fietspad over de huidige primaire waterkering (Brummense bandijk) aan te leggen. In het ontwerp van het bestemmingsplan 'Dijkverlegging Cortenoever' wordt niet voorzien in dit fietspad. In de flora- en faunaonderzoeken is de mogelijkheid en de externe werking van dit fietspad in overleg met de bevoegde instanties in 2010 niet onderzocht.</p> <p>De gemeente Brummen heeft in overleg met het Rijk, de provincie en het waterschap besloten om de ontwikkeling en aanleg van een fietspad over de oude bandijk geen onderdeel te laten zijn van het bestemmingsplan 'Dijkverlegging Cortenoever'. De gemeente Brummen zal het initiatief nemen om, via een separate planologische procedure, inclusief de benodigde onderzoeken, het fietspad mogelijk te maken. Binnen deze procedure zijn de daarvoor geldende inspraakprocedures (zienswijzen en beroep) voor de burger gewaarborgd.</p> <p>Voor constructieve zaken wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 1.1. Overigens kan indiener ook gebruik maken van de Regeling inundatieschade (overstromingsschade). De Regeling inundatieschade geeft</p>	Geen

		eigenaren van gronden die buitendijks komen te liggen, volledige zekerheid van volledige schadeloosstelling bij optredende inundatie. De Staat biedt aan de onroerende zaak, die als gevolg van de uitvoering van maatregelen uit de PKB Ruimte voor de Rivier buitendijks komt te liggen, tegen de binnendijkse waarde aan te kopen van degene die eigenaar was op het moment van vaststelling van de PKB op 22 december 2005. Wil een eigenaar niet verkopen, dan kan hij met de Staat een inundatieovereenkomst sluiten. De Staat garandeert dan een volledige vergoeding van inundatieschade en garandeert de bereidheid om in de toekomst de onroerende zaak tegen binnendijkse waarde te kopen.	
1.6 Indiener stelt dat bij hoogwater de riolering niet meer werkt en vreest grote rommel (=schade). Hij kan bij evacuatie zijn duiven niet verzorgen en niet deelnemen aan duivenwedstrijden en woon-werkverkeer wordt bemoeilijkt.	A_1	De aannemer dient door aanpassingen van het systeem in te voorzien, dat de riolering te allen tijde blijft functioneren, ook bij inundatie. De vrees van indiener dat rommel ontstaat doordat de riolering niet meer zou werken bij inundatie is ongegrond. De ligging van de nieuwe dijk is bepaald op basis van de hydraulische taakstelling en na een afweging van alle relevante aspecten, waaronder landschappelijke inpassing en agrarische en overige belangen. Hierbij kon niet voorkomen worden dat een aantal percelen buitendijks komt te liggen. Bij inundatie van het nieuwe buitendijks gebied, gedurende enkele weken eens in de 25 jaar, zal het perceel van indieners van het binnendijks gebied zijn afgesloten. Dit is een gevolg van één van de hoofddoelstellingen van de PKB Ruimte voor de Rivier: veiligheid tegen overstroming. Het belang van indiener om de genoemde schade en overlast te voorkomen, is afgewogen tegen het belang van veiligheid bij hoogwater. Hierbij is dat laatste belang zwaarder gewogen. Het gebied waarin indiener woont zal overigens slechts incidenteel onderlopen, gemiddeld enkele weken eens in de 25 jaar. Hoogwater treedt bovendien vooral op in het winterseizoen. In deze tijd van het jaar worden geen duivenwedstrijden gehouden.	Geen
1.7 De woning en gebouwen van indiener zijn in januari 2007 'op slot' gegaan. Dit is de peildatum voor de schadevergoeding. Voor de eindcompensatie komen de eerder	A_1	De peildatum voor de schadevergoeding wordt bepaald in het kader van de procedure die volgt op het indienen van een verzoek om schadevergoeding. Zie hierover de beantwoording van zienswijze 1.3.	Geen

genoemde feiten in aanmerking: overlast, verstoord uitzicht, verstoorde rust e.d. Indiener heeft niet om de dijkverlegging gevraagd.			
2.			
<i>Samenvatting zienswijze</i>	<i>OB</i>	<i>Reactie bevoegd gezag</i>	<i>Aanpassing besluit(en)</i>
2.1 Indiener is tegen de sloop van de woning Cortenoeversweg 86 te Brummen. De woning is veilig doordat de waterhoogte op de drempel 0,68 m is. Dit is lager dan de toelaatbaar geachte 1 m. Als compensatie voor de stroomweerstand van de woning zou bijvoorbeeld de nabij aan te leggen sloot verruimd kunnen worden.	A_1	In de toelichting bij het bestemmingsplan Dijkverlegging Cortenoever is in paragraaf 4.5.2 uiteengezet waarom deze woning (agrarisch bedrijf met bedrijfswoning en –opstallen) niet behouden kan blijven. Bij aanvang van de planuitwerking zijn de opstallen aangekocht. In verband met het halen van de hydraulische taakstelling is in de planuitwerking uitgegaan van verwijdering van de opstallen, opdat opstuwende werking en vervolgens meer vergraving van landbouwgronden wordt voorkomen. Het bedrijf en de woning liggen in de hoofdstroming en zullen een opstuwende werking hebben. De stroomweerstand van de woning kan niet worden gecompenseerd door de nabij aan te leggen sloot te verruimen, omdat deze sloot daardoor zo breed zou worden, dat dit in onevenredige mate ten koste zou gaan van de voor de landbouw beschikbare grond. Indiener voert aan dat bij overstroming de waterhoogte op de drempel slechts 0,68 m bedraagt. Dit is juist. Dit maakt het echter niet anders dat de woning zich in de hoofdstroming bevindt en het handhaven van de opstallen tot het niet halen van de waterstandsdaling leidt, dan wel meerdere vergraving van landbouwgronden ten gevolge heeft. Het individueel belang ten opzichte van het belang om zoveel mogelijk landbouwgronden te behouden wordt in casu hier ondergeschikt verklaard.	De toelichting bij het bestemmingsplan Dijkverlegging Cortenoever van de gemeenteraad van Brummen is aangepast ten aanzien van de sloop van woning Cortenoeversweg 86 te Brummen.
2.2 Indiener wil graag de gespaarde woning weer terug verwerven. Volgens afspraken zou dit kunnen als de sloop niet plaats zou vinden.	nvt	Indiener zal de woning niet terug kunnen verwerven, omdat deze niet behouden kan blijven. Op korte termijn zullen de opstallen worden geamoveerd. Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 2.1.	Geen
3.			
<i>Samenvatting zienswijze</i>	<i>OB</i>	<i>Reactie bevoegd gezag</i>	<i>Aanpassing besluit(en)</i>

<p>3.1 Indieners zijn tegen het aanleggen van een fietspad over de oude bandijk te Cortenoever. Dit voornemen is niet meegenomen in de eerdere plannen, zodat aanwonenden niet de mogelijkheid hebben gehad om hier op in te spreken. Deze gang van zaken is procedureel onjuist: eerst keuren gemeente, provincie, waterschap en Rijk de plannen goed en vervolgens worden er nog allerlei details in gewijzigd.</p>	A_1	Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 1.5.	Geen
<p>3.2 In de onderzoeksrapporten wordt uitgegaan van een oude bandijk zonder fietspad. De overheid kan het niet maken om eerst allerlei onderzoeken uit te voeren waaruit blijkt dat het effect van de verandering op de instandhoudingsdoelstellingen niet negatief is, om vervolgens na goedkeuring van het bestemmingsplan een vergaande wijziging tussen neus en lippen door mede te delen.</p>	A_1	De procedure voor het vaststellen van een bestemmingsplan begint met het ter inzage leggen van een ontwerp daarvan met de daarbij behorende onderzoeken. In de onderzoeken is de aanleg van het fietspad niet opgenomen. Voor het overige wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 1.5.	Geen
<p>3.3 De uiterwaarden van Cortenoever zijn Europees beschermd natuurgebied zoals beschreven in de Nota Natura 2000, waar jaarlijks vele vogels gebruik van maken. Fietsers op de bandijk zullen de rust van de trekvogels ernstig verstoren. Dit is in strijd met de Nota Natura 2000.</p>	A_1	Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 1.5.	Geen
<p>3.4 Cortenoever gaat groots op de schop, landschappelijk gaat veel moois verloren en veel buurtbewoners zullen vertrekken. Er zal de komende jaren veel overlast zijn van de uitvoering van het project. Hier komt dan ook nog de overlast van het fietspad over de oude bandijk bij.</p>	A_1	Het is juist dat in het gebied veranderingen gaan plaatsvinden en dat daarbij landschappelijke elementen verloren gaan die door velen positief worden ervaren. Dit is een gevolg van één van de hoofddoelstellingen van de PKB Ruimte voor de Rivier: veiligheid tegen overstroming. Een andere hoofddoelstelling van de PKB is evenwel het leveren van een bijdrage aan de ruimtelijke kwaliteit. Hoewel er dus veranderingen plaatsvinden in het gebied gebeurt dit met respect voor de aanwezige ruimtelijke kwaliteit van het gebied. Een aantal bewoners en agrariërs in het gebied zal als gevolg van de maatregel moeten verhuizen. Ook dit is een gevolg van het belang van het creëren van veiligheid	Geen

		<p>tegen overstroming. Het belang van individuele bewoners en agrariërs om in het gebied te blijven, weegt daar niet tegen op.</p> <p>Bij de feitelijke uitvoering wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de belangen van betrokkenen. De voor de uitvoering benodigde bouwwegen en andere tijdelijke voorzieningen voldoen aan alle relevante normen, zodat naar verwachting geen sprake zal zijn van onaanvaardbare overlast. Omtrent de stelling van het fietspad over de oude bandijk verwijst het bevoegd gezag korthedshalve naar de beantwoording van zienswijze 1.5.</p>	
<p>3.5 Als al ergens geld voor beschikbaar is, kan dit beter worden besteed aan het op orde maken van de beplanting van Cortenoever en het zorgen voor een aantrekkelijk gebied voor fietsers, die over de Piepenbeltweg/Holthuizerweg een prachtig rondje kunnen fietsen.</p>	A_1	<p>De beplanting in de gebieden Cortenoever en Voorsterklei is in het kader van het opstellen van de beplantingsplannen beoordeeld. Hierbij is geconcludeerd dat een deel van de beplanting zal moeten wijken ten behoeve van het halen van de hydraulische taakstelling. In het kader van het leveren van een bijdrage aan de ruimtelijke kwaliteit komt op een aantal plaatsen beplanting terug, maar het grootste deel van de beplanting die verdwijnt komt niet terug in het gebied. Ter compensatie hiervan wordt een bijdrage gedaan aan de groenfondsen van de gemeenten Brummen en Voorst, waarmee beplanting buiten het gebied gecompenseerd kan worden.</p>	Geen
4.			
<i>Samenvatting zienswijze</i>	<i>OB</i>	<i>Reactie bevoegd gezag</i>	<i>Aanpassing besluit(en)</i>
<p>4.1 Indiener maakt als eigenaar van het perceel Cortenoeversweg 66 te Brummen bezwaar, respectievelijk, dient een zienswijze in, tegen het ontwerpbestemmingsplan 'Dijkverlegging Cortenoever' in haar geheel alsook specifiek voor het eigen terrein. In het verleden is meermalen gebleken dat dezelfde watervolumes kunnen verwerkt met minder grondgebruik. Het plan is ontstaan vanuit te verwachten hogere</p>	A_1	<p>In deze fase van de procedure is het indienen van een bezwaarschrift niet mogelijk. Gegeven de dubbelbenoeming van de ingediende reactie behandelt het bevoegd gezag deze reactie als een zienswijze. Deze zienswijze lijkt te verwijzen naar de afweging die voor het nieuwe buitendijks gebied is gemaakt tussen de inzet van oppervlakte tegenover diepte van vergravingen. Bij het planontwerp is uitgegaan van de Handreiking ruimtelijke kwaliteit IJssel van Bosch en Slabbers en de Handreiking ruimtelijke kwaliteit gebieden Cortenoever en Voorsterklei van HNS, waarbij de volgende ontwerpstappen zijn doorlopen:</p>	Geen

<p>waterstanden en de noodzaak dat water te kunnen verwerken.</p>		<p><i>breedte</i> – dijktracé verleggen, het dijktracé wordt naar het westen verlegd en ingepast in het landschap. <i>hoogte</i> – obstakels verwijderen, bebouwing in de stroming en opgaande beplanting dwars op de stroming wordt verwijderd. <i>diepte</i> – grondverzet, vergravingen worden ingezet. Deze volgorde leidt ertoe dat vergravingen pas zijn uitgewerkt toen vaststond hoever de dijk naar het westen komt te liggen en welke obstakels (inclusief bebouwing en opgaande beplanting) moeten worden verwijderd. Daarnaast heeft een zorgvuldige afweging plaatsgevonden tussen oppervlakte tegenover diepte en de gevolgen hiervan voor de landbouw. Bij afweging van alle betrokken belangen is er voor gekozen om iets dieper te vergraven om het ruimtegebruik te beperken. Het rapport Hydraulica onderbouwt dat het ontwerp voldoet aan de voorwaarde voor waterstanddaling. Het ontwerp is daarmee zorgvuldig tot stand gekomen. In het addendum op het MER worden de afwegingen tussen de overstromingsfrequentie, breedte, hoogte en diepte ten aanzien van de belangen landbouw, landschap en natuur beschreven. Korthedshalve wordt naar dit rapport verwezen.</p>	
<p>4.2 De overheid heeft de taak eventueel noodzakelijke plannen uit te voeren met zo min mogelijk schade voor de inwoners.</p>	<p>A_1</p>	<p>Het planontwerp is bepaald op basis van de hydraulische taakstelling en na een afweging van alle relevante aspecten, waaronder landschappelijke inpassing en agrarische en overige belangen. Hierbij kon niet worden voorkomen dat een aantal percelen buitendijks komt te liggen. Dit is een gevolg van de hoofddoelstelling van de PKB Ruimte voor de Rivier: veiligheid tegen overstroming. Het belang van de bewoners om schade en overlast te voorkomen, is zorgvuldig afgewogen tegen het belang van veiligheid bij hoogwater en mogelijkheden voor de landbouw. Hierbij is aan laatstgenoemde belangen een zwaarder gewicht toegekend. Voor indiener speelt dit overigens niet. De woning van indiener ligt binnendijks en blijft binnendijks. Het bevoegd gezag realiseert zich dat door uitvoering van de maatregel schade kan ontstaan. Mocht indiener schade lijden, dan kan een verzoek om schadevergoeding worden ingediend bij het Schadeloket. Voor de procedure wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 1.3.</p>	<p>Geen</p>

<p>4.3 De dijk ligt nu op 400 meter afstand en zou oorspronkelijk verplaatst worden naar 185 meter van het terrein van indiener, maar in de huidige plannen wordt de dijk opgeschoven naar 30 meter van het huis van de indiener. Waar de plannen eerst 2.000 m² van het perceel zou beslaan bedraagt dit nu 5.000 m² en wordt nu tevens een sloot gerealiseerd.</p>	<p>A_1</p>	<p>De uiteindelijke ligging van de nieuwe dijk is bepaald op basis van de hydraulische taakstelling en na een afweging van alle relevante aspecten, waaronder landschappelijke inpassing en agrarische en overige belangen. Hierbij kon niet worden voorkomen de nieuwe dijk op korte afstand van een aantal bestaande woningen komt te liggen. Dit is een gevolg één van de hoofddoelstellingen van de PKB Ruimte voor de Rivier: veiligheid tegen overstroming. De gevolgen van de nieuwe dijk voor het perceel van de indiener is afgewogen tegen het belang van veiligheid bij hoogwater. Hierbij is dat laatste belang zwaarder gewogen. De sloot is nodig in verband met de afvoer van eventuele vernatting.</p>	<p>Geen</p>
<p>4.4 De plannen houden geen rekening met natuurwaarden als vleermuizen en de gesignaleerde das.</p>	<p>A_1 I_5</p>	<p>Voor en tijdens de uitwerking van de ontwerpen is ecologisch onderzoek verricht. Er liggen drie natuurrapportages ten grondslag aan het plan en de besluiten: de Passende beoordeling, de toetsing EHS en Boswet en de Toetsing voor de Flora- en faunawet.</p> <p>In het plan is rekening gehouden met de das door het opnemen van een dassenburcht in het noorden van Voorsterklei. In plangebied Cortenoever is tijdens de ecologische onderzoeken niets gevonden dat duidt op aanwezigheid of leefgebied van dassen. In het Natuurmaatregelenrapport is opgenomen op welke wijze het plan rekening houdt met de aanwezige vleermuizen.</p> <p>Bij de toetsing van flora- en fauna is specifiek in detail ingegaan op de gewone dwergvleermuis en de das. Voor deze soorten is onder voorschriften ontheffing verleend. Dit houdt in dat de maatregelen ten aanzien van die soorten, die ervoor zorgen dat de effecten van de werkzaamheden wordt verminderd, dan wel voorkomen, moeten worden uitgevoerd. Als dit gebeurt, komt de gunstige staat van instandhouding van de soorten niet in het geding.</p> <p>Uiteraard kunnen tijdens de verdere voorbereiding en uitvoering van het plan alsnog (andere) beschermde soorten worden aangetroffen. In het algemene deel van de het huidige ecologisch werkprotocol (Hoofdstuk 2,</p>	<p>Geen</p>

		natuurmaatregelenrapport) is opgenomen dat op aanwijzing van de ecologische begeleiding vanuit de directievoering een zorgplicht bestaat om aanvullende maatregelen te nemen. Eventueel zal een aanvullende ontheffing moeten worden aangevraagd of kunnen aanvullende voorschriften aan de voorliggende ontheffing worden verbonden.	
4.5 Indiener behoudt zich het recht voor om op een later tijdstip aanvullende informatie bij haar bezwaarschrift te voegen en zich te laten vertegenwoordigen.	nvt	Het bevoegd gezag neemt dit voor kennisgeving aan.	Geen
5.			
<i>Samenvatting zienswijze</i>	<i>OB</i>	<i>Reactie bevoegd gezag</i>	<i>Aanpassing besluit(en)</i>
5.1 De zienswijze van indiener richt zich ook op alle met het ontwerpbestemmingsplan 'Dijkverlegging Voorsterklei' samenhangende en gelijktijdig in procedure gebrachte ontwerpbesluiten. De zienswijze van indiener is gericht op behoud van rechten en/of ter verkrijging van schadevergoeding voor alle gevolgen en maatregelen van de dijkverlegging in de Voorsterklei en de besluiten daartoe onder andere op grond van de Waterwet.	C_2	Indiener wijst er op dat de zienswijze betrekking heeft op alle besluiten die nu in procedure zijn. Het bevoegd gezag constateert echter dat de zienswijze inhoudelijk niet op alle besluiten ingaat. Het bevoegd gezag gaat er dan ook van uit dat de zienswijze alleen betrekking heeft op de besluiten waarop in de verdere tekst van de zienswijze inhoudelijk wordt ingegaan. Welk(e) besluit(en) dit betreft is per deelzienswijze met een codering aangegeven. Mocht indiener schade lijden, dan kan een verzoek om schadevergoeding worden ingediend bij het Schadeloket. De procedure is beschreven in reactie 1.3.	Geen
5.2 Indiener stelt dat hoewel volgens blz. 72 van de toelichting de drooglegging van de Voorsterklei niet verbetert of verslechtert, gelet op de locatiekeuze en hoogteligging van de uitstroomopening, rekening moet worden gehouden met een ernstige vernatting van het noordelijk deel van het gebied.	C_2	De hoogteligging en locatiekeuze en vorm van de uitstroomopening zijn bepaald met inachtneming van de effecten daarvan op de afvoer en ontwatering in het gehele plangebied. Bij en na het meestromen van het gebied is sprake van vernatting. Het gebied zal gemiddeld eens per 25 jaar overstromen. Daarnaast kan ook op de gronden vlak achter de uitlaat vernatting door golfoverslag optreden. Deze vernatting is echter van tijdelijke aard en zal gemiddeld eens per 25 jaar aan de orde zijn. Wanneer het gebied niet meestroomt is er ter plaatse van de vergravingen sprake van vernatting. Delen van de vergravingen zijn zo diep dat deze permanent onder water zullen staan. Er is voor gekozen om zo diep te vergraven omdat de vergravingen hiermee tot een kleiner oppervlak beperkt kunnen blijven. Zodoende wordt	Geen

		niet alleen voldaan aan de hydraulische taakstelling maar ook aan de doelstelling gronden te behouden voor de landbouwkundige functie.	
5.3 Indiener concludeert uit het ontwerpbestemmingsplan dat het gebied voor de toekomst hoofdzakelijk zal dienen voor de berging van rivierwater en dat de agrarische exploitatie daaraan volledig ondergeschikt zal zijn.	C_2	Voor de maatregelen Cortenoever en Voorsterklei gelden de algemene doelstellingen van de PKB Ruimte voor de Rivier, namelijk ten eerste waterveiligheid en ten tweede het leveren van een bijdrage aan de ruimtelijke kwaliteit. Overigens gaat het bij de doelstelling waterveiligheid uitdrukkelijk niet om het bergen van rivierwater, maar om het vergroten van de afvoercapaciteit. De rangschikking van doelstellingen voor Cortenoever en Voorsterklei leidt ertoe dat de gebieden incidenteel voor de afvoer van water gebruikt worden maar dat het overige deel van de tijd de gebieden voor landbouw kunnen worden gebruikt, zij het binnen de randvoorwaarden die de capaciteit voor waterafvoer veilig stellen. De verwachting is dan ook dat het gebied op rendabele wijze voor de landbouw gebruikt kan worden. Hierbij wordt verwezen naar het rapport van het Landbouweconomisch Instituut (LEI; bijlage 14 bij het MER). De overstromingsfrequentie, gemiddeld eens in de 25 jaar, is zo gekozen dat landbouw nagenoeg op eenzelfde manier als nu kan worden uitgeoefend. In het LEI-rapport en de rapporten van Aequator (bijlage 12 bij het MER) zijn de beperkingen aangegeven, zoals het niet mogelijk zijn van tuinbouw, intensieve veehouderij en meerjarige tuinbouw. Daarnaast zullen na inundatie opruim- en herstelwerkzaamheden moeten worden uitgevoerd (zie basisrapport landbouw van Aequator), waardoor de situatie dus niet gelijk blijft aan de huidige situatie. Vanuit de rapporten van Aequator en het LEI is duidelijk dat, bij een overstromingsfrequentie van gemiddeld eens per 25 jaar, vanuit de verschillende ontwerpvarianten die aanwezig waren, het definitief ontwerp voor het landbouwgebruik optimaal is. In het MER en het addendum op het MER is uitvoerig op de afweging van de verschillende ontwerpvarianten ingegaan. Korthedshalve wordt hiernaar verwezen.	Geen
5.4 Indiener noemt het tekenend dat ook in de toelichting wordt geconcludeerd dat het verlies van mogelijkheden voor de	C_2	Ongeveer 10% van de gronden zal gebruikt worden voor de nieuwe dijk en de vergraving. Deze 10% kan niet worden teruggewonnen voor landbouw in het gebied, aangezien de	Geen

<p>landbouw in absolute zin niet kan worden gemitigeerd, en stelt dat de nevendoelelstelling om de huidige agrarische functie in het gebied te behouden dus niet kan worden bereikt.</p>		<p>rest van het gebied al een landbouwfunctie heeft. De Staat koopt actief gronden aan in het gebied voor compensatie. Ook wordt met de provincie samengewerkt om aangekochte gronden voor landbouw als compensatiegronden aan te bieden. Ongeveer 90% van de gronden van het projectgebied Cortenoever blijft voor landbouw beschikbaar (voortzetting landbouwgebruik en beperkt gebruik landbouw van gronden). Door de aanleg van dijken (specifiek de kernzone van de dijk) en de vergraving in het noorden zal ongeveer 6% aan landbouwgrond verdwijnen. De te vergraven gronden in het zuiden en de landschapsberm (gezamenlijk ongeveer 14%).zijn beperkt voor landbouw geschikt. Dit is noodzakelijk voor de waterveiligheid in Nederland. In het gebied zijn ook bedrijven gestopt of volledig verplaatst. Deze gronden worden uiteraard ook voor compensatie ingezet. Samengevat zullen minder gronden beschikbaar zijn maar de omvang is gering en de Staat zet zich maximaal in om blijvende landbouwbedrijven te compenseren in grond. Hierbij wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 5.6.</p>	
<p>5.5 Indiener stelt dat door de dijkverlegging de waarde van landbouwgronden bij de overgang van binnendijks naar buitendijks gebied zal verminderen. Indiener stelt dat de verslechterde verkaveling, ontsluiting en waterhuishouding leiden tot een lagere pacht prijs. Daar komt nog beperking in de exploitatiemogelijkheden en de opgelegde beheerlast bovenop.</p>	C_2	<p>Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijzen 1,3 en 1.5. Ten aanzien van het te voeren beheer over de gronden worden nog gesprekken gevoerd met indiener.</p>	Geen
<p>5.6 Indiener laat aspecten als schade door kwelinvloed binnendijks, belastingschade door onttrekking aan de rangschikking onder de Natuurschoonwet 1928, etc. hier nog buiten beschouwing en kan niet nu beoordelen welke schade zal optreden door de maatregelen en besluiten die uit de vaststelling van alle samenhangend in procedure gebrachte ontwerpbesluiten voortvloeien.</p>	C_2	<p>In het plan is opgenomen, dat de NSW-status niet wordt aangetast. Sterker nog: in het plan wordt de versterking en mogelijk het vestigen van een nieuw NSW-status mogelijk gemaakt. Met indiener is een overeenkomst gesloten over de schadeloosstelling ten behoeve van het toekomstig beheer en onderhoud, ruil van gronden en het door het waterschap uit te voeren beheer op de dijk e.d.</p>	Geen

6.			
<i>Samenvatting zienswijze</i>	<i>OB</i>	<i>Reactie bevoegd gezag</i>	<i>Aanpassing besluit(en)</i>
6.1 Indiener richt zijn zienswijze tegen het MER en het ontwerp van alle drie bestemmingsplannen. Hij woont net buiten het plangebied, maar binnen het beïnvloedingsgebied van de maatregelen van Cortenoever en Voorsterklei. Hij stelt dat vanuit de overheid naar de bewoners en gebruikers van het bovenstroomse gebied van CoVo geen (actieve) informatievoorziening heeft plaatsgevonden en dat ook geen enkel overleg heeft plaatsgevonden. Indiener stelt dat de verantwoordelijke instanties hiermee in gebreke zijn gebleven.	A_1 B_1 C_2	Het waterschap heeft een zeer intensief gebiedsproces doorlopen met direct betrokkenen in het plangebied en direct daarbuiten (omgeving Cortenoeversweg). Andere betrokkenen hebben nu de gelegenheid zienswijzen in te brengen. Indiener heeft van deze gelegenheid ook gebruik gemaakt. De stelling dat geen (actieve) informatievoorziening heeft plaatsgevonden kan niet worden gevolgd.	Geen
6.2 Indiener stelt dat de wijzigingen van de in- en uitstroomhoogten, het meestromen van de rivier, afgravingen bij CoVo en de gevolgen hiervan, sterk afwijken van de maatregelen beschreven in de PKB. Indiener memoreert dat in de PKB twee doelen centraal staan, namelijk veiligheid en ruimtelijke kwaliteit. Pas later is het behoud van de huidige functie in het CoVo gebied er aan toegevoegd. Nu het mee-overstromen wordt beperkt tot gemiddeld eens in de 25 jaar wordt niet meer voldaan aan de uitwerking van de PKB. Tevens wordt de beoogde waterstanddaling niet gerealiseerd voor het bovenstroomse deel van de IJssel tot Doesburg.	A_1 B_1 C_2	In de PKB is niet de uitwerking van de maatregelen vastgelegd, maar slechts de waterstanddaling die moet worden gerealiseerd en de locatie daarvoor, alsmede de functie van het gebied. Ter voorbereiding op de PKB zijn schetsen uitgewerkt om de haalbaarheid te onderzoeken. Deze schetsen zijn echter niet in de PKB vastgesteld en hebben derhalve geen bindende status.. De voorwaarde van het behoud van de landbouwkundige functie was al in de PKB opgenomen en is nader uitgewerkt in het project. Niet alleen is het behoud van de landbouwkundige functie noodzakelijk om het effect op de samenleving in het gebied te beperken, ook is het een voorwaarde om het beheer te borgen. Hieruit volgt dat de overstromingsfrequentie moet worden beperkt tot gemiddeld eens in de 25 jaar. Met de waterstands daling die door dit plan wordt gerealiseerd wordt voldaan aan de doelstellingen van de PKB. Hierbij wordt ook verwezen naar het addendum op het MER, waarin onder andere de afweging over overstromingsfrequentie is beschreven.	Geen
6.3 Indiener stelt dat het rapport van het Landbouw Economisch Instituut, dat de basis vormt voor onderbouwing van de	A_1 B_1 C_2	Belangrijk uitgangspunt bij de afweging bij de variantkeuze is de overstromingsfrequentie. De gemeenteraad van Brummen heeft begin 2009, onder verwijzing naar de rapporten van	Geen

<p>huidige in- en uitstroombuogtes en de overstromingsfrequentie van gemiddeld eens in de 25 jaar, bijzonder discutabel is en geeft daarvan een aantal voorbeelden.</p>	<p>Aequator (bijlage 12 bij het MER) en het LEI-rapport (bijlage 14 bij het MER), gekozen voor een overstromingsfrequentie van gemiddeld eens per 25 jaar. De staatssecretaris van Infrastructuur & Milieu heeft dit uitgangspunt bij de variantenkeuze op 21 december 2009 meegenomen. In de gemeenteraad was er breed draagvlak voor, gesteund door de omgeving, om wanneer de dijkverlegging doorgang zou vinden, te kiezen voor de overstromingsfrequentie van gemiddeld eens per 25 jaar.</p> <p>In het LEI-rapport en de rapporten van Aequator (waaronder het basisrapport Landbouw) zijn de afwegingen voor de verschillende ontwerpvarianten met de overstromingsfrequenties aangegeven. Ook in het MER en het addendum op het MER is de afweging voor de overstromingsfrequentie van gemiddeld eens in de 25 jaar beargumenteerd. Vanuit de PKB Ruimte voor de Rivier is ook het doel om de landbouwkundige functie te behouden. Vandaar ook de keuze om met het halen van de hydraulische taakstelling een ontwerp te kiezen dat voor de landbouw nagenoeg geen wijzigingen met zich mee brengt. Bij een overstromingsfrequentie van gemiddeld eens per 10 jaar ontstaan voor de projectgebieden grote wijzigingen voor het landbouwkundig gebruik. Vanuit het LEI-rapport nog het volgende ten aanzien van het landbouwkundig gebruik:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bij een overstromingsfrequentie van gemiddeld eens per 10 jaar zullen dezelfde nadelen voorkomen als bij een jaarlijkse overstroming, maar zal de grasmat waarschijnlijk weer van goede kwaliteit worden. Er zal weinig verruiging plaatsvinden. Landbouw in de vorm van veehouderij is redelijk goed mogelijk. Uiteraard zal men rekening moeten houden dat een overstroming kan plaatsvinden (LEI, p. 27). - Bij een overstromingsfrequentie van gemiddeld eens per 25 jaar kan de landbouw op nagenoeg dezelfde wijze als nu plaatsvinden. Uiteraard zal de inrichting van het gebied er wel op ingesteld moeten worden. Het biedt ook weer mogelijkheden voor het telen van akkerbouwgewassen (LEI, p. 28). 	
---	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> - In paragraaf 4.2.5 van het LEI-rapport worden de samenvattingen gegeven van de mogelijkheden. Intensieve veehouderij, glastuinbouw en meerjarige tuinbouw zijn niet meer mogelijk. Omslagpunt voor wel of geen landbouw ligt bij een overstromingsfrequentie van eens per 10 jaar. - In tabel 4.1 in het LEI-rapport staan de + en – voor landbouw bij de verschillende overstromingsfrequentie. De uitkomst van deze tabel is, dat akkerbouw, intensief grasland, ruwvoerwinning en rundveehouderijen ten opzichte van de verschillende overstromingsfrequentie (gemiddeld een per 10 jaar en gemiddeld eens per 25 jaar) geschikter zijn bij een overstromingsfrequentie van gemiddeld eens keer per 25 jaar. Bij een overstromingsfrequentie van gemiddeld eens per 10 jaar is het ook mogelijk, maar minder positief. <p>Aequator heeft in de drie rapporten (Basisrapport landbouw, Globale bodemgeschiktheidsbeoordeling voor akker- en weidebouw en Effecten op landbouwgebruiksmogelijkheden) projectspecifiek naar de afweging inzake de overstromingsfrequentie en de mogelijkheid van landbouwgebruik gekeken. Vanuit deze analyses is gebleken, dat vanuit landbouwoptiek het omslagpunt voor Cortenoever en Voorsterklei bij een overstromingsfrequentie van gemiddeld eens per 25 jaar ligt. In het MER en de aanvulling op het MER zijn de afwegingen voor de keuze voor een overstromingsfrequentie van gemiddeld eens per 25 jaar aangegeven. In 2009 hebben de gemeenteraden van Brummen en Voorst nadrukkelijk voor deze overstromingsfrequentie hun voorkeur uitgesproken, aangezien met deze variant de landbouwkundige functie nagenoegd dezelfde blijft. Hierbij wordt ook verwezen naar de beantwoording van zienswijze 5.3.</p>	
<p>6.4 Indiener stelt dat de nadelige gevolgen van het niet mee laten stromen van het plangebied bij een jaarlijkse hoogwaterstand evident zijn: het knelpunt blijft bestaan omdat het water niet snel kan worden afgevoerd. Het water zal</p>	<p>A_1 B_1 C_2</p>	<p>Bij een overstromingsfrequentie van gemiddeld eens in de tien jaar of jaarlijks, zouden de in- en uitlaten lager zijn dan in het huidig ontwerp. Dit zou betekenen, dat de mogelijkheden voor de landbouw, lettende op de overstromingsfrequentie en/of vergraving (zuidwestelijk zal permanent water staan), verslechteren ten opzichte van het definitief ontwerp. Hierbij</p>	<p>Geen</p>

<p>zich blijven ophopen voor CoVo. Het gevolg is extra wateroverlast en overstroomde woningen en bedrijven. Indiener vindt dat het niet uitvoeren van de maatregelen zoals beschreven in de PKB leidt tot meer schade en nadeel voor het bovenstroomse gebied van CoVo en voor hemzelf in het bijzonder. Indiener vindt de laatste wijzingen in D03 per definitie onaanvaardbaar.</p>		<p>wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 5.3 en 6.3.</p> <p>In het kader van de projectspecifieke doelstelling is na een zorgvuldige belangenafweging gekozen voor een overstromingsfrequentie van gemiddeld eens per 25 jaar. De nadelige gevolgen van het niet jaarlijks laten meestromen zijn minder evident dan men wellicht op het eerste gezicht zou denken. Bij maatgevende afvoeren is in de huidige situatie het knelpunt dat het winterbed van de rivier smal is. Bij maatgevende afvoeren ontstaat na de ingrepen een breed winterbed dat bovendien grotendeels vrij is van opgaande begroeiing. Dit kenmerk waarborgt de duurzame afvoerfunctie die beoogd is in de PKB. Hierbij wordt verwezen naar de rapporten Hydraulica en Morfologie, het MER en aanvulling op het MER.</p>	
<p>6.5. Bovendien wordt geen enkele garantie en duidelijkheid gegeven of en wanneer die tijdelijke verhoging wordt weggehaald. Indiener geeft aan dat het buitengewoon kwalijk is te constateren hoe verhuld de in- en uitstroomhoogtes publiek zijn gemaakt.</p>	<p>A_1 B_1 C_2</p>	<p>De PKB bevat geen concrete beleidsbeslissingen, zodat het door indiener aangegeven uitgangspunt van een jaarlijkse overstroming niet in de PKB is vastgelegd. In de projectuitwerking is op basis van alle betrokken belangen (waaronder landbouw) gekozen voor een andere overstromingsfrequentie. Voor indiener verbetert de situatie. De tijdelijke verhoging zal nu niet worden uitgevoerd. Hierbij wordt verwezen naar het addendum op het MER. In het addendum op het MER worden monitoring en mogelijke vervolgstappen aangegeven, waarbij de doelstelling van het project wordt nageleefd. Voor de in- en uitlaten zijn dwarsdoorsneden getekend die de hoogten aangeven. In het bestemmingsplan zijn – aangezien de in- en uitlaten verschillend zijn – de bandbreedtes omschreven. De in- en uitlaten zijn gedimensioneerd op een overstromingsfrequentie van gemiddeld eens in de 25 jaar. In het technisch ontwerp zijn de dwarsprofielen opgenomen.</p>	<p>Geen</p>
<p>6.6 Indiener memoreert dat het regelwerk bij de Hondsbroekse Pleij de mogelijkheid biedt om extra over de IJssel af te voeren. Indiener stelt dat er geen protocol is voor het geval dat Rijkswaterstaat extra water via de IJssel wil laten afvoeren en dat dit tot groot nadeel voor het CoVo gebied kan</p>	<p>A_1 B_1 C_2</p>	<p>De afvoerverdeling over de splitsingspunten van de Rijntakken is beleidsmatig en juridisch vastgelegd, o.a. in het NWP en de Waterwet (via de veiligheidsnormen en de vastgestelde afvoerverdeling en de maatgevende afvoer). Het veranderen van de afvoerverdeling vraagt een formeel besluit van de minister waarop de normale wettelijke procedures van kracht zijn. De rivierbeheerder kan dus niet</p>	<p>Geen</p>

leiden.		zelf besluiten het regelwerk te openen op een wijze die de afvoerverdeling zou veranderen. De procedure voor eventueel openen van het regelwerk is vastgelegd in een bedieningsprotocol. De rivierbeheerder is gehouden met het regelwerk Hondsbroekse Pleij aan te sturen op instandhouding van de beleidsmatige afvoerverdeling indien natuurlijke veranderingen optreden, zoals bodemerosie, of eventueel herstel van de beleidsmatige afvoerverdeling na uitvoering van een aanlegproject.	
6.7 Indiener stelt dat, nu tussen de Hondsbroekse Pleij en het ontwerp plan CoVo geen of geen noemenswaardige waterstandverlagende werken worden uitgevoerd, deze 'klap water' in eerste instantie door het bovenstroomse gebied van CoVo wordt opgevangen, hetgeen zal leiden tot een versnelde hoogwaterstand met alle risico's van dien. Het niet laten meestromen van het gebied CoVo in alle hoogwatersituaties brengt volgens indiener extra veiligheidsrisico's en vaker wateroverlast met zich mee voor bewoners en gebruikers in het bovenstroomse gedeelte van de IJssel.	A_1 B_1 C_2	De overstromingsfrequentie van de uiterwaarden is groter dan de overstromingsfrequentie van de gebieden Cortenoever en Voorsterklei. De inundatie van de huidige uiterwaarden, en dus wateroverlast voor eigenaren/ bewoners van de huidige uiterwaarden, zal dus ten opzichte van de huidige situatie niet veranderen. Wat wel verandert is de maximale waterdiepte bij extreme afvoeren ten gevolge van de werking van de gebieden Cortenoever en Voorsterklei. Deze wordt lager.	Geen
6.8 Indiener heeft contact gezocht met het waterschap om meer informatie te verkrijgen over het ontwerp dat ter inzage is gelegd. Ook heeft hij de informatieavond bezocht en daar zijn zorgen geuit over het thans voorliggende ontwerp. Op verschillende van zijn vragen en stellingen kon geen antwoord worden gegeven. Wijzend op de consequenties voor bovenstroomse bewoners en gebruikers van het CoVo-gebied heeft hij gevraagd om compenserende maatregelen voor deze groep en voor hemzelf in het bijzonder. Het antwoord was: "NIETS-NEE, dien maar een zienswijze in".	A_1 B_1 C_2	Indiener heeft inderdaad contact gezocht met het waterschap en heeft een informatieavond bezocht. Daar is uitleg gegeven over de maatregel. Om goed in te kunnen gaan op de gevolgen van de maatregel en specifieke vragen van de indiener voor zijn perceel is hem verzocht een zienswijze in te dienen, opdat ook schriftelijk de afweging en verklaring kenbaar zijn.	Geen

6.9 Indiener is van mening dat hij door het voorliggende ontwerp onevenredig wordt benadeeld, en dat dit reden is voor schadevergoeding, compenserende maatregelen of nadeelcompensatie. Indiener stelt dat de overheid net zo goed een zorgplicht heeft voor de bewoners en gebruikers van het bovenstroomse gebied van de IJssel die geraakt worden door deze ontwerpen en voor hemzelf in het bijzonder, als de overheid een zorgplicht voor bewoners van het CoVo gebied zelf.	A_1 B_1 C_2	Wat betreft de vergoeding van schade wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 1.3 en wat betreft de zorgplicht van de overheid voor bewoners wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 4.2.	Geen
6.10 Hoe meer indiener zich in de materie verdiepte hoe meer hij tot de conclusie kwam en bevestigd kreeg, dat de oorspronkelijk geplande (oude-) dijkverlagingen en de maaiveldverlagingen zoals omschreven in de PKB doorgang moeten vinden. Hij rekent op het gezond verstand van de overheid dan wel op compenserende maatregelen.	A_1 B_1 C_2	Na een zorgvuldige afweging van alle bij het project betrokken belangen is gekozen voor de uitvoering van het project zoals verwoord in de diverse ontwerpbesluiten. Gewezen wordt op de beantwoording van de zienswijzen 6.2 tot en met 6.5.	Geen
7.			
<i>Samenvatting zienswijze</i>	<i>OB</i>	<i>Reactie bevoegd gezag</i>	<i>Aanpassing besluit(en)</i>
7.1 Indiener tekent bezwaar aan tegen de Planologische Kernbeslissing Ruimte voor de Rivier die heeft geleid tot het ontwerp bestemmingsplan dat nu ter inzage ligt. Formeel en materieel zijn zij als direct betrokkenen niet in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen en bezwaar en/of beroep aan te tekenen tegen de PKB. Daardoor is hen als direct belanghebbenden de kans ontnomen om de afwegingen en besluiten van de tweede en eerste kamer van commentaar te voorzien of aan te vechten.	nvt	Het ontwerp van de PKB Ruimte voor de Rivier heeft van 1 juni tot en met 23 augustus 2005 ter inzage gelegen. Hiervan is op 31 mei 2005 een kennisgeving gepubliceerd in de Staatscourant. Iedereen kon op de ontwerp PKB inspreken. Deze mogelijkheid gold dus ook voor indieners. Indieners is dus niet de mogelijkheid ontnomen de (ontwerp)PKB van commentaar te voorzien. Met de instemming van de Eerste en Tweede Kamer op 19 december 2006 en 6 juli 2006 is de PKB Ruimte voor de Rivier vastgesteld. Er is wettelijk geen mogelijkheid tegen de vastgestelde PKB in bezwaar of beroep te gaan. De PKB is conform de daarvoor geldende wettelijke regels voorbereid en vastgesteld en indieners is de mogelijkheid geboden in te spreken. De onderhavige procedure is niet primair bedoeld	Geen

		om alsnog bezwaren tegen de vastgestelde PKB naar voren te brengen. Indirect kan de PKB met de IJsselanalyse 2011 evenwel aan de orde worden gesteld voor zover deze als onderbouwing van de nu in procedure zijnde besluiten is gebruikt.	
7.2 Indieners geven aan dat in de afgelopen jaren is gebleken dat de keuzes die in de PKB gemaakt zijn, arbitrair zijn als het gaat om de uitgangspunten van waterveiligheid, de gebiedskeuzes en de prioritering van natuur, milieu en waterveiligheid. Indieners zijn ervan overtuigd dat het parlement bij een heroverweging van de plannen nu tot andere oplossingen zou komen omdat ‘s Rijks financiën’ dat meebrengen en omdat de opvattingen met betrekking tot risico uitsluiting sinds 2006 heel wat gezonder zijn geworden.	nvt	Een beleidsmatige toets en een heroverweging van de in de PKB gemaakte keuzes zijn in het kader van de besluiten die nu in procedure zijn, niet aan de orde. De PKB bevat vastgesteld rijksbeleid op het punt van ruimtelijke ordening en water. Bij het voorbereiden van de besluiten die nu in procedure zijn, is uitgegaan van de in de PKB neergelegde doelstellingen en uitgangspunten. Deze doelstellingen en uitgangspunten zijn in de besluiten nader uitgewerkt en onderbouwd. Hierbij is niet gebleken dat de bij de maatregelen Cortenoever en Voorsterklei betrokken belangen anders tegen elkaar zouden moeten worden afgewogen dan in de PKB is gebeurd.	Geen
7.3 Indieners betogen dat het draagvlak in de betrokken gebieden, waar de PKB als dogma is uitgedragen, slachtoffer is geworden van het draagvlak in het parlement en het ontbreken van inspraak. In de eerste bijeenkomsten is beloofd dat financiële compensatie ruimhartig zou zijn. Indieners vrezen dat die toezegging even weinig waarde zal hebben als de toezegging dat naar belanghebbenden geluisterd zal worden.	nvt	Inzake inspraak en draagvlak wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 1.1. Er heeft een intensief gebiedsproces plaatsgevonden, waar bepaalde zienswijzen en adviezen zijn overgenomen. Mocht indiener schade lijden, dan kan een verzoek om schadevergoeding worden ingediend bij het Schadeloket. Voor de procedure wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 1.3.	Geen
7.4 Het verbaast indieners dat het ter inzage leggen van het ontwerp bestemmingsplan ‘Dijkverlegging Cortenoever’ niet gepaard gaat met de ter inzagelegging van een concept wijziging van het vigerende gemeentelijke bestemmingsplan ‘licht op groen’. Zij wijzen op pagina 80 van het ontwerpbestemmingsplan waar staat dat er	A_1	Indiener verwijst vermoedelijk naar de ruimtelijke ontwikkelingsvisie ‘Ligt op groen’ van de gemeente Brummen. Een herziening van deze visie is niet nodig voor het mogelijk maken van de dijkverlegging Cortenoever. In de toelichting bij het (ontwerp)bestemmingsplan ‘Dijkverlegging Cortenoever’ van de gemeente Brummen is ingegaan op de ruimtelijke ontwikkelingsvisie. De gemeente Brummen heeft in 2010 een Nota van	Geen

de bereidheid is om agrarische bedrijven buiten het plangebied te herplaatsen maar woningen niet. Enige argumentatie voor de mededeling ontbreekt.		Uitgangspunten Dijkverleggingen opgesteld. Brummen wil verplaatsende agrariërs en bewoners faciliteren bij verplaatsingen. Agrarische bedrijven gaan hierbij voor bewoners. De wijze waarop de gemeente Brummen meewerkt aan nieuwe woningen in het buitengebied is vastgelegd in bovengenoemde nota. In principe worden geen nieuwe woningen, zowel binnendijs als buitendijs, toegestaan, tenzij deze onderdeel uitmaken van een 'rood-voor-rood' of 'rood-voor-groen'-initiatief. De gemeente Brummen wil verdergaande versterking van het buitengebied zo veel mogelijk voorkomen.	
7.5 Indiërs zijn het eens met de gemeentelijke bereidheid om in te grijpen in het vigerende bestemmingsplan. De gemeente zou daarin echter verder kunnen en moeten gaan om aan de wensen van diegenen die rechtstreeks in hun belang geraakt worden door de dijkverlegging tegemoet te komen.	A_1	Het doel van het bestemmingsplan is om de rivierverruimende maatregelen zoals vastgelegd in de PKB Ruimte voor de Rivier in planologisch juridisch zin mogelijk te maken. Ontwikkelingen die niet direct samenhangen met de rivierverruiming worden in principe niet meegenomen in dit bestemmingsplan. Dergelijke ontwikkelingen kunnen later, indien niet in strijd met een goede ruimtelijke ordening en waterbelangen, worden gerealiseerd door middel van een partiële planherziening, een waterwetvergunning of een omgevingsvergunning.	Geen
7.6 Belanghebbenden hebben de afgelopen jaren wensen geuit met betrekking tot aanvulling, uitbreiding en wijziging van woon- en gebruiksfuncties en infrastructuur. Zij dreigen nu afgescheept te worden met de planschadevergoedingen van het Rijk die het verlies niet compenseren. Indiërs vinden dat Brummen zelf iets kan doen en zullen dit punt ook apart onder de aandacht van het college van B&W brengen.	A_1	Het waterschap heeft een zeer intensief gebiedsproces doorlopen met betrokkenen in het plangebied. De wensen die bewoners en agrariërs hierbij naar voren hebben gebracht zijn zo veel mogelijk in de planvorming meegenomen. De hoofddoelstellingen van de dijkverleggingen Cortenoever en Voorsterklei blijven echter het vergroten van de waterafvoerende capaciteit, het leveren van een bijdrage aan de ruimtelijke kwaliteit en het zo veel mogelijk behouden van de landbouwkundige functie. Individuele nadelige gevolgen kunnen daarbij niet worden uitgesloten. Mochten indiërs schade lijden, dan kan een verzoek tot schadevergoeding worden ingediend bij het Schadeloket. Voor de procedure hiervoor en voor verdere details wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 1.3.	Geen
7.7 Indiërs schrijven rechtsreeks in hun belang te worden geschaad. Dertig jaar geleden zijn zij hier gaan wonen vanwege de prachtige vrije plek, het geweldige	A_1	Het recht op blijvende stilte, uitzicht en privacy zijn in de planologie niet gegarandeerd omdat dit niet strookt met de maatschappelijke dynamiek. Van de zienswijze van indiëner neemt het bevoegd gezag uitdrukkelijk nota. Bij de uitvoering	Geen

<p>uitzicht, de stilte, de privacy. Het gevolg van het ontwerpbestemmingsplan is dat zij schade van verschillende aard zullen ondervinden. Zij tekenen daar bezwaar tegen aan en verwachten dat alle maatregelen genomen worden om die schade niet te laten ontstaan, te verminderen en/ of te vergoeden.</p>		<p>van het project wordt zorgvuldig rekening gehouden met alle betrokken belangen. Waar mogelijk wordt schade voorkomen dan wel beperkt. Mocht indiener niettemin kwantificeerbare schade lijden, dan kan een verzoek om schadevergoeding worden ingediend bij het Schadeloket. Voor de procedure wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 1.3.</p>	
<p>7.8 Het is indieners onduidelijk waarom niet gekozen is voor het huidige tracé van de Cortenoeversweg met (afdichtbare) doorsnijdingen van de dijk. In andere gebieden in Nederland wordt wel voor dergelijke oplossingen gekozen.</p>	A_1	<p>Het beleid van Waterschap Vallei en Veluwe is er niet op gericht afdichtbare doorsnijdingen in de primaire waterkering toe te staan. Dit uit oogpunt van riviergeveiligheid en onderhoud. Overigens worden coupures (afdichtbare openingen in de waterkering) in heel Nederland zo veel mogelijk vermeden: ze geven een extra risico op falen van de waterkering en aanzienlijke extra kosten voor aanleg, beheer en onderhoud. Uit oogpunt van duurzaamheid heeft een (gesloten) grondconstructie de voorkeur. De huidige Cortenoeversweg als dijktracé geeft onvoldoende ruimte voor het halen van de PKB-taakstelling, met het noodzakelijke minimale resultaat van 35 cm (werktaakstelling bedraagt 31 cm) verlagen van de waterstand op de IJssel.</p>	Geen
<p>7.9 Indieners zijn van mening dat de berekeningen voor het bestemmingsplan opnieuw gedaan moeten worden omdat in de berekening van geluidsoverlast ten onrechte uitgegaan wordt van aannames over verkeersintensiteit en niet van feitelijke metingen. Daardoor is het recreatieve verkeer dat nu al overlast veroorzaakt niet meegenomen. Ook de verhoogde ligging van de weg is in de aannames niet meegenomen.</p>	A_1	<p>Effecten zoals in de toelichting op het bestemmingsplan beschreven zijn gebaseerd op het memo lucht- en geluidskwaliteit, opgenomen als bijlage 9 bij het bestemmingsplan. In deze memo is uitgegaan van de CROW-normen voor het bepalen van verkeersintensiteiten. Uit de gemeentelijke verkeersstellingen van 2010, 2011 en 2012 volgt dat de gehanteerde intensiteiten niet representatief lijken te zijn. De nieuwe inzichten in verkeersintensiteiten zijn in een aanvullend onderzoek ten behoeve van het bestemmingsplan nader uitgewerkt (akoestisch onderzoek en luchtkwaliteitonderzoek Arcadis 2013).</p>	<p>Naar aanleiding van het aanvullende onderzoek zijn de toelichtingen bij het bestemmingsplan Dijkverlegging Voorsterklei van de gemeenteraad van Voorst en de bestemmingsplannen Dijkverlegging Voorsterklei en Dijkverlegging Cortenoevers van de gemeenteraad van Brummen, inclusief bijlagen, aangepast op het punt van de geluidbelasting van de aangepaste Cortenoeversweg.</p>
<p>7.10 Indieners stellen dat de waarde van hun eigendom negatief wordt beïnvloed omdat er door de nieuwe dijk kwel ontstaat. Dat blijkt uit het MER (hoofdstuk 7) waarin wordt bevestigd dat er sprake zal zijn van kwel en gemeld wordt dat er alleen een</p>	A_1	<p>Uit het geohydrologierapport en het MER blijkt, dat de kweleffecten kleinschalig zijn. Verder worden er mitigerende maatregelen opgesomd. Belangrijke maatregelen zijn hierbij de kwelgreppel en de monitoring op basis van het watermeetnet, ingesteld per 2010. Inmiddels heeft het waterschap een contra expertise laten uitvoeren en een</p>	<p>Bij de toelichtingen bij het bestemmingsplan Dijkverlegging Voorsterklei van de gemeenteraad van Voorst en de bestemmingsplannen Dijkverlegging Voorsterklei en Dijkverlegging Cortenoevers van de</p>

effectmeting is gedaan en geen kwalitatieve beoordeling wordt gegeven, alsmede dat de gevolgen voor de gebruiksfuncties ofwel onduidelijk zijn ofwel sterk negatief. Indieners zijn van mening dat meer onderzoek gedaan moet worden naar de gevolgen van kwel en dat schadelijke gevolgen financieel of anderszins afgedekt moeten worden.		aanvullend geohydrologisch rapport laten opstellen. Hierin worden de geohydrologische verwachtingen opnieuw bevestigd. Mocht indiener schade lijden, dan kan een verzoek om schadevergoeding worden ingediend bij het Schadeloket. Voor de procedure van het indienen van een verzoek om schadevergoeding wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 1.3.	gemeenteraad van Brummen zijn aanvullende rapporten over geohydrologie toegevoegd (contra expertise en aanvullend geohydrologisch onderzoek).
7.11 Daarnaast tekenen indieners bezwaar aan en zijn zij van mening dat: - de lage overstromingsfrequentie rechtvaardigt dat de beplanting in Cortenoever niet zoals voorgenomen verwijderd wordt. - een beplantingsplan voor het buiten het conceptbestemmingsplan gelegen gebied opgesteld moet worden om het verlies aan beplanting in het plangebied in de directe omgeving te compenseren.	A_1 E_3	In de PKB wordt een taakstelling opgelegd voor de te behalen waterstandsdeling. Het ontwerp moet aan deze taakstelling voldoen. Alle onderdelen van het ontwerp dragen bij aan de te behalen waterstandsdeling. Het verwijderen van obstakels die een opstuwend effect hebben, zoals opgaande begroeiing en bebouwing draagt bij aan het behalen van deze taakstelling. De aanwezige beplanting die een opstuwend effect heeft, wordt derhalve verwijderd. Voor de compensatie van weggenomen beplanting wordt inderdaad een plan (binnen het programma Groene Opgave van de intergemeentelijke structuurvisie IJsselsprong, de zogenaamde groene buffer) opgesteld.	Geen
7.12 Indieners stellen dat de aanleg van de nieuwe dijk en infrastructuur een uitgelezen kans is voor aanleg van (glasvezel)kabel om de bewoners van het gebied wat betreft internet en media dezelfde faciliteiten te bieden als de overige bewoners van Brummen.	nvt	Het bevoegd gezag neemt dit voor kennisgeving aan. Het aanleggen van (glasvezel)kabel maakt geen deel uit van de projecten Dijkverlegging Cortenoever en Voorsterklei. Het aanleggen van glasvezelkabel wordt door het ontwerpbestemmingsplan echter niet onmogelijk gemaakt.	Geen
7.13 Indieners wensen dat de toegangsweg naar hun huis niet op de nu voorgestelde plek wordt aangelegd maar op de erfscheiding van perceel Cortenoeverseweg 107 en 109/111. Dit leidt tot duidelijkheid over erfafscheiding en verbetering van de bereikbaarheid van beide percelen.	A_1	Er zijn ruimtelijk geen bezwaren tegen de voorgestelde verplaatsing van de toegangsweg op de erfgrens. De verplaatsing heeft geen negatieve gevolgen voor de agrarische gebruiksmogelijkheden en de aanwezige landschappelijke waarden. Daarnaast heeft de direct belanghebbende, eigenaar van het adres Cortenoeverseweg 107, aangegeven hiermee te kunnen instemmen. Voor de feitelijke uitvoering dient de initiatiefnemer hiervoor een melding te doen bij de gemeente Brummen.	Op de verbeelding van het bestemmingsplan Dijkverlegging Cortenoever van de gemeenteraad van Brummen zijn het plangebied en de bestemmingen 'Agrarisch met waarde – Landschap', 'Verkeer', 'Waarde – Archeologie' en 'Waarde – Archeologie hoog/middelhoog' ter hoogte van de percelen Cortenoeverseweg 107 en 109/111 te Brummen aangepast.
7.14 Indieners wensen dat de bewoners	nvt	Indieners dienen zich rechtstreeks te wenden tot de eigenaar	Geen

van genoemde percelen de grond tussen de percelen en de dijk in eigendom krijgen om ongewenste ingrepen te voorkomen en de kans op privacy te vergroten.		van die percelen, in casu de Staat. Het indienen van een zienswijze is niet de weg om tot een koopovereenkomst te komen.	
7.15 Indieners wensen dat het bestemmingsplan voorziet in de aanleg van een recreatief fietspad op de oude dijk opdat de landschappelijke kwaliteit van Cortenoever voor bewoners en recreanten beschikbaar komt.	A_1	Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 1.5.	Geen
7.16 Indieners wensen dat de tijdelijke infrastructuur die voor de aanleg wordt gemaakt zo ver mogelijk van hun perceel komt om geluidsoverlast en verlies aan privacy te verminderen.	D_3	Voor de tijdelijke transportwegen is een ontwerpomgevingsvergunning ter inzage gelegd. Het bevoegd gezag moet het plan beoordelen zoals het is aangevraagd. Als er geen gelijkwaardige alternatieven zijn die tot minder nadelen leiden, hoeft het bestaan van alternatieven er niet toe te leiden dat de vergunning niet verleend wordt. Van dergelijke alternatieven is in dit geval niet gebleken. De tracés van de tijdelijke bouwwegen zijn door de aanvrager van de omgevingsvergunningen bepaald op basis van een toetsing aan relevante normen, onder andere op het gebied van geluidhinder, en een zo efficiënt mogelijk netwerk van tijdelijke bouwwegen tussen enerzijds de laad- en loswallen en anderzijds de plaatsen in het gebied waar de aangevoerde grond verwerkt wordt. De bouwwegen zijn onvermijdelijk nodig om de planologische ingrepen uit te kunnen voeren. Ook worden door de bouwwegen de bestaande wegen ontlast en wordt overlast/hinder beperkt. De bouwwegen zullen in tijd beperkt zijn (maximaal 3 jaar en 2 maanden). De hinder van het bouwverkeer e.d. zal een wisselend karakter hebben in tijd en in plaats (voortschrijdend werk).	Geen
7.17 Indieners verwachten dat de overheid aan hun bezwaren tegemoet komt en het ontwerpbestemmingsplan en de uitvoeringsmaatregelen aanpast, onderzoeken doet dan wel de voorgestelde aanvullende maatregelen neemt of laat nemen.	A_1	In voorgaande reacties is aangegeven hoe aan deze wens wordt tegemoetgekomen.	Geen

8.			
<i>Samenvatting zienswijze</i>	<i>OB</i>	<i>Reactie bevoegd gezag</i>	<i>Aanpassing besluit(en)</i>
<p>8.1 Indiener ziet plannen om een groot deel van de huiskavel af te graven tot circa 2,5 meter beneden het huidige maaiveld. Volgens het bestemmingsplan zou dit gebied een agrarische bestemming behouden. Onduidelijk is, of deze grond in eigendom blijft bij indiener. Zo ja, dan kan er geen sprake van zijn dat de grond wordt afgegraven zonder toestemming van indiener. Als die grond ook in de nieuwe situatie een agrarische (mede)bestemming heeft, moet een redelijke agrarische exploitatie mogelijk zijn. Dat is na 2,5 meter vergraven niet realistisch.</p>	A_1	<p>De delen van het gebied die nodig zijn voor de aanleg van de nieuwe dijk, de afgravingen of het aanleggen van de watergang worden eigendom van de Staat. De overige gronden blijven eigendom van de indiener. De diepte van de maaiveldvergraving varieert en bedraagt maximaal 2,5 m. Er zijn dus ook gronden waar de vergraving veel minder diep is. Desalniettemin zal op de gronden waar maaiveldvergraving plaatsvindt waarschijnlijk niet de optimale bedrijfsmatige landbouw kunnen worden bedreven vanwege de relatief natte omstandigheden die met name in de winterperiode kunnen optreden. Deze gronden lenen zich beter voor extensievere vormen van landbouw zoals gras- of hooiland. Omdat dit gebruik ruimtelijk en functioneel alle kenmerken heeft van een agrarische activiteit is de agrarische bestemming van de gebieden waar het maaiveld wordt verlaagd gehandhaafd. De af te graven gronden kunnen, indien aangekocht door de Staat, na afronding van de werkzaamheden terug worden geleverd aan de oorspronkelijke eigenaar. Een andere mogelijkheid is dat de eigenaar de gronden in eigendom houdt en op basis van een 'huurovereenkomst' het waterschap de mogelijkheid wordt geboden de werkzaamheden uit te voeren. Mocht indiener schade lijden, dan kan een verzoek om schadevergoeding worden ingediend bij het Schadeloket. Voor de procedure wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 1.3.</p>	Geen
<p>8.2 Indiener verwacht ten minste dat de afgegraven teelaarde na afgraving opnieuw wordt opgebracht op de verlaagde delen grond. Op die manier wordt in ieder geval voor gezorgd dat er goed vruchtbare grond aanwezig blijft zodat nog enigszins een rendabele agrarische exploitatie mogelijk is met name in tijden dat geen sprake is van hoog water.</p>	nvt	<p>Uit het rapport 'Rapportage globale bodemgeschiktheidsbeoordeling' van Aequator wordt duidelijk dat het terugbrengen van teelaarde na vergraving naar verwachting niet leidt tot verbetering van de teeltmogelijkheden, door extra grondverzet, vernatting, het inrichten van een separaat depot en vertraging. Welke gronden in de toekomst bij de huidige eigenaren blijven is afhankelijk van de uitkomst van het minnelijk overleg. Als indiener eigenaar van de grond blijft en bereid is de hiervoor benoemde nadelen te accepteren kan aan zijn wens tegemoet worden gekomen. In dat geval zijn in nader overleg</p>	Geen

		met het waterschap bij de uitvoering afspraken te maken.	
8.3 Indien de percelen grond welke nu worden afgegraven niet in eigendom blijven of terugkeren bij indiener dient het zo te zijn dat de percelen welke in de nieuwe situatie buitendijks komen te liggen goed bereikbaar zijn zowel met machines als met dieren vanaf binnendijks gelegen gronden van indiener.	A_1	Het bestemmingsplan zal nieuwe kavelontsluitingswegen mogelijk maken. De percelen blijven te allen tijde bereikbaar. Bij de uitvoering zullen de nieuwe eigenaren/gebruikers worden betrokken.	De regels van het bestemmingsplan Dijkverlegging Voorsterklei van de gemeenteraad van Voorst en de bestemmingsplannen Dijkverlegging Voorsterklei en Dijkverlegging Cortenoever van de gemeenteraad van Brummen zijn zodanig aangepast dat kavelontsluitingswegen binnen de agrarische bestemmingen mogelijk zijn.
8.4 Nu de overstromingskans statistisch 1 op 25 zou zijn stelt indiener de vraag bij welke waterstand van de IJssel het Waterschap zal overgaan tot inundatie van het nu aangewezen gebied. Hierover heeft hij geen duidelijkheid.	A_1	<p>Inundatie treedt op wanneer de waterstand van de IJssel boven de kruinhoogte van de in- en uitlaatrempels komt. Het Waterschap voert dus geen handeling uit om het gebied te inunderen, maar het water zal, zodra de stand tot boven de kruinhoogte stijgt, het gebied gaan inlopen.</p> <p>Voor Cortenoever geldt een kruinhoogte van 9,22 m + NAP tot 9,14 m + NAP ten westen van de RWZI (inlaat 1) en van 9,08 m + NAP tot 9,05 m + NAP ten oosten van de RWZI (inlaat 2). De kruinhoogte van de uitlaat verloopt van 8,55 m + NAP naar 8,46 m + NAP. Deze kruinen zijn in verhang met de rivier aangelegd waardoor over de volledige in- en/of uitlaat het water kan stromen.</p> <p>Deze waterstanden worden bepaald door de afvoer die bij Lobith ons land binnenkomt, de wijze waarop het water zich vervolgens bij de splitsingspunten verdeelt en de hoeveelheid water die via de zijrivieren en –beken van de IJssel wordt aangevoerd. Vanwege deze verschillende invloeden kan niet één afvoercijfer bij Lobith of de IJsselkop worden aangegeven waarop de hierboven genoemde waterstanden wordt bereikt, maar dient een marge in de waterstand te worden aangehouden. Op basis van modelberekeningen kan een overschrijding van de kruinhoogtes worden verwacht bij een afvoer bij Lobith tussen 9.650 en 11.000 m³/s en bij een afvoer bij de IJsselkop tussen 1.420 en 1.650 m³/s.</p>	Geen
8.5 De woning en bedrijfsopstallen van indiener zullen moeten worden verwijderd. Dat betekent bedrijfsverplaatsing naar	A_1	Het Rijk is, in overleg met de indiener, momenteel bezig om een andere locatie voor de melkveehouderij te verwerven. Hierbij wordt rekening gehouden met de wensen van indiener	Geen

gronden binnendijks van de nieuw aan te leggen dijk. Ook in die nieuwe situatie moet het vee naar buiten kunnen zoals in de huidige situatie.		met betrekking tot de grootte van het perceel alsmede de mogelijkheden voor een vrije in- en uitloop. Ook over de tijdelijke situatie zullen, uitgaande van overeenstemming omtrent een nieuwe locatie, nadere afspraken worden gemaakt.	
8.6 De samenleving vraagt om koeien die in voorjaar en zomer buiten lopen. Hierover bestaan ook afspraken met de melkfabriek. Dat betekent dat er een voldoende groot huiskavel moet worden gecreëerd, van circa 40 ha, anders bestaat die mogelijkheid niet.	A_1	Een en ander is afhankelijk van de overeenstemming tussen indiener en de Staat over verplaatsing. Dit proces is gaande.	Geen
8.7 Indiener merkt op dat hij beschikt over drie melkrobots. Deze werkwijze vereist dat de koeien onbelemmerd de stallen moeten kunnen inlopen naar de melkrobot om daar gemolken te worden. Dat betekent dat het niet mogelijk is het vee buitendijks te weiden in de nieuwe situatie omdat dit te ver lopen is en bovendien niet mogelijk is het vee onbegeleid over de dijk te laten gaan.	A_1	Bij het verwerven van nieuwe gronden wordt rekening gehouden met het vrij kunnen in- en uitlopen van het vee. Daarnaast zijn verschillende maatregelen voorgesteld om het vee buitendijks te kunnen laten weiden zoals het realiseren van vee-oversteekplaatsen.	Geen
8.8 Indiener gaat ervan uit dat de nieuwe buitendijkse grond wel volledig geschikt is voor maïsverbouw.	A_1	De gronden hebben op grond van het bestemmingsplan de bestemming 'Agrarisch – Rivierverruiming', met de dubbelbestemming 'Waterstaat – Waterstaatkundige functie'. Dit betekent dat het telen van gewassen onder voorwaarden mogelijk is. Gedurende de periode november tot en met maart zijn opgaande agrarische teelten en gewassen niet mogelijk omdat deze de hydraulische functie (doorstroming) van het gebied bij hoogwater kunnen belemmeren. Omdat het groeiseizoen van maïs loopt van april tot en met oktober blijft de verbouw van maïs in het nieuwe buitendijkse gebied planologisch mogelijk. Wintermaïs is hierbij niet mogelijk in verband met de maximale hoogte van gewassen in de winterperiode. Uit het LEI-rapport (bijlage 14 bij het MER) blijkt dat bij een overstromingsfrequentie van gemiddeld eens per 25 jaar de verbouw van maïs goed mogelijk blijft. Hierbij wordt tevens verwezen naar de rapporten van Aequator (Basisrapport landbouw, Globale	Geen

		bodemgeschiktheidsbeoordeling voor akker- en weidebouw en Effecten op landbouwgebruiksmogelijkheden in Cortenoever en Voorsterklei, bijlage 12 bij het MER).	
8.9 Indiener geeft aan dat er aandacht dient te zijn voor de ontsluiting van de percelen na de aanleg van de dijk. Met name voor percelen die buitendijks komen te liggen en nu bereikbaar zijn via de Kranenkampseweg, moet bereikbaarheid blijven om forse omrij schade te voorkomen.	A_1	Voor kavelontsluitingswegen worden nieuwe wegen in het bestemmingsplan mogelijk gemaakt. Als de definitieve situatie duidelijk is, zal het waterschap kavelontsluitingswegen in overleg met de betrokkenen op kosten van het project aanleggen.	Geen
8.10 In de gronden die buitendijks komen te liggen bevindt zich drainage. Onduidelijk is of deze drainage nog wel goed werkt als die percelen geruime tijd onder water komen te staan. Hierover moet indiener duidelijkheid worden gegeven.	A_1	Na inundatie zal het gebied worden ontwaterd middels het nieuwe gemaal en de nieuwe watergangen. In de tussenperiode (uitgaande van de overstromingsfrequentie van gemiddeld eens in 25 jaar) is de nieuwe situatie gelijk aan de huidige situatie en functioneert het drainagestelsel. Mocht drainagesysteem in de vergraving zijn gelegen, dan functioneert deze uiteraard niet meer. Het drainagesysteem zal buiten de vergraving werkzaam dienen te blijven. De aannemer zal hier verantwoordelijk voor zijn. Indiener kan hierover afspraken maken in het kader van de kavelaanvaardingswerkzaamheden.	Geen
8.11 Er zullen nieuwe watergangen komen in het buitendijks gebied. Indiener vraagt: hoe lopen die af naar de IJssel en wie wordt de eigenaar?	A_1	Het nieuwe buitendijkse gebied krijgt een nieuw gemaal om het peilbeheer te garanderen. Alle A-watergangen in het gebied wateren af naar het noorden van Cortenoever, waar het gemaal, dat in de uitlaat geplaatst wordt, overtollig water afvoert naar de IJssel. Die watergangen worden eigendom van het waterschap. De nieuwe watergang in het toekomstig buitendijks gebied van Cortenoever kan grotendeels vervallen. De bestaande watergang langs Holthuiserweg 11 (van noord naar zuid) dient bij het vervallen van de nieuwe watergang te worden verbreed en verlengd. Uit geohydrologisch onderzoek blijkt dat deze oplossing beter is als mitigerende maatregel voor flora en fauna.	Op de verbeelding van het bestemmingsplan Dijkverlegging Cortenoever van de gemeenteraad van Brummen is de bestemming 'Water' in het middel van het plangebied gewijzigd naar 'Agrarisch – Rivierverruiming'. De bestemming 'Water' ten westen hiervan is verbreed en verlengd. De vergunning op grond van de Ontgrondingenwet en het besluit omtrent toekenning van de ontheffing op grond van de Flora- en faunawet zijn zodanig aangepast dat een nieuwe watergang grotendeels niet wordt aangelegd en een bestaande watergang wordt verbreed en verlengd. De onderliggende onderzoeken zijn aangevuld ten aanzien van gevolgen voor flora en fauna en geohydrologie.

<p>8.12 Het kan niet zo zijn dat in de nieuwe situatie particuliere eigenaren zoals mogelijk indiener verantwoordelijk zijn voor de verzanding van sloten door achtergebleven materiaal na inundatie.</p>	<p>A_1</p>	<p>Indiener kan gebruik maken van de regeling inundatieschade door hierover een overeenkomst te sluiten met de Staat. Deze regeling is bedoeld voor grond en gebouwen die nu binnendijs zijn gelegen en die door de maatregel buitendijs komen te liggen. Bij schade als gevolg van inundatie wordt deze 100% vergoed. Mocht indiener geen overeenkomst willen sluiten, dan staat voor hem de gewone procedure voor een aanvraag om schadevergoeding bij het Schadeloket open. Voor de procedure wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 1.3.</p>	<p>Geen</p>
<p>8.13 In de percelen van indiener worden persleidingen aangebracht naar de rioolwaterzuiveringsinstallatie. Indiener maakt hiertegen bezwaar zolang er geen duidelijkheid is gegeven over de <vergoeding van de> schade die wordt geleden door opbrengstderving door tijdelijk verlies van grond tijdens graafwerk en aanleg.</p>	<p>A_1</p>	<p>Bij de tracéontwikkeling is geprobeerd een tracé te kiezen dat zo min mogelijk eigendommen doorkruist en aansluit op de bestaande binnendijsse persleidingen. Dit heeft echter niet kunnen voorkomen dat percelen van indiener worden doorkruist. De persleidingen worden voor een deel aangelegd door middel van boring en voor een deel door middel van ingraving. Daarna zal de bestaande persleiding nog verwijderd moeten worden. Als gevolg hiervan zal een beperkt deel van de grond van indieners gedurende een kleine periode niet kunnen worden gebruikt. Na aanleg van de nieuwe persleidingen en verwijdering van de oude is gebruik van de grond ten behoeve van landbouw weer mogelijk. In het kader van de besluiten die nu in procedure zijn, kan geen uitspraak worden gedaan omtrent de hoogte van de vergoeding voor het gebruik van de grond van indiener. De hoogte van schadevergoeding komt aan de orde in het kader van onderhandelingen tussen de Staat en grondeigenaren over (tijdelijke) grondverwerving. Mochten deze onderhandelingen niet tot het voor beide partijen gewenste resultaat leiden, dan zullen de benodigde gronden onteigend worden of zal een gedoogplicht opgelegd worden. In het eerste geval stelt de rechter de hoogte van de schadevergoeding vast, wanneer tot onteigening is besloten. In het laatste geval kan degene aan wie een gedoogplicht is opgelegd een verzoek om schadevergoeding indienen. Dit laatste is ook mogelijk bij andere vormen van schade als gevolg van een besluit om de dijkverlegging mogelijk te maken. Voor de procedure hiervoor wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 1.3.</p>	<p>Geen</p>

<p>8.14 Binnendijks komt een nieuwe sloot te liggen tussen percelen 233 en 776. Indiener geeft aan dat het beter is die sloot aan te leggen tussen percelen 776 en 920 want daar ligt al een sloot en het terrein ligt er lager.</p>	<p>A_1 J_6</p>	<p>De nieuwe watergang ligt op de perceelsgrens van twee eigendommen. Uit nader onderzoek volgt dat verlegging mogelijk is. Dit wordt door middel van een separate omgevingsvergunning en in goed overleg in procedure gebracht. De onderhandelingen hierover lopen.</p>	<p>Geen</p>
<p>8.15 Indiener maakt bezwaar tegen het 'ontwerpbesluit omgevingsvergunning voor tijdelijke ontsluitings- en bouwwegen en laad- en losplaatsen voor Cortenoever en Voorsterklei' van de gemeente Brummen omdat er twee tijdelijke wegen dwars over de huidige huiskavel van indiener komen te liggen voor het afvoeren van grond naar twee depots.</p>	<p>D_3</p>	<p>Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijzen 8.13 en 8.14.</p>	<p>De omgevingsvergunning voor tijdelijke ontsluitings- en bouwwegen en laad- en losplaatsen van burgemeester en wethouders van Brummen is zodanig aangepast dat de bouwweg direct langs het agrarisch bedrijf aan de Holthuizerweg 11 te Brummen is vervallen (dit wordt een tijdelijke werkstrook die enkele weken nodig is) en de oostelijke bouwweg is gewijzigd.</p>
<p>8.16 Er dient zekerheid voor indiener te zijn dat de wegen ook inderdaad tijdelijk zijn en na drie jaar verdwijnen, dit betekent dat er in de vergunning een einddatum moet worden opgenomen.</p>	<p>D_3</p>	<p>De vergunning is verleend voor een periode van drie jaar en twee maanden conform de aanvraag. Uit hoofdstuk 2 van de ruimtelijke onderbouwing blijkt dat de tijdelijke voorzieningen nauw zijn gekoppeld aan de uitvoering. De tijdelijke afwijking is noodzakelijk voor de periode vanaf 1 juli 2013 tot 1 september 2016 en heeft daarmee een duur van drie jaar en twee maanden. Deze periode valt ruim binnen de maximale geldigheidsduur voor een tijdelijke vergunning, die is vijf jaar. Door de koppeling aan de uitvoering valt niet in te zien dat de voorzieningen na afloop van deze termijn in gebruik blijven. De nieuwe ontsluitingswegen zijn dan immers gereed, waardoor de tijdelijke ontsluitingswegen niet langer nodig zijn. Ook de tijdelijke werkwegen en de laad- en losplaatsen zijn niet meer nodig omdat het werk gereed is. De tijdelijkheid van maximaal vijf jaar voor dit initiatief is daarmee aangetoond. Daarnaast zal het waterschap een UAV-GC-contract op de markt brengen met daarin een bonus-malus-regeling, waarin vastligt dat de maatregelen uiterlijk in het eerste kwartaal van 2016 klaar zijn. Het is niet in het belang van waterschap en/of aannemer om de bouwwegen langer in werking te hebben nu deze gronden een landbouwfunctie hebben en deze zo snel mogelijk terug- of doorgeleverd worden naar de bedrijven in het gebied. Dit belang is al</p>	<p>Geen</p>

		geduid als een projectspecifieke doelstelling.	
8.17 Het is indiener onduidelijk wat er met de teelaarde gebeurt die nu ligt op de gronden waarop de tijdelijke wegen komen te liggen: wordt deze bewaard langs de wegen om na afloop van het gebruik weer teruggeplaatst te worden?	D_3	De teelaarde wordt bewaard langs de wegen en na afloop teruggeplaatst.	Geen
8.18 Hoe is het gebruik van de landerijen tijdens de werkzaamheden? Wordt het weiden met koeien belemmerd in de periode dat de wegen worden gebruikt? Kunnen vee en machines die wegen oversteken? Kan indiener zelf ook gebruik maken van die tijdelijke wegen?	D_3	De tijdelijke wegen zijn alleen voor de aannemer bedoeld. Het is mogelijk in overleg vee-oversteekplaatsen aan te leggen. Een en ander zal voorafgaand bij de uitvoering met de aannemer worden besproken en vastgelegd.	Geen
8.19 De tijdelijke wegen komen te liggen over bestaande drainage. Dat is voor indiener slechts aanvaardbaar als de volledige schade wordt vergoed.	D_3	Mocht indiener schade lijden, dan kan een verzoek om schadevergoeding worden ingediend bij het Schadeloket. Voor de procedure wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 1.3.	Geen
8.20 Indiener begrijpt niet waarom aan de locatie Cortenoeversweg 88 een agrarische bestemming is toegekend op een perceel van vier hectare binnendijs gelegen: hiermee wordt in geen geval het agrarisch belang gediend.	A_1	Aan de locatie Cortenoeversweg 88 is geen nieuwe bestemming toegekend. De bestaande agrarische bestemming met het bestaande bouwvlak zoals dat is opgenomen in het vigerende bestemmingsplan 'Buitengebied Brummen' (vastgesteld in 2009) wordt in dit bestemmingsplan voortgezet. Het rijk heeft deze locatie aangekocht, opdat deze locatie voor te verplaatsen agrarische bedrijven beschikbaar is. Er zijn mogelijk agrarische bedrijven die naar deze locatie willen verplaatsen. De voor het agrarisch bedrijf te gebruiken gronden zijn niet beperkt tot de direct omliggende vier hectaren. Het bestemmingsplan biedt planologisch geen beperkingen om andere aangrenzende gronden voor agrarische doeleinden te gebruiken, zowel binnendijs als buitendijs.	Geen
8.21 De huidige binnendijkse grond wordt straks buitendijs met dubbelbestemming water en agrarisch. Indiener is van mening dat bij de bestemmingsplanprocedure deze schade onmiddellijk en volledig moet worden vergoed.	A_1	Wanneer eigendommen buitendijs komen te liggen als gevolg van een Ruimte voor de Rivier maatregel, kan gebruik worden gemaakt van de wettelijke schadevergoeding (bijvoorbeeld de schadevergoedingsregeling op basis van de Waterwet en de planschaderegeling op basis van de Wet ruimtelijke ordening (Wro), of de schaderegeling Ruimte voor de Rivier ('Schadevergoeding Ruimte voor de Rivier voor	Geen

		<p>nieuwe buitendijkse gebieden'). Bij de wettelijke schadevergoeding kan – indien aan de eisen wordt voldaan- inundatieschade of schade in geval van toekomstige verkoop vooraf vergoed worden. Bij de schaderegeling Ruimte voor de Rivier wordt deze schade op het moment van optreden vergoed en wordt waardevermindering voorkomen. Het is aan de grondeigenaar om te kiezen voor een verzoek op grond van de wettelijke schadevergoeding of om een overeenkomst met de Staat aan te gaan op basis van de schaderegeling Ruimte voor de Rivier. De Minister van I&M heeft onlangs bevestigd gebruik te zullen maken van deze bestaande regelingen en geen onderzoek te doen naar de mogelijkheden van een aangepaste schaderegeling Ruimte voor de Rivier omdat van een andere regeling geen rechtmatige invulling wordt verwacht: de toekomstige onzekere schade die bij inundatie van de nieuwe buitendijkse gebieden kan optreden is niet rechtens objectiveerbaar; een andere regeling zou leiden tot rechtsongelijkheid omdat op basis van de schaderegeling RvdR al overeenkomsten zijn gesloten met eigenaren in de Overdiepse polder en Noordwaard.</p>	
9.			
<i>Samenvatting zienswijze</i>	<i>OB</i>	<i>Reactie bevoegd gezag</i>	<i>Aanpassing besluit(en)</i>
9.1 Een belangrijke nevendoelstelling van de dijkverlegging bij Cortenoever is, dat het landbouwkundig gebruik zoveel mogelijk gehandhaafd blijft. In de toelichting staat dat de watergangen er primair zijn voor de landbouw. Bij de inpassing van de nieuwe watergang midden door het gebied is geen rekening gehouden met de agrarische structuur. De watergang doorsnijdt bestaande agrarische percelen waardoor de verkaveling verslechtert. Indien er verzoekt deze watergang te schrappen aangezien dit gebied hoger ligt dan de omgeving en nu ook geen brede watergang	A_1 J_6	Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 8.11.	Zie 8.11.

bevat.			
9.2 In de bestemmingsbeschrijving voor water is als hoofddoel opgenomen dat de voor water aangewezen gronden ook bedoeld zijn voor instandhouding, het herstel en de ontwikkeling van natuurwaarden. In een gebied met als hoofdbestemming 'agrarisch' is dit niet passend en is indiener van mening dat dit doel hier geschrapt moet worden. Indiener stelt voor in plaats hiervan als medebestemming op te nemen een natuurvriendelijke oever of de instandhouding, herstel en ontwikkeling als neven-doel in plaats van als hoofddoel.	A_1	Binnen de bestemming 'Water' is in het ontwerpbestemmingsplan de instandhouding, het herstel en de ontwikkeling van natuurwaarden in de bestemmingsomschrijving opgenomen, omdat watergangen en hun oevers een functie vervullen voor de ecologie. De oevers in het bijzonder vervullen een functie voor de migratie van de kamsalamander die vanwege de Natuurbeschermingswet beschermd is. Het gelijkschakelen van de doelstelling voor de waterhuishouding en de doelstelling voor natuur is noodzakelijk vanwege de beschermde status van de kamsalamander en heeft geen gevolgen voor het agrarische gebruik in de omgeving. Het is daarom niet als neven-doel geformuleerd.	Geen
9.3 Eén doelstelling is behoud van huidig grondgebruik. Na de vergraving zal in de winter het grondwater langdurig op het maaiveld staan. Daarom zal hier vrijwel alleen hooilandbeheer mogelijk zal zijn. Indiener heeft begrepen dat de bovengrond afgegraven en afgevoerd zal worden. Voor agrarisch gebruik is terugzetten van bovengrond nodig. Langdurig aanwezig grondwater is niet acceptabel. Indiener verzoekt de uitvoering aan te passen of de bestemming van dit deel van het gebied te wijzigen, zodat hier niet hetzelfde agrarisch gebruik mogelijk is als elders in het gebied.	A_1	Er is geen reden om de bestemming voor de af te graven gronden te wijzigen. Op de gronden waar maaiveldvergraving plaatsvindt is waarschijnlijk niet de optimale bedrijfsmatige landbouw mogelijk vanwege de relatief natte omstandigheden die met name in de winterperiode kunnen optreden. Deze gronden lenen zich beter voor extensievere vormen van landbouw zoals gras- of hooiland, maar ook de verbouw van maïs blijft in de nieuwe situatie mogelijk. Omdat dit gebruik ruimtelijk en functioneel alle kenmerken heeft van een agrarische activiteit is de agrarische bestemming van de gebieden waar het maaiveld wordt verlaagd gehandhaafd. Een vorm van landbouwgebruik is mogelijk. Vandaar de gehanteerde bestemming. Over de terugzetting van de bovengrond wordt verwezen naar het antwoord op zienswijze 8.2.	Geen
9.4 De regels geven aan dat het niet is toegestaan om zonder omgevingsvergunning op de gronden werkzaamheden uit te voeren als ophogen, egaliseren en afgraven van de bodem, anders dan normaal (agrarisch) gebruik of beheer. Indiener ziet herstel van uitgespoelde gaten na overstroming als regulier beheer en wil dat daarvoor geen	A_1	Het herstel van uitgespoelde gaten na overstroming kan inderdaad worden gezien als normaal agrarisch gebruik of beheer. Deze werken zijn in het betreffende artikel in het bestemmingsplan al aangemerkt als uitzondering op de omgevingsvergunningsplicht en hoeven daarom niet toegevoegd te worden.	Geen

omgevingsvergunning is vereist en wil dit herstel graag opgenomen zien bij de uitzonderingen op de vergunningsplicht (artikel 11.3.2).			
9.5 In het ontwerpbestemmingsplan zijn archeologische bestemmingen opgenomen op de agrarische percelen. Door de (diepe) grondwerkingen in het verleden zijn de eventuele aanwezige archeologische waarden danig verstoord zodat een archeologische medebestemming niet meer is gerechtvaardigd. Indiener verzoekt om een betere onderbouwing van deze archeologische waarden alvorens deze beperkingen worden opgelegd. Daarnaast pleit indiener ervoor 0,3 meter te wijzigen in 0,5 meter. Het gaat hier om oppervlakkige groundbewerkingen, zoals eggen en ploegen.	A_1	De archeologische dubbelbestemmingen zijn gebaseerd op het archeologisch onderzoek dat in het kader van het project is verricht en dat als bijlage bij het bestemmingsplan is gevoegd. Op basis van bureaustudie en grondboringen in het gebied zijn de archeologische verwachtingen die golden in het gebied op grond van de archeologische beleidskaart van Brummen bijgesteld en of verfijnd. Hiermee vormen de dubbelbestemmingen in het bestemmingsplan een actueel toetsingskader als het gaat om de bescherming van de (mogelijk) aanwezige archeologische waarden. De dieptegrens van 30 cm is gekozen op basis van de gemiddelde diepteligging van archeologische waarden zoals deze in het gebied is aangetoond middels archeologisch onderzoek in relatie tot het bestaande agrarische gebruik. Een grotere vrijstellingsdiepte zou het ongewenst opofferen van deze mogelijke vindplaatsen betekenen.	Geen
9.6 Alle gronden met de bestemming Agrarisch-Rivierverruiming hebben de medebestemming weidevogels. Het gaat hier echter om foerageergebied voor ganzen die niet tot de weidevogels gerekend worden. Indiener verzoekt dan ook deze medebestemming te veranderen conform het huidige beleid van de provincie Gelderland, zijnde foerageergebied voor overwinterende ganzen.	A_1	Het begrip weidevogels is een algemene term die in de bestemmingsomschrijving gebruikt wordt en geeft nader aan voor welke ecologische waarden de gronden mede bestemd zijn. Een groot deel van Cortenoever heeft een belangrijke functie als ganzengebied, maar naast ganzen zijn er ook andere (weide)vogels of andere diersoorten aanwezig die het gebied gebruiken. De door de indiener voorgestelde specifieke bepaling is te beperkt en daarom niet wenselijk. De aanduiding is ook in overleg met provincie Gelderland opgenomen. De provincie heeft in zijn zienswijze geen op- en aanmerkingen op dit aspect gemaakt.	Geen
9.7 Indiener is van mening dat de uitvoering van de werkzaamheden pas kan starten als zeker is dat de bedrijfsvoering van de agrarische ondernemers ongehinderd voortgang kan vinden. Hij heeft er zorgen over, hoe gronden worden overgedragen na de aanleg. Het gaat om bouwwegen waar door het zware transport	A_1	De grond die tijdelijk nodig is voor de dijk aanleg heeft betrekking op de binnendijkse landschapsberm en op de grond voor de bouw- en transportwegen. Ten aanzien van de landschapsberm geldt dat de gronden die na realisatie weer vrijkomen niet in de kernzone van de dijk vallen maar dat ze wel in beschermingszone liggen. Daar geldt de keur van het waterschap. Voor zover de tijdelijk benodigde grond in het nieuwe buitendijkse gebied is gelegen gelden na afloop van	Geen

structuurbederf van de grond kan optreden. Indiener gaat er van uit dat schade op snelle en eenvoudige wijze hersteld of vergoed zal worden. Ook gaat indiener er van uit dat op de gronden die tijdelijk nodig zijn voor de dijk aanleg daarna de teelt van andere gewassen dan grasland mogelijk is.		de werkzaamheden de regels zoals opgenomen in het bestemmingsplan. De gronden hebben op grond van dit bestemmingsplan de bestemming Agrarisch - Rivierverruiming, met de dubbelbestemming Waterstaat – Waterstaatkundige functie. Dit betekent dat het telen van gewassen onder voorwaarden mogelijk is. Hierbij geldt dat gedurende de maanden november tot en met maart opgaande agrarische teelten en gewassen niet mogelijk zijn omdat deze de hydraulische functie (afvoer en berging) van het gebied bij hoogwater kunnen belemmeren. Voorts wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 10.6. Voor wat betreft schade wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 8.21 en over oplevering van tijdelijk voor aanleg gebruikte gronden wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 31.90.	
9.8 Indiener vindt dat de overeenkomst inundatieschade te beperkt is. Indiener verzoekt om de overeenkomst inundatieschade aan te passen om ruiling en onderlinge verkoop binnen het projectgebied mogelijk te maken.	A_1	Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 8.21. Om de in die beantwoording genoemde reden zal ook de overeenkomst inundatieschade niet worden aangepast.	Geen
9.9 Indiener vraagt zich af wat het nut en noodzaak van de nieuwe brede watergang zijn en wat de effecten zijn op verdroging en kwel van de vergravingen en de nieuwe dijk op de omliggende gronden, zowel binnen- als buitendijks omdat in de winter het water aan het maaiveld zal staan. Het is de vraag hoeveel extra kwel zal optreden door hoog water in de IJssel buiten de winterperiode. Indiener verzoekt deze effecten goed te monitoren.	A_1 J_6	In het geohydrologisch rapport, de contra expertise en het aanvullend geohydrologisch rapport zijn de effecten op de grondwaterstanden en kwelstromen inzichtelijk gemaakt. Hieruit blijkt dat de extra kwel die ter plaatse van de afgraving optreedt wordt afgevoerd door het watersysteem (A-watergangen van het waterschap). De hoeveelheid kwel is beperkt in relatie tot de capaciteit van het watersysteem. Monitoring is inmiddels ingesteld met een grondwatermeetnet. Voor het overige wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 8.11.	Zie 8.11.
10.			
<i>Samenvatting zienswijze</i>	<i>OB</i>	<i>Reactie bevoegd gezag</i>	<i>Aanpassing besluit(en)</i>
10.1 Indiener is van mening dat landbouwkundig gebruik zoveel mogelijk gehandhaafd moet blijven, dat er geen	C_2	Het handhaven van de landbouwkundige functie van het gebied is één van de drie doelstellingen van de dijkverleggingen Cortenoever en Voorsterklei. Als gevolg van	Geen

extra beperkingen op de grond gelegd moeten worden bovenop de inundatie ten behoeve van de rivierverruiming.		de andere twee doelstellingen, het waarborgen van de waterafvoercapaciteit en daarbij het leveren van een bijdrage aan de ruimtelijke kwaliteit, is het niet te vermijden dat enige gebruiksbeperkingen voor de landbouw ontstaan. Zie ook de beantwoording van zienswijze 5.3.	
10.2 Het gehele plangebied binnen de gemeente Voorst heeft voor wat betreft de agrarische functie de bestemming Agrarisch-Cultuurgebied gekregen. Dezelfde gronden binnen de dijkverlegging Cortenoever en Voorsterklei in de gemeente Brummen kregen de bestemming Agrarisch-Rivierverruiming. Uitgangspunt is het huidig agrarische gebruik zoveel mogelijk te handhaven. Indiener is van mening dat er geen verschil in bestemming kan bestaan tussen beide gebieden. Indiener pleit voor dezelfde bestemming in beide gemeenten voor de gronden ten behoeve van rivierverruiming.	C_2	Gemeenten Brummen en Voorst hebben eigen beleidsafwegingen en -vrijheid ten aanzien van de waardering en bestemmingen van gronden. Zij beslissen in principe zelf welke bestemming zij in een bestemmingsplan toekennen aan gronden en welke bouw en functiemogelijkheden binnen een bestemming zijn toegestaan. De gemeente Voorst heeft ervoor gekozen om, analoog aan andere agrarische gronden in het buitengebied, de gronden als 'Agrarisch – Cultuurgebied' te bestemmen. De gemeente Brummen heeft gekozen voor de meer specifiek gerichte bestemming 'Agrarisch – Rivierverruiming'. Er vindt geen wijziging van beleid of bestemming plaats.	Geen
10.3 In de bestemmingsbeschrijving voor water is als hoofddoel opgenomen dat de voor water aangewezen gronden ook bedoeld zijn voor instandhouding, het herstel en de ontwikkeling van natuurlijke waarden. In een gebied met hoofdbestemming agrarisch is dit niet passend en is indiener van mening dat dit doel hier geschrapt moet worden. Als medebestemming kan worden opgenomen een natuurvriendelijke oever. Of de instandhouding, herstel en ontwikkeling moet als neven-doel in plaats van als hoofddoel worden opgenomen.	C_2	Binnen de bestemming 'Water' is in het ontwerpbestemmingsplan de instandhouding, het herstel en de ontwikkeling van natuurwaarden in de bestemmingsomschrijving opgenomen, omdat de oevers van de watergangen potenties hebben voor de ontwikkeling van natuurwaarden in de vorm van natuurvriendelijke oevers en omdat de watergangen zelf ook natuurwaarden kunnen bevatten. Het gelijkschakelen van de doelstelling voor de waterhuishouding en de doelstelling voor natuur heeft geen gevolgen voor het agrarische gebruik in de omgeving. Het is daarom niet als neven-doel geformuleerd.	Geen
10.4 In de regels is opgenomen dat het niet is toegestaan om zonder omgevingsvergunning op gronden werkzaamheden uit te voeren als ophogen, egaliseren en afgraven van de bodem.	C_2	Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 9.4.	Geen

<p>Indiener vindt dat herstel van uitgespoelde gaten na overstroming onder regulier beheer valt en dat daarvoor geen omgevingsvergunning is vereist. Indiener zou dit herstel graag opgenomen zien bij de uitzonderingen op de vergunningsplicht (artikel 3.4.2).</p>			
<p>10.5 In het ontwerpbestemmingsplan zijn archeologische bestemmingen op de agrarische percelen opgenomen. Door (diepe) grondwerkingen in het verleden zijn de eventuele aanwezige archeologische waarden zodanig verstoord dat een archeologische medebestemming niet meer is gerechtvaardigd. Indiener verzoekt 0,3 meter te wijzigen in 0,5 meter. Het gaat hier om oppervlakkige grondbewerkingen, zoals eggen en ploegen.</p>	C_2	<p>De archeologische dubbelbestemmingen zijn gebaseerd op het archeologisch onderzoek dat in het kader van het project is verricht en dat als bijlage bij het bestemmingsplan is gevoegd. Op basis van bureaustudie en grondboringen in het gebied zijn de archeologische verwachtingen die golden in het gebied op grond van de archeologische beleidskaart van Voorst bijgesteld en of verfijnd. Hiermee vormen de dubbelbestemmingen in het bestemmingsplan een actueel toetsingskader als het gaat om de bescherming van de (mogelijk) aanwezige archeologische waarden. De dieptegrens van 30 cm is in conform het gemeentelijk archeologiebeleid en is tevens gekozen op basis van de gemiddelde diepteligging van archeologische waarden zoals deze in het gebied is aangetoond middels archeologisch onderzoek in relatie tot het bestaande agrarische gebruik. Een grotere vrijstellingsdiepte betekent ongewenst opofferen van mogelijke vindplaatsen.</p>	Geen
<p>10.6 In het bestemmingsplan wordt de mogelijkheid geboden een nieuw agrarisch bedrijf op te richten op een nieuwe terp (aanduiding wro-zone-wijzigingsgebied 2). Indiener wijst op de voorwaarden die hier aan gesteld worden. (1) Het erf moet ook in de toekomst ruimte bieden aan een agrarisch bedrijf, bij de aanleg moet dus rekening gehouden worden met toekomstige uitbreidingen. (2) Het huidige bestemmingsplan bevat geen agrarische bestemming meer. Om duidelijkheid hierover te geven stelt indiener voor om de bestemming agrarisch conform de huidige regels in het bestemmingsplan</p>	C_2	<p>In verband met de bereikte overeenstemming met de beoogde exploitant wordt in het bestemmingsplan direct de vestiging van een agrarisch bouwperceel op een nieuwe terp mogelijk gemaakt, inclusief wijziging van de watergang en de leiding van de Defensie Pijpleiding Organisatie. De toepasselijke gebruiks- en bouwregels zijn in het bestemmingsplan opgenomen. Er hoeft dus niet aangesloten te worden bij het bestemmingsplan Buitengebied. Het bouwvlak van het nieuwe bedrijf omvat nagenoeg de gehele terp, zodat ervan wordt uitgegaan wordt dat er ook voor de toekomst voldoende mogelijkheden zijn. Uit oogpunt van het behalen van de hydraulische taakstelling en landschappelijke inpassing is het echter niet mogelijk om de terp uit te breiden. In verband met deze wijzigingen wordt ook de tijdelijke bouwweg ter plaatse aangepast. De gebouwen op het</p>	<p>De regels en de verbeelding van het bestemmingsplan Dijkverlegging Voorsterklei van de gemeente Voorst zijn zodanig aangepast dat bij recht een nieuw agrarisch bedrijf mogelijk is ten noordwesten van het perceel Voorsterklei 13 te Voorst en dat de hier geprojecteerde watergang is verlegd, inclusief een aanvulling op het inrichtingsplan (nieuwe bijlage) en een beplantingsplan voor de oude en nieuwe terp. De planregel met betrekking tot de emissie van stikstof is verwijderd. De bestemming 'Wonen' ter plaatse van Voorsterklei 13 en 15 is verwijderd. Er</p>

<p>buitengebied al wel op te nemen in dit plan. (3) <i>Medewerking wordt alleen verleend indien de emissie maximaal 2178,2 kg NH3 per jaar bedraagt.</i> Een nieuw te vestigen bedrijf heeft een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet met een hogere emissie, dat mag dit geen belemmering voor vestiging of ontwikkeling zijn. (4) <i>Binnen 2 jaar na inwerkingtreding dient alle bebouwing en verharding op de gronden binnen deze zone zijn verwijderd.</i> Hieraan zou de voorwaarde moeten worden verbonden dat met de besluitvorming over de wijzigingsbevoegdheid alle vergunningen verleend moeten zijn en dat er geen calamiteiten optreden. In de huidige constructie wordt geen mogelijkheid gelaten om een nieuwe ondernemer te vestigen op de terp en is de constructie uitsluitend gericht op verplaatsing van het huidige agrarische bedrijf.</p>	<p>huidige erf, de Schnaauwert (Voorsterklei 13 en 15 te Voorst), worden wegbestemd en gesloopt. De aanwezige houtopstand wordt in principe gekapt. Het waterschap, betrokkene en de gemeente hebben in overleg gezien welke bomen op grond van cultuurhistorische duiding kunnen blijven staan. Deze bomen hebben geen hydraulisch effect. Op bijgevoegd beplantingsplan van stichting Landschapsbeheer Gelderland zijn de te handhaven en enkele nieuwe bomen geduid. Ook is een nieuwe bijlage aan het inrichtingsplan gevoegd met een programma van eisen voor de nieuwe terp. Ter borging van deze beplanting op de oude terp en de inrichting van de nieuwe terp is een voorwaardelijke verplichting opgenomen in het bestemmingsplan. De inrichting van de oude en de nieuwe terp zijn van groot belang voor de ruimtelijke kwaliteit van Voorsterklei. In verband met mogelijke vertraging is de periode waarbinnen de voorwaardelijke verplichtingen gerealiseerd moeten zijn, vastgesteld op drie jaar. Met de beoogde exploitant van de nieuwe terp zijn afspraken gemaakt over bouw, vertrek van huidige locatie en dergelijke. In het addendum stikstof, naar aanleiding van recente jurisprudentieontwikkelingen, is gebleken dat het project Cortenoever en Voorsterklei in het kader van de toetsing aan artikelen 19d en 19j van de Natuurbeschermingswet 1998 geen significante negatieve effecten heeft (er ontstaan positieve ontwikkelingen in verband met het vertrek van een aantal agrarische bedrijven). De nieuwe berekening over stikstof is conform jurisprudentie uitgegaan van de maximale planologische ruimte die het bouwvlak biedt. Aangetoond is dat geen significant negatief effect ontstaat bij verplaatsing van het agrarisch bedrijf in samenhang met de overige agrarische bouwkavels en maatregelen in het projectgebied Cortenoever-Voorsterklei. Dit blijkt uit aanvullend onderzoek in het kader van de Passende beoordeling en het addendum op het MER. Op basis van dit onderzoek is de betreffende planregel met een maximum aan emissie niet noodzakelijk en wordt deze verwijderd, conform de zienswijze en het addendum Passende beoordeling. Ook is de nieuwe situatie in het kader van de aanvraag inzake de</p>	<p>zijn voorwaardelijke verplichtingen opgenomen om de (her)inrichting van de nieuwe en de oude terp binnen drie jaar te realiseren. De omgevingsvergunning voor tijdelijke ontsluitings- en bouwwegen en laad- en losplaatsen van burgemeester en wethouders van Voorst is zodanig aangepast dat de tijdelijke bouwwegen de hiervoor bedoelde nieuwe locatie niet doorkruisen. De omgevingsvergunning voor het kappen van burgemeester en wethouders van Voorst is zodanig aangepast dat ook ter plaatse van de percelen Voorsterklei 13 en 15 bomen worden gekapt. De ontgrondingsvergunning is aangepast naar aanleiding van de verlegde watergang. Het verleggen van deze watergang is ten slotte opgenomen in het besluit omtrent toekenning van de ontheffing op grond van de Flora- en faunawet.</p>
---	---	---

		<p>Natuurbeschermingswetvergunning met de adviseur van de beoogd exploitant berekend en met het bevoegd gezag besproken. Er is zicht op ontvankelijkheid en vergunbaarheid bij de nog te starten procedure voor de verplaatsing. De beoogde exploitant zal zelf de omgevingsvergunning voor het bouwen en de vergunning op grond van artikel 19d van de Natuurbeschermingswet 1998 moeten aanvragen en hij moet een melding op grond van het Activiteitenbesluit milieubeheer indienen. Aangezien de wijzigingsbevoegdheden zijn omgezet in rechtstreekse mogelijkheden is het niet meer aan de orde te eisen dat de besluiten die nodig zijn voor het verwijderen van het bestaande erf genomen moeten zijn ten tijde van de besluitvorming omtrent de wijzigingsbevoegdheden. Hoewel de constructie primair inderdaad is opgenomen om verplaatsing van een bestaand agrarisch bedrijf mogelijk te maken en hierover met de beoogde exploitant inmiddels overeenstemming is bereikt, schrijft het bestemmingsplan niet voor dat de nieuwe locatie door een te verplaatsen agrarisch bedrijf ingenomen wordt.</p>	
<p>10.7 Indiener is van mening dat de uitvoering van de werkzaamheden pas kan starten als zeker is dat de bedrijfsvoering van de agrarische ondernemers ongehinderd voortgang kan vinden. Hij heeft er zorgen over, hoe gronden worden overgedragen na de aanleg. Het gaat om bouwwegen waar door het zware transport structuurbederf van de grond kan optreden. Indiener gaat er van uit dat schade op snelle en eenvoudige wijze hersteld of vergoed zal worden. Ook gaat indiener er van uit dat op de gronden die tijdelijk nodig zijn voor de dijk aanleg daarna de teelt van andere gewassen dan grasland mogelijk is.</p>	<p>C_2</p>	<p>De grond die tijdelijk nodig is voor de dijk aanleg heeft betrekking op de binnendijkse landschapsberm en op de grond voor de bouw- en transportwegen. Ten aanzien van de landschapsberm geldt dat de gronden die na realisatie weer vrijkomen niet in de kernzone van de dijk vallen maar dat ze wel in beschermingszone liggen. Daar geldt de keur van het waterschap. Voor zover de tijdelijk benodigde grond in het nieuwe buitendijkse gebied is gelegen gelden na afloop van de werkzaamheden de regels zoals opgenomen in het bestemmingsplan. De gronden hebben op grond van dit bestemmingsplan de bestemming Agrarisch - Rivierverruiming, met de dubbelbestemming Waterstaat – Waterstaatkundige functie. Dit betekent dat het telen van gewassen onder voorwaarden mogelijk is. Hierbij geldt dat gedurende de maanden november tot en met maart opgaande agrarische teelten en gewassen niet mogelijk zijn omdat deze de hydraulische functie (afvoer en berging) van het gebied bij hoogwater kunnen belemmeren. Voorts wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 10.6. Voor wat betreft schade wordt verwezen naar de beantwoording</p>	<p>Geen</p>

		van zienswijze 8.21 en over oplevering van tijdelijk voor aanleg gebruikte gronden wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 31.90.	
10.8 Indiener vindt dat de overeenkomst inundatieschade te beperkt is doordat de waardevermindering van de grond die optreedt doordat de gronden mede bestemd worden voor de rivierversuiming niet uitgekeerd kan worden los van de verdere voordelen die de schaderegeling biedt. Indiener verzoekt de overeenkomst inundatieschade aan te passen om ruiling en onderlinge verkoop binnen het projectgebied mogelijk te maken.	C_2	Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 8.21.	Geen
10.9 Indiener heeft twijfels bij de nieuwe inrichting van de waterhuishouding in het gebied. Hij vraagt zich af wat de effecten zijn van nieuwe dijk en de vergravingen op verdroging en kwel op de omliggende gronden, zowel binnen- als buitendijks. Rond het gebied met de vergravingen bestaat een groot risico op extra kwel en als gevolg hiervan inundatie door hoog water in de IJssel buiten de winterperiode. Indiener verzoekt deze effecten goed te monitoren.	C_2	Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 9.9.	Geen
11.			
<i>Samenvatting zienswijze</i>	<i>OB</i>	<i>Reactie bevoegd gezag</i>	<i>Aanpassing besluit(en)</i>
11.1 Indiener maakt bezwaar tegen het besluit bestemmingsplan Dijkverlegging Cortenoever van de gemeente Brummen.	A_1	In deze fase van de procedure is het indienen van een bezwaarschrift niet mogelijk. Het bevoegd gezag behandelt deze reactie als een zienswijze.	Geen
11.2 Indiener stelt dat het plan niet de gewenste peilverlaging bij het knelpunt Zutphen beoogt.	A_1	Doelstelling van het project dijkverleggingen Cortenoever en Voorsterklei is het verlagen van de hoogwaterstand door op bepaalde locaties waterstandsdeling te realiseren: - Bij Cortenoever (tussen km 917,9 – 918,8) van ten minste 35 cm volgens PKB-taakstelling respectievelijk 31 cm volgens PDR- werктаakstelling;	Geen

		<p>- Bij Voorsterklei (tussen km 929,1 – 930,1) van ten minste 29 cm volgens PKB-taakstelling respectievelijk 26 cm volgens PDR-werktaakstelling.</p> <p>Het knelpunt Zutphen ligt rond km 926 – 928. Door de maatregel bij Voorsterklei wordt het knelpunt bij Zutphen voor de korte termijn opgelost. Voor de lange termijn is in de PKB een bypass bij Zutphen als mogelijkheid opgenomen.</p>	
11.3 Indiener meent dat verruiming van de rivier alleen stroomopwaarts effect heeft en niet het knelpunt Zutphen oplost.	A_1	Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 11.2.	Geen
11.4 Indiener geeft aan dat de voorgenomen investering nimmer zal opwegen tegen het beoogde resultaat.	A_1	Het bevoegd gezag neemt dit voor kennisgeving aan. In het milieueffectrapport (MER) bij de PKB en de IJsselanalyse 2011 is hier nader op ingegaan. Ten tijde van de PKB is een kosten-batenanalyse uitgevoerd en bij de IJsselanalyse in 2011 is hernieuwd bezien of andere maatregelen effectiever/efficiënter zijn (zoals vergraving uiterwaarden e.d.). Uit de PKB en IJsselanalyse is gebleken dat de in de bestemmingsplannen voorgestelde maatregelen goede effecten op de waterstandsdeling hebben en effectief en efficiënt zijn. Voorts wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 1.2.	Geen
11.5 De door indiener in 2004 gebouwde woning zal qua woongenot drastisch verslechteren.	A_1	Door de dijkverlegging verandert het gebied Cortenoever ingrijpend. De ligging van de nieuwe dijk met daarop de Cortenoeversweg is bepaald op basis van de hydraulische taakstelling en na een afweging van alle relevante aspecten, waaronder landschappelijke inpassing en agrarische en overige belangen. Het bevoegd gezag is evenwel niet van mening dat het woongenot van indiener hierdoor zodanig afneemt dat van een goede leefomgeving geen sprake meer is. Mocht indiener als gevolg van de dijkverlegging desondanks schade lijden, dan kan een verzoek om schadevergoeding worden ingediend bij het Schadeloket. Voor de procedure wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 1.3.	Geen
11.6 Ondanks de te nemen maatregelen zoals de kwelwatervoorziening, zal het bestemmingsplan voor de woning van indiener zeer nadelige gevolgen hebben. Daarom is indiener van mening dat het	A_1	Het bestemmingsplan ziet toe op het verleggen van de bestaande westelijke IJsseldijk. De ligging van deze nieuwe dijk is bepaald op basis van de hydraulische taakstelling en na een afweging van alle relevante aspecten, waaronder landschappelijke inpassing en agrarische en overige	Geen

<p>besluit niet in stand kan blijven. Verdere berichtgeving wacht hij af.</p>		<p>belangen. Hierbij kon niet voorkomen worden de nieuwe dijk op korte afstand van een aantal bestaande woningen komt te liggen waaronder die van de indiener. Dit is een gevolg één van de hoofddoelstellingen van de PKB Ruimte voor de Rivier: veiligheid tegen overstroming. De gevolgen van de nieuwe dijk voor het perceel van de indiener is afgewogen tegen het belang van veiligheid bij hoogwater. Hierbij is dat laatste belang zwaarder gewogen.</p> <p>Ten aanzien van kwel/vernatting het volgende. Er is contra-expertise en aanvullend onderzoek uitgevoerd, waarin naast de monitoring in het kader van het grondwatermeetnet aanvullende maatregelen zijn geduid. Deze aanvullende maatregelen zijn: verdieping van de kwelsloot of het verdichten van de vergravingen met klei.</p> <p>Mocht indiener schade lijden, dan kan een verzoek om schadevergoeding worden ingediend bij het Schadeloket. Voor de procedure wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 1.3. In het geohydrologisch rapport, de contra expertise en het aanvullend geohydrologisch rapport zijn de effecten op de grondwaterstanden en kwelstromen inzichtelijk gemaakt. Hieruit blijkt dat de extra kwel die ter plaatse van de afgraving optreedt wordt afgevoerd door het watersysteem (A-watgangen van het waterschap). De hoeveelheid kwel is beperkt in relatie tot de capaciteit van het watersysteem. Monitoring is inmiddels ingesteld met een grondwatermeetnet.</p>	
12.			
<i>Samenvatting zienswijze</i>	<i>OB</i>	<i>Reactie bevoegd gezag</i>	<i>Aanpassing besluit(en)</i>
12.1 Indiener ziet dat een belangrijk deel van het plangebied een agrarische bestemming combineert met één of meer bestemmingen als waterretentie en/of behoud van archeologische en natuurwaarden. De agrarische bestemming voor het gebied wordt echter niet	A_1	De rivierverruimende maatregelen die dit bestemmingsplan mogelijk maakt, zoals de dijkverlegging en maaiveldvergravingen, hebben, vanwege de toenemende kans op vernatting, inderdaad gevolgen voor de agrarische functie van (delen van) het gebied. Dit is een gevolg van één van de hoofddoelstellingen van de PKB Ruimte voor de Rivier: veiligheid tegen overstroming. De gevolgen van de	Geen

<p>ondersteund door agrarische bedrijven, waardoor de functie van superieur landbouwgebied wordt afgewaardeerd. Haaks op het niet meer toestaan van agrarische bebouwing in het gebied staat het wel toestaan van handhaving, aanpassing en uitbreiding van bedrijfsmatige, niet-agrarische bebouwing, zoals de rioolwaterzuiveringsinstallatie.</p>		<p>rivierverruimende maatregelen zijn afgewogen tegen het belang van veiligheid bij hoogwater. Hierbij is dat laatste belang zwaarder gewogen. De agrarische functie in het gebied blijft echter zoveel mogelijk behouden. Het blijven staan van agrarische bedrijven met levende have in het gebied wordt ongewenst geacht in verband met mogelijke ziekten, aan- en afvoer van melk, mest en voer e.d. bij eventuele overstroming. De RWZI blijft behouden. Het verplaatsen van de rioolwaterzuiveringsinstallatie is om financiële redenen niet haalbaar gebleken. Daarnaast stuit het vinden van een alternatieve locatie voor een dergelijke voorziening planologisch op beperkingen. Om die redenen is ervoor gekozen de RWZI op de huidige locatie te handhaven. De RWZI is na optimalisaties zodanig ingepast dat de huidige functie en de calamiteitenbuffer mogelijk zijn. De RWZI zal een primaire waterkering verkrijgen, die voldoet aan de normen en eisen van het waterschap en het Rijk. De benodigde aanpassingen die nodig zijn in verband met de opslag van slib bij hoog water worden zo uitgevoerd dat de hydraulische functie van het gebied zo min mogelijk wordt beperkt. Uit de hydraulische berekeningen (zie bijlage 15 bij het MER) blijkt dat de handhaving van de RWZI geen negatieve gevolgen heeft voor de waterveiligheid.</p>	
<p>12.2 Indiener stelt dat deze agrarische afwaardering wordt versterkt door agrarische bebouwing centraal op een huiskavel niet meer toe te staan maar het plangebied wel aan toenemend risico van milieuvervuiling bloot te stellen. Zoals het risico van periodieke overstroming met vervuild rivierwater en het risico van een calamiteit met de RWZI. De mogelijke effecten op lange termijn van deze risico's zijn noch in kwalitatieve noch kwantitatieve zin onderzocht. De kans dat het Rijk toekomstige vervuiling zal opruimen is vrijwel nul. Indiener meent dat het kennelijk goedkoper is een schoon gebied op te offeren aan het risico van vervuiling dan</p>	<p>A_1</p>	<p>De RWZI wordt omzoomd door een nieuwe primaire waterkering. De overschrijdingskans is gelijk aan de huidige situatie, namelijk gemiddeld eens in 1250 jaar. Over het opruimen van de toekomstige vervuiling na de inundatie zijn met de beheerders (waterschap, gemeente) afspraken gemaakt. Voor de agrariërs/ bewoners bestaat de mogelijkheid van het sluiten van een inundatieovereenkomst, waarbij de schade door de Staat wordt vergoed. Of men kan de kosten van het opruimen van de vervuiling bij het schadeloket claimen. Hierbij wordt verwezen naar eerdere beantwoording over schades, zoals de beantwoording van zienswijze 1.3.</p>	<p>Geen</p>

om vervuiling op te schonen. De facto ontloopt het Rijk hiermee haar verantwoordelijkheid.			
12.3 Indiener geeft aan dat een afweging omtrent de RWZI in het plangebied ten minste drie aspecten moet omvatten: Hoe verhoudt de RWZI zich tot de nieuw voorgestelde omgeving? Hoe dient de voorgestelde uitbreiding van de RWZI te worden beoordeeld in relatie tot de nieuwe omgeving? Welke toekomstige ontwikkelingen m.b.t. het proces rioolwaterzuivering en de RWZI aldaar zijn niet meer mogelijk, hoogst ongewenst of brengen hoge meerkosten met zich mee wanneer zij gerealiseerd zouden worden op de RWZI op de huidige locatie in de nieuwe omgeving? Indiener vindt dat handhaving van de RWZI op de huidige locatie negatief scoort op alle aspecten. De investering die wordt gedaan om de RWZI voor de korte termijn in te passen in de voorgestelde nieuwe omgeving is daarmee verkeerd besteed geld en valt zelfs in tijden van overschotten niet te verdedigen.	A_1	De RWZI wordt niet uitgebreid. In het bestemmingsplan en MER is duidelijk aangegeven, dat een buffercapaciteit wordt gerealiseerd om in de periode van inundatie rioolslib op te kunnen vangen. In het MER is aangegeven, dat verplaatsing van de RWZI geen optie is lettende op de hoge kosten die hiermee zijn gemoeid. In het kader van de veiligheid heeft de RWZI een primaire waterkering gekregen. De RWZI is al in het gebied aanwezig en zal nu met een primaire waterkering worden ingepast. De investering voor de calamiteitenbuffer is gering ten opzichte van een algehele verplaatsing.	Geen
12.4 Het uitgangspunt was: 'in één keer goed'. In dat geval is de RWZI op de huidige locatie niet te combineren met aanwijzing van het plangebied voor waterretentie. Het Rijk houdt de optie open om bij gebleken noodzaak de bestaande uiterwaarden alsnog te vergraven en zo 'ruimte voor de rivier' te zoeken in de diepte. Het is een prioriteitskwestie: eerst vergraven in bestaande uiterwaarden of eerst laten overstromen van nieuw aan te wijzen gebied (het plangebied). Indiener vindt dat het beleid moet zijn de RWZI niet in een kunstmatige badkuip in buitendijks	A_1	Het gehanteerde uitgangspunt geldt voor het project IJsselsprong, dat inmiddels in ambitie is bijgesteld. Vanuit dit project is sinds 2008 duidelijk, dat de dijkverleggingen op basis van de taakstellingen in de PKB Ruimte voor de Rivier doorgang zouden vinden. De regionale overheden werken ook aan deze dijkverleggingen mee. De afweging ten opzichte van de vergraving van de uiterwaarden en de dijkverlegging is meerdere malen gevoerd. Hierbij wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 1.1. Voor de lange termijn is de Deltacommissie bezig met onderzoek naar mogelijk toekomstige mogelijkheden om laag- en hoogwatersituaties op te vangen. Hierbij wordt gekeken naar verschillende opties, waarbij ook de uiterwaarden in beeld zijn.	Geen

gebied te plaatsen.			
12.5 Het bestemmingsplan dient voor deze ingrijpende maatregelen de visie voor het gebied weer te geven, waarbij de bestuurlijke functie bouwen secundair moet zijn. Met name rond de bedrijfsbestemming voor de RWZI biedt dit bestemmingsplan geen visie.	A_1	Rondom de RWZI is bebouwing in verband met de stroming en opstuwende werking bij inundatie, met uitzondering van Holthuiserweg 7, niet mogelijk. Ten westen van de RWZI is een vergraving noodzakelijk, waarin geen bebouwing mogelijk is, aangezien in deze vergraving ongeveer 3 maanden per jaar water zal staan. Overigens is de door indiener gewenste visie reeds verwoord in de ruimtelijke ontwikkelingsvisie 'Ligt op groen' van de gemeente Brummen.	Geen
12.6 De conclusie van indiener is dat handhaving van de RWZI in combinatie met aanwijzen van het plangebied voor periodieke overstroming onverenigbaar is en dat deze combinatie dient te worden afgekeurd.	A_1	Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijzen 1.1, 12.1 en 12.3.	Geen
13.			
<i>Samenvatting zienswijze</i>	<i>OB</i>	<i>Reactie bevoegd gezag</i>	<i>Aanpassing besluit(en)</i>
13.1 Indiener maakt bezwaar tegen de nadelige gevolgen voor zijn bedrijf, van de dijkverlegging uit het plan Ruimte voor de Rivier.	C_2	In deze fase van de procedure is het indienen van een bezwaarschrift niet mogelijk. Het bevoegd gezag behandelt deze reactie als een zienswijze.	Geen
13.2 Indiener stelt dat kwelwater zal ontstaan doordat de dijk verder landinwaarts komt te liggen. Er wordt zo diep gegraven dat door kleilagen heen wordt gegraven. Zo kan er gemakkelijk een grote hoeveelheid kwelwater onder de dijk door gedrukt worden en verder landinwaarts kwel veroorzaken.	C_2	Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 11.6.	Geen
13.3 In de huidige situatie heeft indiener geen last van kwel maar dat is niet vastgelegd en hij wil er later geen discussie over.	C_2	Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 11.6.	Geen
13.4 Er wordt geen sloot achter de dijk gegraven, wat normaal wel het geval is, en indiener vraagt naar de reden hiervan. De	C_2	Vanuit het geohydrologisch rapport, de contra expertise en het aanvullend geohydrologisch rapport is gebleken, dat er geen tot nauwelijks effect is. Het is dus nu niet nodig om een	Geen

sloot is nodig om tegen te gaan dat landinwaarts kwel ontstaat.		kwelgreppel aan te leggen. Met het grondwatermeetnet wordt de grondwaterstand gemonitord en zijn mogelijke beheermaatregelen in beeld, indien er toch kwel ontstaat. Waar 'normaal' wel een sloot achter een dijk wordt gegraven is dat als het buitendijkse gebied direct achter de dijk veel vaker onder water staat. Het nieuwe buitendijkse gebied in de Voorsterklei zal echter slechts incidenteel (gemiddeld eens per 25 jaar) onder water staan.	
13.5 Indiener ziet problemen en schade ontstaan doordat er meer ganzen, watervogels en ongedierte wordt aangetrokken door de vergravingen. Er zal stilstaand water ontstaan waarin de knut goed gedijt, hetgeen blauwtong en grote schade aan melkvee veroorzaken. Ook gewasschade zal aanmerkelijk toenemen terwijl de overheid de vergoedingen sterk wil afbouwen, hetgeen niet redelijk is en niet aanvaardbaar.	C_2	Het gebruik van de gronden door ganzen en watervogels zal in de huidige situatie en de toekomstige situatie niet veel verschillen. In de huidige situatie worden de gronden in de wintermaanden al veelvuldig gebruikt door de ganzen door de ligging langs de IJssel. Tegen de drager van de ziektekiemen zijn maatregelen te nemen. Ook kan tijdens perioden waarin het risico bestaat dat het vee gebeten wordt, het vee op stal worden gehouden. Er zijn vaccinaties voorhanden om te voorkomen dat dieren ziek worden van blauwtong. Mocht indiener schade lijden, dan kan een verzoek om schadevergoeding worden ingediend bij het Schadeloket. Voor de procedure wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 1.3.	Geen
13.6 Indiener stelt dat er niets is geregeld voor bedrijven die door de grondaankopen van de overheid gronden verderaf moeten kopen. Indiener geeft aan dat de prijs van lokale grond in Staatshanden zo hoog is dat die prijs voor zijn bedrijf niet is op te brengen.	nvt	De Staat koopt en verkoopt voor marktconforme prijzen. Hiermee kunnen redelijkerwijs elders gronden worden gekocht. De Staat koopt ook voor mogelijke compensatie gronden aan en heeft met de provincie en DLG afspraken over inbreng van die gronden.	Geen
13.7 Indiener wenst voor de hierboven genoemde nadelige gevolgen een reële en gepaste vergoeding te krijgen en geeft aan dat daarover niets te lezen is en met hem geen contact is geweest.	nvt	Mocht indiener hierdoor schade lijden, dan kan hij een verzoek om schadevergoeding indienen bij het Schadeloket. Voor de procedure wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 1.3.	Geen
13.8 Indiener memoreert dat er te gemakkelijk wordt gedacht over agrarische bedrijven. Zij zijn het, die het land moeten afstaan of in waarde zien dalen. Omdat al deze plannen in het algemeen belang zijn, vindt indiener, mag daar een reële	C_2	Het Rijk heeft hiervoor een schadevergoedingsregeling specifiek voor Ruimte voor de Rivier ingesteld. Voor de procedure wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 1.3.	Geen

vergoeding tegenover staan.			
14.			
<i>Samenvatting zienswijze</i>	<i>OB</i>	<i>Reactie bevoegd gezag</i>	<i>Aanpassing besluit(en)</i>
14.1 Indiener geeft aan dat voor het rijksmonument Laag-Helbergen de voorgenomen bestemming is 'wonen'. Dit lijkt een zeer beperkte bestemming voor dat object waarvoor vele functies geschikt zijn. Indiener vragen zich af waarom het niet onder de categorie Landhuis valt. Zij zien niet in dat een dergelijke beperking noodzakelijk is. Indiener vragen aanpassing van het plan in dit opzicht.	A_1	Een bestemming geeft alleen in planologisch juridische zin mogelijkheden aan voor een locatie/gebouw. Het zegt niets over de feitelijke uiterlijke kenmerken of de waardering als Rijksmonument. De bestemming is overgenomen uit het vigerend bestemmingsplan, waaraan de dubbelbestemming Waterstaat – waterstaatkundige functie is toegevoegd om de maatregelen voor ruimte voor de rivier mogelijk te maken. Uitgangspunt van de herziening is het zoveel mogelijk overnemen van de vigerende bestemmingen en regels. Overigens is in de planregels, conform het vigerend bestemmingsplan, de mogelijkheid opgenomen om (via een omgevingsvergunning) het hoofdgebouw te splitsen in meerdere woningen, tot een maximum van drie zelfstandige woningen.	Geen
14.2 Indiener geeft aan dat door de voorgenomen maatregelen in Cortenoever een zeer oud cultuurlandschap wordt verwoest. Indiener stelt dat ruimte voor de rivier ook op geheel andere wijze efficiënter en goedkoper zou kunnen worden gecreëerd.	A_1 E_3 J_6	Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 1.1.	Geen
14.3 Indiener stellen dat het rijksmonument Laag-Helbergen wordt bedreigd door het voornemen de bestaande winterdijk af te graven. Het hoogste punt van de terp Laag-Helbergen zal overstromen. Dit leidt tot overlast en schade voor eigenaren en bewoners en meestromend water zal de terp aantasten. Verwacht kan worden dat Laag-Helbergen, dat in de afvoerpunt van het plan ligt eens in de 10 jaren te maken kan krijgen met inundatie, al dan niet meestromend. Ook vanuit de omgeving van Reuversweerd zal	A_1	Uit het bouwkundig onderzoek van Van Rossum (Expertiserapport 0920-015), bekend bij indiener, is duidelijk geworden dat het monument behouden kan blijven. Hierbij zijn de conclusies voor dit object, naast andere schadebeperkende aanbevelingen, hetzelfde als in reactie 1.1. In overleg met indiener kan een nader onderzoek plaatsvinden naar schadebeperkende maatregelen, die op kosten van het project kunnen worden uitgevoerd. Een en ander zal in onderling overleg mogelijk zijn. Van oudsher is Cortenoever overstromingsgebied geweest. Pas in de jaren zeventig van de vorige eeuw is de dijk rondom Cortenoever aangelegd.	Geen

<p>water direct naar de terp Laag-Helbergen stromen. Indiëners vinden dat, door geheel aan de 'uitvoering' over te laten hoe een en ander opgelost gaat worden, er sprake is van een zeer onzorgvuldig ontwerp in cultuurhistorisch opzicht. Indiëner wijst erop dat schommelingen in de grondwaterstand een negatieve invloed zullen hebben op het bouwwerk Laag-Helbergen. Verlaging van de grondwaterstand door het graven van een brede en diepe afwateringssloot aan de westzijde van het perceel zal scheurvorming in het metselwerk bevorderen. De historische band tussen Hoog- en Laag-Helbergen wordt door de maatregel definitief verbroken. De erfafscheiding wordt doorbroken en heggen verdwijnen. Eigenlijk wordt Hoog-Helbergen geheel opgeofferd door de ligging ten opzichte van de nieuw aan te leggen dijk. Indiëner geeft aan dat Cortenoever vanouds niet op de voorgenomen maatregelen is ingericht.</p>		<p>De ligging van de nieuwe dijk is bepaald op basis van de hydraulische taakstelling en na een afweging van alle relevante aspecten, waaronder landschappelijke inpassing en agrarische en overige belangen. Hierbij kon niet voorkomen worden dat een aantal percelen door de nieuwe dijk van elkaar gescheiden worden. Dit is een gevolg van één van de hoofddoelstellingen van de PKB Ruimte voor de Rivier: veiligheid tegen overstroming. Het belang van indiëner om de historische band tussen Hoog- en Laag-Helbergen in het landschap zichtbaar te houden, is afgewogen tegen het belang van veiligheid bij hoogwater. Hierbij is dat laatste belang zwaarder gewogen.</p>	
<p>14.4 Indiëners geven aan dat de voorgestelde maatregelen voor de kamsalamander lachwekkend zijn en dat naar zijn verwachting elke 25 jaar de gehele populatie teniet zal gaan. Ook de andere salamander- en amfibieënsoorten die kennelijk veelvuldig op haar terrein voorkomen, zullen dan teniet gaan, verwacht zij. Indiëner betitelt de voorgestelde maatregelen voor deze dieren als 'wishful thinking'.</p>	<p>A_1 H_5 L_5</p>	<p>Gebeurtenissen met gevolgen voor beschermde soorten die worden veroorzaakt door natuurlijke omstandigheden, of het nemen van maatregelen, die deze gevolgen moeten voorkomen of beheersen, vallen niet onder de reikwijdte van de verbodsbepalingen zoals bedoeld in de artikelen 8-12 van de Flora- en faunawet. Verwezen wordt naar pagina 46 van het <i>Guidance document on the strict protection of animal species of Community interest under the Habitats Directive 92/43/EEC</i>. Voor dergelijke situaties geldt wel de zorgplicht verwoord in artikel 2 van de Flora- en faunawet. De aangehaalde soorten van de rode lijst vallen niet automatisch onder de bescherming van de Flora- en faunawet. De andere soorten hebben een wettelijke vrijstelling waarvoor de zorgplicht van toepassing is. Voor de genoemde alpenwatersalamander wordt gewerkt volgens de</p>	<p>Geen</p>

		gedragscode van de Unie van Waterschappen en geldt eveneens een vrijstelling. Op de amfibieëntrek over inritten geldt de zorgplicht, hiervoor zijn maatregelen benoemd in hoofdstuk 2 van het Natuurmaatregelenrapport. Aan de Flora- en faunawetontheffing zijn voorschriften verbonden met betrekking tot de trek van de kamsalamander (75 t/m 79) en de poelkikker (89 en 90). Een voorschrift omtrent de amfibieëntrek is tevens verbonden aan de Natuurbeschermingswetvergunning (23).	
14.5 Indieners geven aan dat door het rooien van de unieke treurwilg de rustplaats voor vele vogels wegvalt en men vraagt zich af wat er is overgebleven van de Ecologische verbindingzone Landgoederen. Voorts wijzen zij op het verdwijnen van hagen en andere dierenschuilplaatsen.	A_1 E_3 I_5	Bij toetsing van de plannen in de fase van de projectbeslissing (SNIP3) is uitgegaan van het huidige beleid. Dit betekent dat de EHS Streekplanherziening, vastgesteld door Provinciale Staten van Gelderland, van juli 2009 van toepassing is. In dit streekplan is geen verbindingzone Landgoederen opgenomen, zodoende is toetsing hieraan niet van toepassing. Het voornemen gaat gepaard met het rooien van bestaande structuren en toevoegen van nieuwe. Het effect van het verdwijnen van hagen en andere dierenschuilplaatsen is integraal onderdeel van de toetsing van het plan op natuureffecten (hoofdstuk 6 van de Toetsing Flora- en faunawet), op basis waarvan benodigde maatregelen zijn geformuleerd (Natuurmaatregelenrapport). Bij nader inzien kan treurwilg 668 behouden blijven. Deze solitaire boom vormt geen obstakel voor de doorstroming in het gebied, nu de boom zich in de luwte van het monument Laag Helbergen bevindt.	De omgevingsvergunning voor het kappen van burgemeester en wethouders van Brummen wordt zodanig aangepast dat de treurwilg ter plaatse van het perceel Piepenbeltweg 1 te Brummen niet wordt gekapt.
14.6 Indieners komen tot de conclusie dat uitvoering van deze plannen voor het gebied Cortenoever een definitief einde zal maken aan een oud cultuurlandschap dat relatief weinig is aangetast, het zal een verarming voor fauna betekenen, zal derhalve geen verbetering dan wel behoud van ruimtelijke kwaliteit betekenen, doch slechts verslechtering. Dit terwijl bij de doelstelling veiligheid en de doelstelling van behoud van de landbouw grote vraagtekens kunnen worden gezet. Indiener vindt dat deze plannen niet mogen	A_1	Met de doelstellingen van de PKB (waterstandsdeling) en het inrichtingsplan wordt ingezet op behoud en verbetering van het landschap. In het Inrichtingsplan en in het MER is de onderbouwing opgenomen voor de keuzes die in het plan zijn gemaakt ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Vanuit het Rijk is het zogenaamde Q-team bij alle Ruimte voor de Rivier projecten betrokken om de ruimtelijke inpassing te borgen. Voor de dijkverleggingen Cortenoever en Voorsterklei zijn alle adviezen en de verwerking ervan opgenomen in bijlage 6 van het MER. In haar uiteindelijke oordeel geeft het Q-team aan: "Als er goed wordt voorgesorteerd op de uitvoeringsfase en daar de ruimtelijke kwaliteit goed wordt geborgd (onder andere door het aanstellen van een supervisor), dan heeft	Geen

doorgaan.		het Q-team het vertrouwen dat er uiteindelijk twee mooie dijkverleggingen worden gerealiseerd die respect tonen voor en kwaliteit toevoegen aan het mooie IJssellandschap bij Zutphen." Op basis van dit advies van het Q-team en de afweging in het MER komen wij tot een neutrale en positieve ontwikkeling (Hoofdstuk 13 van het MER).	
15.			
<i>Samenvatting zienswijze</i>	<i>OB</i>	<i>Reactie bevoegd gezag</i>	<i>Aanpassing besluit(en)</i>
15.1 Door de geplande dijkverlegging moet de melkveehouderij van indiener verplaatst worden naar een nieuwe locatie. Indiener kan zich niet vinden in de uitzondering van het bepaalde in artikel 25.2.2 sub g. Hierin wordt bepaald dat de wijzigingsbevoegdheid uitsluitend kan worden toegepast indien de emissie van het bedrijf maximaal 2.178,2 kg NH3 per jaar bedraagt. Indiener verzoekt dit aan te passen. Indiener verzoekt het bestemmingsplan, artikel 25.2.2 sub g, te wijzigen en als (kritische) voorwaarde op te nemen dat voor de gewenste bedrijfsvoering een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet noodzakelijk is, als de uitstoot van 2.178,2 kg NH3 per jaar overschreden wordt.	C_2	Verwezen wordt naar beantwoording van zienswijze 10.6.	Zie 10.6.
16.			
<i>Samenvatting zienswijze</i>	<i>OB</i>	<i>Reactie bevoegd gezag</i>	<i>Aanpassing besluit(en)</i>
16.1 In verband met de voorgenomen verruimende maatregelen zal de woning van indienster moeten verdwijnen. Zij is nu bijna 90 jaar en heeft nooit anders kunnen vermoeden dan dat zij de rest van haar leven op de Voorsterklei zou kunnen doorbrengen. De impact die deze	C_2	Het bevoegd gezag kan zich goed voorstellen dat de uitvoering van deze plannen veel impact kan hebben op iemand van deze hoge leeftijd met deze woonverwachting. Met de belangen van indienster wordt zeer zorgvuldig omgegaan. Inmiddels is met indienster overeenstemming bereikt over verwerving.	Geen

gebeurtenissen op haar hebben in deze levensfase worden ernstig onderschat. Er is in de plannen meer aandacht voor planten en dieren dan voor de bewoners van het gebied. Had het niet voor de hand gelegen eerst tot een ruimhartige regeling te komen met de gedupeerde bewoners in plaats van dit tot sluitstuk te maken van de plannen?			
16.2 Ten aanzien van het voornemen tot het 'amoveren' van haar woning verlangt indienster antwoord op de volgende vragen: moet de woning wijken vanwege de te verwachten waterhoogte in de woning (meer dan een meter vanaf dorpelhoogte) en zo ja, welke berekening/meting ligt daaraan ten grondslag?	C_2	Ja, de woning moet wijken vanwege de te verwachten waterhoogte in de woning. De vloerhoogte bedraagt 7,53 m + NAP. De maatgevende waterhoogte is 8,40 m + NAP. De berekende golfhoogte van 45 cm geeft een waterhoogte van 8,85 m + NAP, dus meer dan 100 cm water op de vloer.	De toelichting bij het bestemmingsplan Dijkverlegging Voorsterklei van de gemeenteraad van Voorst is aangepast ten aanzien van de sloop van woning Voorsterklei 15 te Voorst.
16.3 Moet de woning wijken vanwege de mogelijke hydraulische weerstand en zo ja, wat is het effect van de aanwezigheid van deze woning op de beoogde waterstandsval van 29 centimeter?	C_2	Nee, de woning moet wijken vanwege de te verwachten waterhoogte in de woning. De stroomsnelheden bij de woning zijn hoog en zou de drempelhoogte hoog genoeg zijn geweest, dan zou de woning opstuwend zijn geweest en moeten worden verwijderd.	Geen
16.4 Met betrekking tot de verkoop van de woning van indienster is nog geen overeenstemming bereikt. Zolang dit niet het geval is en bovenstaande vragen niet afdoende zijn beantwoord, maakt zij bezwaar tegen de voorgenomen bestemmingswijziging en de sloop van haar woning.	C_2	Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 16.1.	Geen
17.			
<i>Samenvatting zienswijze</i>	<i>OB</i>	<i>Reactie bevoegd gezag</i>	<i>Aanpassing besluit(en)</i>
17.1 Indieners hebben ten aanzien van de uitvoering de afgelopen zes jaar de indruk gekregen dat er wel naar de bewoners en belanghebbenden wordt geluisterd, maar dat er uiteindelijk zeer weinig mee wordt	B_1	Indieners verwoorden een herkenbare kwestie. Gelijktijdig met het befragen van de belanghebbenden is het ontwerpplan ontwikkeld. Dit ontwerp is daar waar mogelijk bijgesteld aan de hand van hetgeen belanghebbenden hebben aangedragen. Deze belanghebbenden zijn	Geen

gedaan. Er moet meer duidelijkheid zijn voor de bewoners en agrarische bedrijven die door de dijkverlegging worden gedupeerd.		voornamelijk agrariërs. De gevraagde duidelijkheid is pas te geven bij de vaststelling van de definitieve versie van de nu voorliggende ontwerpbesluiten, omdat juist de ingediende zienswijzen kunnen leiden tot verschillende heroverwegingen op het voorgelegde ontwerp.	
17.2 Indiërs hebben een bezwaar tegen dit plan omdat er alternatieven zijn in het buitendijkse gebied. De nevengeul zoals ingebracht door de vereniging 'voorsterklei watervrij' heeft naar hun mening geen eerlijke vergelijking gehad. Rijkswaterstaat had hun eigen plan 'Ruimte voor de Rivier' met een dijkverlegging als voorkeur. Dit stond haaks op de buitendijkse oplossing.	B_1	Voor Voorsterklei heeft de staatssecretaris van Infrastructuur & Milieu in juli 2008 en bij de voorkeursvariantkeuze in 2009 aangegeven, dat een buitendijkse maatregel niet past binnen de doelstellingen van de PKB Ruimte voor de Rivier. De geul haalt onvoldoende de hydraulische taakstelling. Vandaar ook dat tijdens het gebiedsproces deze buitendijkse geul niet is meegenomen. In het MER is in hoofdstuk 3 dit proces en de afweging beschreven.	Geen
17.3 Door deze maatregel zal er voor het bedrijf van indiërs meer schade optreden zoals toenamen van het aantal ganzen in het gebied dus meer schade aan grasland en gewassen, meer schade door kwelwater, verhoogde loonwerkkosten omdat er verder moet worden omgereden om bij percelen te komen. Hun binnendijkse grond komt buitendijks te liggen. Er komt een waterbergingsclaim op deze grond waarvoor indiërs niet in waarde worden gecompenseerd.	B_1	Ten aanzien van kwel wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 9.6 en 9.9. Mocht indiërs schade lijden, dan kan een verzoek om schadevergoeding worden ingediend bij het Schadeloket. Voor de procedure wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 1.3. Voor vergoeding van schade als gevolg van het buitendijks komen te liggen van gronden wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 1.5.	Geen
17.4 De woningen Dovenkampweg 8 en 8a en IJsselstraat 9 en 9a liggen na de dijkverlegging dicht bij de dijk. Deze hadden voorheen geen last van waterdruk ten gevolg van hoogwater. Als dit na de dijkverlegging wel optreedt, zal dit vergoed moeten worden.	B_1	Mocht indiërs schade lijden, dan kan een verzoek om schadevergoeding worden ingediend bij het Schadeloket. Voor de procedure wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 1.3.	Geen
17.5 Op het aangekochte perceel VOOOO124 is aan de noordelijke en zuidelijke zijde een meidoornhaag gepland, en niet zoals in deze plannen aan de wegzijde.	B_1	Dit is juist. In de overeenkomst is afgesproken, dat noordelijk en zuidelijk wordt ingeplant.	Geen
17.6 Indiërs vinden dat de dijkrand die	B_1	Een en ander hangt af van de afspraken die met indiërs	Geen

tijdelijk in beheer komt bij de projectorganisatie en nodig zal zijn voor de dijkopbouw, na de aanleg weer in eigen beheer moet komen van de eigenaar en zowel voor grasland als akkerbouw bestemd zal moeten blijven. Indieners vinden dat het toch niet zo kan zijn dat zij op hun eigen grond binnendijks, niet zelf mogen bepalen welk gewas er komt te staan.		gemaakt kunnen worden. De grond van de landschapsberm is vrij te gebruiken. Gronden op de stabiliteits-, pipingberm of dijkzone zijn aan beperkingen vanuit de keur onderhevig, omdat bepaalde typen gebruik (bijvoorbeeld door het laten grazen door een koe) of gewas nadelig voor de dijkstandhouding zijn.	
17.7 Indieners geven aan dat het voor hun bedrijf zeer onduidelijk is wat de gevolgen op de lange duur zullen zijn en dat de overheid wel moet begrijpen dat zij hier niet voor kiezen maar dat zij in belang van de veiligheid geen keuze meer hebben.	B_1	Het bevoegd gezag begrijpt dat deze onduidelijkheid bestaat. Dat is een gevolg van de volgorde van werken. Meer duidelijkheid kan pas worden gegeven wanneer de plannen definitief zijn vastgesteld omdat tot aan dat moment niet zeker is wat de gevolgen ervan kunnen zijn en de ontwerpen worden aan verschillende onderwerpen getoetst (zie het MER). Vandaar ook de titel 'ontwerpbesluit' voor de stukken waarop deze zienswijze is ingediend. Inmiddels zijn met de indiener en landgoed Beekzicht gesprekken gaande over een passende oplossing.	Geen
18.			
<i>Samenvatting zienswijze</i>	<i>OB</i>	<i>Reactie bevoegd gezag</i>	<i>Aanpassing besluit(en)</i>
18.1 Indiener constateert dat in het plan van 2008 zijn woning moest worden verplaatst en in het plan van 2012 niet. De motivering voor het nieuwe dijktracé nabij zijn woning begrijpt hij niet. Indiener vreest vernatting van zijn terreinen.	A_1	Vanuit de ruimtelijke kwaliteitskaders voor de IJssel (Bosch + Slabbers 2006 en HNS 2009) is ligging op hogere delen van belang. Het behalen van de taakstelling is uiteraard ook een belangrijke eis. Met het leggen van de nieuwe dijk op de rand van de overstromingsvlakte (hoofdstuk 4 inrichtingsplan) om de woning wordt de taakstelling gehaald. Het is ruimtelijk gezien ongewenst en voor de taakstelling niet noodzakelijk om het tracé van de dijk meer westelijk te leggen. Indiener vreest ook voor vernatting. Dit is terecht voor de situatie van overstromen. In een gemiddelde winter wordt geen vernatting verwacht. Voor deze situatie verandert de waterhuishouding niet, met uitzondering van de nieuw aan te leggen kwelgreppel. De aangelegde kwelgreppel maakt de waterhuishouding zelfs beter beheersbaar dan in de huidige inrichting omdat deze de	Geen

		ontwatering rond het perceel verbetert. In geval van overstroming van het nieuwe buitendijkse gebied is inderdaad een stijging van grondwaterstanden te verwachten. Dit komt gemiddeld eens in de 25 jaar voor. De verwachting is dat in deze situatie op percelen van indiener water tot op het maaiveld kan komen zoals is inzichtelijk is gemaakt in de rapportage (Geo)hydrologie paragraaf 6.1.3 afbeelding 23 en 25. Indiener stelt dat de rapportage geen inzicht geeft in de te verwachten overlast. Dit is onjuist. In paragraaf 6.1.3 wordt het effect van de kwelgreppel op de vernatting weergegeven in afbeelding 26. Door de dijk is het niet nodig de woning aan te kopen of te verplaatsen. Voor meer over schade wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 1.3.	
18.2 In het planconcept van 2011 zijn de gronden rondom het bedrijf van indiener bestemd als Agrarisch en Verkeer, in het ontwerp van 2012 is dat Agrarisch, Water, Waterkering en Verkeer.	A_1	Dit is correct. Er zijn na 2011 dubbelbestemmingen opgenomen, vanwege de nieuw aan te leggen kwelgreppel. Deze sloot is een beheermaatregel naar aanleiding van het geohydrologisch onderzoek en heeft de bestemming water. De dijk heeft als bestemming waterkering met bepaalde gebruiks- en verbodsbepalingen gekregen, opdat de dijk kan worden gerealiseerd en er geen verboden gebruik plaatsvindt (zoals erin graven).	Geen
18.3 Indiener meent dat de dijk verder landinwaarts moet komen te liggen langs de Cortenoeverseweg zodat er minder afgegraven hoeft te worden. Dit vermindert aantasting van buitendijks gebied en geeft een hogere capaciteit voor waterberging, minder schadeclaims en een aanzienlijke kostenbesparing.	A_1	Gezien vanuit de uitgangspunten van het inrichtingsplan (ligging van dijken op hogere plekken) is dit niet nodig en voor het behalen van de hydraulische taakstelling ook niet.	Geen
18.4 Indiener mist een goede onderbouwing van de vernatting- en kwelverwachtingen voor zijn terreinen alsmede voor de verwachte grondwaterstandsverhoging. De rapporten zijn onvoldoende concreet voor goed inzicht in zijn nieuwe situatie. Hij mist de onderbouwing bij de kwelgreppel en kan niet afleiden of het beoogde doel hierdoor wordt bereikt.	A_1	In het geohydrologisch rapport, de contra expertise en het aanvullend geohydrologisch rapport is uitvoerig aandacht besteed aan de effecten van vernatting en is een beheermaatregel, de kwelgreppel, in het ontwerp en de realisatie opgenomen. Ook zal er worden gemonitord en zijn er aanvullende maatregelen in beeld. Met het model zijn regionale effecten in beeld gebracht. Uitspraken op perceelsniveau zijn niet mogelijk. Zie voor een uitwerking hiervan de beantwoording van zienswijze 18.1	Geen

18.5 De gevolgen van, en de 50 cm grondwaterstandverhoging bij, overstroming worden niet inzichtelijk gemaakt.	A_1	Indiener stelt dat de gevolgen van de mogelijke vernatting niet worden behandeld. Dit is correct voor perceelsniveau. Voor gevolgen op landgebruik wordt verwezen naar rapportages van Aequator. De procedure voor schade door vernatting als gevolg van dit plan staat in de beantwoording van zienswijze 1.3.	Geen
19.			
<i>Samenvatting zienswijze</i>	<i>OB</i>	<i>Reactie bevoegd gezag</i>	<i>Aanpassing besluit(en)</i>
19.1 Indiener constateert dat in het plan van 2008 zijn bedrijf moest worden verplaatst en in het plan van 2012 niet. De motivering voor het nieuwe dijktracé nabij zijn woning begrijpt hij niet. Indiener vreest vernatting van zijn terreinen.	A_1	Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 18.1	Geen
19.2 In het planconcept van 2011 zijn de gronden rondom indiener bestemd als Agrarisch en Verkeer, in het ontwerp van 2012 is dat Agrarisch, Water, Waterkering en Verkeer.	A_1	Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 18.2	Geen
19.3 Indiener mist een goede onderbouwing van de waterstaatkundige kwelverwachtingen voor zijn terreinen alsmede voor de verwachte grondwaterstandverhoging. De rapporten zijn onvoldoende concreet voor goed inzicht in zijn nieuwe situatie.	A_1	Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 18.1	Geen
19.4 Indiener exploiteert een duivenbedrijf. Deze duiven zijn internationaal van hoge kwaliteit. De dijkverlegging (nieuwe tracé) zal ingrijpende gevolgen hebben voor zijn bedrijfsvoering: roofvogels en gewijzigde ecologie zullen de topprestaties van de duiven negatief beïnvloeden. Dit leidt tot schade.	A_1	Wanneer de nieuwe, meer moerasachtige situatie een wijziging in de roofvogelstand met zich meebrengt, zal deze vooral te zien zijn in het soort roofvogel en niet in de aantallen. Op dit moment voorziet het gebied ook al in voldoende variatie in vegetatie en prooien om roofvogels te herbergen. Er wordt geen toename in de roofvogelstand verwacht, die in enige mate van betekenis kan zijn. Een nieuwe soort die mogelijk verwacht kan worden is de bruine kiekendief, die zich voornamelijk voedt met kleine zoogdieren. Een toename in het aantal sperwers en haviken wordt niet verwacht, aangezien dit niet typische soorten voor	Geen

		<p>agrarisch en / of moeraslandschap zijn.</p> <p>Mocht indiener desondanks schade lijden als direct gevolg van de dijkverlegging, dan kan een verzoek om schadevergoeding worden ingediend bij het Schadeloket. Voor de procedure hiervoor wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 1.3.</p>	
<p>19.5 Op de nieuwe dijk is aanleg van een fietspad voorzien. Uit onderzoek van Vogelbescherming Nederland blijkt dat dit de duiven sterk zal verstoren. Indiener vindt dat te weinig rekening is gehouden met zijn bedrijfsvoering.</p>	A_11	<p>De onderzoeken naar verstoringafstanden van vogels door recreatie (zoals de door indiener genoemde literatuur: vogelbescherming Nederland 2009) is gericht op in het wild levende vogels. De vogels van indiener worden opgefokt en verzorgd door mensen. In dezelfde literatuur wordt aangegeven dat sterk aan mensen aangepaste soorten zoals de stadsduif bij hoge aantallen passanten in aantal toenemen, waarschijnlijk door betere voedselomstandigheden. Daarbij moet ook opgemerkt worden dat de verstoringafstand van in het wild levende duiven door wandelaars gemiddeld 20 m bedraagt. Uit het voorgaande kan worden afgeleid dat deze afstand voor duiven die zijn opgegroeid in een gecontroleerde omgeving en die gewend zijn aan de omgang met mensen, kleiner zal zijn dan 20 m.</p>	Geen
20.			
<i>Samenvatting zienswijze</i>	<i>OB</i>	<i>Reactie bevoegd gezag</i>	<i>Aanpassing besluit(en)</i>
<p>20.1 Indiener is positief over de voorbereidingen, projectkeuzen, grondaankoop en overleg maar is negatief over inspraak inzake alternatieven.</p>	C_2	Het bevoegd gezag neemt dit voor kennisgeving aan.	Geen
<p>20.2 Indiener maakt bezwaar tegen het ontwerpbestemmingsplan 'Dijkverlegging Voorsterklei' omdat er alternatieven zijn in het buitendijks gebied. Er is geen eerlijke vergelijking gemaakt en af te graven grond heeft later een andere kwaliteitsaanduiding gekregen dan eerst.</p>	C_2	Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 17.2.	Geen
<p>20.3 De speciale schaderegeling heeft een negatief effect op de grondmobiliteit.</p>	C_2	Met indiener is overeenstemming bereikt over verplaatsing en schadeloosstelling.	Geen

Daardoor loopt indiener de aankoop mis van nu door hem gepachte grond. Indiener stelt door de wijze van aankopen door de Staat te zijn benadeeld in zijn recht op schadevergoeding. De overheid voorkomt hierdoor planschade te moeten betalen.			
20.4 Indiener wil nu niet meewerken aan bedrijfsverplaatsing en bestemmingswijziging omdat hij geen goede schadeloosstelling verwacht maar ziet de bedrijfsverplaatsing wel als een uitstekende mogelijkheid zijn bedrijf voort te zetten.	C_2 F_4 G_4 J_6	Het bevoegd gezag neemt dit voor kennisgeving aan en verwijst naar de beantwoording van 20.3.	Geen
20.5 Indiener verzoekt het scheuren van grasland niet vergunningplichtig te maken zodat akkerbouw in de zomerperiode zonder vergunning mogelijk is.	C_2	De vergunningplicht voor het scheuren van grasland wordt gezien als een niet noodzakelijke beperking van het agrarisch gebruik omdat dit de verbouw van gewassen anders dan grassen onmogelijk maakt. De zienswijze wordt op dit punt gegrond verklaard en de planregels hierover worden aangepast.	De regels van het bestemmingsplan Dijkverlegging Voorsterklei van de gemeenteraad van Voorst zijn zodanig aangepast dat voor het scheuren van grasland geen omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden nodig is.
20.6 Indiener vraagt zich af welk agrarisch gebruik van de dijkberm nog mogelijk is nu ook daar de gewashoogtebeperkende maatregel geldt.	C_2	Op de betreffende gronden gelden in principe dezelfde agrarische gebruiksmogelijkheden als in het vigerende bestemmingsplan met dien verstande dat in de wintermaanden (november tot en met maart) geen opgaande gewassen zijn toegestaan. Daarnaast gelden ter plaatse van de aanduiding 'vrijwaringszone – dijk' beperkingen vanuit de keur, omdat bepaald gebruik (bijvoorbeeld het grazen van gras door een koe) of type gewas nadelige gevolgen kan hebben voor de dijk.	Geen
20.7 Indiener vreest grote gewasschade doordat de vergravingen ganzen en vogels zullen aantrekken en omdat seizoensvernating en -verdroging zullen optreden.	C_2	Mocht indiener schade lijden, dan kan een verzoek om schadevergoeding worden ingediend bij het Schadeloket. Voor de procedure wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 1.3. Ten aanzien van geohydrologie wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 9.9.	Geen
20.8 Indiener meldt dat twee meidoornhagen op percelen VOOO L50 en VOOO L122 gedeeltelijk niet in het bestemmingsplan voorkomen en vraagt	C_2 G_4	De hagen staan een goede doorstroming van het gebied in de weg worden daarom verwijderd. De hagen zijn niet in het bestemmingsplan opgenomen.	De omgevingsvergunning voor het kappen van burgemeester en wethouders van Voorst is zodanig aangepast dat twee hagen op de percelen kadastraal bekend

rectificatie.			gemeente Voorst, sectie L, nummers 50 en 122, ook gekapt kunnen worden.
21.			
<i>Samenvatting zienswijze</i>	<i>OB</i>	<i>Reactie bevoegd gezag</i>	<i>Aanpassing besluit(en)</i>
21.1 Indiener constateert geen enkele voortgang inzake verwerving van zijn gronden en eist duidelijkheid.	nvt	De Staat is belast met de verwerving van de gronden. De insteek is minnelijke verwerving. De gesprekken zijn wel gestart en zijn daarbij ook afhankelijk van aankoop/verkoop/ruil van gronden in het gebied. Mocht minnelijke verwerving niet mogelijk blijken, dan zal onteigening worden ingezet.	Geen
21.2 Indiener vraagt welke compensatiemogelijkheden er zijn in het gebied direct rondom zijn gronden. Zijn bouwplan 2013 is al vastgesteld en pas na verwerving kan worden gesproken over voortzetting van gebruik.	B_1 C_2	Er zijn mogelijkheden in het kader van grondverwerving. Deze worden in onderling overleg uitgewerkt.	Geen
21.3 Indiener maakt zich ernstig zorgen over het ontstaan van kwel (en de bruikbaarheid van zijn gronden) aan de westzijde van de nieuwe dijk door de vergravingen aan de oostzijde van de dijk. Indiener wil aangetoond hebben dat er gegarandeerd geen invloed zal zijn op de waterhuishouding van de percelen aan de westzijde (binnendijks) door de vergravingen buitendijks.	B_1 C_2	Vanuit het geohydrologisch onderzoek, de contra expertise en het aanvullend geohydrologisch rapport is gebleken, dat er geen tot nauwelijks effect is. Monitoring is inmiddels ingesteld met een grondwatermeetnet. Met het grondwatermeetnet wordt de grondwaterstand gemonitord en zijn beheermaatregelen mogelijk. Zie ook de beantwoording van zienswijzen 1.6 en 13.4. Indiener stelt dat oostelijke vergraving leidt tot toename van kwel binnendijks. Het tegenovergestelde is waar. Vergraving is wegnemen van weerstand, waardoor kwel in de omgeving zal verminderen. Het effect is berekend als zeer gering. Dit komt doordat dezelfde waterpeilen worden gehandhaafd als in de huidige situatie. Het water dat in de strangen staat biedt tegendruk aan opkomend grondwater. Garanties zijn in deze niet te geven. Het kan niet vooraf worden aangetoond dat er geen invloed optreedt.	Geen
21.4 Indiener constateert dat die delen van zijn gronden die opgaan in de nieuwe dijkberm voor hem onbruikbaar worden omdat daar geen gewassen kunnen worden geteeld en hij geen ander gebruik	B_1 C_2	Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 20.6.	Geen

daarvoor heeft en verwacht daarvoor een adequate oplossing van de overheid.			
21.5 Indiener wil de garantie van een ongewijzigde waterhuishouding op alle door hem in de toekomst te gebruiken percelen, zowel aan binnendijkse en aan buitendijkse zijde	B_1 C_2	Garanties kunnen niet worden gegeven. In een gemiddelde winter wordt geen vernatting verwacht. Voor deze situatie verandert de waterhuishouding niet. In het geval van een overstroming van het nieuw buitendijks gebied is inderdaad een stijging van grondwaterstanden te verwachten. Dit komt gemiddeld eens in de 25 jaar voor. De verwachting is dat in deze situatie op de binnendijkse percelen van indiener vernatting kan optreden zoals is inzichtelijk is gemaakt in de rapportage (Geo)hydrologie paragraaf 6.1.3 afbeelding 24 en 25. Hieruit blijkt ook dat ondanks de stijging van grondwaterstanden het grondwaterniveau zich nog op enige afstand onder maaiveld zal bevinden. Verder wordt verwezen naar de beantwoording van de zienswijze 21.3 en het addendum op het MER.	Geen
21.6 Indiener wenst volledige bereikbaarheid van het woonerf en het bedrijfserf (sloopbedrijf en akkerbouwbedrijf) tijdens de aanleg van het werk. Ook dient de bereikbaarheid van de percelen te worden gewaarborgd tijdens de aanleg en daarna.	B_1 C_2 F_4	De tijdelijke wegen worden zo gelegd dat tijdens de uitvoering alle percelen bereikbaar zijn. Een van de contractvoorwaarden voor de aannemer zal zijn, dat de landbouwfunctie (voor gronden die niet nodig zijn voor het werk) ongehinderd kan worden voortgezet. Uiteraard ontstaat overlast door werkzaamheden maar de aannemer moet rekening houden met de landbouwbelangen.	Geen
21.7 Indiener vreest moerasvorming als gevolg van de vergravingen.	B_1 C_2	Indiener vreest het ontstaan van moerasachtige omstandigheden. Dit wordt door ons niet verwacht. Delen van de vergravingen zullen het gehele jaar onder water staan. Deze percelen hebben de bestemming 'Water'. Andere delen van de vergraving zullen uitsluitend gedurende het natte (winter)seizoen onder water staan. Op de grens tussen water en land ontstaat een draslandzone. Dit is een tussenstadium dat zonder het juiste beheer zal verlanden. Door maaien wordt verlanding tegengegaan. Indiener noemt muggen als specifieke overlast. De kans bestaat dat in het stilstaande water het aantal muggen toeneemt. De verwachting is dat hierdoor geen overlast ontstaat, omdat de woning van indieners op grote afstand van het water staat. Achterblijvende vissen kunnen zich terugtrekken in de strangen waar permanent water staat. Rottingsverschijnselen zullen niet of nauwelijks optreden. Naar verwachting is geen	Geen

		verhoogd risico op overdracht van ziekten omdat de afstand van de gebouwen tot de vergraving hiervoor te groot is.	
21.8 Indiener vraagt vergoeding van de kosten van zijn rechtsbijstand.	nvt	De Wet kosten bestuurlijke voorprocedures ziet op vergoeding van de kosten die een belanghebbende maakt in verband met de behandeling van een door hem ingediend bezwaarschrift of administratief beroepschrift. In onderhavige procedure is echter geen sprake van het instellen van bezwaar of administratief beroep, maar van het indienen van een zienswijze. De Wet kosten bestuurlijke voorprocedures verplicht niet tot vergoeding van in het kader van een zienswijzenprocedure gemaakte kosten. Deze kosten worden daarom niet vergoed. Overigens worden kosten van rechtsbijstand wel vergoed als en voor zover indieners in het kader van de Regeling inundatieschade (overstromingsschade) percelen die buitendijks komen te liggen, aan de Staat verkopen.	Geen
22.			
<i>Samenvatting zienswijze</i>	<i>OB</i>	<i>Reactie bevoegd gezag</i>	<i>Aanpassing besluit(en)</i>
22.1 Indieneren gaan niet akkoord met de bestemmingswijziging van hun gebouwen en terreinen zolang er geen definitief akkoord is inzake de vervanging ervan of over de schadeloosstelling.	C_2	Verwezen wordt naar reactie 20.4.	Geen
22.2 In het nieuwe plan worden de in gebruik zijnde ligboxenstal (540m ²) en de mestilo (135m ²) aangewezen voor amoveren. Maar er is nog geen aanwijzing voor compensatie van die bouwwerken.	C_2	In overleg met indieners is een inrichtingsplan (nieuwe bijlage bij het inrichtingsplan) voor het perceel opgesteld waarin een deel van de oppervlakte van de te slopen gebouwen herbouwd kan worden en waarmee de landschappelijke inpassing van het perceel verbeterd wordt. Het bestemmingsplan is zodanig aangepast dat het inrichtingsplan uitgevoerd kan worden.	De regels en verbeelding van het bestemmingsplan Dijkverlegging Voorsterklei van de gemeenteraad van Voorst zijn zodanig aangepast dat binnen het bouwvlak in de bestemming 'Cultuur en ontspanning' het opgestelde inrichtingsplan kan worden gerealiseerd. Het inrichtingsplan wordt met de inrichting Wellenberg als bijlage toegevoegd.
22.3 Indiener eist verruiming van de bestemmingsregels zodat niet slechts twee, maar wel acht gastenverblijven kunnen worden gerealiseerd.	C_2	Het realiseren van acht gastenverblijven is in het bestemmingsplan mogelijk gemaakt.	De regels van het bestemmingsplan Dijkverlegging Voorsterklei van de gemeenteraad van Voorst zijn zodanig aangepast dat binnen de bestemming 'Cultuur en ontspanning' acht

			gastenverblijven kunnen worden gerealiseerd.
22.4 Indieners hebben bezwaar tegen het ontwerp bestemmingsplan 'Dijkverlegging Voorsterklei' omdat buitendijkse alternatieven onvoldoende zijn onderzocht en onvoldoende gewicht is toegekend.	C_2	Verwezen wordt naar het antwoord op zienswijze 17.2.	Geen
23.			
<i>Samenvatting zienswijze</i>	<i>OB</i>	<i>Reactie bevoegd gezag</i>	<i>Aanpassing besluit(en)</i>
23.1 Indieners maken bezwaar tegen het ontwerp bestemmingsplan 'Dijkverlegging Voorsterklei' omdat het uitstroomtalud deels op hun eigendom komt en omdat hun gebouwen wel zullen bezwijken maar niet elders mogen worden herbouwd.	C_2	<p>Het uitstroomtalud zelf komt niet op het perceel van indiener, het gaat hier om het afgraven van de huidige bandijk, die in eigendom is van het Waterschap. De uitstroom begint wel langs het perceel van indiener. Het gaat dan om de locatie van de bovenrand van de uitstroom. Hier sluit de uitstroom aan op de kruinhoogte van de huidige bandijk. Vanaf dat punt wordt de huidige bandijk naar het noorden toe geleidelijk afgegraven tot de hoogte die de uitstroom dient te hebben. De realisatie zal door de aannemer verder uitgewerkt worden. Vanuit het expertiserapport (bekend bij indiener) 0920-005 van Van Rossum is duidelijk, dat de woning bij inundatie constructief geen grote problemen ontstaan. In het rapport zijn aanbevelingen voor schadebeperkende maatregelen opgenomen (ten aanzien van bijvoorbeeld de kelder, installaties en verhardingen). In overleg met indiener vindt vervolgonderzoek naar deze schadebeperkende maatregelen plaats, die op kosten van het project in onderling overleg kunnen worden aangelegd.</p> <p>Uit de bouwkundige opname door bureau Van Rossum is ook gebleken dat de vrijstaande schuur ten westen van de woning van indieners bij een hoogwaterstand die eens in de 25 jaar voorkomt, zal kunnen bezwijken. Deze schuur alsook een aantal kleinere houten gebouwtjes lenen zich echter niet voor schadebeperkende maatregelen, zoals die onder andere in de woning zelf wel kunnen worden getroffen. De gebouwen hoeven in het kader van de dijkverlegging Voorsterklei evenwel niet gesloopt te worden. De gebouwen staan niet in</p>	Het bestemmingsplan Dijkverlegging Voorsterklei van de gemeenteraad van Voorst is zodanig aangepast dat de kleinere agrarische opstallen nabij het perceel Wellenbergweg 6 te Voorst positief zijn bestemd.

		de doorstroom. Er is dus geen reden om het terugbouwen van deze gebouwen niet mogelijk te maken. Vandaar dat in het bestemmingsplan bouwblokken om de schuren zijn geplaatst. Gemeente en indieners hebben hierover overleg gehad.	
23.2 Indieners beschikken nu over een schuur van circa 440 m ² , een schuur van circa 196 m ² en een veeberging van circa 30 m ² . Het plan biedt slechts 276 m ² bestaand / blijvend en 20 m ² herbouw. Indieners wensen hun huidige gebouwenoppervlak te behouden in het ontwerpbestemmingsplan.	C_2	Bestaande bebouwing is uitgangspunt, tenzij deze moet worden verwijderd. Daarvan is in dit geval geen sprake. De totale oppervlakte van de bijgebouwen binnen het bestemmingsvlak is na meting door het bevoegd gezag en nader overleg met indieners gecorrigeerd tot 520 m ² . Deze hoeveelheid kan echter niet meer eenmalig met 10% worden uitgebreid.	Het bestemmingsplan Dijkverlegging Voorsterklei van de gemeenteraad van Voorst is zodanig aangepast dat de totale oppervlakte van bijgebouwen op het perceel Wellenbergweg 6 te Voorst 520 m ² mag bedragen maar niet eenmalig met 10% mag worden uitgebreid.
23.3 Het terrein van indieners was eerder deel van het leengoed Sinderen, in de archeologieparagraaf wordt hier niet op ingegaan	C_2	Indiener wijst op historische verbanden in het gebied. Aangezien op verschillende plaatsen in het gebied wordt gegraven is archeologische waardenonderzoek verricht om na te gaan waar archeologische waarden moeten worden verwacht.	Geen
23.4 Indieners maken bezwaar tegen het ontwerpbestemmingsplan 'Dijkverlegging Voorsterklei' omdat hun opslag voor propaan voor huisverwarming niet in het nieuwe plan is opgenomen.	C_2	Het is niet nodig om de opslag van propaangas voor huishoudelijk gebruik in het bestemmingsplan op te nemen. Dit gebruik is passend binnen de bestemming 'Wonen' zoals opgenomen in het ontwerpbestemmingsplan.	Geen
23.5 Het plan geeft niet aan of de nieuwe ontsluitingsweg wel geschikt is voor de zware propaangasvrachtwagens.	C_2	Alle erven dienen toegankelijk te zijn voor zware vrachtwagens. De gemeente zal in het contract met de aannemer de eisen aangeven waaraan de weg moet voldoen zodat deze bruikbaar is voor brandweerauto's, vuilniswagens, de propaanvrachtwagen, enzovoort.	Geen
23.6 Er is bij indieners veel onduidelijk over de noodzakelijke aanpassingen aan en rond het huis en de gebouwen, de toegangsweg en verlichting daarvan, de terp (sterkte) en de dijk, en vragen vergoeding voor hoogwaterschade.	C_2	Er is bouwkundig onderzoek verricht door Van Rossum (zie beantwoording zienswijze 23.1). Indieners hebben dit rapport. Uit dit onderzoek is gebleken dat geen grote constructieve schade optreedt, dus hoeft de woning niet verwijderd te worden. Bijgebouwen zullen bij inundatie meestromen. Dit geeft directe schade die vergoed zal worden door de Staat. Over het rapport en de mogelijke schadebeperkende maatregelen wordt overlegd met indieners. De mogelijke schadebeperkende maatregelen worden op kosten van het waterschap in overleg aangelegd. De gemeente zal in het contract met de aannemer de verlichtingspunten aangeven.	Geen

		In de Voorsterklei komen deze alleen op wegkruisingen. Er is geen verlichting langs wegen zelf voorzien. Mocht indiener schade lijden, dan kan hij een verzoek om schadevergoeding indienen bij het Schadeloket. Voor de procedure wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 1.3. Ten aanzien van de vergoeding van hoogwaterschade wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 1.5.	
24.			
<i>Samenvatting zienswijze</i>	<i>OB</i>	<i>Reactie bevoegd gezag</i>	<i>Aanpassing besluit(en)</i>
24.1 Indieners vrezen schade aan gebouwen en gewassen tijdens de aanleg van de nieuwe dijk en daarna bij het gaan meestromen van het nieuwe buitendijkse gebied. Daarom stellen zij voor om de huidige grens voor opname van opstallen van 100 meter te verleggen naar 200 meter.	B_1	Inmiddels is in het contract met de aannemer opgenomen dat de grens voor opname van opstallen ligt op 250 m.	Geen
24.2 Indieners constateren dat in artikel 18.1 de bestemming wandelpad ontbreekt. Graag zien zij deze weer opgenomen conform het huidige gebruik.	B_1	Naast de dubbelbestemming 'Waterstaat – Kade' op grond van het door de indiener genoemde artikel 18.1 geldt ter plaatse van het bestaande wandelpad op grond van artikel 4 de bestemming 'Agrarisch –Uiterwaarden' in het ontwerpbestemmingsplan Dijkverlegging Voorsterklei. Binnen deze bestemming zijn op grond van artikel 3.1.1 onder g, bestaande ontsluitingswegen en paden toegestaan. Hieronder wordt ook het bestaande wandelpad op de huidige dijk verstaan. Een aanpassing van de regels is daarom niet nodig.	Geen
24.3 Indieners wensen dat de schuren buiten het bouwblok van Dovenkampweg 10 hun agrarische bestemming zullen behouden en dat deze niet voor een rood-voor-rood-regeling worden ingezet.	B_1	De (voormalige) bedrijfswoningen op de percelen Dovenkampweg 10 en 12 hebben in het bestemmingsplan de bestemming 'Wonen' gekregen. Er mogen maximaal twee woningen in dit bestemmingsvlak 'Wonen' aanwezig zijn. De bedrijfsgebouwen buiten het bestemmingsvlak hebben de bestemming 'Agrarisch met waarden – Landschap'. Deze bestemming laat ter plekke echter geen gebouwen toe. De bedrijfsgebouwen zijn dus wegbestemd. De gebouwen worden in de toekomst niet ingezet voor een Rood-voor-Rood-regeling ter plekke.	Geen

25.			
<i>Samenvatting zienswijze</i>	<i>OB</i>	<i>Reactie bevoegd gezag</i>	<i>Aanpassing besluit(en)</i>
25.1 Indieners wensen dat artikel 11 van het ontwerp bestemmingsplan 'Dijkverlegging Voorsterklei' gemeente Brummen wordt aangepast naar 40% (beroep aan huis) in plaats van 50 m ² en geven daartoe enige argumenten.	B_1	Het bevoegd gezag gaat in principe uit van het gemeentelijk beleid ten aanzien van aan huis gebonden beroepen of bedrijven, in die zin dat deze geen grotere oppervlakte dan 50 m ² zou mogen beslaan. In dit geval is er echter aanleiding van dit standpunt af te wijken. Het betreft hier gebruik dat in het verleden op grond van het toen geldende bestemmingsplan legaal was en dat, hoewel het in 2009 onder overgangsrecht is gebracht, vooralsnog niet beëindigd is. Onder deze omstandigheid ligt het niet in de rede dit gebruik nogmaals onder het overgangsrecht te brengen, aangezien niet vaststaat dat dit gebruik binnen de looptijd van het nieuwe bestemmingsplan alsnog zal worden beëindigd. Gezien de omvang van het bedrijf aan huis zal deze activiteit specifiek op dit adres worden toegestaan in de vorm van een aan-huis-gebonden-beroep/bedrijf met een maximale oppervlakte van 131 m ² .	Het bestemmingsplan Dijkverlegging Voorsterklei van de gemeenteraad van Brummen is zodanig aangepast dat specifiek op dit adres een aan-huis-gebonden-beroep/bedrijf met een maximale oppervlakte van 131 m ² is toegestaan binnen de bestemming Wonen.
25.2 Indieners betogen dat door vroegere gedeeltelijke verkoop van Gelders Hoofd 6 nu twee percelen bestaan waar dat vroeger één was en dat daardoor de bijgebouwenregel voor hen zeer ongunstig uitpakt en lichten dat uitgebreid toe. Zij vragen 75 m ² voor elk perceel (6 en 2).	B_1	Het bevoegd gezag kan zich voorstellen dat de verhoudingen tussen de hoofd- en bijgebouwen op de percelen Het Gelders Hoofd 2 en 6 scheef lijken. Er is echter een reden waarom de oppervlakte van bijgebouwen bij Het Gelders Hoofd 2 niet meer dan 31 m ² plus 10% mag bedragen. Het perceel is, ook in de bestaande situatie, buitendijks gelegen. Op buitendijks gebied is de Waterwet van toepassing. Dit betekent dat voor uitbreiding van bebouwing een watervergunning nodig is. Het verlenen van een watervergunning moet worden getoetst aan de Beleidsregels grote rivieren (Bgr). Deze beleidsregels bepalen dat bebouwing die in 2006 aanwezig was, met maximaal 10% mag worden uitgebreid in oppervlakte en inhoud. Voor grotere uitbreidingen kan geen watervergunning worden verleend. Het opnemen van grotere uitbreidingsmogelijkheden in een bestemmingsplan maakt dit niet anders. Een dergelijke regeling in het bestemmingsplan is niet vergunbaar op grond van de Waterwet en is dus niet uitvoerbaar. Om deze reden kan aan Het Gelders Hoofd 2	De regels van het bestemmingsplan Dijkverlegging Voorsterklei van de gemeenteraad van Brummen zijn zodanig aangepast dat de bestaande oppervlakte aan hoofd- en bijgebouwen is toegestaan op de percelen Het Gelders Hoofd 2 en 6 te Empe.

		<p>geen grotere uitbreidingsmogelijkheid worden geboden dan 10% van 31 m². In het huidige bestemmingsplan is via de dubbelbestemming 'Waterstaat - Waterstaatkundige functie' ook deze beperking opgenomen. Via een 'schriftelijk bindend advies van de waterbeheerder' ten behoeve van bouwen, kunnen burgemeester en wethouders wel/niet afwijken van de bouwregels conform de dubbelbestemming. De waterbeheerder zou in dat geval ook terugvallen op de Beleidsregels grote rivieren (Bgr).</p> <p>Overigens is geconstateerd dat de oppervlakte voor het hoofdgebouw aan Het Gelders Hoofd 2 niet juist is opgenomen, deze wordt gewijzigd in 306 m². Ook de oppervlakte voor de bebouwing op Gelders Hoofd 6 is niet juist opgenomen en wordt gewijzigd in een hoofdgebouw van 344 m² met 175 m² bijgebouwen.</p>	
25.3 Indiëners vrezen grote inkomensderving doordat het tijdens de werkzaamheden niet stil zal zijn in hun stiltecentrum.	B_1	<p>De vrees van indiëners is goed te begrijpen. Hoewel het centrum niet in de nabijheid ligt van de laad- en losplaats, zal nabij het centrum wel in korte tijd de nieuwe dijk worden aangelegd en de bestaande dijk worden afgegraven. Indien mogelijk kan met de aannemer de werkperiode worden afgestemd, opdat schade wordt beperkt. Het waterschap zal dit de aannemer nadrukkelijk vragen in het kader van het omgevingsplan, dat in het kader van de uitvoering van het werk moet worden opgesteld. In dit plan moet de aannemer aangeven op welke wijze hij overlast/hinder zo veel mogelijk beperkt. Mocht indiëner schade lijden, dan kan een verzoek om schadevergoeding worden ingediend bij het Schadeloket. Voor de procedure hiervoor wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 1.3.</p>	Geen
26.			
<i>Samenvatting zienswijze</i>	<i>OB</i>	<i>Reactie bevoegd gezag</i>	<i>Aanpassing besluit(en)</i>
26.1 Indiëner betoogt dat er veel goede landbouwgrond verloren gaat, zowel door de werken en door de nieuwe bestemmingsregels.	C_2	<p>Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 17.2. Bij het opstellen van de bestemmingsregels voor het ontwerpbestemmingsplan zijn de bestemmingsregels die nu zijn opgenomen in het vigerende bestemmingsplan 'Buitengebied Voorst 1996' overgenomen. In die zin zorgt het</p>	Geen

		<p>bestemmingsplan niet voor een beperking. Wel is voor de gronden in het nieuwe buitendijkse gebied in het ontwerpbestemmingsplan de dubbelbestemming 'Waterstaat – Waterstaatkundige functie' opgenomen. In deze dubbelbestemming is opgenomen dat het telen van opgaande gewassen gedurende de maanden november tot en met maart niet mogelijk is omdat dit de hydraulische functie (afvoer en berging van het water) van het gebied bij hoogwater kan belemmeren. Dit betekent dat planologisch alleen beperkingen worden gesteld aan de landbouw in de wintermaanden en dat er tussen april en oktober landbouw bedreven kan worden zoals nu in de huidige planologische situatie. Feitelijk betekent het dat geen wijzigingen plaatsvinden in de wintermaanden. Beide gebieden gaan 'kaal' de winter in.</p>	
<p>26.2 Indiener verwacht meer schade door vernatting en door ganzen dan in het MER is berekend. Hij vraagt monitoring voor schadebepaling.</p>	C_2	<p>Vanuit het geohydrologisch onderzoek, de contra expertise en het aanvullend geohydrologisch rapport is gebleken, dat er geen tot nauwelijks effect is. Monitoring is inmiddels ingesteld met een grondwatermeetnet. Met het grondwatermeetnet wordt de grondwaterstand gemonitord en zijn beheermaatregelen mogelijk. In een gemiddelde winter wordt geen vernatting verwacht. Voor deze situatie verandert de waterhuishouding niet. In geval van overstroming van het nieuw buitendijks gebied is inderdaad een stijging van grondwaterstand te verwachten. Dit komt gemiddeld eens in de 25 jaar voor. Het gebruik van de gronden door ganzen en watervogels zal in de huidige situatie en de toekomstige situatie niet veel verschillen. In de huidige situatie worden de gronden in de wintermaanden al veelvuldig gebruikt door de ganzen door de ligging langs de IJssel. Indiener vreest schade van de ganzen door meer water op minder voedselrijke landbouwgronden. Daarvoor zijn geen aanwijzingen: vernatting zal niet of nauwelijks zal optreden en van de vermeende vermindering van voedselaanbod op de landbouwgronden is naar verwachting ook geen sprake. Mocht indiener toch kwantificeerbare schade door vernatting en/of ganzen waarnemen, dan kan hij zich wenden tot het schadeloket volgens de procedure zoals beschreven bij de beantwoording van zienswijze 1.3.</p>	Geen

<p>26.3 Indiener verwacht verdroging in de zomer door daling van de grondwaterstand en daardoor schade.</p>	<p>C_2</p>	<p>Indiener vreest dat verdroging zal optreden van gronden in de vergraving. Dat geen verdroging zal optreden wordt uitgelegd en inzichtelijk gemaakt in paragraaf 6.1.1 van de rapportage (Geo)hydrologie in de toelichting bij afbeelding 19. Hoewel in de vergravingen de grondwaterstand plaatselijk zakt, is de verlaging van het maaiveld groter dan de verlaging van de grondwaterstand. Per saldo staat de grondwaterstand dicht onder het maaiveld. In de vergravingen wordt dat dus ervaren als een vernatting. Overigens wordt in de vergraving hetzelfde streefpeil voor het oppervlaktewater gehandhaafd als in de huidige situatie. De eindsituatie in de vergravingen in de zomer wordt het beste weergegeven in afbeelding 17 van het rapport. Voor eventuele effecten hiervan op bruikbaarheid van landbouwgronden wordt verwezen naar de rapporten van Aequator.</p>	<p>Geen</p>
<p>26.4 Indiener signaleert dat de handhavingsbepaling inzake vegetatiehoogte en het verbod op het scheuren van grasland de landbouw sterk beknotten. Hij vraagt aanpassing van deze planregels.</p>	<p>C_2</p>	<p>Voor wat betreft het scheuren van het grasland wordt verwezen naar reactie 20.5. Om opstuwende werking in de wintermaanden te voorkomen is de vegetatiehoogte-regel opgenomen.</p>	<p>Zie 20.5.</p>
<p>26.5 Indiener signaleert dat twee singels in het noordelijk gebied niet in het plan zijn opgenomen en ook niet in kapvergunning en eindbeeld.</p>	<p>C_2 G_4</p>	<p>Het is de bedoeling de bedoelde singels te verwijderen. De singels waren in eerste instantie niet in de omgevingsvergunning voor het kappen opgenomen. Deze omissie is hersteld.</p>	<p>De omgevingsvergunning voor het kappen van burgemeester en wethouders van Voorst is zodanig aangepast dat de twee singels in het noordelijk gebied ook gekapt kunnen worden.</p>
<p>26.6 Indiener signaleert dat de voorgestelde ontsluiting van het noordelijk gebied niet toereikend is voor agrarisch verkeer op de dijk.</p>	<p>C_2</p>	<p>Het ingetekende tracé voor de dijkovergang is een voorlopig ontwerp. In het bestemmingsplan Dijkverlegging Voorsterklei van de gemeenteraad van Voorst is de dijkovergang mogelijk gemaakt door middel van een zeer ruim vlak met de bestemming 'Verkeer'. De precieze uitvoering van de dijkovergang is in het kader van de bestemmingsplanprocedure niet aan de orde. Dit is een aspect van de feitelijke uitvoering, dat later verder uitgewerkt wordt. Dit geeft ruimte om in de volgende fase deze overgang nader te detailleren. Het gaat hier om een nadere uitwerking die door de aannemer zal worden uitgevoerd. Het waterschap zal het definitieve ontwerp toetsen en met betrokkenen bespreken.</p>	<p>Geen</p>

27.			
<i>Samenvatting zienswijze</i>	<i>OB</i>	<i>Reactie bevoegd gezag</i>	<i>Aanpassing besluit(en)</i>
27.1 Indieners hebben hun perceel in 2008 gekocht vanwege uitzicht en landschap. Dijk aanleg zal dit grotendeels tenietdoen. Hun perceel zal zeer lastig bereikbaar worden. Indieners vragen aanpassing van het plan, zodat ten minste hulpdiensten de woning goed kunnen bereiken.	A_1	De ligging van de nieuwe dijk is bepaald op basis van de hydraulische taakstelling en na een afweging van alle relevante aspecten, waaronder landschappelijke inpassing en agrarische en overige belangen. Hierbij kon het uitzicht vanuit omliggende woningen niet altijd behouden blijven en kon een aantasting van het landschap niet altijd voorkomen worden. Dit is een gevolg van één van de hoofddoelstellingen van de PKB Ruimte voor de Rivier: veiligheid tegen overstroming. Het belang van indieners om een vrij uitzicht en een onaangetast landschap te behouden is afgewogen tegen het belang van veiligheid bij hoog water. Hierbij is dat laatste belang zwaarder gewogen. Mochten indieners menen schade te lijden, dan kan een verzoek om schadevergoeding worden ingediend bij het Schadeloket. Voor de procedure wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 1.3. De in- en uitrit van het perceel wordt niet gewijzigd. De woning zal direct vanuit de Holthuiserweg, net zoals nu, bereikbaar zijn.	Geen
27.2 Nu de gemeenteraad heeft ingestemd met aanleg van een fietspad op de dijk gaat de privacy van indieners geheel teniet.	A_1	Het fietspad op de nieuwe dijk is tijdens het ontwerp al langere tijd opgenomen en heeft een recreatieve functie. Privacy e.d. zijn geen doorslaggevende argumenten die prevaleren boven het algemeen belang van een fietspad. Om de woning staan op de perceelsgrens hoge beplantingen. Deze worden niet door het project verwijderd.	Geen
27.3 Indieners vrezen sterke waardedaling van hun woning door teruglopend woongenot en bereikbaarheid	A_1	Mochten indieners menen schade te lijden, dan kan een verzoek om schadevergoeding worden ingediend bij het Schadeloket. Voor de procedure wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 1.3.	Geen
27.4 Indieners vrezen sterk teruglopende sociale veiligheid, hun weg wordt doodlopend en naburige huizen verdwijnen.	A_1	In de nabijheid van de woning van indieners verdwijnen alleen woningen ter plaatse van de nieuwe dijk. Ten westen van de woning van indieners verdwijnen geen woningen. Binnen een straal van 250 m vanaf de woning van indieners blijven er aan de Cortenoeverseweg en Dwarsweg nog voldoende woningen aanwezig om sociale veiligheid te bewerkstelligen. Hoewel de Holthuiserweg inderdaad	Geen

		doodloopt bij de nieuwe dijk blijft de Cortenoeverseweg wel doorgaand. De woning blijft aan de doorgaande Cortenoeverseweg gelegen, de in-/uitrit blijft aan de Holthuiserweg gelegen.	
27.5 Indieners vrezen grote gevolgen van de nadelig wijzigende waterhuishouding voor hun terrein en gebouwen.	A_1	<p>Vanuit het geohydrologisch rapport, de contra expertise en het aanvullend geohydrologisch rapport is gebleken, dat vernatting niet of nauwelijks zal optreden. Monitoring is inmiddels ingesteld met een grondwatermeetnet. Bij Cortenoever is een kwelgreppel als mitigerende maatregel opgenomen om het huidige en toekomstige vernatting op te vangen. Ook zijn aanvullende maatregelen, indien dit vanuit monitoring nodig blijkt te zijn, mogelijk. Hierbij wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 11.6. Mocht indiener schade lijden, dan kan een verzoek om schadevergoeding worden ingediend bij het Schadeloket. Voor de procedure wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 1.3. Zie ook de beantwoording van zienswijze 9.9. In een gemiddelde winter wordt geen vernatting verwacht. Voor deze situatie verandert de waterhuishouding niet, met uitzondering van de nieuw aan te leggen kwelgreppel.</p> <p>De aangelegde kwelgreppel maakt de waterhuishouding zelfs beter beheersbaar dan in de huidige inrichting omdat deze de ontwatering rond het perceel verbetert. In geval van overstroming van het nieuw buitendijks gebied is inderdaad een stijging van grondwaterstand te verwachten. Dit komt gemiddeld eens in de 25 jaar voor. De verwachting is dat in die situatie op de binnendijkse percelen van indiener vernatting kan optreden zoals is inzichtelijk is gemaakt in de rapportage (Geo)hydrologie paragraaf 6.1.3 afbeelding 23 en 25. Hieruit blijkt ook dat ondanks de stijging van de grondwaterstand het grondwaterniveau zich nog op enige afstand onder maaiveld zal bevinden. Gedurende de overstroming infiltreert IJsselwater van een andere chemische samenstelling dan het grondwater ter plaatse. Het is inderdaad mogelijk dat hierdoor de waterkwaliteit in de bron verandert. Een verslechtering wordt niet verwacht.</p>	Geen
27.6 De werkzaamheden komen zozeer nabij het eigendom van indieners dat zij	A_1	Om de dijk aan te leggen en gronden af te voeren zijn bouwwegen noodzakelijk. De bouwweg wordt aan de andere	Geen

grote geluids- en stofoverlast vrezen.		zijde van de nieuw aan te leggen dijk aangelegd. Het is echter niet uitgesloten dat indiener niettemin tijdelijk overlast zal ervaren. In het nieuwe geluid- en luchtkwaliteitonderzoek (bijlage bij de omgevingsvergunning voor de tijdelijke ontsluitingswegen, bouwwegen en laad- en losplaats) is aangegeven, dat aan de verschillende normen wordt voldaan. Van de aannemer zal worden gevergd, dat hij overlast zoveel mogelijk beperkt. Mochten indieners menen schade te lijden, dan kan een verzoek om schadevergoeding worden ingediend bij het Schadeloket. Voor de procedure wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 1.3.	
27.7 Indieners vrezen toestroom van onder meer roeken door verdwijnen van de huidige habitat van die vogels.	A_1	De hoeveelheid roeken in het gebied is afhankelijk van de voedselvoorziening in het gebied en niet van het aantal verblijfplaatsen. De maatregelen voor roeken zijn gericht op (her)locatie van de roeken rondom de RWZI of buiten het plangebied, maar niet op het perceel van indieners.	Geen
27.8 Indieners vrezen langdurige stankhinder en daardoor gezondheidsklachten, door de uitbreiding van de RWZI en vragen om maatregelen die dit tegengaan.	A_1	De buffercapaciteit van de RWZI wordt uitgebreid. De buffer wordt alleen ingezet wanneer de afvoer van slib uit de RWZI niet mogelijk is als gevolg van hoogwater (gemiddeld eens in 25 jaar). Er is daarom alleen sprake van een gewijzigde situatie, wanneer de buffer wordt ingezet. Ten behoeve van het bestemmingsplan is een geuronderzoek uitgevoerd om de effecten van deze extra capaciteit in beeld te brengen (bijlage 13 bij het bestemmingsplan). De conclusie is dat de inrichting voldoet aan alle geurnormen.	Geen
27.9 Indieners hebben goede weet van de alternatieven en vragen om een ander plan dan het nu voorgelegde.	A_1	Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 1.1.	Geen
28.			
<i>Samenvatting zienswijze</i>	<i>OB</i>	<i>Reactie bevoegd gezag</i>	<i>Aanpassing besluit(en)</i>
28.1 Indiener is eigenaar van veel grond in het plangebied en heeft aangeboden haar gronden ter beschikking te stellen op basis van grondruil. Verkoop is geen optie. De overheid is niet bereid de schade door het waardeverschil te vergoeden, ondanks de door diezelfde overheid getroffen	Nvt	Met indiener worden aankoop dan wel ruiling besproken. Een en ander hangt af van de mogelijkheden die het Rijk/DLG heeft en de wensen die indiener heeft. Mocht minnelijke overeenstemming niet worden bereikt, zal onteigening aan de orde komen. Dit is niet de primaire insteek van het Rijk. Mocht indiener schade lijden, dan kan een verzoek om schadevergoeding worden ingediend bij het Schadeloket.	Geen

regelingen. Dit acht de stichting onjuist en onrechtmatig nu de landbouwkundige waarde van de percelen sterk terugloopt.		Voor de procedure wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 1.3. Indiener wijst er op dat de zienswijze betrekking heeft op alle besluiten die nu in procedure zijn. Het bevoegd gezag constateert echter dat de zienswijze inhoudelijk niet op alle besluiten ingaat. Het indienen van een zienswijze is hierbij niet de weg om tot een koopovereenkomst te komen.	
29.			
<i>Samenvatting zienswijze</i>	<i>OB</i>	<i>Reactie bevoegd gezag</i>	<i>Aanpassing besluit(en)</i>
29.1 Indiener vreest schade aan gebouwen en gewassen tijdens de aanlegwerkzaamheden van de nieuwe dijk en daarna bij het gaan meestromen van het nieuwe buitendijkse gebied. Daarom stellen zij voor om de huidige grens voor opname van opstallen van 100 meter te verleggen naar 200 meter.	B_1	Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 24.1.	Geen
29.2 Indiener constateert dat in planregel 18.1 de bestemming wandelpad ontbreekt. Graag zien zij deze weer opgenomen conform het huidige gebruik.	B_1	Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 24.2.	Geen
29.3 Indiener wenst dat de schuren buiten het bouwblok van Dovenkampweg 10 hun agrarische bestemming zullen behouden en dat deze niet ingezet worden voor een rood-voor-rood-regeling.	B_1	Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 24.3.	Geen
30.			
<i>Samenvatting zienswijze</i>	<i>OB</i>	<i>Reactie bevoegd gezag</i>	<i>Aanpassing besluit(en)</i>
30.1 Indiener vreest schade aan gebouwen en gewassen tijdens de aanlegwerkzaamheden van de nieuwe dijk en daarna bij het meestromen van het nieuwe buitendijkse gebied. Daarom stelt hij voor om de huidige grens voor opname van opstallen van 100 meter te verleggen	B_1	Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 24.1.	Geen

naar 200 meter.			
31.			
<i>Samenvatting zienswijze</i>	<i>OB</i>	<i>Reactie bevoegd gezag</i>	<i>Aanpassing besluit(en)</i>
31.1 Indieners kunnen zich niet verenigen met de voorgenomen dijkverlegging zoals in het MER en de plannen gepresenteerd.	A_1 D_3 E_3 H_5 I_5 J_6	Op de afzonderlijke argumenten die indieners voor hun stelling naar voren brengen wordt hieronder ingegaan.	Geen
31.2 Bij de bekendmaking is niet aangegeven dat ook over het MER zienswijzen kunnen worden ingediend. Dit is volgens de Wet milieubeheer wel vereist en omdat het MER niet als bijlage bij de ontgrondingenvergunning is gevoegd moet deze aanvraag dus buiten behandeling blijven. Indieners vinden dat de terinzagelegging dus geheel dient te worden overgedaan.	A_1 J_6	In de kennisgeving van de terinzagelegging van de ontwerpbesluiten is beschreven welke ontwerpbesluiten ter inzage zijn gelegd. De drie ontwerpbestemmingsplannen zijn hierbij genoemd, elk inclusief het MER. Daarbij is vermeld dat iedereen over de ontwerpbesluiten, waaronder de bestemmingsplannen inclusief het MER, zienswijzen kunnen indienen. Zo kon voor iedereen duidelijk zijn dat zienswijzen ook op het MER betrekking konden hebben. Het Verdrag van Aarhus is door middel van de Wet uitvoering Verdrag van Aarhus geïmplementeerd in de Nederlandse wetgeving, waaronder de Wet milieubeheer. Er is geen reden ervan uit te gaan dat het Verdrag van Aarhus met deze wet onvoldoende is geïmplementeerd. Als desondanks geoordeeld wordt dat de kennisgeving niet voldoet aan de in de Wet milieubeheer gestelde eisen, kan gesteld worden dat indieners hierdoor niet in hun belangen zijn geraakt. Indieners zijn immers ingegaan op diverse aspecten van het MER. Deze aspecten worden hieronder behandeld, zodat indieners geen nadeel ondervinden van een eventueel gebrek in de kennisgeving. Het bevoegd gezag voor de ontgrondingenvergunning heeft bij het beoordelen van de aanvraag beschikking gehad over het MER. In het ontwerpbesluit tot verlening van de ontgrondingsvergunning is op het MER ingegaan. Er is dan ook geen reden om de aanvraag ontgrondingenvergunning buiten behandeling te laten. Het MER heeft als onderdeel van het pakket basisrapporten ten behoeve van de ontwerpbesluiten ter	Geen

		inzage gelegen. Ook hierin ziet het bevoegd gezag geen grond voor het oordeel dat de voorgeschreven procedures niet of niet juist zijn doorlopen.	
31.3 Vermeld is dat de artikelen 3.30 en 3.33 Wro in samenhang zijn toegepast maar dan kan niet. Dat betekent dat de coördinatiebesluiten onrechtmatig zijn genomen. Indieners vinden dat de procedure geheel moet worden overgedaan.	A_1 D_3 E_3 H_5 I_5 J_6	De Wet ruimtelijke ordening bevat geen bepaling die verbiedt dat op dezelfde besluiten zowel gemeentelijke als provinciale coördinatie wordt toegepast. In gevallen waar sprake is van samenloop van coördinatieregelingen kan ervan worden uitgegaan dat het hoogste coördinerend bevoegd gezag, in dit geval Gedeputeerde Staten van Gelderland, de benodigde coördinatiehandelingen zal verrichten. Het besluit van Provinciale Staten van Gelderland waarin de provinciale coördinatieregeling op de projecten Cortenoever en Voorsterklei van toepassing is verklaard, strekt tot coördinatie van alle besluiten die voor de uitvoering van deze projecten nodig zijn. De besluiten van de gemeenteraden van Brummen en Voorst waarin de gemeentelijke coördinatieregeling van toepassing wordt verklaard, hebben inhoudelijk dezelfde strekking. Er is dus geen sprake van drie verschillende gecoördineerde pakketten; alle besluiten die nu in procedure zijn vallen zowel onder de provinciale als de gemeentelijke coördinatie. Met het toepassen van de provinciale en gemeentelijke coördinatieregelingen is beoogd de voor de projecten Cortenoever en Voorsterklei benodigde besluiten gezamenlijk voor te bereiden en bekend te maken. Dit wordt mede gedaan om richting de burger een duidelijke procedure te bieden, waarin op één moment bij één loket een zienswijze kan worden ingediend over alle ontwerpbesluiten die ter inzage liggen. Dit geldt ook voor het instellen van beroep tegen de uiteindelijke besluiten. De procedure is erop gericht om zowel de betrokken bestuursorganen als de burger zo snel mogelijk duidelijkheid te bieden over het in stand blijven van de genomen besluiten. Als desondanks geoordeeld wordt dat toepassing van de provinciale en gemeentelijke coördinatieregelingen zich niet met elkaar verdragen, kan gesteld worden dat indieners hierdoor niet in hun belangen worden geraakt. Voor opnieuw ter inzage leggen van de ontwerpbesluiten bestaat geen aanleiding.	Geen
31.4 Er moet een projectplan worden vastgesteld om het project te kunnen	A_1	Artikel 5.4, eerste lid, van de Waterwet bepaalt dat de aanleg of wijziging van een waterstaatswerk gebeurt conform een	Geen

<p>realiseren. Overgangsrecht bij de Waterwet op grond waarvan geen projectplan zou hoeven worden vastgesteld, geldt alleen in het geval een provinciaal inpassingsplan wordt vastgesteld of provinciale coördinatie plaatsvindt. Omdat het project op gemeentelijk niveau door middel van een gemeentelijk bestemmingsplan wordt geregeld is het overgangsrecht bij de Waterwet hier dus niet van toepassing en moet er een projectplan worden vastgesteld.</p>		<p>projectplan. In de Invoeringswet Waterwet (artikel 2.16a, tweede lid) is bepaald dat als op het moment dat de Waterwet in werking treedt, voor de verlegging van een primaire waterkering toepassing is gegeven aan artikel 3.33, eerste lid, van de Wet ruimtelijke ordening, artikel 5.4 van de Waterwet niet van toepassing is. Provinciale Staten van Gelderland hebben op 16 december 2009 besloten artikel 3.33, eerste lid, van de Wet ruimtelijke ordening toe te passen op 'het project IJsselsprong, zijnde de dijkverleggingen Cortenoever en Voorsterklei' en alle voor dit project benodigde besluiten gecoördineerd voor te bereiden en bekend te maken.</p> <p>De Waterwet is op 22 december 2009 in werking getreden. Nu het coördinatiebesluit van Provinciale Staten op 16 december 2009 is genomen, doet zich de situatie voor die is beschreven in artikel 2.16a, tweede lid, van de Invoeringswet Waterwet. De omstandigheid dat Provinciale Staten niet hebben besloten een provinciaal inpassingsplan vast te stellen doet daaraan niet af, nu dit in het genoemde artikel van de Invoeringswet Waterwet niet wordt vereist. Ook de toepassing van artikel 3.33, eerste lid, van de Wet ruimtelijke ordening vereist niet dat de provinciale coördinatie regeling in samenhang met het vaststellen van een provinciaal inpassingsplan gebeurt. De coördinatie vindt ingevolge het besluit van Provinciale Staten plaats op grond van artikel 3.33, eerste lid, onder a van de Wro. Dit artikelonderdeel vereist niet dat besluiten worden gecoördineerd met een provinciaal inpassingsplan. Het vaststellen van een projectplan voor de dijkverleggingen Cortenoever en Voorsterklei is dus niet mogelijk. Het feit dat geen projectplan in procedure is gebracht, kan dus niet leiden tot het oordeel dat de besluiten die nu in procedure zijn, niet uitvoerbaar zijn. In het bestemmingsplan zijn elementen vanuit het technisch ontwerp opgenomen. Op deze wijze wordt bewerkstelligd, dat onderdelen van het projectplan wel degelijk in het bestemmingsplan aan de orde komen en dat het waterschap de waterbelangen in het bestemmingsplan kon laten integreren.</p>	
31.5 Indieners geven aan dat de	A_1	In de kennisgeving is in globale zin ingegaan op het	Geen

kennisgeving inzake het MER niet voldoet.	J_6	voornemen en wat dit voor gevolgen heeft voor het projectgebied. Hiermee is beoogd te voldoen aan het bepaalde in artikel 3.33, vijfde lid, van de Wro. De burger heeft een eigen verantwoordelijkheid om naar aanleiding hiervan nader onderzoek te verrichten naar de ter inzage gelegde ontwerpbesluiten en bijbehorende stukken. Bij het MER is verder volledigheidshalve een samenvatting gevoegd, waarin nader op de in artikel 3.33, vijfde lid, van de Wro genoemde elementen wordt ingegaan. Aldus is voldaan aan het bepaalde op dit punt in de Wro.	
31.6 In het MER is geen Passende beoordeling opgenomen zoals de Nbw eist.	A_1 J_6	De conclusies uit de Passende beoordeling zijn opgenomen in het MER. De Passende beoordeling heeft gelijktijdig met het MER ter inzage gelegen zoals vereist.	Geen
31.7 Niet alle relevante autonome ontwikkelingen zijn expliciet benoemd en meegewogen in het MER.	A_1 J_6	Alle relevante autonome ontwikkelingen zijn meegenomen, zoals Ruimte voor de Riviermaatregelen, Stroomlijn en cumulatieve of externe werkingsontwikkeling, zoals ganzen in de Passende beoordeling en in het MER. Het is onduidelijk op welke relevante autonome ontwikkelingen inspreker doelt.	Geen
31.8 De cumulatieve effecten van RvdR projecten zijn niet goed meegenomen.	A_1 J_6	Vanuit de PKB is per maatregel een doelstelling meegegeven voor waterstandsdaling. Het gezamenlijk effect van de keten van maatregelen is in de PKB voldoende om de waterstand in de IJssel te verlagen. De individuele projectaankstellingen zijn daar mede van afgeleid.	Geen
31.9 Voor het bepalen van effecten van stikstofdepositie op de IJsseluiterwaarden zijn uitbreidingsmogelijkheden van bedrijven buiten het plangebied onterecht niet meegenomen.	A_1 J_6	Ten aanzien van de effecten van stikstofdepositie wordt verwezen naar reactie 10.6. Op basis van jurisprudentie (december 2012) is een addendum ten behoeve van het MER en de Passende beoordeling opgesteld.	Aanvullende rapporten over stikstofdepositie (Passende beoordeling) zijn toegevoegd aan het milieueffectrapport, de Passende beoordeling en aan de toelichtingen bij het bestemmingsplan Dijkverlegging Voorsterklei van de gemeenteraad van Voorst en de bestemmingsplannen Dijkverlegging Voorsterklei en Dijkverlegging Cortenoever van de gemeenteraad van Brummen. De toelichtingen zijn aangepast.
31.10 De wijziging in overstromingsfrequentie in buitendijks gebied is onvoldoende meegewogen.	A_1 J_6	In het MER en het addendum op het MER is de afweging tussen overstromingsfrequentie, breedte en vergraven in beeld gebracht, inclusief het huidig buitendijks gebied. De dijkverleggingen Cortenoever en Voorsterklei hebben eens in	Geen

		de 25 jaar effect op het buitendijks gebied. De Ruimte voor de Rivier-maatregelen langs de IJssel hebben een waterstandsdalend effect voor het rivierengebied. De maatregel voldoet aan de hydraulische taakstelling.	
31.11 De invloed van beide gebieden op elkaar is niet goed meegenomen bij berekenen van waterverlaging.	A_1 J_6	Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 31.8.	Geen
31.12 Het is onduidelijk of overige effecten in het MER cumulatief of afzonderlijk zijn beschouwd.	A_1 J_6	De milieueffecten zijn gebaseerd op criteria die per aspect beschreven zijn. Bij de effectbeschrijving is ervan uitgegaan dat beide projecten worden gerealiseerd.	Geen
31.13. Omdat de eerdere alternatieven in voorgaande besluitvormingsfasen niet allen voldoen aan het uitgangspunt van gemiddeld één overstroming per 25 jaar, zijn er feitelijk geen alternatieven voor de dijkverleggingen onderzocht. Ook is in het MER aangegeven dat vergelijking niet mogelijk is vanwege het verschil in detailniveau in de verschillende fasen van uitwerking.	A_1 J_6	Op verschillende momenten in de periode tussen vaststelling PKB tot vaststelling van de nu voorliggende plannen is/wordt een afweging gemaakt tussen mogelijke oplossingsrichtingen. Er heeft dus wel degelijk een afweging van verschillende alternatieven plaatsgevonden. De milieueffecten en de wensen vanuit de omgeving zijn leidend in het ontwerpproces en beschreven in het MER. Daarbij zijn de doelstellingen voor waterstandsverlaging, ruimtelijke kwaliteit en zoveel mogelijk behoud van huidige functies in het gebied steeds leidende uitgangspunten geweest. Hierbij wordt ook gewezen op het addendum op het MER.	Geen
31.14 De scoring in het MER is gebaseerd op ondeugdelijk onderzoek en onjuiste waardering van onderzoeksresultaten.	A_1 J_6	Initiatiefnemer heeft het proces en de verschillende afwegings- en optimalisatierondes in het MER uitvoerig beschreven en gewaardeerd. De Commissie heeft een advies gegeven over de volledigheid van het MER en getoetst of het MER toereikend is. Er zijn op twee punten tekortkomingen geconstateerd, die in een aanvulling op het MER zijn uitgewerkt. De Commissie heeft geen aanleiding gevonden de scoring en waardering van de onderzoeksresultaten in twijfel te trekken.	Geen
31.15 Indieners beschouwen de betrouwbaarheid en nauwkeurigheid van het gebruikte model als onvoldoende onderbouwd en bewezen. Hierbij wordt verwezen naar gebrek aan informatie over ingevoerde aannames, terrein en waterstromen.	A_1 J_6	De toetsingssystematiek die is gebruikt, wordt gebruikt voor alle Ruimte voor de Rivier-projecten. Er is daarmee sprake van een eenduidige toetsingssystematiek voor alle projecten ter uitvoering van de PKB. Aangezien alle Ruimte voor de Rivier-projecten, in dit geval langs de IJssel, van elkaar afhankelijk zijn voor de te behalen totale waterstandsdaling is het niet mogelijk om voor één project in de keten een andere toetsingssystematiek te hanteren. Voor een beschrijving van de systematiek en daarbij behorende brongegevens van de	Geen

		referentiesituatie wordt verwezen naar het rapport Hydraulica en morfologie, het MER en het addendum op het MER. Voor een beschrijving en onderbouwing van de betrouwbaarheid en nauwkeurigheid van modelresultaten en het gehanteerde model instrumentarium alsmede te hanteren variabelen wordt verwezen naar de helpdesk Water van Rijkswaterstaat: http://www.helpdeskwater.nl/onderwerpen/waterveiligheid-0/primaire/ontwerpen-beheer/leidraad-rivieren . Hier kunt u de benodigde achtergronddocumentatie vinden in de Leidraad Rivieren en in de achtergrondrapporten behorend bij de hydraulische randvoorwaarden.	
31.16 Er is volgens indieners geen sprake van een robuust ontwerp omdat het ontwerp alles net haalt.	A_1 J_6	Indiener stelt op zichzelf terecht dat voor de overstromingsfrequentie een andere situatie kan ontstaan als de waterhoogten in de praktijk afwijken van de berekende. Er zijn veel factoren die ervoor kunnen zorgen dat in de praktijk een andere situatie kan ontstaan voor de verwachte overstromingsfrequentie. Alle factoren die bepalen welke waterhoogten bij de gemiddeld eens per 25 jaar optredende overstroming worden bereikt, liggen buiten het invloedsgebied van dit project. Van deze factoren liggen drie binnen de invloedssfeer van Rijkswaterstaat: de riviergeometrie, het rivierbeheer en de afvoerdeling. Het uitgangspunt is, dat Rijkswaterstaat deze zo zal beïnvloeden dat de berekende waterstanden, die naar verwachting slechts eens in 25 jaar optreden, niet worden overschreden. Met verwijzing naar het rapport Hydraulica en Morfologie en het afgesproken beheeraanpak met landbouw als belangrijke peiler is het ontwerp robuust. Hierbij wordt vooral verwezen naar het addendum op het MER ten aanzien van de beheerruimte. Voor het definitieve ontwerp is bewust juist landbouw als belangrijk uitgangspunt als toekomstig beheerder van het gebied gebruikt. De dijkverleggingen voldoen aan de gegeven taakstelling voor de waterstandsdeling.	Geen
31.17 Indieners constateren dat de brugpeilers niet zijn opgenomen in het model. Hierdoor menen indieners dat de effectbeoordeling niet alle essentiële informatie omvat.	A_1 J_6	Hoewel in de berekeningen niet expliciet rekening is gehouden met de pijlers van de IJsselbrug, zijn de effecten van de pijlers op de waterstanden wel degelijk in de berekeningen meegenomen. Dit komt doordat de modellen zijn geijkt (zie onderbouwing hydraulische randvoorwaarden)	Geen

		2001) met behulp van gemeten waterstanden tijdens het hoogwater van 1995. Hierbij werkt de stuwning van de pijlers door in de gemeten waterstanden bij Zutphen (MSW). Impliciet is daardoor de weerstand van de pijlers in de modellen verwerkt. De berekende effecten zijn waterstandverschillen als gevolg van wijzigingen in het winterbed (zijnde de realisatie van de maatregel). Omdat pijlers ongewijzigd blijven, zal het effect van pijlers wegvallen in de situatie voor en na uitvoering van de maatregelen, want deze is in beide gevallen gelijk.	
31.18 Het is indieners onduidelijk of de projecten separaat of cumulatief zijn beoordeeld in het model.	A_1 J_6	Indieners stellen dat zonder het bezien van de effecten van het project ten opzichte van de referentiesituatie stroomafwaarts, en het betrekken van de eventuele cumulatieve effecten van andere maatregelen stroomopwaarts, niet alle essentiële informatie voor de beoordeling van effecten aanwezig is. Wij begrijpen de behoefte aan een overkoepelend inzicht want de maatregelen bij Nijmegen (Lent), Arnhem (Meinerswijk), Deventer, Veessen, Fortmond, Zwolle en Kampen zijn ook van belang. Dit overkoepelende inzicht heeft Rijkswaterstaat. Deze informatie is op te vragen bij Rijkswaterstaat. Indieners maken uit de rapportage hydraulica en morfologie op dat de maatregelen 'in combinatie zijn doorberekend'. Dit is niet het geval. De toetsystematiek van Rijkswaterstaat schrijft voor dat maatregelen separaat worden getoetst. Het effect van combinaties van alle maatregelen (Deventer, Nijmegen, Meinerswijk, Veessen, Zwolle, Kampen) wordt door Rijkswaterstaat gemonitord. Het effect van deze individuele ingreep bij Cortenoever is wel degelijk 31 cm en voldoet aan de taakstelling.	Geen
31.19 Indieners vinden de onderbouwing van de drempelhoogten niet deugdelijk en kenbaar.	A_1 J_6	De kans op het optreden van bepaalde waterstanden in het projectgebied wordt bepaald door weersomstandigheden, ontwikkelingen in de geometrie van het stroomgebied van de Rijn en ontwikkelingen in het rivierbed in Nederland. Met het oog op de hoogwaterbescherming worden deze ontwikkelingen door Rijkswaterstaat en zijn adviesdiensten gevolgd mede door metingen in het riviersysteem. Dit vindt uiteindelijk zijn beslag in modelsystemen en expertise inzake de te verwachten waterstanden en de te gebruiken	Geen

		drempelhoogten. In het MER (hoofdstuk 3.3) en het addendum op het MER zijn in de gevoeligheidsanalyse de drempelhoogte en de overstromingsfrequentie uitvoerig toegelicht. In het rapport Hydraulica en morfologie zijn de instrumenten van het model en de berekeningen toegelicht. De gebruikte drempelhoogten bij een overstromingsfrequentie van gemiddeld een per 25 jaar zijn in de bestemmingsplannen opgenomen. Hiermee is sprake van een deugdelijke en kenbare motivering van de drempelhoogte met de overstromingsfrequentie van gemiddeld eens per 25 jaar.	
31.20 Het model is volgens indieners niet in staat om waterstanden tussen de bekende meetpunten te interpoleren. De nauwkeurigheid in relatie tot de meetpunten en de drempelhoogte is discutabel.	A_1 J_6	Hoewel modellen worden geijkt op meetpunten kunnen met het model ook waterstanden tussen berekende meetpunten worden bepaald. Deze wijze van waterstanden bepalen is gangbaar bij het bepalen van de hydraulische randvoorwaarden en is ook hier toegepast. De onnauwkeurigheid van modelresultaten is tussen de meetpunten inderdaad iets groter dan daarbuiten. De afstand en het verval tussen de meetpunten Zutphen en Doesburg is inderdaad aanzienlijk en het feit dat de drempel van Cortenoever hier tussen ligt, beperkt de zekerheid die kan worden verkregen op basis van meetgegevens. Ook zijn de ruwheden ruimtelijk variabel en zijn er laterale aantakkingen (beken en gemalen) die van belang zijn. Met deze zaken wordt dan ook zo goed mogelijk rekening gehouden in een afdoende fijnmazig rooster (40 m) bij het bepalen van waterstanden.	Geen
31.21 Drempelhoogten zijn afhankelijk van uitvoering van andere projecten. Deze afhankelijkheid is niet juridisch geborgd.	A_1 J_6	Terecht wordt opgemerkt dat de drempelhoogten bij Cortenoever afhankelijk zijn van andere te nemen maatregelen. Zonder deze andere maatregelen voldoet de hoogte bij Cortenoever niet en moet worden gerekend op een hogere frequentie van overstromen dan gemiddeld eens in de 25 jaar. Het is dus van belang dat de andere werken, in het bijzonder bij Deventer en Zwolle, klaar zijn vóór de afronding van de werken bij Cortenoever. Aangezien deze plannen al onherroepelijk zijn en reeds worden uitgevoerd, mag ervan worden uitgegaan dat deze zijn afgerond vóór de afronding van de werken bij Cortenoever.	Geen

		De maatregelen in het kader van 'Ruimte voor de Rivier' zijn omschreven in de PKB en zijn daardoor onderdeel van het Rijksbeleid op het gebied van ruimtelijke ordening en waterveiligheid. Aan de opname van maatregelen in de PKB kan een zekere verwachting worden ontleend dat die maatregelen in enigerlei vorm zullen worden uitgevoerd. De PKB was het startsein voor de planstudies voor de verschillende projecten. Inmiddels zijn voor alle IJsselmaatregelen, die in de PKB zijn genoemd en voor de maatregel bij Kampen, projectbeslissingen genomen. Met een projectbeslissing neemt de staatssecretaris van I&M het besluit dat het ontwerp voor de maatregel wordt vastgesteld en op basis daarvan de procedures rond bestemmingsplannen en vergunningen kunnen worden opgestart. Tevens is met de projectbeslissing de investeringsbeslissing genomen. Er kan dus van uitgegaan worden dat alle maatregelen langs de IJssel worden uitgevoerd.	
31.22 Indieners merken op dat niet duidelijk is wanneer, of op basis van welke uitgangspunten, de tijdelijke maatregel wordt verwijderd. Daarom vinden zij de effectbeoordeling in het MER onvoldoende.	A_1 J_6	De bestemmingsplannen bieden op zich de ruimte om tijdelijke maatregelen te treffen. Inmiddels is duidelijk, dat de tijdelijke maatregel niet wordt uitgevoerd. Hierbij wordt verwezen naar zienswijze 6.5 en het addendum op het MER.	Geen
31.23 Indieners merken op dat geen aandacht is besteed aan de toekomstvastheid van de IJsseldebielen in relatie tot de regelwerken bij Pannerden en IJsselkop Westervoort.	A_1 J_6	Terecht wordt opgemerkt dat in de rapportage nagenoeg geen aandacht wordt geschonken aan de regelwerken bij Pannerdense Kop en IJsselkop. De Werken bij de IJsselkop beogen de afvoerverdeling te handhaven bij de huidige MHW en zo nodig te corrigeren. Ook de werken bij de Pannerdense Kop beogen de afvoerverdeling te beheersen. Voor de afvoerverdeling zijn de verruiming van Waal en Nederrijn als geheel belangrijker. Het is de samenhang van alle werken op de Rijntakken die de verdeling bij maatgevende afvoeren bewerkstelligt. Jaarlijks wordt deze samenhang door Rijkswaterstaat getoetst met de zogeheten pakkettoets.	Geen
31.24 Er is geen rekening gehouden met kwel vanuit de Veluwe, er is grootschalige binnendijkse vernatting.	A_1 J_6	Er is in de planvorming wel degelijk met kwel rekening gehouden. Verwezen wordt naar de rapporten Geohydrologie, de contra-expertise en het aanvullend rapport Geohydrologie, die als bijlage bij de ter inzage gelegde stukken zijn of zullen worden gevoegd. Uit de berekeningen	Geen

		blijkt dat een gering effect is, dat met de kwelsloot in Cortenoever wordt gemitigeerd. Zo nodig kunnen aanvullende maatregelen worden getroffen om het effect tegen te gaan. Naast de monitoring in het kader van het grondwatermeetnet kan worden gedacht aan het verdiepen van een kwelsloot of het verdichten van de vergravingen met klei.	
31.25 Er wordt niet voldaan aan normen voor regionale wateroverlast.	A_1 J_6	Uit de toetsing regionale wateroverlast blijkt dat beide watersystemen zonder extra voorzieningen niet aan de normen voldoen in een situatie die eens per 10 jaar voorkomt, waarbij golfoverslag optreedt als gevolg van hoge rivierstanden. Daarom zijn de in de aanbevelingen genoemde noodpompen in het ontwerp opgenomen. Met inzet van noodpompen voldoet het ontwerp aan de regionale normen.	Geen
31.26 Er is onvoldoende onderbouwing gegeven voor de afwatering en de effecten van de uitvliet.	A_1 J_6	<p>De in de tekst genoemde breedte van 10 m is een inschatting van maximaal ruimtebeslag. In het ontwerp is een profiel opgenomen al ingetekend in het maaiveld.</p> <p>De dimensies van deze uitvliet komen overeen met de dimensies zoals beschreven in paragraaf 7.5 van rapport (Geo)Hydrologie. Het functioneren van de uitvliet met deze dimensies is onderbouwd met een analytische berekening. Hierbij zijn conservatieve uitgangspunten gehanteerd. De uitvliet is conform de berekeningen gedimensioneerd en voldoet daarmee aan de benodigde afwateringscapaciteit.</p> <p>In relatie tot de effecten van de veranderde afvoer kan het volgende gezegd worden. Een grotere afwatering in de uitvliet volgt alleen op een hoogwatersituatie waarbij water over de instroomopening is gegaan. Het leven met de beschermde planten en dieren in de uitvliet heeft zich nu al aangepast aan de hoogwatersituatie en de daaropvolgende grotere afvoer van water. Afvoer door de nieuwe afwateringswatergang heeft geen negatieve invloed op de aanwezige beschermde planten en dieren. Hoge (piek)afvoeren in de huidige uitvliet komen vaker voor dan een hoogwatersituatie waarbij water over de instroomopening komt. De piekafvoer in de bestaande situatie heeft dan ook meer invloed op de kwaliteit van leven op beschermde dieren en planten dan de afvoer van water uit het plangebied.</p>	Geen

31.27 Er zijn duidelijke leemten in kennis.	A_1 J_6	De inspreker geeft terecht aan dat voor dit omvangrijke project op enkele onderwerpen leemten in kennis zijn geconstateerd in het MER (hoofdstuk 20). Op zich is dit niet ongebruikelijk. Deze leemten zijn niet belemmerend voor de besluitvorming. Voor verschillende leemten is monitoring een belangrijk instrument (bijvoorbeeld het ingestelde grondwatermeetnet) en in hoofdstuk 20 zijn monitorings-/evaluatiemogelijkheden weergegeven voor de aangegeven leemten in kennis. Deze genoemde mogelijkheden zal het waterschap bij de uitvoering meenemen of behoren al tot de kerntaak van het waterschap (zoals bijvoorbeeld waterbeheer).	Geen
31.28 Het is verbazend dat er geen beoordeling is gegeven terwijl er negatieve effecten zijn.	A_1 J_6	In het MER is grondwater als systeem beschreven, waar verschillende functies afhankelijk van zijn. Bij de betreffende functies, zoals landbouw, is, voor zover relevant, een waardeoordeel aan het effect op grondwater opgenomen. Dit om dubbeltelling te voorkomen: vernatting of wegzijging zijn op zichzelf niet positief of negatief.	Geen
31.29 Volgens het rapport Resultaten toetsing waterhuishouding is enkel met gemiddelde kwelsituaties gerekend, maximale kwelsituaties zijn niet beschikbaar.	A_1 J_6	<p>Voor de toetsing van regionale wateroverlast wordt getoetst op gebeurtenissen met een theoretische herhalingstijd van eens in de tien jaar (T10). Hierbij kan onderscheid worden gemaakt tussen een neerslagegebeurtenis met een herhalingstijd van 1x per 10 jaar en een hoogwatergebeurtenis met een herhalingstijd van 1x per 10 jaar. Als gevolg van het opreden van een hoogwatergebeurtenis neemt de optredende kwelflux naar de watergangen stapsgewijs toe. Deze flux is het hoogste op enkele dagen na het passeren van de hoogwatergebeurtenis. Hierbij wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 11.6.</p> <p>Voor een gemiddelde (jaarlijks wederkerende) hoogwatergebeurtenis (T1) zijn de kwelfluxen afgeleid van de grondwaterberekeningen. Omdat een hoogwatergebeurtenis met een herhalingstijd van 1x per 10 jaar (T10) geen deel uitmaakt van de inrichtingsvarianten, zijn geen berekende kwelfluxen als gevolg van deze hoogwatergebeurtenis voorhanden. Als benadering van de flux tijdens een hoogwatergebeurtenis met een herhalingstijd van 1x per 10</p>	Geen

		<p>jaar (T10), is de maximale flux die optreedt bij een gemiddelde hoogwatergebeurtenis (T1), gedurende de gehele rekenperiode aangehouden (stationair). Dit betekent dat continu de maximale extra kwel uit de T1-situatie optreedt, waardoor deze stationaire flux in de orde van grootte van een T10-situatie overgaat. Mogelijk wordt de belasting zelfs overschat.</p> <p>De exacte omvang van deze flux is niet relevant wanneer de gehele waterbalans in beschouwing wordt genomen. De bijdrage van neerslag maar zeker de belasting door golfoverslag zijn van veel groter belang. De totale belasting van het systeem als gevolg van kwelflux is daarmee relatief gering. Om die reden is verder geen cijfermatige onderbouwing uitgevoerd om de exacte omvang van deze flux te kwantificeren. In het geohydrologisch en aanvullend geohydrologisch rapport is het voorgaande uitvoerig op basis van het ontwerp met een overstromingsfrequentie van gemiddeld eens in de 25 jaar beschreven, waarbij de effecten van kwel/vernatting gering zijn en met maatregelen (bijvoorbeeld de kwelsloot) of monitoring beheersbaar zijn.</p>	
31.30 Het MER bevat een onjuiste waardering van de effecten op waterstaatkundig gebied: in paragraaf 11.3.1 van het MER wordt geconcludeerd dat het ontwerp onder variabel externe omstandigheden niet voldoet aan de taakstelling en desondanks is toetsing positief.	A_1 J_6	De onderbouwing is niet correct. Dit wordt in het addendum op het MER gecorrigeerd.	In het addendum op het MER is de onderbouwing van 'robuustheid' aangepast.
31.31 Het gehanteerde criterium en de beoordeling van baggerbezwaar en hinder voor scheepvaart zijn onjuist.	A_1 J_6	Het criterium baggerbezwaar en hinder voor de scheepvaart was met name opgenomen voor de Tichelbeeksewaard dat inmiddels is stopgezet. In het addendum op het MER wordt hier nog nader op ingegaan. Korte tijdshalve wordt naar het addendum op het MER verwezen.	In het addendum op het MER wordt de effectbeoordeling van het criterium baggerbezwaar nader uitgelegd.
31.32 Voor de gebruiksfuncties zijn in het MER verschillende beoordelingscriteria gebruikt: het is onjuist om gebouwen die buitendijks kunnen blijven bestaan als positief effect te beoordelen.	A_1 J_6	In hoofdstuk 12.1.1 en 12.3 is ingegaan op het criterium gebruiksfuncties (gebouwen die buitendijks komen te liggen). Dit oordeel heeft een kwantitatieve toets plaatsgevonden. Hierbij is een neutraal effect beoordeeld.	Geen

<p>31.33 Aan één van de kernpunten van het project, namelijk zoveel mogelijk behoud van landbouw, wordt niet voldaan.</p>	<p>A_1 J_6</p>	<p>In het MER is in hoofdstuk 3 uitgebreid onderbouwd op welke wijze de afweging tussen de drie doelstellingen van het project (taakstelling, ruimtelijke kwaliteit en zoveel mogelijk behoud huidige functie) heeft plaatsgevonden. Er is een optimum gezocht waarbij het mogelijk is de agrarische functie te behouden. Wel moeten agrarische bedrijven met levende have uit het gebied worden verplaatst. Daarom is het effect op landbouw negatief beoordeeld. Zie ook de beantwoording van zienswijze 5.4.</p>	<p>Geen</p>
<p>31.34 Indieners menen dat het grote ruimtebeslag een grote inbreuk is op het landschap.</p>	<p>A_1 J_6</p>	<p>Vanuit het inrichtingsplan en de ruimtelijke kaders van Bosch en Slabbers en HNS is voor een dijk gekozen die past in het landschap van de IJssel. Daarnaast is vanuit de techniek een piping- en stabiliteitsberm noodzakelijk. De nieuwe dijk heeft qua hoogte en omvang een beperkt effect op het landschap. Hiervoor wordt verwezen naar het inrichtingsplan en de verschillende dwarsprofielen. De landschapsberm is volledig voor de landbouw beschikbaar, de keur beperkt het gebruik van de piping- en stabiliteitsbermen. Vanuit het rapport hydraulica en morfologie, het MER en het addendum op het MER is duidelijk geworden, dat ondanks de dijkverlegging, vergravingen nodig zijn om de taakstelling te halen. De vergravingen zijn hierbij op de noodzakelijkste plekken en/of de laagste laagten in het gebied gesitueerd. In het inrichtingsplan is hiervoor ook de landschappelijke onderbouwing geleverd. Korthedshalve wordt naar deze rapporten verwezen. Op zich is de zienswijze juist, in die zin dat de dijkverlegging een groot ruimtebeslag vraagt. 90% van het gebied blijft hierbij met de gekozen overstromingsfrequentie wel geschikt voor de landbouw. Het 6% verlies aan ruimte voor de landbouw is nodig voor de dijk (kernzone) en de noordelijke vergraving. Hierbij wordt naar zienswijze 5.4 en het MER (hoofdstuk 12.3.3) verwezen.</p>	<p>Geen</p>
<p>31.35 De ondergrond voor de kwel- en stabiliteitsbermen is onvoldoende onderzocht. Er wordt getwijfeld aan de (hoeveelheid) boringen en sonderingen. In het geotechniekrapport wordt ook gezegd dat er niet eenvoudig een trajectindeling te maken is op basis van de grondopbouw in</p>	<p>A_1 J_6</p>	<p>In hoofdstuk 5.4.1 van het geotechniekrapport is te lezen dat langs het dijktracé in 5 raaien grondonderzoek heeft plaatsgevonden. Binnendijs in een raster van 300m en buitendijs 500m. De resultaten buitendijs hadden met gedetailleerder onderzoek niet tot een andere conclusie over de intredeweerstand in het voorland geleid: er is onvoldoende klei aanwezig om dit te kunnen meenemen in</p>	<p>Geen</p>

verband met sterke afwisseling.		de kwelweglengte en de potentiaalberekeningen. De handboringen binnendijs zijn gebruikt om de dikte van de deklaag aan het maaiveld te bepalen. Die is onder meer gebruikt voor de opbarstberekeningen. Uit de boringen blijkt dat de dikte van de deklaag sterk varieert. Gedetailleerder onderzoek zal waarschijnlijk wel meer variatie laten zien, maar niet meer pieken (extreem dunne of dikke deklaag). Daarmee blijft het resultaat van de pipingberekeningen gelijk. De lengte van de benodigde kwelweg is daarmee niet meer afhankelijk van het grondonderzoek (aanwezigheid van intredeweerstand of opbarsten van de deklaag), maar van de kerende hoogte. Daarvoor is het verschil tussen buitenwaterstand en maaiveldhoogte benodigd en die is overal zeer gedetailleerd beschikbaar en gebruikt. Voor de pipingbermen geldt dat deze grotendeels binnen de stabiliteitsbermen vallen. De sterke afwisseling in de ondergrond is bij het berekenen van de stabiliteitsbermen opgenomen in het maken van gevoeligheidsberekeningen. Doordat de schematiseringsfactor van 1,1 overal wordt gehaald, kan worden gesteld dat een veilige dijk is ontworpen (H7.3).	
31.36 De resultaten van de berekeningen over de stabiliteit van de dijk zijn voor indieners niet begrijpelijk weergegeven.	A_1 J_6	Het onderzoek en de berekeningen zijn gedaan volgens de geldende richtlijnen, met name (maar niet uitputtend) het Technisch Rapport Waterkerende Grondconstructies en het Technisch Rapport Zandmeevoerende Wellen. Deze zijn te downloaden van de website van het ENW (Expertise Netwerk Water). In het achtergrondrapport Geotechniek is de lezer meegenomen van grondonderzoek (H5.4), naar het bepalen van de schematiseringsfactor (H7.3) en de presentatie van de binnen- (H7.4) en buitenwaartse stabiliteit (H7.5). Hierbij zijn de bepaalde bermafmetingen weergegeven en in bijlage 4 zijn de glijcirkels opgenomen. Dit is voldoende navolgbaar en volgens de leidraad Rivieren en Stappenplan Schematiseringsfactor van Rijkswaterstaat. Overigens is het rapport beoordeeld door experts van het waterschap en Deltares. Het voldoet ook volgens deze partijen aan de richtlijnen. Hiermee zijn de berekeningen voldoende begrijpelijk weergegeven.	Geen
31.37 Uitgangspunten voor de	A_1	De stabiliteit van de dijk is onderzocht met behulp van de	Geen

<p>berekeningen zijn niet voldoende onderbouwd, onvoldoende nauwkeurig, Er is geen rekening gehouden met de onzekerheden van de gebruikte modellen en invoer.</p>	<p>J_6</p>	<p>schematiseringsfactor volgens de geldende voorschriften zoals verwoord in de leidraad Rivieren en het stappenplan voor het bepalen van de schematiseringsfactor. De gehanteerde uitgangspunten waar indiener naar verwijst (p. 48/49) zijn volgens deze werkwijze bepaald. Het onderzoek, de berekeningen en de rapportage zijn door onafhankelijke specialisten van zowel het Waterschap, als toekomstig beheerder van de dijk, als Rijkswaterstaat beoordeeld. Indiener stelt dat er geen rekening is gehouden met de onzekerheden van de gebruikte modellen en invoer. Dit is onjuist. De onzekerheden zijn verdisconteerd in de partiële veiligheidsfactoren zoals de schematiseringsfactoren, materiaalfactoren en modelfactoren. Zie voor onderbouwing van nauwkeurigheid hiervan ook de beantwoording van zienswijzen 31.35 en 31.36.</p>	
<p>31.38 Het ontwerp is niet robuust, de dijk voldoet niet aan de Leidraad Rivieren.</p>	<p>A_1 J_6</p>	<p>Paragraaf 10.3 behandelt de uitbreidbaarheid van de dijk. Ter plaatse van een kwelscherm is inderdaad een beperking van uitbreidingsmogelijkheden. Echter uitbreiding van de dijk is nog steeds mogelijk door klei in het voorland in te graven. Hierdoor is zelfs op dit knelpunt uitbreiding mogelijk. De robuustheid van de dijk is daarmee gegarandeerd. Overigens stelt Leidraad Rivieren: "Er moet altijd rekening mee worden gehouden dat in de toekomst een 'zwaardere' ontwerp voor de waterkering nodig is. Het is maatschappelijk ongewenst dat het oorspronkelijke ontwerp deze verzwaaring onmogelijk of onevenredig duur maakt. Voor een goed (robuust) ontwerp is het nodig te onderzoeken of het economisch en maatschappelijk aantrekkelijk is het ontwerp zo uit te voeren dat het in de toekomst gemakkelijk uit te breiden is om aan de zwaardere eisen te voldoen. De ontwerper mag alleen afwijken van een uitbreidbaar ontwerp als daar zwaarwegende argumenten voor zijn, bijvoorbeeld als de kosten van een uitbreidbaar ontwerp onevenredig hoog zijn in vergelijking met een niet uitbreidbaar ontwerp. [...] Daarbij moeten kosten en maatschappelijke aspecten (zoals belangen van derden) aan de orde komen." Het is dus noodzakelijk het aspect van uitbreidbaarheid te bekijken, maar een op alle fronten uitbreidbaar ontwerp is niet verplicht. Er dient een afweging te worden gemaakt. Bij de</p>	<p>Geen</p>

		genoemde knelpunten is deze afweging gemaakt. Mogelijkheden tot uitbreiding worden wel beperkt maar niet uitgesloten.	
31.39 De uitvoerbaarheid van het traject is onzeker omdat de consolidatietijd voor het noordelijk deel van het tracé onbekend is.	A_1 J_6	In het addendum Geotechniek is onder andere de consolidatietijd herzien. In dit rapport wordt uitgelegd dat in het rapport Geotechniek alleen is gerekend met de kern van de dijk en met de stabiliteitsberm, maar niet met de extra grond voor de landschappelijke berm en het aanvullen van een lokale laagte. Na deze aanpassing in de berekening voor het noordelijk tracé (profiel 31-35) wordt inderdaad de vereiste stabiliteit na 300 dagen bereikt. De aannemer wordt uitgedaagd door middel van een bonusregeling om deze zetting mogelijk te versnellen, zodat de waterveiligheid sneller wordt bereikt en de overlast in tijd voor direct betrokkenen wordt beperkt.	Bij de toelichtingen bij het bestemmingsplan Dijkverlegging Voorsterklei van de gemeenteraad van Voorst en de bestemmingsplannen Dijkverlegging Voorsterklei en Dijkverlegging Cortenoever van de gemeenteraad van Brummen is het addendum Geotechniek toegevoegd.
31.40 Indieners vinden de onderbouwing van de kwelweglengteberekeningen niet inzichtelijk onderbouwd.	A_1 J_6	De berekening in bijlage 8 onderzoekt de benodigde pipingbermlengte. Inderdaad blijkt uit bijlage 8 dat grondbreuk op kan treden bij de voor de berekening gehanteerde uitgangspunten. Ook wijzen deze getallen op kans op piping. Naar aanleiding hiervan zijn dan ook voldoende lange pipingbermen in het ontwerp opgenomen. Hiermee voldoet het ontwerp aan de vigerende rekenregels.	Geen
31.41 Indieners merken op dat het rapport Geotechniek geen onderbouwing voor het tracé van de dijk geeft.	A_1 J_6	Dit is juist. Het dijktracé is naast geotechniek, mede bepaald vanuit landschap en hydraulica.	Geen
31.42 Indieners merken op dat het effect van de dijk op nabijgelegen bebouwing onvoldoende inzichtelijk is gemaakt.	A_1 J_6	Zoals in het rapport wordt geadviseerd is een nadere beschouwing gedaan van nabijgelegen bebouwing. Verwezen wordt naar het addendum Geotechniek.	Geen
31.43 Indieners merken op dat de vormgeving van de dijk ter plaatse van Cortenoeversweg 121 niet binnen een goede ruimtelijke ordening past.	A_1 J_6	Vormgeving en ligging passen binnen het kader dat volgt uit het Inrichtingsplan en de ruimtelijke kwaliteitskaders voor de IJssel (Bosch en Slabbers en HNS).	Geen
31.44 De steile helling van het talud ter plaatse van Cortenoeversweg 121 heeft tot gevolg dat, gelet op de hoogte van het maaiveld, een kom achter de dijk ontstaat die tot kwel leidt.	A_1 J_6	Indiener stelt dat er een kom ontstaat. Hierover is een advies gegeven in paragraaf 10.1.7 op p. 68 van het rapport Geotechniek. Conform dit advies wordt de laagte opgevuld. Het maaiveld wordt opgehoogd waardoor de kans op overlast door vernatting verkleint. De genoemde 51 m heeft geen betrekking op de kom, maar op de watergang die gedempt moet worden, (zie ook p. 65	Geen

		van het rapport Geotechniek). Overigens zou het ontwerp ter plaatse van de kom, ten aanzien van piping, ook zonder het opvullen van de laagte voldoen. Indiener koppelt kwelweglengte aan vernatting. Dit is onjuist. Kwelweglengte relateert aan piping en dit is geen risico, want het ontwerp voldoet. Voor een antwoord over vernatting op dit perceel wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 37.8.	
31.45 Indiener merken op dat het noordelijk deel van de dijk een veel langere zettingsperiode kent en menen dat daardoor de planning niet haalbaar is.	A_1 J_6	Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 31.39. Ook op het noordelijk tracé wordt de vereiste stabiliteit bereikt na 300 dagen. Het noordelijk tracé kan daarmee binnen de planning uitgevoerd worden. De uitvoerbaarheid van het project komt niet in gevaar.	Geen
31.46 Indiener merken op dat de tijdelijke overhoogte van de dijk niet is meegenomen in de beoordeling van de aanvaardbaarheid van de dijk. Indiener stellen dat dit ten onrechte niet is gedaan.	A_1 J_6	Indiener stelt dat de overhoogte voor het noordelijk deel 0,82 m moet zijn in verband met het inklinken en daarbovenop 5% vanwege zetting. Op p. 76-77 van de rapportage Geotechniek wordt voor inklinking 5% gegeven en voor zetting 0,82 m. Indiener stelt dat de dijk 12 m hoog wordt. Dit is onjuist. Bij dwarsprofiel 32 geldt een kruinhoogte van 10,3 m + NAP. Met overhoogte komt dit op maximaal 11,5 m + NAP. Het maaiveld ter plaatse ligt op circa 7,5 m + NAP. De hoogte van de dijk is het verschil tussen 11,5 m en 7,5 m. Geen verschil van 12 m, maar een tijdelijk verschil van maximaal 4 m, met een eindsituatie van circa 3 m. Overigens zal een groot deel van de zetting al tijdens de uitvoering optreden, hierdoor zal de hoogte nooit zo hoog zijn als de genoemde 11,5 m + NAP.	Geen
31.47 Indiener zijn het niet eens met de licht positieve beoordeling van de landschappelijke kwaliteit terwijl structuren worden aangetast, er een kaalslag van begroeiing is en herstelmaatregelen de negatieve effecten niet kunnen wegnemen. Ook is het de vraag wat er met 'oorspronkelijke situatie' wordt bedoeld voor wat betreft de overstromingsvlakte.	A_1 J_6	Het bevoegd gezag heeft begrip voor de verschillende opvattingen over het effect van het project op landschappelijke kwaliteit. Het bevoegd gezag is van mening dat het ontwerpproces zorgvuldig is verlopen, waarbij telkens afwegingen gemaakt zijn tussen de verschillende doelen van het project en belangen in het gebied. Er is aangesloten bij de ruimtelijke beleidskaders voor het IJssellandschap. In het Inrichtingsplan, bijlage bij het bestemmingsplan, is in tekst en beeld verwoord op welke wijze het ontwerp recht doet aan de kernkwaliteiten in beide gebieden. Zie voorts de beantwoording van zienswijze 14.5.	Geen
31.48 Het is niet reëel om een neutrale score op te nemen voor de effecten op	A_1 J_6	Indiener geven aan dat een neutrale beoordeling voor de natuurcriteria onmogelijk is omdat er immers effecten	Geen

<p>beschermde soorten en habitats.</p>		<p>optreden. In het MER is toegelicht dat in het proces van de variantkeuze(SNIP 2a wel degelijk sprake is van een neutrale en negatieve beoordeling. In de SNIP 2a-fase was niet duidelijk of leefgebieden volledig zouden verdwijnen. Daarom zijn alle alternatieven en varianten in die fase ook als neutraal-negatief beoordeeld (zie hoofdstuk 6.4.1). Deze negatieve milieubeoordeling is de basis geweest voor verdere ontwerpoptimalisatie van het plan. Een van de vijf hoofdthema's bij de optimalisatie is natuur (zie 3.3.2). Ook in verband met de natuurtoetsing is voorafgaand en tijdens deze fase uitgebreid ecologisch onderzoek verricht. De resultaten hiervan zijn vertaald in ontwerpbeisen. In de gedetailleerde effectbeschrijving van de beschermde soorten, waarvoor in het MER is verwezen naar de Natuurtoetsing Flora- en faunawet en de Passende beoordeling, is aangegeven welke maatregelen onderdeel uitmaken van het plan en de uitvoering om eventuele negatieve effecten in het plan te neutraliseren. Omdat de maatregelen vastgelegd zijn in het plan vormt dit de basis voor de per saldo neutrale beoordeling in het MER ten aanzien van natuur (hoofdstuk 14). De conclusie is gebaseerd op uitgebreid onderzoek, uitgevoerd voor de Passende beoordeling en de Natuurtoetsing Flora- en faunawet.</p>	
<p>31.49 Effecten op Natura 2000 als neutraal beoordelen is niet reëel.</p>	<p>A_1 J_6</p>	<p>De conclusie is gebaseerd op uitgebreid onderzoek, uitgevoerd voor de Passende beoordeling. Er bestaat geen reden te twijfelen aan de juistheid van de conclusies in de Passende beoordeling.</p>	<p>Geen</p>
<p>31.50 Voor beschermde soorten dient een ontheffing aangevraagd te worden dus er zou een negatieve score moeten worden toegekend.</p>	<p>A_1 J_6</p>	<p>In de afweging van varianten binnen een voorkeursalternatief in een MER dienen ook de mitigerende en compenserende maatregelen in ogenschouw te worden genomen. Dit is gebeurd. Door deze maatregelen mee te nemen in de effectbeoordeling, is er per saldo geen sprake van een negatief effect. De maatregelen die getroffen worden in het kader van de Flora- en faunawet zijn te vinden in het Natuurmaatregelenrapport (ARCADIS, 2012) en/of vervat in de voorschriften bij de ontheffing. Daarin heeft het bevoegd gezag geconcludeerd dat een ontheffing kan worden verleend, omdat de gunstige staat van instandhouding van de beschermde soorten niet in het geding komt door de</p>	<p>Geen</p>

		maatregel.	
31.51 Het plan leidt tot tijdelijke vermindering van geschikt gebied voor habitat- en vogelrichtlijnsoorten. Je mag compenserende maatregelen niet meenemen in de vraag of er sprake is van negatieve milieueffecten.	A_1 J_6	De tijdelijke vermindering van geschikt gebied is neutraal beoordeeld. In het MER is de eindsituatie vergeleken met de referentiesituatie. De mitigerende maatregelen maken daar integraal deel van uit. Zoals ook bij de beantwoording van zienswijze 31.50 is aangegeven, dienen mitigerende en compenserende maatregelen meegenomen te worden in het MER. Zie voorts de beantwoording van zienswijze 31.35.	Geen
31.52 Er is sprake van negatieve effecten op de kamsalamander; bestaand habitat verdwijnt en door overstroming wordt de verblijfplaats in de poel aangetast. In de ontwerpontheffing is opgenomen dat de voorgestelde maatregelen onvoldoende zijn.	A_1 J_6	In de ontwerpontheffing is aangegeven dat het bevoegd gezag de voorgestelde maatregelen onvoldoende achtte en daarom aanvullende voorschriften heeft opgenomen. Geconcludeerd is dat, mits gewerkt wordt conform voorschriften, de gunstige staat van instandhouding van de kamsalamander niet in gevaar komt.	Geen
31.53 Mitigerende maatregelen mogen alleen in het kader van de ADC-toets aan de orde komen.	A_1 J_6	In het MER is zowel een beoordelingskader voor de Natuurbeschermingswet en de Flora- en faunawet opgenomen. De effecten op de kamsalamander dienen aan de hand van beide wettelijke kaders te worden beoordeeld. In het MER, met daarin ook alle maatregelen voor natuur (natuurinclusief ontwerpen), is het plan als neutraal beoordeeld. In het MER worden zowel positieve als negatieve effecten meegenomen. De uitbreiding van wateren voor bittervoorn en kleine modderkruiper is een positief effect van het plan, het verminderen van nestgelegenheid in het plangebied voor huismus is een negatief effect. Het gaat in de beoordeling van het MER om het saldo van effecten op alle beschermde soorten in het plangebied. De ADC-toets maakt deel uit van het toetsingskader uit de Natuurbeschermingswet 1998. Voor de beoordeling of sprake is van significante effecten mogen mitigerende maatregelen op basis van vaste jurisprudentie uitdrukkelijk worden meegewogen. Ook een natuurinclusief ontwerp, waarbij de mitigerende maatregelen onlosmakelijk en integraal onderdeel uitmaken van het project, is toegestaan. Dit heeft er in het onderhavige geval toe geleid dat niet aan de ADC-toets wordt toegekomen.	Geen
31.54 Bij stikstofdepositie is niet aangegeven waaruit de referentiesituatie	A_1 J_6	Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijzen 10.6 en 31.9.	Zie 10.6 en 31.9

bestaat.			
31.55 Het effect op de kleine modderkruiper in de gracht bij Cortenoeversweg 121 is niet meegenomen, noch de broedende ijsvogels.	A_1 J_6	Het dempen van de direct aan dit perceel grenzende watergang heeft geen gevolgen voor de kleine modderkruiper. Het dempen van de watergang wordt aantoonbaar uitgevoerd conform de goedgekeurde gedragscode Flora- en faunawet van de Unie van Waterschappen, waardoor sprake is van een vrijstelling en dus geen ontheffing nodig is. Nesten van de ijsvogel buiten het broedseizoen vallen niet onder de definitie van het begrip nesten in artikel 11 van de Flora- en faunawet. Dit type nest wordt niet weer in gebruik genomen en is dus buiten het broedseizoen niet van belang voor de instandhouding van soorten. De start van de werkzaamheden ligt buiten het broedseizoen van de ijsvogel, waardoor voor deze soort geen verbodsbepaling uit de Flora- en faunawet wordt overtreden. Derhalve is ontheffing hiervoor niet aan de orde. Het te dempen gedeelte van de gracht is noodzakelijk voor de pipingberm van de dijk en zal in het ontwerp gehandhaafd worden.	Geen
31.56 Indiërs bestrijden dat de mogelijke effecten inzake cultuurhistorie en archeologie voldoende zijn onderzocht. Zij stellen dat de schadebeperkende maatregelen rondom de oranjerie niet goed zijn onderbouwd.	A_1 J_6	In het MER is op basis van een eerste inventarisatie aangegeven dat rond de oranjerie en Laag Helbergen schadebeperkende maatregelen mogelijk zijn. Voor de woning vinden op basis van het bouwkundig onderzoek van Van Rossum nadere studies in overleg met indiener plaats. Het gaat hierbij om schadebeperkende maatregelen die in goed overleg door het waterschap of indiener uitgevoerd kunnen worden. In het kader van de grondverwerving wordt met indiërs onderhandeld over het aankopen van de voor de dijkverlegging of vergraving e.d. benodigde gronden door de Staat. In het kader van deze onderhandelingen kan ook gesproken worden over de maatregelen die kunnen worden getroffen om schade aan het monument te beperken of voorkomen. Over het treffen van deze maatregelen kan op dit moment en in het kader van de besluiten die nu in procedure zijn, niets gezegd worden. Mochten de onderhandelingen niet tot een voor beide partijen gewenst resultaat leiden, dan zullen de benodigde gronden onteigend worden. Voorts wordt verwezen naar het antwoord op zienswijze 1.2.	Geen
31.57 Indiërs stellen ook dat niet	A_1	Indiërs merken terecht op dat er verwachtingen zijn van	In het addendum op het MER is

voldoende is meegenomen dat enkele historische erven worden vernietigd.	J_6	negatieve effecten op cultuurhistorie. Op basis van expert judgement is in het MER aangegeven dat er per saldo, als gevolg van het versterken van andere elementen, grond is voor een neutrale beoordeling. Indieners geven terecht aan dat sprake is van vier monumenten. Het woord 'drie' in het MER is een verschrijving. Hierbij vermeld dat de monumenten in het gebied behouden blijven.	toegelicht dat niet wordt gesproken over drie, maar over vier monumenten.
31.58 Er is onvoldoende onderzoek gedaan naar de effecten van geluid- en stofhinder tijdens de uitvoering op bedrijven en veestapel.	A_1 J_6	In het MER is de beoordeling van hinder tijdens uitvoering van de werkzaamheden gebaseerd op twee criteria: geluidhinder en trillinghinder. Voor beide criteria is, ook in verband met de aangebrachte wijzigingen, nieuw onderzoek opgesteld (akoestisch rapport en addendum Geotechniek met de risico-analyse). Mocht op bedrijfsniveau schade optreden, dan wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 1.3.	Geen
31.59 Indieners betogen dat de ontwerp ontheffing Flora- en Faunawet niet voldoet omdat de noodzaak voor de veiligheid niet is aangetoond, de dubbele doelstelling is miskend, er huist een roekenkolonie op de RWZI, elke handeling dient separaat beoordeeld te worden, er is geen aandacht besteed aan alternatieven en de effecten op vleermuizen.	I_5	Alle maatregelen in de plannen voor Cortenoever en Voorsterklei zijn primair gericht op het waarborgen van veiligheid bij hoog water (hydraulische taakstelling). Daarbij wordt, als secundaire doelstelling, een bijdrage geleverd aan de ruimtelijke kwaliteit. De doelstellingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden en de maatregelen ter uitvoering van die doelstellingen dus ook. Waar sprake is van het leveren van een bijdrage aan de ruimtelijke kwaliteit is dus tevens en primair sprake van het behalen van de hydraulische taakstelling. Alle handelingen waarbij (mogelijk) een verbodsbepaling wordt overtreden, worden puur uitgevoerd met de veiligheid als doelstelling. Dit zijn bijvoorbeeld handelingen zoals het verleggen van de dijk, het slopen van gebouwen en het kappen van bomen. Er zijn geen handelingen die alleen worden uitgevoerd om bij te dragen aan de ruimtelijke kwaliteit waarbij (mogelijk) een verbodsbepaling wordt overtreden. Het separaat beoordelen van afzonderlijke onderdelen van het project is dus niet aan de orde, de diverse onderdelen moeten in onderlinge samenhang en in het licht van de primaire doelstelling van de PKB worden beoordeeld. Ten aanzien van de RWZI wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijzen 12.1 en 12.3. Verplaatsing van de RWZI is geen optie. De huidige locatie van de RWZI moet dus worden ingepast in de nieuwe	Geen

		<p>situatie en er moeten maatregelen getroffen worden om de RWZI ook bij hoog water te kunnen laten functioneren. De toevoeging van extra buffercapaciteit aan de RWZI is dus onlosmakelijk verbonden met de dijkverlegging Cortenoever en is dus gericht op de openbare veiligheid. Los hiervan geldt nog dat de RWZI is gericht op de zuivering van rioolwater tot drinkwater en daarmee is gericht op volksgezondheid en openbare veiligheid. Met het nemen van de mitigerende maatregelen, zoals beschreven in het Natuurmaatregelenrapport en de Flora- en faunawetonthefing, komt de gunstige staat van instandhouding van de roek niet in het geding. Alternatieven voor handelingen (onder andere voor de vleermuizen) en daarbij horende effecten zijn betrokken bij de afweging omtrent het verlenen van de Flora- en faunawetonthefing. Mede op basis van de in het Natuurmaatregelenrapport beschreven handelwijze en met het stellen van aanvullende voorschriften is geconcludeerd dat de ontheffing verleend kon worden.</p>	
<p>31.60 Indieners betogen dat voor iedere handeling moet worden beoordeeld of die noodzakelijk is vanwege openbare veiligheid en/of een groot openbaar belang. Zij betogen bovendien dat voor het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit de openbare veiligheid niet als belang kan worden aangehaald.</p>	I_5	<p>Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 31.59.</p>	Geen
<p>31.61 Indieners betogen dat de uitbreiding van de RWZI geen betrekking heeft op openbare veiligheid en/of een groot openbaar belang.</p>	I_5	<p>Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 31.59.</p>	Geen
<p>31.62 Indieners betogen dat de gunstige staat van instandhouding voor de kamsalamander in geding komt.</p>	I_5	<p>Het bevoegd gezag heeft op grond van de Passende beoordeling en de Natuurtoetsing Flora- en faunawet geconcludeerd dat de gunstige staat van instandhouding voor de kamsalamander niet in geding komt. De maatregelen zoals opgesteld in dit project zijn er juist op gericht, de huidige geïsoleerde populatie van de kamsalamander in het gebied te versterken. Door de isolatie van de huidige populatie is juist de gunstige staat van instandhouding voor</p>	Geen

		de toekomst niet gewaarborgd. In de huidige situatie zijn slechts twee voortplantingswateren geschikt en in gebruik door kamsalamanders. Met uitvoering van het project worden vier extra voortplantingswateren gerealiseerd. Er zijn ter zake ook uitdrukkelijke voorschriften opgenomen in zowel de ontheffing Flora- en faunawet als de Natuurbeschermingswetvergunning. De effecten van het project op de staat van instandhouding van de kamsalamander zijn daarom beoordeeld als neutraal tot positief. Zie ook de beantwoording van zienswijze 14.4.	
31.63 Indiëners betogen dat niet is onderzocht of een andere bevredigende oplossing bestaat en of de gunstige staat niet in het geding komt.	I_5	In de toelichting op het besluit is wel op deze aspecten ingegaan. In algemene zin is tot de conclusie gekomen dat geen andere bevredigende oplossing bestaat. Per relevante soort is overwogen dat de gunstige staat van instandhouding niet in geding komt.	Geen
31.64 Indiëners betogen dat de uitvoerbaarheid en effectiviteit van de (aanvullende) maatregelen ten aanzien van de kamsalamander niet vast staan.	I_5	Het bevoegd gezag heeft besloten de Flora- en faunawetontheffing voor de kamsalamander en een Natuurbeschermingswetvergunning te verlenen, omdat bij uitvoering van de hieraan verbonden voorschriften gewaarborgd is dat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt. Indiëner heeft niet aangegeven waarom de maatregelen niet voldoende zouden zijn.	Geen
31.65 Er is geen overeenstemming met de eigenaren over de uitvoering van de noodzakelijke maatregelen ten gunste van de kamsalamander.	I_5	De gronden waar poelen worden gegraven of opgeschoond zijn reeds in eigendom van het Rijk, dan wel zijn verworven of worden onteigend voor de start van de werkzaamheden. Ditzelfde geldt ook voor de aan te passen of nieuwe watergangen met een kamsalamandervoorziening.	Geen
31.66 De eisen die volgen uit de ontheffingsvoorwaarden zijn niet geborgd en niet uitvoerbaar en niet in ontwerp.	I_5	De bedoelde ingrepen en maatregelen hebben hoofdzakelijk betrekking op compensatie van houtopstanden en ecologische waarden. Deze compensatie is bindend vastgelegd in de omgevingsvergunningen voor het kappen en de ontheffing Flora- en faunawet. In het algemeen kan nog worden gezegd dat de dijkverleggingen Cortenoever en Voorsterklei naar hun aard als PKB-maatregel, naast het voldoen aan een hydraulische taakstelling, al voorzien in het leveren van een bijdrage aan de ruimtelijke kwaliteit. Deze bijdrage is in het ontwerp van de plannen verwerkt en zal daardoor per definitie gerealiseerd worden als onderdeel van de dijkverleggingen. In de zienswijze wordt gesteld dat	Geen

		<p>diverse ingrepen en maatregelen niet juridisch in het bestemmingsplan zijn geborgd, waarmee de ruimtelijke aanvaardbaarheid van het plan onvoldoende is onderbouwd. De ruimtelijke aanvaardbaarheid van een plan wordt bepaald door het antwoord op de vraag of de benodigde maatregelen kunnen en zullen worden gerealiseerd, zoals gemotiveerd in de toelichting. In de zienswijze kent de indiener van de zienswijze een kwaliteit aan het bestemmingsplan toe die deze niet heeft en niet kan hebben. De bescherming van natuurwaarden is primair geregeld in de Natuurbeschermingswet 1998 en de Flora- en faunawet. De bescherming van andere belangen wordt in andere wetten geregeld. Het is in het kader van een bestemmingsplan voldoende te constateren dat die wetgeving aan de uitvoerbaarheid van het plan niet in de weg staat. Een verdere juridische borging is onnodig en ook onwenselijk in verband met het risico op (deels) overlappende handhavingssituaties. Tot slot is de lijn in de jurisprudentie ten aanzien van uitvoeringsmaatregelen in het algemeen helder. Uitvoeringsmaatregelen kunnen geen deel uitmaken van het bestemmingsplan en deze kunnen dan ook niet in de procedure van het bestemmingsplan aan de orde komen. Voor zover de ingrepen en maatregelen waar de indiener van de zienswijze op doelt, betrekking hebben op de uitvoeringsfase, kunnen deze dus niet in het bestemmingsplan worden geborgd.</p>	
31.67 De barrièrewerking van de nieuwe bandijk op vleermuizen is niet onderzocht.	I_5	<p>In het rapport Toetsing Flora- en faunawet (bijlage bij de ontheffingsaanvraag, pagina's 48 en 55) en in het rapport Natuurmaatregelen Dijkverlegging Cortenoever en Voorsterklei, pagina 52 en verder) wordt beschreven welke effecten de dijkverleggingen Cortenoever en Voorsterklei op korte termijn hebben voor de vliegroutes van vleermuizen. Hierbij wordt geconcludeerd dat in het gebied Cortenoever geen effecten op de vliegroutes van vleermuizen zullen optreden, afgezien van de verlichting van het fietspad op de nieuwe dijk. Doordat deze verlichting wordt voorzien van sensoren zodat de verlichting alleen zal branden als fietsers over de dijk rijden, zijn ook hier geen effecten op de vliegroutes van vleermuizen aan de orde. Een dijk wordt</p>	Geen

		hierbij niet als barrière op de vliegroute gezien. Een dijk is een lijnvormige structuur in het landschap die door de vleermuis gevolgd kan worden ter oriëntatie. Daarnaast zal de vleermuis in een periode met veel wind in de luwte van de dijk foerageren omdat juist hier dan nog insecten vliegen. Voor de juridische borging van de genoemde en aanvullende maatregelen in de ontheffing Flora- en faunawet wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 31.69.	
31.68 Indiërs wijzen op de gevolgen van de aanleg van een weg voor het te verwachten aantal verkeerslachtoffers.	I_5	In het gebied worden geen extra wegen aangelegd. De nieuwe wegen dienen slechts ter vervanging van nu bestaande wegen die verdwijnen. Het project voorziet dus niet in een toename van de verkeersintensiteit, hierdoor is er ten opzichte van de huidige situatie geen verandering in het aantal verkeerslachtoffers te verwachten.	Geen
31.69 De noodzakelijke maatregelen ter instandhouding van de laatvlieger en de rivierrombout zijn niet juridisch verzekerd.	I_5	In de ontwerpontheffing op grond van de Flora- en faunawet is beoordeeld dat als voor de laatvlieger twee door de aanvrager genoemde maatregelen en twee door het bevoegd gezag gestelde aanvullende maatregelen worden getroffen, geen sprake is van overtreding van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet en dus voor de laatvlieger geen ontheffing nodig is. Verder heeft de aanvrager van de ontheffing aangegeven ook voor de rivierrombout maatregelen te treffen. Met de uitvoer van deze maatregelen worden de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet niet overtreden en hoeft dus geen ontheffing verleend te worden. In het definitieve besluit zijn overwegingen toegevoegd en is aangegeven dat met verwijzingen naar de rapportages Flora en fauna en het Natuurmaatregelenrapport geen ontheffing noodzakelijk is. In het besluit zijn nadere voorwaarden opgenomen ten aanzien van de rivierrombout en algemene voorwaarden. Het uitvoeren van de maatregelen is geborgd doordat handhavend opgetreden kan worden indien voor of tijdens de werkzaamheden de maatregelen niet worden uitgevoerd.	De motivering bij het besluit omtrent toekenning van de Flora- en faunawet ontheffing is aangevuld ten aanzien van de rivierrombout. Ook zijn nadere voorwaarden opgenomen.
31.70 De maatregelen zijn met een positieve weigering niet juridisch verzekerd.	I_5	De borging van het uitvoeren van de maatregelen ligt in het feit dat in het besluit is opgenomen dat de 'positieve afwijzing' alleen geldt mits de maatregelen uit het besluit en het natuurmaatregelenrapport worden uitgevoerd. Als de maatregelen niet worden uitgevoerd, kan mogelijk een	Geen

		verbodsbepaling worden overtreden, waarop alsnog ontheffing moet worden gevraagd, dan wel handhavend kan worden opgetreden.	
31.71 De maatregelen voor de laatvlieger en de rivierrombout voorkomen niet dat er geen (tijdelijke) overtreding van de Flora- en faunawet is.	I_5	Er bevinden zich geen vaste rust- of verblijfplaatsen van de laatvlieger in het plangebied. Wel kan/kunnen foerageergebied en/of vliegroutes worden beschadigd, vernield of verstoord, die belangrijk kunnen zijn voor de functionaliteit van de vaste rust- of verblijfplaatsen. Deze functionaliteit wordt echter gewaarborgd door het treffen van maatregelen aangaande het foerageergebied en de vliegroutes. Deze maatregelen zijn door de aanvrager voorgesteld en in het besluit aangevuld. Aldus worden voldoende maatregelen getroffen om te zorgen dat er geen overtreding plaatsvindt van de verbodsbepaling in artikel 11 Flora- en faunawet. Er vindt ook geen tijdelijke overtreding plaats, omdat de maatregelen gelijktijdig of voorafgaand aan het verwijderen van groenelementen genomen moeten worden. Met betrekking tot de rivierrombout is gebleken dat de maatregelen ter voorkoming van (tijdelijke) overtreding van de Flora- en faunawet volledig in de plannen van aanvrager voorkomen. Met de uitvoer van deze maatregelen worden de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet niet overtreden.	Geen
31.72 Individuen van de laatvlieger en de rivierrombout worden verontrust of gedood, dit is bij wet verboden.	I_5	Indieners stellen dat het doel van het plan is om individuen van de rivierrombout en de laatvlieger te doden en te verontrusten, wat in de Flora en faunawet is verboden. Deze veronderstelling is niet juist. Initiatiefnemer is juist zeer zorgvuldig met het voorkomen van het doden en verontrusten van beschermde soorten. Door de maatregelen in een specifieke periode uit te voeren wordt de kans gereduceerd dat bij de werkzaamheden ook daadwerkelijk een individu wordt verstoord of gedood. De werkzaamheden worden uitgevoerd op een manier waarbij de kans op het doden of verstoren van individuele exemplaren zoveel mogelijk wordt beperkt. Incidentele slachtoffers vallen niet onder de reikwijdte van artikel 9 van de Flora- en faunawet. Het bevoegd gezag dient te beslissen op de aanvraag zoals deze door de aanvrager is ingediend en eventueel is aangepast op zijn/haar verzoek. De ontheffingsaanvraag ziet niet op de	Geen

		<p>artikelen 9 en 10 van de Flora- en faunawet. Het bevoegd gezag beslist daar dus ook niet over. Wat betreft artikel 9 wijst het bevoegd gezag er hier ten overvloede op dat door het nemen van mitigerende maatregelen, mede in het kader van de zorgplicht uit artikel 2 van de wet, het doden en verwonden van soorten wordt voorkomen. Het is vaste jurisprudentie dat incidentele slachtoffers niet onder de reikwijdte van artikel 9 vallen. Bij de uitleg van artikel 10 geldt als uitgangspunt dat niet ieder plan dat tot gevolg heeft dat een beschermde diersoort zich moet aanpassen aan de veranderde omgeving, moet worden aangemerkt als een opzettelijke verontrusting in de zin van deze bepaling. Indien gehandeld wordt overeenkomstig de zorgplicht is geen sprake van het opzettelijk verontrusten van de beschermde soorten. Bovendien is het doel van de aanvraag niet het opzettelijk verontrusten van soorten, maar de aanleg van maatregelen voor de bescherming tegen hoog water.</p>	
<p>31.73 De gunstige staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis en de steenuil komt in het geding. Indieners vrezen ook het verontrusten of doden van de gewone dwergvleermuis en de steenuil.</p>	I_5	<p>Het bevoegd gezag heeft geconcludeerd dat de gunstige staat van instandhouding voor de gewone dwergvleermuis en de steenuil niet in gevaar komt door de opgestelde maatregelen. Om de vinger aan de pols te houden is monitoring voorgeschreven, hierdoor zijn – mocht dit nodig blijken – in een vroeg stadium (voordat er sprake is van een aantasting van de gunstige staat van instandhouding) aanvullende maatregelen te nemen (ook in een periode van 1 à 2 jaar) om de populatie op lange termijn te waarborgen.</p>	Geen
<p>31.74 Monitoring ten aanzien van de gewone dwergvleermuis en de steenuil kunnen niet de gunstige staat van instandhouding borgen.</p>	I_5	<p>De monitoring is er op gericht het effect van de voorgeschreven maatregelen te controleren. Door deze monitoring kan tijdig worden ingegrepen door het voorschrijven van andere of aanvullende maatregelen, mocht dat nodig blijken. Hiermee is de gunstige staat van instandhouding gewaarborgd.</p>	Geen
<p>31.75 Indiener stelt dat het project niet kan worden uitgevoerd, omdat met de tijdelijke werkzaamheden ook verstoring zal plaatsvinden van soorten die onder de reikwijdte van het verbod van artikel 10 Ffw vallen. Dit wordt expliciet overwogen in de ontwerp-ontheffing in het kader van de</p>	I_5	<p>In de ontwerp-ontheffing zijn aanvullende voorwaarden opgenomen om het verstoren van steenuilen tijdens de werkzaamheden in de gevoelige periode (het begin van het broedseizoen) te voorkomen door een afstand tussen de broedlocatie en werkzaamheden te benoemen. Volgens het bevoegd gezag treedt opzettelijk verontrusten van steenuilen onder die voorwaarden niet op. Ten aanzien van artikel 10</p>	Geen

steenuilen.		wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 31.76.	
31.76 Doden en verwonden van soorten wordt niet voorkomen, er is echter alleen ontheffing aangevraagd voor artikel 11. Bovendien zullen soorten worden verstoord en daarom is ontheffing nodig van artikel 10.	I_5	Het bevoegd gezag dient te beslissen op de aanvraag zoals deze door de aanvrager is ingediend en eventueel is aangepast op zijn verzoek. De ontheffingaanvraag ziet niet op de artikelen 9 en 10 van de Flora- en faunawet. Het bevoegd gezag beslist daar dus ook niet over. Wat betreft artikel 9 wijst het bevoegd gezag hier ten overvloede op dat door het nemen van mitigerende maatregelen, mede in het kader van de zorgplicht uit artikel 2 van de wet, het doden en verwonden van soorten wordt voorkomen. Incidentele slachtoffers vallen niet onder de reikwijdte van artikel 9. Bij de uitleg van artikel 10 geldt als uitgangspunt dat niet ieder plan dat tot gevolg heeft dat een beschermde diersoort zich moet aanpassen aan de veranderde omgeving, moet worden aangemerkt als een opzettelijke verontrusting in de zin van deze bepaling. Bovendien is het doel van de aanvraag niet het opzettelijk verontrusten van soorten, maar de aanleg van maatregelen voor de bescherming tegen hoog water. Indien wordt gehandeld overeenkomstig de zorgplicht is geen sprake van het opzettelijk verontrusten van de beschermde soorten.	Geen
31.77 Indiërs wijzen op het voorkomen van een watervleermuis in een wilg bij Reuversweerd, maar hier is geen ontheffing voor aangevraagd.	I_5	Voor de watervleermuis is (vooralsnog) geen ontheffing aangevraagd. Ten tijde van de ecologische onderzoeken konden de desbetreffende wilgen niet onderzocht worden, vanwege recht op toegang tot het perceel. Er is daarom gekozen voor een werkwijze waarbij ten tijde van de kap gekeken wordt of de desbetreffende wilgen een functie hebben voor de watervleermuis. Indien dit niet het geval is kunnen de bomen verwijderd worden, indien dit wel het geval is moeten passende maatregelen getroffen worden om schade te voorkomen.	Geen
31.78 Indiërs betogen dat de ontwerp ontheffing Natuurbeschermingswet niet voldoet omdat de Passende beoordeling niet is opgenomen in het MER.	H_5	Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijzen 31.5-8	Geen
31.79 In de Passende beoordeling wordt er van uitgegaan dat geen daling van de grondwaterstand optreedt, het rapport	H_5	In het rapport Geohydrologie is sprake van een grondwaterstandsverlaging bij een hoogwatergolf direct langs de IJssel. In geval van een hoogwatergolf zijn langs de IJssel	Geen

<p>Geohydrologie geeft aan dat dit wel het geval is, ten onrechte is niet onderzocht of deze wijziging significante effecten heeft.</p>		<p>verlagingen van de grondwaterstanden waar te nemen van 10 tot 25 cm, direct langs de rivier (tot circa 100 m, zie figuur 25 (geo)hydrologie rapport). Omdat het hier gaat om een hoogwatersituatie, is er sprake van grondwater boven het maaiveld. Met andere woorden, gevolg van het project is dat er in een extreme hoogwatersituatie 10 tot 25 cm minder water op het maaiveld komt te staan. In de aanvulling op het MER is op dit aspect ingegaan. Korthedshalve wordt naar deze aanvulling verwezen.</p>	
<p>31.80 Uit de ontwerpvergunning Natuurbeschermingswet blijkt dat de daaraan verbonden voorschriften onvoldoende zijn om de negatieve effecten op de kwalificerende soorten kamsalamander en glanshaverhooiland te voorkomen.</p>	H_5	<p>De voorschriften voor kamsalamander en glanshaverhooiland voorkomen negatieve effecten. Glanshaverhooiland wordt verplaatst van de plekken die verdwijnen naar andere geschikte plekken waar nu nog geen glanshaverhooiland voorkomt. Daarnaast wordt de mogelijkheid tot uitbreiding behouden door geschikte plekken in te zaaien en doelmatig te beheren. Ook heeft het project een positief effect op de glanshaverhooilanden door de afname van stikstofdepositie. De populatie kamsalamanders in Cortenoever (buiten Natura 2000) wordt behouden door mitigerende maatregelen te treffen die zorgen voor behoud van functioneel voortplantings- en overwinteringshabitat. Zo blijft uitwisseling en herpopulatie met de populatie in het Natura 2000-gebied mogelijk.</p>	Geen
<p>31.81 Indieners betogen dat de ontwerp vergunning Ontgrondingenwet onvoldoende is onderbouwd omdat niet inzichtelijk wordt gemaakt waar de gronddepots worden ingericht en welke effecten die zullen hebben.</p>	J_6	<p>De aanvraag voldoet aan de Gelderse Ontgrondingenverordening 1997. De ontgrondingsvergunning regelt de ontgravingen die nodig zijn om het inrichtingsplan te realiseren. Het maken van depots is een zaak van uitvoering. Het is nu niet bekend of er depots komen, maar verwacht mag worden dat dit uit oogpunt van kostenefficiënt werken zoveel mogelijk zal worden beperkt. Het is aan de aannemer, als hij al depots wil maken, om de daarvoor benodigde vergunningen of toestemmingen aan te vragen.</p>	Geen
<p>31.82 Indieners betwijfelen het recht van de gemachtigde om de aanvraag om een ontgrondingsvergunning namens het Waterschap Veluwe in te dienen.</p>	J_6	<p>In het besluit 'Ondermandaat eenheid Majeure Projecten Waterschap Vallei & Eem en Waterschap Veluwe 2012', vastgesteld op 12 januari 2012, is opgenomen dat de projectmanager van die eenheid is gemandateerd voor het aanvragen van vergunningen ter uitvoering van aan te besteden en aanbestede werken en projecten voor zover</p>	Geen

		<p>passend binnen de uitoefening van de taak van de medewerker. De gemachtigde, de heer Van den Boomgaard, vervult de functie van projectmanager binnen dat organisatieonderdeel en is volgens dit besluit dus gemachtigd tot het indienen van deze aanvraag namens de voorzitter van (het dagelijks bestuur van) Waterschap Veluwe, namens Waterschap Veluwe.</p>	
<p>31.83 De omgevingsvergunning voor het kappen is niet aangevraagd door een belanghebbende. De aanvraag had dus buiten behandeling moeten blijven of moeten worden geweigerd. Daarnaast is indieners niet gebleken dat de heer Pensioen gemachtigd is om namens de provincie Gelderland aanvragen te doen.</p>	E_3	<p>Op de besluiten die nu in procedure zijn, zijn de provinciale en gemeentelijke coördinatie regelingen uit de Wet ruimtelijke ordening van toepassing. Op de procedure onder de provinciale coördinatie is onder andere artikel 3.31 van de Wro van toepassing (artikel 3.33, vierde lid). In artikel 3.31 Wro is in het tweede lid bepaald dat burgemeester en wethouders mede bevoegd zijn om de aanvragen voor de te coördineren besluiten in te dienen. Op grond van artikel 3.33, vierde lid, berust deze bevoegdheid ook bij Gedeputeerde Staten. Aangezien de omgevingsvergunning voor het kappen een van de gecoördineerde besluiten is, waren Gedeputeerde Staten mede bevoegd het besluit aan te vragen.</p> <p>Het is juist dat de heer Ponsioen niet gemachtigd is om namens Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland aanvragen in te dienen. De heer Ponsioen is op het aanvraagformulier dan ook niet als gemachtigde genoemd, maar als contactpersoon. De gemachtigde om de aanvraag in te dienen is de heer Van der Wart, afdelingsmanager bij de provincie Gelderland. Zijn ondertekening van de aanvraag is apart bijgevoegd en is vermeld in de lijst van bijlagen bij de aanvraag. In het Algemeen reglement mandaat Gelderland 2009, in werking getreden op 23 december 2011, is de bevoegdheid om vergunningen bij een ander bestuursorgaan aan te vragen, gemandateerd aan de algemeen directeur van de provincie (artikel 27, aanhef en onder e). In artikel 29a, lid 1, is de bevoegdheid ondergemandateerd aan afdelings- en teammanagers. De heer Van der Wart is afdelingsmanager en daarmee gemandateerd om namens Gedeputeerde Staten dan wel de Commissaris van de Koningin in naam van de provincie Gelderland vergunningaanvragen in te dienen.</p>	Geen
31.84 Er is sprake van een evidente	E_3	Het is juist dat de bomen waarvoor de omgevingsvergunning	Geen

<p>privaatrechtelijke belemmering voor het kappen van de bomen.</p>		<p>kappen is aangevraagd, nog niet alle in eigendom van aanvrager zijn. Dit is evenwel geen reden de vergunning niet te verlenen. Ten behoeve van de uitvoering van de dijkverleggingen Cortenoever en Voorsterklei is de Staat bezig om de benodigde gronden te verwerven. Dit gebeurt in eerste instantie door minnelijke onderhandeling. Gronden die niet via deze weg aangekocht kunnen worden, zullen worden onteigend, dan wel zal via de gedoogplicht vanuit de Waterwet de kap van de verschillende bomen door het bevoegd gezag (zijnde het dagelijks bestuur van het waterschap) mogelijk worden gemaakt.</p> <p>Aldus is zicht op dat de gronden waarop de te kappen bomen staan, in eigendom van de Staat komen en aan de uitvoerder van de dijkverleggingen ter beschikking worden gesteld, dan wel op basis van de gedoogplicht kunnen worden gekapt. De voor onteigening benodigde pogingen tot minnelijke verwerving zullen nog plaatsvinden, voor zover dat nog niet is gebeurd. Ditzelfde geldt ook voor de gedoogplichtprocedure. Het proces van onteigening c.q de gedoogplichtprocedure is in het kader van de nu voorliggende besluiten echter niet aan de orde. Overigens bepalen noch de Algemene Plaatselijke Verordening van de gemeente Brummen (artikel 4:15), noch die van de gemeente Voorst (artikel 4.3.3a) dat het ontbreken van privaatrechtelijke toestemming een grond is om een omgevingsvergunning voor het kappen te weigeren.</p>	
<p>31.85 Indieners betwijfelen de noodzaak bomen te kappen.</p>	<p>E_3</p>	<p>Waar in de besluiten en onderzoeken in algemene zin wordt vermeld dat bomen moeten wijken voor de dijkverleggingen, wordt bedoeld op alle ontwikkelingen in het kader van de dijkverleggingsprojecten. Het gaat dus niet alleen om de aanleg van de nieuwe dijken als zodanig, maar om alle werkzaamheden en wijzigingen die in het kader van de projecten worden uitgevoerd, waaronder het aanleggen van tijdelijke bouwwegen en het verwijderen van belemmeringen voor de doorstroming. Ook het uitbreiden van de RWZI is onderdeel van het project. Het is te duur om de RWZI te verplaatsen zodat deze in het project ingepast moet worden. In de nieuwe situatie kan hoog water echter tot gevolg</p>	<p>Zie 14.5.</p>

		<p>hebben dat de afvoerwegen van de RWZI zijn afgesloten. Het slib dat vrijkomt bij de rioolwaterzuivering kan dan niet afgevoerd worden. Daarom wordt de RWZI uitgebreid met een extra slibdepot, zodat dit slib tijdelijk (bij en tijdens inundatie) kan worden geborgen totdat de waterstanden weer toelaten dat het afgevoerd wordt. Zodoende is de uitbreiding van de RWZI onderdeel van het project en is het vellen van de aan de uitbreiding in de weg staande bomen eveneens onderdeel van het project.</p> <p>De bedoelde boom op perceel 1105 in Cortenoever, een treurwilg (nr. 668), kan bij nader inzien behouden blijven. Deze solitaire boom vormt geen obstakel voor de doorstroming in het gebied, nu de boom zich in de luwte van het monument Laag Helbergen bevindt. Zie hierover ook de beantwoording van zienswijze 14.5. De omstandigheid dat her en der in het project nieuwe bomen zullen worden geplant, brengt niet zonder meer met zich dat andere bomen daarom niet gekapt zouden hoeven worden. De locaties van de te verwijderen en opnieuw aan te brengen houtopstanden zijn zodanig dat de doorstroming in het gebied bij hoog water hier per saldo door verbetert. Het verbeteren van de doorstroming is dus wel een argument voor het kappen van bomen. Het is ook niet beweerd dat herplant niet mogelijk zou zijn, maar wel dat één-op-één herplant niet mogelijk is. Dit zou een zodanige herplant met zich meebrengen dat niet langer aan de hydraulische taakstelling wordt voldaan.</p>	
31.86 Er ontbreken bomen in de aanvraag om de omgevingsvergunning voor het kappen.	E_3	De aanvrager heeft beoogd een omgevingsvergunning aan te vragen voor het vellen van alle houtopstanden die in de breedste zin van het woord aan de uitvoering van de projecten Dijkverlegging Cortenoever en Voorsterklei in de weg staan. Mocht blijken dat het nodig is andere houtopstanden te vellen dan waar nu een omgevingsvergunning voor in procedure is, dan kan voor het vellen van die andere houtopstanden een nieuwe omgevingsvergunning aangevraagd worden. Dit is geen reden de omgevingsvergunningen die nu in procedure zijn, te weigeren.	Geen
31.87 Indiëners missen een onderbouwing van de waarde van de te kappen bomen.	E_3	In de ontwerpomgevingsvergunning kappen van de gemeente Voorst is onderbouwd dat hoewel de te kappen	De motivering bij de omgevingsvergunningen voor het kappen

	<p>bomen een hoge waarde vertegenwoordigen, het behoud hiervan niet opweegt tegen de belangen in het kader van Ruimte voor de Rivier. Een nadere specificatie van de waarden van de bomen is daarom niet nodig. In de ontwerpomgevingsvergunning kappen van de gemeente Brummen wordt niet ingegaan op de waarde van de te kappen bomen. Een overweging hierover is in het definitieve besluit opgenomen. Hoewel de APV's van de gemeenten Voorst en Brummen primair mogelijk maken dat aan een omgevingsvergunning voor het kappen de voorwaarde tot fysieke compensatie wordt verbonden, is geoordeeld dat dit in het kader van de dijkverleggingen Cortenoever en Voorsterklei een minder geschikte methode is. Omdat de gebieden Cortenoever en Voorsterklei buitendijks worden, zullen hier andere regels gelden dan voor binnendijks gebied. Dit heeft onder andere tot gevolg dat de doorstroming in het nieuwe buitendijkse gebied niet belemmerd mag worden. Dit is ook een onderdeel van de hydraulische taakstelling van de maatregelen Cortenoever en Voorsterklei. Om deze reden is fysieke compensatie één-op-één in het gebied zelf niet mogelijk. Daarom is er voor gekozen een bijdrage aan gemeentelijke groenfondsen te laten doen. Alle bij de realisatie van de maatregelen betrokken partijen, namelijk de provincie Gelderland, Waterschap Vallei en Veluwe en het Rijk, hebben zich hiermee akkoord verklaard. Deze partijen zullen tegen aan hen in de omgevingsvergunningen kappen opgelegde verplichtingen dan ook geen beroep instellen en zullen aan de hen opgelegde verplichtingen voldoen. De compensatie van de te vellen houtopstanden is hiermee geborgd. De grootte van de financiële compensatie van de te vellen houtopstanden is bepaald op basis van de aantallen en soorten te vellen houtopstanden. Voor de omgevingsvergunning kappen van de gemeente Voorst is hierbij uitgegaan van de 'Normen voor natuur- en landschapsonderhoud GPL (Gemeentelijke Projecten Landschapsonderhoud) seizoen 2011-2012'; voor de omgevingsvergunning kappen van de gemeente Brummen is uitgegaan van ervaringscijfers.</p>	<p>van burgemeester en wethouders van Brummen en Voorst is aangevuld.</p>	
31.88 Het is indieners niet gebleken dat de	D_3	Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze	Geen

heer Van den Boomgaard gerechtigd is om namens Waterschap Veluwe een aanvraag te doen.		31.83.	
31.89 Indieners missen een goede onderbouwing voor de locaties van de tijdelijke en werkwegen.	D_3	De tijdelijke voorzieningen zijn beoordeeld zoals ze zijn aangevraagd. Hierbij is getoetst aan geldende wet- en regelgeving en aan normen uit relevante circulaire en handreikingen. Op basis van beschikbare gegevens en aannames is geconcludeerd dat de tijdelijke voorzieningen qua geluid voldoen aan de gestelde normen. Voor trillingen is in de risico-analyse (behorende bij het addendum Geotechniek) risico geduid voor schade. Met de aanbevelingen in het addendum Geotechniek wordt het risico beheerst. Hierbij wordt ook naar de beantwoording van zienswijze 37.7. De insteek voor de bouwwegen en tijdelijke wegen is dat bouwverkeer voor dijk en vergravingen niet van de gebruikelijke wegen gebruik maakt. Hierdoor wordt overlast/trillingen/geluidhinder beperkt. Deze wegen liggen immers direct bij woningen en/of bedrijven. Door bouwwegen aan te wijzen direct aan de vergraving, dijk of watergang, waar toch gewerkt zal worden, is een eigen routing voor aannemer mogelijk zonder dat de gebruikelijke wegen en de omgeving extra worden belast. Aanvrager en bevoegd gezag zijn van mening, dat sprake is van een vermindering van overlast in plaats van een vermeerdering. De transportroutes zijn zo gekozen dat ze de kortste weg volgen vanaf de losplaatsen naar de werkzaamheden, rekening houdend met de bewoning in het gebied. Op basis van ingediende zienswijzen is gezocht naar een optimalisatie van de ligging van deze transportroutes. Dit is in de definitieve onderbouwing en besluiten onderzocht (nieuw akoestisch onderzoek en addendum Geotechniek), verwerkt en onderbouwd.	De motivering van en de ruimtelijke onderbouwing bij de omgevingsvergunning voor tijdelijke ontsluitings- en bouwwegen en laad- en losplaatsen voor Cortenoever en Voorsterklei van burgemeester en wethouders van Brummen en van burgemeester en wethouders van Voorst zijn aangepast op het punt van het aspect geluid en trillingen.
31.90 Indieners missen een adequate onderbouwing voor de gekozen ondergrond van de werkwegen en stellen vragen bij de kwaliteit van die ondergrond bij oplevering na beëindiging van de werkzaamheden. Daarbij is sprake van inconsistentie in de uitvoering van de	D_3	De locatie en lengte van de transportroutes zijn zo gekozen dat ze de kortste route beslaan vanaf de losplaatsen naar de werkzaamheden, rekening houdend met de bewoning in het gebied. Op basis van de ingediende zienswijzen is gezocht naar een optimalisatie van de ligging van de transportroutes. De omgevingsvergunningen voor de tijdelijke voorzieningen en de ruimtelijke onderbouwingen daarbij, zijn hierop	De omgevingsvergunningen voor de tijdelijke ontsluitings- en bouwwegen en laad- en losplaatsen voor Cortenoever en Voorsterklei van burgemeester en wethouders van Brummen en Voorst zijn zodanig aangepast dat enkele tijdelijke bouwwegen zijn verlegd. De tijdelijke

<p>tijdelijke wegen.</p>		<p>aangepast. Na beëindiging van het werk, dat wil zeggen na het verstrijken van de termijn waarin de omgevingsvergunningen voor de tijdelijke voorzieningen geldig zijn, is de vergunninghouder op grond van het Besluit omgevingsrecht gehouden om hetzij de situatie ten tijde van de vergunningverlening te herstellen, of de situatie in overeenstemming te brengen met het geldende bestemmingsplan (artikel 5.17, tweede lid, Besluit omgevingsrecht). Het Besluit omgevingsrecht, noch de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht waar dit besluit op gebaseerd is, noch enige andere regeling verplicht ertoe in de omgevingsvergunning nader te beschrijven hoe deze keuze wordt uitgewerkt. Overigens zal het waterschap de aannemer verplichten ter plaatse van de tijdelijke voorzieningen de situatie ten tijde van de vergunningverlening te herstellen. Met betrekking tot het type weg merkt de indiener terecht op dat sprake is van inconsistentie in de stukken. Dit is correct signaleerd. De tijdelijke wegen zullen bestaan uit een puinpad , stelcon- of rijplaten. Voor de aanleg hiervan wordt afhankelijk van de ondergrond grondverbetering uitgevoerd. Deze grondverbetering houdt een maximale afgraving van 30 cm. Indien nodig wordt aanvullend nog worteldoek geplaatst waarover puin wordt gelegd. Dit zal in de aanvraag worden gewijzigd.</p>	<p>wegen zullen bestaan uit een puinpad, stelcon- of rijplaten. Voor de aanleg hiervan wordt afhankelijk van de ondergrond grondverbetering uitgevoerd. Deze grondverbetering houdt een maximale afgraving in van 30 cm. Indien nodig wordt aanvullend nog worteldoek geplaatst waarover puin wordt gelegd. De bij de omgevingsvergunningen behorende ruimtelijke onderbouwingen zijn hier ook op aangepast.</p>
<p>31.91 Indieners merken op dat er forse geluidhinder tot 59 dB(A) zal ontstaan. Zij missen de onderbouwing bij de stelling dat bij deze hinder een goed woon- en leefklimaat is geborgd en waarom deze aanvaardbaar zou zijn.</p>	<p>D_3</p>	<p>In verband met de inspraakreacties en ambtelijke wijzigingen is de toetsing opnieuw uitgevoerd aan de hand van nieuwe ligging van de bouwwegen. Uit de resultaten van het akoestisch onderzoek is gebleken dat de geluidsbelasting vanwege de tijdelijke ontsluitingswegen voor de woningen Cortenoeverseweg 121 en 123 maximaal 53 dB bedraagt. De voorkeursgrenswaarde wordt hier met maximaal 5 dB overschreden. Door de maximumsnelheid ter plaatse te verlagen tot 30 km/h kan de geluidbelasting worden teruggebracht tot 50 dB. Het transport over de bouwwegen, de activiteiten op en rond de laad- en loswallen en het scheepvaartverkeer voldoen aan de norm voor bouwlawaai.</p>	<p>De motivering van en de ruimtelijke onderbouwing bij de omgevingsvergunning voor tijdelijke ontsluitings- en bouwwegen en laad- en losplaatsen voor Cortenoever en Voorsterklei van burgemeester en wethouders van Brummen en van burgemeester en wethouders van Voorst zijn aangepast op het punt van het aspect geluid.</p>
<p>31.92 Er zouden geen werkzaamheden plaatsvinden die dieper gaan dan 30 cm.</p>	<p>D_3</p>	<p>In de motivering van en ruimtelijke onderbouwing bij de omgevingsvergunningen voor de tijdelijke voorzieningen is</p>	<p>De motivering van en de ruimtelijke onderbouwing bij de</p>

<p>Dit blijkt echter niet uit de stukken. Enkel voor tijdelijke bouwwegen staat in de aanvraag dat de grond tot maximaal 30 cm wordt afgegraven.</p>		<p>ten onrechte vermeld dat in het kader van de tijdelijke voorzieningen geen grondingrepen dieper dan 30 cm plaatsvinden. Ten behoeve van de laad- en loswallen zullen voor de fixatie van de pontons spudpalen in de rivierbodem worden geslagen. Deze grondingrepen gaan dieper dan 30 cm. Dit heeft evenwel geen negatieve gevolgen voor de archeologische (verwachtings)waarden. Per ponton worden maximaal drie spudpalen gebruikt. De spudpalen hebben een geschatte diameter van 600 tot maximaal 800 mm per stuk. Dit leidt tot drie maal circa een halve vierkante meter per loswal. De omvang van de verstoring als gevolg van het inbrengen van de spudpalen is dus minder dan drie maal een halve vierkante meter per loswal. Bij een dergelijke oppervlakte is een verstoring van eventuele archeologische waarden niet te verwachten en is het uitvoeren van nader archeologisch onderzoek niet nodig. Voor het overige gaan de grondingrepen in het kader van de tijdelijke voorzieningen inderdaad niet dieper dan 30 cm en is in de ruimtelijke onderbouw bij de omgevingsvergunningen voor de tijdelijke voorzieningen voldoende onderbouwd dat het aspect archeologie zich niet verzet tegen het verlenen van de vergunningen.</p>	<p>omgevingsvergunning voor tijdelijke ontsluitings- en bouwwegen en laad- en losplaatsen voor Cortenoever en Voorsterklei van burgemeester en wethouders van Brummen en van burgemeester en wethouders van Voorst zijn aangepast op het punt van het aspect archeologie.</p>
<p>31.93 Indieners vinden dat er onvoldoende onderzoek is gedaan naar noodzakelijke maatregelen voor beschermde diersoorten.</p>	<p>D_3</p>	<p>Bij de beoordeling van het project is zowel in de Passende beoordeling, in de Natuurtoets Flora & Faunawet als in het Natuurmaatregelenrapport rekening gehouden met de tijdelijke bouwwegen als integraal onderdeel van het project. Voor de locatiekeuze voor de bouwwegen zijn alternatieven inzake natuur en/of natuurmaatregelen geïntegreerd. De mogelijke effecten van de tijdelijke bouwwegen op natuur zijn aldus voldoende in beeld gebracht.</p>	<p>Geen</p>
<p>31.94 Indieners vinden dat er ten onrechte geen aandacht is geschonken aan de belangen waarvoor de aanlegvergunningplicht in het leven is geroepen.</p>	<p>D_3</p>	<p>In het bestemmingsplan 'Dijkverlegging Cortenoever' is een groot aantal aanlegvergunningstelsels opgenomen, dat wil zeggen verboden om te werken zonder omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, en werkzaamheden. Deze verboden strekken tot het beschermen van waarden zoals landschap en natuur, belangen als waterberging en -afvoer en onder- en bovengrondse leidingen. De bestemmingen waar ten behoeve van de tijdelijke voorzieningen van wordt</p>	<p>Geen</p>

		afgeweken, zijn benoemd in de ruimtelijke onderbouwing bij de omgevingsvergunning van de gemeente Brummen voor de tijdelijke voorzieningen. In de ruimtelijke onderbouwing worden de tijdelijke voorzieningen getoetst aan de waarden en belangen die in het kader van die bestemmingen worden beschermd, in hoofdzaak landschap en water en een rioolleiding. Ten aanzien van de eerste twee aspecten is geoordeeld dat deze geen belemmering vormen voor het verlenen van de omgevingsvergunning. Daarnaast zijn bouwwegen onvermijdelijk om de dijken en andere werken uit te kunnen voeren. De bestemming Leiding – Riool die in het bestemmingsplan is opgenomen strekt tot het mogelijk maken en beschermen van een nieuw aan te leggen rioolleiding. Deze leiding is nu dus nog niet aanwezig, zodat deze evenmin een belemmering kan vormen voor het aanleggen van de tijdelijke voorzieningen.	
31.95 Indieners stellen de tijdelijkheid van de wegen ter discussie: die zou juridisch niet geborgd zijn.	D_3	In de PKB Ruimte voor de Rivier is als datum waarop aan de hydraulische taakstelling moet worden voldaan, genoemd 31 december 2015. Op die datum zouden alle maatregelen waarvan is besloten ze uit te voeren, voltooid moeten zijn. Dit geldt ook voor de dijkverleggingen Cortenoever en Voorsterklei. Om deze reden zal de afwijking van het bestemmingsplan tijdelijk zijn. Verder is het niet in het belang van de aanvrager om de bouwwegen langer in werking te hebben nu deze gronden een landbouwfunctie hebben en deze zo snel mogelijk terug- of doorgeleverd worden naar de bedrijven in het gebied. Dit belang is al geduid als een projectspecifieke doelstelling. Om deze reden zijn de omgevingsvergunningen voor de tijdelijke afwijking aangevraagd voor maximaal drie jaar en twee maanden. Na het verstrijken van deze termijn is de vergunninghouder verplicht terstond, hetzij de voor verlening van de vergunning bestaande toestand te herstellen, hetzij deze toestand in overeenstemming te brengen met het dan geldende planologische regime.	Geen
31.96 Voor de aanvaardbaarheid van het plan worden diverse ingrepen en maatregelen noodzakelijk geacht. Deze ingrepen en maatregelen zijn ten onrechte	A_1	Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 31.66.	Geen

niet juridisch in het bestemmingsplan geborgd. Daarmee is de ruimtelijke aanvaardbaarheid van het plan onvoldoende onderbouwd.			
31.97 Indieners waarschuwen dat onvoldoende onderzoek is gedaan naar het ter plekke voorkomen van oude explosieven.	A_1 J_6	Er is in Cortenoever en Voorsterklei onderzoek gedaan naar niet gesprongen explosieven en in Cortenoever heeft ruiming plaatsgevonden. Het gebied kan worden aangemerkt als onverdacht. Desondanks zal in het contract met de aannemer een eis worden opgenomen over het omgaan met blindgangers.	Geen
31.98 Indieners concluderen dat de ontwerpbesluiten onvoldoende zorgvuldig zijn voorbereid en dat de onderbouwing voor de voorgestelde ingrepen onvoldoende draagkrachtig is.	A_1 D_3 E_3 H_5 I_5 J_6	Uit het voorgaande blijkt dat er in het kader van de voorbereiding van de besluiten voldoende onderzoek heeft plaatsgevonden en dat alle betrokken belangen zijn afgewogen. De besluiten zijn naar inhoud en procedure in overeenstemming met wet- en regelgeving en relevant beleid. De besluiten zijn daarmee zorgvuldig voorbereid en voorzien van een kenbare en draagkrachtige motivering.	Geen
32.			
<i>Samenvatting zienswijze</i>	<i>OB</i>	<i>Reactie bevoegd gezag</i>	<i>Aanpassing besluit(en)</i>
32.1 Doordat de eigendommen van indieners buitendijks komen te liggen zullen deze in waarde verminderen. De uitbreidingsmogelijkheden van gebouwen van indieners worden sterk beperkt door de werking van de Waterwet. De woning van indieners in nagenoeg onverkoopbaar geworden, zij wensen schadevergoeding en/of nadeelcompensatie.	A_1	Als gevolg van de genomen beslissingen inzake veiligheid en uitvoering zijn zulke gevolgen niet te vermijden of te verminderen. Daarom ook heeft het ministerie een Schadeloket ingericht, waar indieners eventueel terecht kunnen met een schadeclaim. Ook is het voor indieners mogelijk een inundatieovereenkomst aan te gaan, opdat zij hun woning te allen tijde voor binnendijkse waarde aan de Staat kunnen verkopen (zie ook de beantwoording van zienswijze 1.5). Hierdoor treedt er geen schade door waardevermindering op.	Geen
32.2 Indieners zullen voor vele activiteiten dubbele vergunningkosten moeten maken: Wabo én Waterwet.	A_1	Ter waarborging van de waterstaatkundige functie van het gebied zal voor diverse activiteiten naast een omgevingsvergunning een watervergunning nodig zijn. Dit is het gevolg van de nieuwe buitendijkse ligging in combinatie met geldende wetgeving. De kosten die zijn verbonden aan het aanvragen van een watervergunning worden niet vergoed. Wel bestaat de mogelijkheid om in het kader van de Regeling inundatieschade (overstromingsschade) de woning	Geen

		tegen de binnendijkse waarde aan de Staat te verkopen (zie ook de beantwoording van zienswijze 1.5).	
32.3 De woning van indieners zal tijdens inundatie slecht of niet bereikbaar zijn, indieners willen vooraf zekerheid hoe dit van overheidswege wordt gecompenseerd.	A_1	Het door indiener beschreven gevolg is zeer wel voorstelbaar. Voor de gevraagde compensatie kan indiener gebruik maken van de regeling inundatieschade door hierover een overeenkomst te sluiten met de Staat. Deze regeling is bedoeld voor grond en gebouwen die nu binnendijks liggen en die door de maatregel buitendijks komen te liggen. Bij schade als gevolg van inundatie wordt deze volledig vergoed. Mocht indiener geen overeenkomst willen sluiten, dan staat voor hem de gewone procedure voor een aanvraag om schadevergoeding bij het Schadeloket open. Voor de procedure wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 1.3. De woning zal via de nieuwe ontsluiting naar de Cortenoeversweg zuidelijk via de inlaat en noordelijk via de Piepenbeltweg bereikbaar blijven. Voorafgaand aan inundatie zal vanuit de gemeente in overleg met het waterschap evacuatie plaatsvinden. De gemeente Brummen is bevoegd gezag en verantwoordelijk voor de veiligheid en evacuatie. De gemeente heeft in samenwerking met het Waterschap en de gemeente Voorst een draaiboek opgesteld. In dit draaiboek zijn afspraken en protocollen vastgelegd in geval van inundatie.	Geen
32.4 Indieners verwijzen naar een rapport houdende schadebeperkende adviezen en wensen bevestiging dat deze adviezen worden uitgevoerd.	A_1	Thans zijn twee deskundigen ingeschakeld om op basis van het rapport Van Rossum zogenaamde schadebeperkende maatregelen te benoemen die in minnelijk overleg op kosten van het project uitgevoerd kunnen worden.	Geen
32.5 De woning van indieners in nagenoeg onverkoopbaar geworden, zij wensen schadevergoeding en/of nadeelcompensatie.	A_1	Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 32.1. Mocht indiener andere schade lijden, dan kan een verzoek om schadevergoeding worden ingediend bij het Schadeloket. Voor de procedure wordt verwezen naar beantwoording van zienswijze 1.3.	Geen
33.			
<i>Samenvatting zienswijze</i>	<i>OB</i>	<i>Reactie bevoegd gezag</i>	<i>Aanpassing besluit(en)</i>
33.1 Indieners vragen zich af of door de voorgenomen maatregelen de drie samenhangende doelen van de PKB wel	A_1	Verwijzende naar het MER en de toelichting van het bestemmingsplan wordt dit bevestigend beantwoord. De hydraulische taakstelling wordt gehaald; de ruimtelijke	Geen

<p>worden gerealiseerd en of het wel noodzakelijk is de rivierverruimende maatregelen in een bestemmingsplan op te nemen.</p>		<p>kwaliteit blijft neutraal dan wel verbetert en de landbouwkundige functie blijft voor 90% gewaarborgd (zie de beantwoording van zienswijze 5.4). Bij het ontwerp van de dijkverleggingen is gezocht naar een optimale uitwerking binnen de randvoorwaarden die de hoofddoelstelling aan het project had meegegeven. Daarbij is gezocht naar een balans tussen de gebruikswaarde van het gebied voor de landbouw, de landschappelijke belevingswaarde en toekomstwaarde van dit deel van het riviereengebied dat robuuster wordt voor het afvoeren van hoogwater. Het landelijk Q-team heeft in haar eindoordeel aangegeven dat, als er goed wordt voorgesorteerd op de uitvoeringsfase en de ruimtelijke kwaliteit goed wordt geborgd, het Q-team er vertrouwen in heeft dat er uiteindelijk twee mooie dijkverleggingen zullen worden gerealiseerd die respect tonen voor en kwaliteit toevoegen aan het mooie IJssellandschap nabij Zutphen.</p>	
<p>33.2 Indieners plaatsen kanttekeningen bij de aannahme dat in de komende decennia de waterstand in de rivieren zal toenemen nu niet alleen neerslagvolume maar ook droogteperioden zullen toenemen.</p>	A_1	<p>Naar aanleiding van de hoogwaters in 1993 en 1995 is het programma Ruimte voor de Rivier is en is de PKB Ruimte voor de Rivier vastgesteld. Zie ook de beantwoording van zienswijze 1.1. De nu voorliggende rivierverruimende maatregelen zijn al noodzakelijk om de in 2001 vastgestelde maatgevende afvoer van 16.000 m3/s bij Lobith veilig af te voeren. Het Deltaprogramma onderzoekt welke maatregelen er anticiperend op toenemende droogte en grotere extremen in de hoogwaters in de toekomst genomen zouden kunnen/moeten worden.</p>	Geen
<p>33.3 Indieners menen dat het college van B&W onzorgvuldig heeft gehandeld door niet met de regering in discussie te gaan over de nieuwe klimaatinzichten en door zonder meer de rijksmaatregelen uit te voeren: mogelijk is er door nieuw inzicht geen reden meer deze uit te voeren.</p>	A_1	<p>Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 1.1.</p>	Geen
<p>33.4 Indieners vragen zich af of amoveren wel nodig is nu andere opties niet zijn onderzocht en de overstroming slechts eens per vijftwintig jaar optreedt. Indieners betwisten de noodzaak dat hun</p>	A_1	<p>Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 1.1. en het MER waarin de keuze voor het definitief ontwerp uitvoerig is beschreven. De woning van indieners moet gesloopt worden omdat deze bij meestromen van het gebied te diep in het water komt te staan.</p>	Geen

woning geamoveerd moet worden.			
33.5 Het is reeds geruime tijd stil sinds indieners zijn bezocht door een verwerver. Nu onvoldoende duidelijk is, en niet is onderbouwd, om welke reden de bebouwing op de genoemde percelen, waaronder dat van belanghebbenden, geamoveerd dient te worden, bevat het ontwerpbestemmingsplan in de beleving van indieners een ernstige lacune.	A_1	Verwerving maakt geen deel uit van de besluiten die nu in procedure zijn. Er hebben overleggen over verwerving plaatsgevonden en nadere overleggen zullen plaatsvinden. De Staat is bereid op basis van volledige schadeloosstelling minnelijk aan te kopen. Mochten de onderhandelingen niet tot het voor beide partijen gewenste resultaat leiden, dan zullen de benodigde gronden worden onteigend.	Geen
33.6 Indieners vragen zich af of de ruimtelijke kwaliteit van het rivierengebied inderdaad wordt verbeterd.	A_1	Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 1.1. en het MER waarin de keuze voor het definitief ontwerp uitvoering is beschreven.	Geen
33.7 Indieners plaatsen vraagtekens bij de conclusie die is verbonden aan de uitvoering van de Passende beoordeling voor het gebied. Het lijkt er op dat deze conclusie slechts een voorlopig en bovendien een voorwaardelijk karakter heeft.	H_5	De Passende beoordeling richt zich op de tijdelijke situatie én de eindsituatie om te bezien of significante negatieve effecten zijn te verwachten. De conclusie van het rapport is, dat met de mitigerende maatregelen de effecten niet significant negatief zijn. Hiertoe zijn in de vergunning voorschriften opgenomen.	Geen
33.8 Het binnentrekken van vissen uit de IJssel via de uitvliet mag niet mogelijk zijn wegens aanwezigheid van de kamsalamander, een significant negatief effect dat kan worden gemitigeerd. Dus kan niet zonder meer vergunning gegeven worden. Alle voorwaarden zullen in de vergunning zorgvuldig benoemd moeten worden.	H_5 I_5	Het binnentrekken van vis vanuit de IJsseluiterwaarden in het projectgebied Cortenoever wordt niet mogelijk gemaakt met dit project. Hierdoor is het veronderstelde negatieve effect niet van toepassing. In de aanvraag om de vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet is deze belemmering aangegeven en op basis hiervan is het ontwerp opgesteld. Het Waterschap als aanvrager zal dus dienen te voldoen aan de aanvraag en de uiteindelijke vergunning.	Geen
33.9 Indieners merken op dat diverse dieren voorkomen in het gebied. Zij zien dat heel kort door de bocht wordt geconstateerd dat deze dieren door de planmaker niet zijn aangetroffen in het plangebied of dat de werkzaamheden geen invloed hebben op deze soorten. Het Natuurmaatregelen rapport kan dan ook niet op de juiste uitgangspunten berusten.	H_5	In overleg met natuurorganisaties (Gelderse Milieufederatie (GMF), Vogelwerkgroep Zutphen en Milieudefensie) zijn het plan van aanpak, de onderzoeken en de rapporten besproken. Vanuit verschillende inventarisaties van natuurorganisaties zijn de rapporten (aan)gevuld. Een toevallige signalering/waarneming is door de onderzoekers wel degelijk gezien en met de natuurorganisaties afgestemd. Het kan in casu een toevalligheid of uniciteit zijn geweest. Vanuit het natuurmaatregelenrapport is duidelijk, dat de maatregelen grote effecten hebben en dat het waterschap op	Geen

		een serieuze wijze mitigerende maatregelen wenst uit te voeren. In het kader van de ontheffingaanvraag op grond van de Flora- en Faunawet zijn de onderzoeken ook getoetst door de Dienst Regelingen van het Ministerie van Economische Zaken. Indien relevant zijn aanvullende vragen gesteld over de onderzoeken. Deze vragen zijn zodanig beantwoord dat de ontheffing kan worden verleend. Op zich is in de ontheffing Flora- en faunawet een voorwaarde opgenomen, dat niet in strijd met de wet mag worden gehandeld.	
33.10 Indieners zijn van mening dat sprake is van strijd met diverse algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Gelet op al hetgeen hiervoor is gesteld zijn cliënten van mening dat niet de recentste inzichten zijn verwerkt in het ontwerpbestemmingsplan. Gelet op de enorme kosten die zijn verbonden aan de realisatie van het traject, kan alleen al om deze reden het ontwerpplan niet in de huidige vorm worden vastgesteld. Indieners zijn van mening dat het ontwerpbestemmingsplan, het MER en de ontwerpbesluiten op grond van de Flora en faunawet en de Natuurbeschermingswet niet in stand kunnen blijven.	A_1 H_5 I_5	Uit de zienswijze blijkt niet met welke algemene beginselen van behoorlijk bestuur de plannen en besluiten voor de dijkverlegging Cortenoever in strijd zouden zijn. Het bevoegd gezag is van mening dat de besluiten zorgvuldig zijn voorbereid. Er heeft voldoende onderzoek plaatsgevonden en alle betrokken belangen zijn afgewogen. De besluiten zijn naar inhoud en procedure in overeenstemming met wet- en regelgeving, relevant beleid zoals de PKB (hiervoor wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 1.1) en geschreven en ongeschreven rechtsbeginselen. De inzichten waarop de dijkverlegging is gebaseerd zijn voldoende recent. De besluiten zijn daarmee zorgvuldig voorbereid en voorzien van een kenbare en draagkrachtige motivering. De kosten van de dijkverlegging maken dit niet anders. In het bestemmingsplan is in hoofdstuk 7 de economische uitvoerbaarheid aangetoond. De kosten van het project zijn door de toenmalige staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu bij het zogenaamde projectbesluit (SNIP3) geaccordeerd. De uitgaven passen binnen het budget van het programma Ruimte voor de Rivier, waarvoor binnen de Eerste en Tweede Kamer algemene steun aanwezig is.	Geen
34.			
<i>Samenvatting zienswijze</i>	<i>OB</i>	<i>Reactie bevoegd gezag</i>	<i>Aanpassing besluit(en)</i>
34.1 In het ontwerpbestemmingsplan zijn vergaande wijzigingen ten opzichte van het vigerende bestemmingsplan opgenomen. Deze zijn van grote invloed op het sociaal economisch bestaan van landgoed en	A_1 E_3	Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 31.84.	Geen

<p>aanhorigheden. De maatregelen vinden voor een fors gedeelte plaats op de eigendommen van indiener. Met hem is nog geen onderhandeling gestart om zijn medewerking te verkrijgen.</p> <p>Beschikbaarheid van voldoende ministeriële middelen waarborgt de uitvoering. Zolang geen overeenstemming is bereikt over de aankoop en het kappen van bomen en sloop van woningen is de uitvoering niet zeker gesteld. Daarmee is niet aangetoond dat het genoemde budget ook toereikend is voor de verwerving en/of volledige schadeloosstelling. De economische uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan is dan ook niet aangetoond.</p>			
<p>34.2 De agrarische bebouwing en gronden van indiener liggen binnen het bestemmingsplan 'Buitengebied Brummen 2008'. Daarin is dit agrarisch bedrijf bestemd als 'Agrarisch met landschapswaarden' met een agrarisch bouwvlak. Het agrarisch bouwvlak is in het ontwerpbestemmingsplan verwijderd, zonder dat hier een regeling aan ten grondslag ligt. Het ontwerpbestemmingsplan biedt geen mogelijkheden om het agrarisch bedrijf voort te zetten op de huidige locatie omdat het niet meer mogelijk is vee te houden op deze locatie. Deze constatering rechtvaardigt dat een aanduiding wordt opgenomen dat het houden van vee op de locatie niet meer toegestaan is. Het verwijderen van het agrarisch bouwvlak is niet noodzakelijk aangezien de gebouwen niet verwijderd hoeven worden. Indiener meent dat het agrarisch bouwvlak in deze</p>	<p>A_1</p>	<p>Het is juist dat in het kader van de dijkverlegging Cortenoever de bebouwing van het agrarisch bedrijf van indiener niet hoeft te wijken. Het is dan ook niet nodig de bestaande bouw mogelijkheden te laten vervallen. Voor het scheppen van randvoorwaarden waarbinnen het agrarisch gebied bij hoogwater water kan afvoeren is het voldoende ter hoogte van het bedrijf van indiener te bepalen dat hier geen levende have mag worden gehouden. Het bestemmingsplan is hierop aangepast.</p>	<p>Het bestemmingsplan Dijkverlegging Cortenoever van de gemeenteraad van Brummen is zodanig aangepast dat ter hoogte van het perceel Piepenbeltweg 5 te Brummen een agrarisch bedrijf is toegestaan maar dat geen levende have mag worden gehouden.</p>

fase dan ook gehandhaafd blijven.			
34.3 Een aantal woningen is in het ontwerpbestemmingsplan niet voor 'wonen' bestemd. In de toelichting is aangegeven dat deze woningen verwijderd worden. Ook hier geldt dat er nog geen overeenstemming met de eigenaar is over compensatie. Totdat de uitvoerbaarheid verzekerd is dienen de woningen voor wonen bestemd te blijven.	A_1	Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 34.1.	Geen
34.4 Woningen in het ontwerpbestemmingsplan worden beperkt in de bouwmogelijkheden. Er gelden in het ontwerpbestemmingsplan beperkte oppervlakten ten opzichte van het vigerende bestemmingsplan. Deze beperkingen ten aanzien van bouwen zijn opmerkelijk, aangezien voor deze woningen is bepaald dat ze geen hinder zullen ondervinden van de rivierverruiming. Indiener verzoekt de ontheffingsmogelijkheid te behouden om de bestaande oppervlakte van de woningen met 25% te vergroten in plaats van de 10% zoals die nu in het ontwerp is opgenomen.	A_1	De woningen zijn in de uiteindelijke situatie buitendijks gelegen. Op buitendijks gebied is de Waterwet van toepassing. Dit betekent dat voor uitbreiding van bebouwing een watervergunning nodig is. Het verlenen van een watervergunning moet worden getoetst aan de Beleidsregels grote rivieren (Bgr). Deze beleidsregels bepalen dat bebouwing ten opzichte van de situatie waarin de Waterwet nog niet van toepassing was, met maximaal 10% mag worden uitgebreid in oppervlakte en inhoud. Voor grotere uitbreidingen kan geen watervergunning worden verleend. Het opnemen van grotere uitbreidingsmogelijkheden in een bestemmingsplan maakt dit niet anders. Een dergelijke regeling in het bestemmingsplan is niet vergunbaar op grond van de Waterwet en is dus niet uitvoerbaar. Om deze reden kan aan de woningen geen grotere uitbreidingsmogelijkheid worden geboden dan 10%. Door het toestaan van een uitbreidingsmogelijkheid van 25% is het behalen van de hydraulische taakstelling niet meer gegarandeerd en zou de dijkverlegging mogelijk niet voldoen aan de doelstellingen van de PKB Ruimte voor de Rivier.	Geen
34.5 Door indiener is geconstateerd dat er onjuiste bestaande afmetingen zijn opgenomen voor de achterblijvende woningen. Verzocht wordt de juiste afmetingen conform onderstaand overzicht over te nemen in het bestemmingsplan.	A_1	Het was tot het heden niet mogelijk de oppervlakte van de bestaande gebouwen op te meten. In het bestemmingsplan zullen de door indiener aangevoerde oppervlakten worden opgenomen.	Het bestemmingsplan Dijkverlegging Cortenoever van de gemeenteraad van Brummen is zodanig aangepast dat op diverse percelen aan de Piepenbeltweg te Brummen de bestaande oppervlakte van gebouwen behouden kan blijven.
34.6 De historische tuinmuur moet verwijderd worden. Die muur maakt onderdeel uit van de tuin en is jarenlang	A_1	Uit het bouwkundig rapport van Van Rossum is gebleken, dat deze tuinmuur bij inundatie zal omvallen. Dit is een gevaarlijke en onveilige situatie. Daarnaast zal de muur, net	Geen

door de familie gerestaureerd en onderhouden. Indien er wenst dat de tuinmuur met aangrenzende grond onderdeel wordt van de woonbestemming. De historische tuinmuur vormt één geheel met de tuin die hij afschermt en de voormalige oranjerie, dit dient dan ook in zijn geheel bestemd te worden in het bestemmingsplan.		zoals de beplanting, opstuwend werken. De schade die op basis van deze verwijdering ontstaat, zal op basis van een schadeverzoek, planschadeverzoek of in minnelijke overeenstemming volledig worden vergoed.	
34.7 Indiener oriënteert zich over de toekomst van zijn bedrijf. Als dijkverlegging onherroepelijk is moet het agrarisch bedrijf verplaatst worden. Een geschikte locatie is in eigendom van Bureau Beheer Landbouwgronden en is gunstig gelegen. Om te komen tot een succesvolle verplaatsing is een uitbreiding van het huidig agrarisch bouwblok aldaar en de mogelijkheid voor een tweede bedrijfswoning met kantoorruimte noodzakelijk. Om de vergunde aantallen vee te huisvesten en bedrijfsmatig te exploiteren is een omvang van drie hectare noodzakelijk. Indien er stelt voor om deze locatie mee te nemen in het bestemmingsplan 'Dijkverlegging Cortenoever'. Hiervoor dient de plangrens te worden uitgebreid.	A_1	Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 34.1. Het Rijk heeft binnendijkse locaties als verplaatsingsmogelijkheden beschikbaar. Ook verplaatsing naar een locatie buiten het plangebied of volledige schadeloosstelling is mogelijk. Het bestemmingsplangebied wordt echter niet uitgebreid om de planologische mogelijkheden voor mogelijke compensatiepercelen aan te passen. Het bestemmingsplan beperkt zich tot het gebied waarbinnen in het kader van de dijkverlegging werkzaamheden moeten plaatsvinden en randvoorwaarden moeten worden gesteld voor de waterafvoerende functie van het gebied.	Geen
34.8 Indiener stelt voor de notitie 'De toekomst van Reuversweerd, behoud door ontwikkeling' van oktober 2010 toe te voegen aan het bestemmingsplan 'Dijkverlegging Cortenoever' en voor de ontwikkelingsmogelijkheden op landgoed Reuversweerd hiernaar een expliciete verwijzing op te nemen.	A_1	Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 34.2. Toekomstige ontwikkelingen op Reuversweerd moeten passen binnen de kaders van de Nota van Uitgangspunten van de gemeente Brummen. Deze nota zal worden beschreven in de toelichting van het bestemmingsplan.	De Nota van Uitgangspunten voor Reuversweerd is beschreven in de toelichting bij het bestemmingsplan Dijkverlegging Cortenoever van de gemeenteraad van Brummen.
34.9 Een groot deel van de te kappen opstanden is eigendom van indiener. Er is nog geen overeenstemming bereikt over de	E_3	Ten aanzien van de beschikbaarheid van gronden wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 34.1. In de Algemene Plaatselijke Verordening van de gemeente	Geen

kap van zijn eigendom. In de voorwaarden van het ontwerpbesluit is opgenomen dat de vergunning om te kappen slechts één jaar geldig is. Het is niet aannemelijk dat de vergunning binnen deze termijn geëffectueerd kan worden. De minnelijke verwerving is nog niet eens gestart. Er is naar de mening van indiener onvoldoende grondslag voor dit besluit.		Brummen is bepaald dat een omgevingsvergunning voor het kappen vervalt, indien daarvan niet binnen maximaal één jaar na afgifte volledig gebruik is gemaakt. Waterschap Vallei en Veluwe zal de aannemer daarom opdragen de kapwerkzaamheden binnen dit jaar uit te voeren. Deze termijn is ruim voldoende om de voorgenomen kapwerkzaamheden uit te voeren, ook als hier op dit moment nog geen overeenstemming over bestaat met de eigenaar.	
34.10 Indiener meent dat zijn landgoed door deze besluiten in haar voortbestaan wordt bedreigd. Er kan geen sprake zijn van bestemmingsplanwijziging en vergunningverlening voordat duidelijkheid is over schadeloosstelling en compensatie. Daar er zelfs nog niet gestart is om te komen tot minnelijke verwerving lijken hem dit ontwerpbestemmingsplan en de omgevingsvergunning prematuur.	A_1	Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 34.1.	Geen
35.			
<i>Samenvatting zienswijze</i>	<i>OB</i>	<i>Reactie bevoegd gezag</i>	<i>Aanpassing besluit(en)</i>
35.1 Alle opmerkingen van indieners zijn gericht tegen alle onderdelen van alle ontwerpbesluiten; indieners vragen een termijn voor aanvulling van gronden inzake de bomenkap.	A_1 D_3 E_3 H_5 I_5 J_6	Indieners wijzen er op dat de zienswijze betrekking heeft op alle besluiten die nu in procedure zijn. Het bevoegd gezag constateert echter dat de zienswijze inhoudelijk niet op alle besluiten ingaat. Het bevoegd gezag gaat dan ook van uit dat de zienswijze alleen betrekking heeft op de besluiten waarop in de verdere tekst van de zienswijze inhoudelijk wordt ingegaan. Welke besluiten dit betreft is per deelzienswijze met een codering aangegeven. Indieners zijn in de gelegenheid gesteld hun gronden aan te vullen.	Geen
35.2 Indieners stellen dat de noodzaak voor de dijkverlegging te Cortenoever niet is aangetoond omdat deze alleen het gewenste effect kan hebben als de hiermee samenhangende andere projecten ook worden gerealiseerd.	A_1	Rijkswaterstaat stuurt centraal op het uitvoeren en halen van de taakstellingen, opdat de 16.000 m ³ /s bij Lobith kan worden geacommodeerd. Voor de noodzaak van de maatregel wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 1.1. In de PKB Ruimte voor de Rivier zijn verschillende maatregelen opgesomd die individueel een taakstelling voor een bepaald riviervak hebben. Alle	Geen

		maatregelen langs de IJssel tezamen, dus inclusief de benedenstreams van Cortenoever gelegen maatregelen, zijn nodig om de hoge rivierafvoeren veilig naar het IJsselmeer te brengen. Deze samenhang is ook benadrukt in de PKB en de in 2011 uitgevoerde IJsselanalyse. Inmiddels zijn voor alle maatregelen langs de IJssel de projectbeslissingen genomen en wordt de uitvoering voorbereid (IJsseldelta, Veessen-Wapenveld, Voorsterklei, Cortenoever) of worden de projecten al uitgevoerd: Westenholte, Schelle, beide bij Zwolle en Keizers- en Stobbenwaarden en Olsterwaarden en Bolwerksplas, Worp en Ossenwaarden, beide bij Deventer.	
35.3 Indieners stellen dat aan de doelstelling behoud van landbouwfunctie niet wordt voldaan.	A_1	Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 5.4.	Geen
35.4 Indieners stellen dat ook aan de doelstelling verbetering ruimtelijke kwaliteit niet wordt voldaan.	A_1	Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 33.1.	Geen
35.5 Indieners stellen dat aan geen van de drie belangrijkste doelen van het project wordt voldaan en dat er daarom geen noodzaak voor het dijkverleggingsproject bestaat.	A_1	Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijzen 1.1, 5.4 en 33.1.	Geen
35.6 De woning van indieners komt buitendijks te liggen, kan niet worden gehandhaafd en is wegbestemd. Hierdoor en door verplaatsing van hun bedrijf ontstaat grote schade. De aanvaardbaarheid van het project is, gezien de grote schade, voor indieners niet afdoende onderbouwd.	A_1	Ten aanzien van schade wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 1.3. De woning met opstallen ligt in de stroming en zal bij handhaving opstuwend werken, waardoor de hydraulische taakstelling niet kan worden behaald.	Geen
35.7 Uitvoering van de vergunning voor tijdelijke wegen heeft ingrijpende cumulatieve gevolgen en er is ten onrechte geen inventarisatie van hinder uitgevoerd.	D_3	Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijzen 31.89 en 31.91. Op zich zal door de aanleg overlast plaatsvinden. De tijdelijke wegen voldoen aan de gestelde normen, waarbij op de tijdelijke ontsluitingsweg ter hoogte van de percelen Cortenoeverseweg 121 en 132 te Brummen een maximumsnelheid van 30 km/u zal worden ingesteld. Zie ook de beantwoording van zienswijzen 25.3 (omgevingsplan aannemer) en 1.3 (schade).	De motivering van en de ruimtelijke onderbouwing bij de omgevingsvergunning voor tijdelijke ontsluitings- en bouwwegen en laad- en losplaatsen voor Cortenoever en Voorsterklei van burgemeester en wethouders van Brummen en van burgemeester en wethouders van Voorst zijn aangepast op het punt van het aspect

			geluid.
35.8 Het voorkómen van de grote schade voor zowel indieners zelf en voor het bedrijf van indieners, door de uitvoering van de vergunning voor tijdelijke wegen, is onvoldoende onderzocht en daardoor is de aanvaardbaarheid van de uitvoering onvoldoende afgewogen, dus het besluit mist een deugdelijke motivering.	D_3	In het kader van de PKB is het van belang dat de waterveiligheid voor 2016 is gehaald. Als gevolg hiervan kan indiener inderdaad overlast ervaren. Om deze overlast tot een minimum te beperken is er voor gekozen om separate bouwwegen aan te leggen, opdat de bestaande wegen worden ontzien. Bouwwegen zijn in verband met de werkzaamheden naast die werklocaties gelegd. De werkzaamheden zullen in een relatieve korte uitvoeringsperiode, binnen de reguliere werktijden (tussen 7:00 – 19:00) worden uitgevoerd. Bovendien wordt de aannemer verzocht een plan op te stellen met maatregelen om overlast tot een minimum te beperken. Verder wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 35.7.	Geen
35.9 Indieners menen dat het MER de verplichte Passende beoordeling mist en niet als voorgeschreven ter inzage is gelegd.	A_1 J_6	De Passende beoordeling heeft gezamenlijk met de ontwerpbesluiten en het MER ter inzage gelegen. Bij de beantwoording van zienswijze 31.2 is hierop al nader ingegaan. Kortheidshalve wordt hiernaar verwezen.	Geen
35.10 Indieners stellen dat het project niet uitvoerbaar is omdat de gevolgen voor de jaarrond beschermde soorten groter zijn dan uit het onderzoek naar voren komt: objecten zijn wegbestemd, die in het onderzoek als blijvend zijn gezien; de onderzoeksresultaten kunnen daarom de nu ontworpen ontheffing niet dragen.	I_5	Waar van toepassing wordt verwezen wordt naar de beantwoording bij 33.9.	Geen
35.11 De gunstige staat van instandhouding van de huismus is niet gewaarborgd, omdat de gehele lokale populatie verloren gaat.	I_5	Er verdwijnen nestgelegenheden voor huismussen door het uitvoeren van sloopwerkzaamheden. Er worden in ruime mate compenserende maatregelen getroffen binnen de bebouwde kom van Brummen en Voorst. De populatie huismus in de plangebieden en in de bebouwde kommen wordt als één lokale populatie gezien. Met het verdwijnen van de nestgelegenheden in het plangebied en het toevoegen van nestgelegenen in de bebouwde kommen is er sprake van een verschuiving in dichtheden van huismussen binnen de lokale populatie. Door de compenserende maatregelen is de gunstige staat van instandhouding op lokaal niveau gewaarborgd. Ditzelfde geldt op regionaal en landelijk niveau.	Geen
35.12 Er is geen rekening gehouden met	I_5	Voorafgaand aan de locatiekeuze voor de compenserende	Geen

<p>het feit dat op de locaties waar compenserende maatregelen worden uitgevoerd al huismussen voorkomen.</p>		<p>maatregelen voor de huismus (aanleg van nieuwe nestgelegenheden in de bebouwde kommen) is een onderzoek uitgevoerd naar het gebruik door huismussen van de beoogde locaties. Daarbij is gekeken naar voedselvoorziening, schuilgelegenheden en nestgelegenheden. Daarbij is beoordeeld of het toevoegen van extra nestgelegenheden op deze locaties mogelijk is op basis van de reeds aanwezige voedselvoorziening en schuilgelegenheden. Het feit dat op een locatie al huismussen aanwezig zijn kan juist gunstig zijn voor het succes van de compenserende maatregelen. In bebouwde kommen in relatief jonge wijken (15 a 20 jaar) zijn nestgelegenheden een knelpunt voor een grotere populatie huismus in de wijk. Bij vogels wordt voor de ontheffingverlening in eerste instantie uitgegaan van de landelijke populatie. Voor sommige soorten kan de lokale of regionale populatie als uitgangspunt dienen. Die dient in stand te blijven. Als dat zo is, kan een lokale populatie zich op termijn goed herstellen. In dit geval wordt door het nemen van maatregelen de gunstige staat van instandhouding van zowel de lokale, regionale als de landelijke populatie gegarandeerd.</p>	
<p>35.13 Nagegaan had moeten worden in hoeverre bewoners bereid zijn het uitvoeren van de maatregelen toe te staan.</p>	I_5	<p>Dit is geborgd in voorschrift 45 bij de ontheffing op grond van de Flora- en faunawet. Ingevolge dit voorschrift moet voorafgaand aan de sloop van gebouwen aan de Dienst Regelingen een lijst worden overlegd met alternatieve locaties voor nestgelegenheden. Op deze lijst moet een handtekening van de eigenaar van elke locatie staan waaruit blijkt dat de alternatieve nestgelegenheid zal (kunnen) worden uitgevoerd.</p>	Geen
<p>35.14 Indieners stellen dat onduidelijk is wat de effecten zijn van de bedrijfsverplaatsingen in het Natura 2000-gebied, dat is onvoldoende onderzocht, de uitkomst van de notitie stikstofdepositie is daarom niet onderbouwd.</p>	A_1	<p>Voor de Passende beoordeling is een tijdelijke en uiteindelijke situatie berekend. Deze zijn nodig om te beoordelen of in de tijdelijke en eindsituatie geen significant negatief effect ontstaat. Op basis van de berekeningen is gebleken dat in het project dit effect niet ontstaat. Hetgeen ook logisch is, omdat diverse agrarische bedrijven zullen vertrekken. Hierbij wordt verwezen naar het addendum over de stikstofdepositie (Passende beoordeling).</p>	<p>Addendum rapporten over stikstofdepositie (passende beoordeling) zijn toegevoegd aan het milieueffectrapport, de passende beoordeling en aan de toelichtingen bij het bestemmingsplan Dijkverlegging Voorsterklei van de gemeenteraad van Voorst en de bestemmingsplannen Dijkverlegging Voorsterklei en</p>

			Dijkverlegging Cortenoever van de gemeenteraad van Brummen. De toelichtingen zijn aangepast.
35.15 Indiërs waarschuwen dat in het gebied nog veel explosieven uit de oorlog liggen; daarnaar is geen onderzoek gedaan.	A_1 J_6	Er heeft onderzoek plaatsgevonden en in de Voorsterklei heeft ruiming plaatsgevonden. De projectgebieden zijn als niet verdacht geïdentificeerd. Dit laat onverlet dat het waterschap de aannemer eisen zal opleggen voor het geval hij een blindganger vindt.	Geen
35.16 Indiërs vinden dat de ingrepen en maatregelen onvoldoende juridisch zijn geborgd in het ontwerpbestemmingsplan en dat daardoor de ruimtelijke aanvaardbaarheid van het plan onvoldoende is verzekerd	A_1	Op basis van de diverse onderzoeken, het MER en de Passende beoordeling is het ontwerpbestemmingsplan opgesteld. Zoals verwoord in het MER is een uitvoerig en zorgvuldig ontwerp- en optimalisatieproces doorlopen, waarbij de doelstellingen en taakstelling vanuit de PKB worden gehaald. Verder wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 31.96.	Geen
35.17 Indiërs menen dat de ontwerpbesluiten niet kunnen worden genomen/vastgesteld en dat het MER onvolledig is; de ingreep is onvoldoende gemotiveerd.	A_1 D_3 E_3 H_5 I_5 J_6	Uit het voorgaande blijkt dat er in het kader van de voorbereiding van de besluiten voldoende onderzoek heeft plaatsgevonden en dat alle betrokken belangen zijn afgewogen. De besluiten en ook het MER zijn naar inhoud en procedure in overeenstemming met wet- en regelgeving en relevant beleid. De besluiten zijn daarmee zorgvuldig voorbereid en voorzien van een kenbare en draagkrachtige motivering.	Geen
35A1 Uit de ontwerpomgevingsvergunning blijkt dat bomen op gronden van indiërs worden gekapt. Zij hebben daar als eigenaren geen toestemming verleend en hebben ook geen toestemming verleend dat een aanvraag hiertoe werd ingediend. De vergunning kan niet worden verleend.	E_3	Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 31.84.	Geen
35A2 Er ontbreekt een juridische borging waarmee de kap afhankelijk is gesteld van realisatie van het gehele project, hierin dient alsnog te worden voorzien.	E_3	Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 31.96.	Geen
35A3 In de ontwerpomgevingsvergunning ontbreekt een beschrijving en een waardebeoordeling van de houtopstanden op de gronden van indiërs zoals de APV voorschrijft, dus kan geen deugdelijke	E_3	Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 31.87.	Zie 31.87.

belangenafweging plaatsvinden, temeer niet nu hier wordt gekapt en verderop wordt aangeplant.			
35A4 Het is onduidelijk hoe het gemeentebestuur erbij komt dat herplant niet mogelijk is juist nu wel degelijk nieuwe bomen worden geplant in het gebied.	E_3	De omstandigheid dat her en der in het project nieuwe bomen zullen worden geplant, brengt niet zonder meer met zich dat andere bomen daarom niet gekapt zouden hoeven worden. De locaties van de te verwijderen en opnieuw aan te brengen houtopstanden zijn zodanig dat de doorstroming in het gebied bij hoog water hier per saldo door verbetert. Het verbeteren van de doorstroming is dus wel een argument voor het kappen van bomen. Het is ook niet beweerd dat herplant niet mogelijk zou zijn, maar wel dat één-op-één herplant niet mogelijk is. Dit zou een zodanige herplant met zich meebrengen dat niet langer aan de hydraulische taakstelling wordt voldaan.	Geen
35A5 Nergens is objectief onderbouwd wat het negatieve effect van opgaande beplanting zou zijn en waarom het noodzakelijk zou zijn al deze bomen te kappen. Indiener vraagt een zorgvuldige afweging voor elke individuele boom op zijn gronden.	E_3	In verband met het halen van de hydraulische taakstelling is verwijdering van een aantal bomen nodig om de opstuwende werking en vervolgens meer vergraving van landbouwgronden te voorkomen. Dit is in de ontwerpomgevingsvergunning kap aldus verwoord: <i>Bij afweging van de in artikel 4.15 van de APV genoemde belangen tegen het belang van veiligheid en de bescherming tegen hoger water, prevaleert evenwel laatstgenoemd belang. Om de dijkverlegging te kunnen realiseren, dienen de aanwezige beplantingen verwijderd te worden.</i>	Geen
35A6 De compensatiebeplanting op Reuversweerd is niet uitvoerbaar omdat die gronden daartoe nog niet beschikbaar zijn.	E_3	Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 31.84.	Geen
35A7 Overigens is de afdwingbaarheid van herplant elders middels een groenfonds volstrekt onduidelijk.	E_3	Het groenfonds is slechts een financieel middel voor het afdwingen van de herplant: eerst wordt het fonds gevuld, voordat het kappen kan aanvangen, daarna kan door de gemeente handhavend opgetreden worden jegens vergunninghouder, op basis van deze opgenomen voorwaarden: <i>De herplant dient uiterlijk in 2020 (planning Groene Buffer) gerealiseerd te zijn. Een en ander is opgenomen in de hierna aan de vergunning verbonden voorwaarden en De gemeente Brummen draagt zorg voor de realisatie van de compensatiemaatregelen in de ecologische verbindingszone Groene Buffer, gelegen tussen de kernen</i>	Geen

		<i>van Brummen en Zutphen (zie kaartbijlage), te worden gerealiseerd; Hieruit blijkt dat de gemeente op dit punt het heft zelf in handen heeft. Verder wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 31.87.</i>	
35A8 Indiëners stellen dat deze omgevingsvergunning kap nog niet kan worden vastgesteld omdat deze nog onvoldoende zorgvuldig is voorbereid en een draagkrachtige motivering ontbreekt.	E_3	In het MER is het openbaar belang voor het project aangetoond, zie de beantwoording van zienswijze 31.83. In het ontwerpproces heeft een zorgvuldige afweging plaats gevonden tussen het behouden van natuurwaarden en het verplaatsen van natuurwaarden. In het ontwerpbesluit staan voorwaarden om het project uit te voeren. Hiermee is de vergunning zorgvuldig voorbereid en voldoende gemotiveerd.	Geen
35A9 Indiëners behouden zich het recht voor deze zienswijze op een later moment nog aan te vullen.	nvt	Dit neemt het bevoegd gezag voor kennisneming aan.	Geen
36.			
<i>Samenvatting zienswijze</i>	<i>OB</i>	<i>Reactie bevoegd gezag</i>	<i>Aanpassing besluit(en)</i>
36.1 Alle opmerkingen van indieners zijn gericht tegen alle onderdelen van alle ontwerpbesluiten; indieners vragen een termijn voor aanvulling van gronden inzake de bomkap.	A_1 D_3 E_3 H_5 I_5 J_6	Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 35.1.	Geen
36.2 Indiëners merken op dat het project dijkverlegging Cortenoever een deugdelijke onderbouwing van de ruimtelijke aanvaardbaarheid ontbeert en dat de in de verschillende ontwerpbesluiten en het MER gegeven onderbouwing van het project, ook niet de aanvaardbaarheid van het project voor de individuele situatie van cliënten kan dragen. Indiëners stellen vast dat over flora en fauna grote rapporten zijn opgesteld, maar dat over de achterblijvende bewoners van het gebied geen letter is geschreven.	A_1	Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 1.1. In het ontwerpbestemmingsplan is aandacht besteed aan de blijvende bestemmingen en is aangegeven waarom betreffende opstal(len) wel of niet behouden kunnen blijven. Voor beschermde soorten flora en fauna is vergunnings- en ontheffingswetgeving opgesteld. Ten aanzien van de bewoners is onderzoek gedaan naar welke bebouwing veilig kan worden gehandhaafd en is een schaderegeling door de Staat opgesteld met de mogelijkheid van een inundatieovereenkomst voor gronden die buitendijks komen te liggen. Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 1.3.	Geen
36.3 Indiëners stellen vast dat de hen bekendgemaakte hoogteligging van hun	A_1	De ingemeten hoogte van perceel en woning van indiener wijkt sterk af van het AHN. Het AHN is opgebouwd door	Geen

perceel en woning sterk afwijkt van het Algemene Hoogtebestand Nederland (AHN).		gevlogen metingen met vlakken van 40m. Deze inmetingen hebben een kleine nauwkeurigheid en een grote foutmarge. Daadwerkelijke hoogtes ter plaatse kunnen hiervan afwijken. Daarom is door onafhankelijk bedrijf Meet BV de hoogteligging van maaiveld en keukenvloer bepaald. Deze metingen, ter plekke en uitgevoerd met waterpas, zijn veel nauwkeuriger en recenter dan de metingen van de AHN. Indiener biedt een eigen nieuwe bron voor hoogtemetingen. Omdat de gegevens van Meet BV zeer recent en nauwkeurig zijn, gaan wij daarom uit van deze metingen.	
36.4 Gegevens uit het rapport Hydraulica & Morfologie leiden indieners tot het inzicht dat hun terreinen jaarlijks zullen overstroomd, niet slechts eens in 25 jaar.	A_1	Indieners uiten hun zorgen dat op basis van aangeduide hoogtes hun perceel jaarlijks overstroomt. Door de omkading van het gebied door de oude bandijk en de in- en uitlaatdrempels zal het gehele gebied niet vaker dan gemiddeld eens in de 25 jaar overstroomd. Onafhankelijk van perceelhoogte is door deze omkading van jaarlijkse overstrooming zeker geen sprake. Voor meer informatie over waterstanden en overstroomd van het gebied wordt verwezen naar 8.4.	Geen
36.5 Indiener stelt dat uitgangspunten van Normaal Hoog Water (NHW) zoals genoemd in H&M rapportage niet onderbouwd is.	A_1	Bij een overstrooming van de drempels vult het gebied tussen de in- en uitlaten zich met water. De waterstand bij een gevuld gebied kan variëren tussen 8,60 m en 8,72 m + NAP bij een overstroomingsfrequentie van gemiddeld eens in de 25 jaar. Inderdaad staat in dat geval het perceel onder water maar de woning niet.	Geen
36.6 Indiener geeft aan dat een mogelijke 92 cm water op de keukenvloer in het geval van Maatgevend Hoog Water (MHW) niet aanvaardbaar is en noemt dit een onveilige situatie.	A_1	Verwezen wordt naar pagina 6 van de brochure Regeling aankoop en schadevergoeding onroerende zaken. Deze regeling is bedoeld voor grond en gebouwen die nu binnendijks zijn gelegen en die door de maatregel buitendijks komen te liggen. Het beleid van Rijkswaterstaat is, dat in een woning waar bij MHW meer dan 1 m water op de drempel staat, niet meer veilig gewoond kan worden. In het geval van indieners is daarvan geen sprake. Hierbij wordt ook verwezen naar het bouwkundig rapport van Van Rossum, die betrokkenen hebben ontvangen. Uit het rapport blijkt, dat constructief de woning bij inundatie in stand blijft. Bij het opstellen van het nieuwe bestemmingsplan is voor de bepaling of woon- en andere bestemmingen behouden kunnen blijven, bij het beleid van Rijkswaterstaat aansluiting	Geen

		gezocht.	
36.7 Indieners merken op dat in de ontwerpbesluiten ten onrechte geen deugdelijke onderbouwing is gegeven voor de handhaafbaarheid van de woning en de bijgebouwen, het project is daarmee onzorgvuldig voorbereid want er mist een deugdelijke afweging van de voor indieners optredende gevolgen van de dijkverlegging. Daarom vinden indieners dat ook hun woning voor amovering en verplaatsing in aanmerking komt. Zij doen een dringend beroep op de betrokken overheden om tot een minnelijke regeling voor verplaatsing te komen. Anders zijn indieners genoodzaakt om het plan tot aan de hoogste rechter te bestrijden.	A_1	In de eerste beoordeling van de gebouwen in het gebied is gekeken naar het water op de drempel van het hoofdgebouw, bij overstroming. Ook is er een bouwkundig rapport door de heer dr. Ir. Van Rossum opgesteld. Daaruit blijkt niet dat onderhavige woning in aanmerking komt voor amoveren en constructief bij inundatie in stand blijft. Thans wordt gekeken naar schadebeperkende maatregelen, die in goed overleg door het waterschap of indiener kunnen worden uitgevoerd. Of van deze mogelijkheid gebruik zal worden gemaakt, is een kwestie van feitelijke uitvoering. In het kader van de schaderegeling kunnen indieners met de inundatieovereenkomst nu of later de woning voor binnendijkse waarde verkopen aan de Staat.	Geen
36.8 Indieners merken op dat er in de ontwerpbesluiten ten onrechte geen deugdelijke onderbouwing is gegeven voor de handhaafbaarheid van de woning en de bijgebouwen, het project is daarmee onzorgvuldig voorbereid want er mist een deugdelijke afweging van de voor indieners optredende gevolgen van de dijkverlegging.	A_1	Er is op basis van vaste criteria bepaald of de woning behouden kan blijven. Hierbij is op basis van de feitelijke meting ter plekke en het constructieve onderzoek geconcludeerd, dat de woning behouden kan blijven. Ook ligt de woning niet in het tracé van de dijk en/of de vergraving en ook niet in de stroming. Ten slotte is met het draaiboek van de gemeente (zie de beantwoording van zienswijze 36.9) bij inundatie duidelijk dat evacuatie van de bewoners mogelijk is. Het staat trouwens indieners vrij om aan de Staat te verkopen, de Staat zal in het kader van de inundatieregeling bereid zijn de woning tegen binnendijkse waarde aan te kopen. Er is op basis van het voorgaande geen aanleiding om de woning te amoveren.	Geen
36.9 Indieners menen dat ten onrechte geen veiligheidsplan voor dit project is opgesteld. Daarmee is de ruimtelijke aanvaardbaarheid van het plan onvoldoende onderbouwd. Ook om die reden kunnen de ontwerpbesluiten niet worden vastgesteld.	A_1	De gemeente Brummen is bevoegd gezag en verantwoordelijk voor de veiligheid en evacuatie. De gemeente heeft in samenwerking met het Waterschap en de gemeente Voorst een draaiboek opgesteld. In dit draaiboek zijn afspraken en protocollen vastgelegd in geval van inundatie.	Geen
36.10 Indieners menen dat de ontwerpbesluiten niet kunnen worden	A_1 D_3	Op basis van de startnotitie is het MER opgesteld. Hiervoor zijn verschillende onderzoeken uitgevoerd en is er een	Geen

vastgesteld/genomen en dat het MER niet alle benodigde informatie bevat. De besluiten zijn onvoldoende zorgvuldig voorbereid, er zijn te veel onzekerheden en de motivering voor de nu voorgenomen ingreep is onvoldoende draagkrachtige.	E_3 H_5 I_5 J_6	ontwerp- en gebiedsproces doorlopen (conform staatscommissie Elverding). De uitkomst is een ontwerp dat voldoet aan de verschillende doelstellingen. Afweging van opties is verwoord in de beantwoording van zienswijze 1.1.	
36A1 Bij de berekening van de effecten van de stikstofdepositie is ten onrechte geen rekening gehouden met de effecten van de bemesting van het land en de uitstoot van op het land aanwezig vee. Juist in dit geval is het van groot belang om ook met die effecten rekening te houden.	H_5	Bij de nieuwe berekening van de stikstof in het addendum stikstof zijn op basis van de wettelijke eisen en jurisprudentie de noodzakelijke uitgangspunten gehanteerd. Effecten van bemesting van het land en de uitstoot van vee speelt hierbij niet. Hierbij wordt opgemerkt, dat met het vertrek van een aantal agrarische bedrijven de stikstof, los van geduide effecten, afneemt en dit een verbetering voor het milieu betekent.	Addendum rapporten over stikstofdepositie (passende beoordeling) zijn toegevoegd aan het milieueffectrapport, de passende beoordeling en aan de toelichtingen bij het bestemmingsplan Dijkverlegging Voorsterklei van de gemeenteraad van Voorst en de bestemmingsplannen Dijkverlegging Voorsterklei en Dijkverlegging Cortenoever van de gemeenteraad van Brummen. De toelichtingen zijn aangepast.
36A2 Er wordt uitgegaan van vermindering van depositie omdat er stallen zullen verdwijnen maar vee en akkerbouw blijven en dat heeft gevolgen voor de soorten in het Natura 2000-gebied. Daarom kan niet worden geconcludeerd dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast.	H_5	Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 10.6 en 31.9.	Zie 31.9 en 10.6
36A3 Voor de kamsalamander wordt uitgegaan van het ontbreken van een negatief effect, daarvan kan geen sprake zijn: het plan geeft wel degelijk een significant negatief effect op de populatie.	H_5	Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijzen 14.4 en 31.80.	Geen
36A4 Uit de Passende beoordeling blijkt niet dat rekening is gehouden met de verbeteringsdoelstelling voor de soorten die een negatieve trend kennen. Het zal nog jaren duren voor de negatieve effecten van verplaatsing van habitat teniet zijn gedaan.	H_5	In de plannen worden stukken kwalificerend glanshaverhooiland verplaatst naar locaties waar nu geen potenties liggen (dus behoud). Tevens worden de locaties waar wel potenties liggen anders beheerd, zodat zich daar het habitatype kan ontwikkelen (uitbreiding). Daarnaast worden op locaties waar nu geen potenties liggen de voorwaarden gecreëerd zodat dit habitatype kan ontstaan (nieuwe ontwikkeling). Daarnaast is er een afname van	Geen

		stikstofdepositie, dit is een verbetering voor het habitatype (zie Passende beoordeling). Dat de ontwikkeling van het habitatype enige jaren duurt, neemt niet weg dat er niet aan de uitbreidings- en verbeteringsopgave voor dit instandhoudingsdoel is voldaan. Zie ook de beantwoording van zienswijze 31.80.	
36A5 Dit project voegt niets toe aan de verbeteringsdoelstelling voor de kamsalamander maar maakt realisatie daarvan juist onmogelijk.	H_5	Dit project geeft geen negatieve effecten op de kamsalamander. Hiervoor wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 31.80. Het is niet verplicht in dit project bij te dragen aan de verbeterdoelstelling voor kamsalamander. De uitbreidings- en verbeterdoelstelling voor kamsalamander kan bovendien alleen gerealiseerd worden op locaties binnen het Natura 2000-gebied. Hiervoor is na realisatie van het project nog voldoende ruimte en mogelijkheid. Met betrekking tot de kamsalamander wordt verder nog verwezen naar de beantwoording van zienswijzen 14.4 en 31.62.	
36A6 Het ontwerpbesluit Nbw1998 kan nog niet worden vastgesteld omdat het onzorgvuldig is voorbereid en er is geen voldoende draagkrachtige motivering voor de ingreep.	H_5	In de Passende beoordeling en het MER is het openbaar belang voor het project aangetoond, zie 31.61. Daarnaast is ecologisch onderzoek uitgevoerd naar de natuurwaarden in het kader van de NB-wet. In het ontwerpproces heeft een zorgvuldige afweging plaats gevonden tussen het behouden van natuurwaarden, het verplaatsen van natuurwaarden of het uitbreiden van natuurwaarden in het kader van de NB-wet. In de Passende beoordeling en ontwerpbesluit staan voorwaarden om het project uit te voeren, waarbij het behalen van de instandhoudingsdoelen niet in de weg staat.	Geen
36A7 Indiener behoudt zich het recht voor om op een later tijdstip voorgaande aan te vullen omdat hij nu nog niet over alle informatie beschikt om een goed onderbouwde zienswijze in te dienen.	nvt	Het bevoegd gezag neemt dit voor kennisgeving aan. Alle informatie is al geruime tijd beschikbaar op de website www.coördinatiegelderland.nl .	Geen
37.			
<i>Samenvatting zienswijze</i>	<i>OB</i>	<i>Reactie bevoegd gezag</i>	<i>Aanpassing besluit(en)</i>
37.1 Alle opmerkingen van indieners zijn gericht tegen alle onderdelen van alle	A_1 D_3	Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 35.1.	Geen

ontwerpbesluiten; indieners vragen een termijn voor aanvulling van gronden inzake de bomkap, flora en fauna, natuurbescherming en ontgrondingen.	E_3 H_5 I_5 J_6		
37.2 Indieners stellen dat het project dijkverlegging Cortenoever een deugdelijke onderbouwing van de ruimtelijke aanvaardbaarheid ontbeert. Daarom kan de in de verschillende ontwerpbesluiten en het MER gegeven onderbouwing van het project, ook niet de aanvaardbaarheid van het project voor de individuele situatie van cliënten dragen. Indieners wijzen op de negatieve situatie voor de paardenhouderij na realisatie van de dijkverlegging.	A_1	Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijzen 1.1 en 37.5.	Geen
37.3 De dijkverlegging heeft voor indieners onaanvaardbare gevolgen. Nu zijn twee gezonde agrarische bedrijven met elkaar verbonden. De bedrijven en woningen kunnen door de dijkverlegging niet worden gehandhaafd. Zo gaan diverse eigendommen verloren.	A_1	Het is juist dat verschillende bebouwde en onbebouwde gronden nodig zijn om de nieuwe dijk aan te leggen. Vanuit Rijk en gemeente is getracht om in gesprek te komen over verplaatsing of aanpassing van het bedrijf. Tot op heden is dit niet mogelijk gebleken. Het Rijk is bereid in minnelijk overleg tot oplossingen te komen en heeft dit ook gepoogd. Tot op heden helaas zonder enig resultaat.	Geen
37.4 Indieners vrezen dat het gevolg is dat het bedrijf beëindigd moet worden en daarmee de broodwinning voor meerdere gezinnen komt te vervallen. De financiële en persoonlijke consequenties zijn niet te overzien en zijn door de projectorganisatie ook niet gezien bij de voorbereiding van het project. Daarom ontbreekt een zorgvuldige belangenafweging.	A_1	Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijzen 1.3, 37.3 en 37.5.	Geen
37.5 De twee familiebedrijven van indieners zijn zodanig verbonden, dat zij niet zelfstandig kunnen functioneren. Rendabele bedrijfsvoering is dan niet mogelijk. Nu de gevolgen door de ont koppeling van de twee bedrijven niet bij de onderbouwing van de aanvaardbaarheid van het project is betrokken, is het project	A_1	De ligging van de nieuwe dijk is bepaald op basis van de hydraulische taakstelling en na een zorgvuldige afweging van alle relevante aspecten, waaronder landschappelijke inpassing en agrarische en overige belangen. Hierbij kon niet voorkomen worden dat in een enkel geval een bedrijf plaats moet maken. Dit is een gevolg van één van de hoofddoelstellingen van de PKB Ruimte voor de Rivier: veiligheid tegen overstroming. Het belang van indieners om	De toelichting bij het bestemmingsplan Cortenoever van de gemeenteraad van Brummen is aangepast en een bijlage met een aanvulling op het akoestisch rapport is toegevoegd.

<p>onzorgvuldig voorbereid en ontbreekt een deugdelijke belangenafweging.</p>	<p>het melkveebedrijf aan de Cortenoeverseweg voort te zetten en het belang van indieners om voor de bedrijfsvoering van de paardenhouderij van het onroerend goed van de melkveehouderij gebruik te maken, zijn afgewogen tegen het belang van veiligheid bij hoogwater. Hierbij is dat laatste belang zwaarder gewogen. Mochten indieners menen schade te lijden, dan kan een verzoek om schadevergoeding worden ingediend bij het Schadeloket. Voor de procedure wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 1.3. Overigens zijn in het kader van de Wet milieubeheer de melkveehouderij en de paardenhouderij in het verleden altijd als afzonderlijke bedrijven vergund en wordt uit de zienswijze van indieners niet duidelijk op welke wijze beide bedrijven onroerend goed delen. Wat betreft gewasopbrengsten kan gesteld worden dat na uitvoering van de dijkverlegging het grootste deel van de landbouwgronden van indieners gezamenlijk overblijft om gewassen op te verbouwen. Voor het overige is de stelling van indieners dat de paardenhouderij zonder de melkveehouderij niet zelfstandig kan functioneren, niet onderbouwd. Het is juist dat een deel van de gronden direct grenzend aan de paardenhouderij als gevolg van de aanleg van de nieuwe dijk niet meer beschikbaar zullen zijn. Indieners beschikken over gronden op circa 100 m afstand ten westen van de paardenhouderij. De zienswijze geeft geen aanleiding voor het standpunt dat deze afstand te groot zou zijn. Het aanleggen van de Cortenoeverseweg op de nieuwe dijk, circa 65 m ten westen van het huidige tracé, is getoetst aan alle relevante normen. De paardenhouderij is geen gevoelig object in de zin van de Wet geluidhinder of anderszins. De nieuwe ligging van de weg voldoet aan de normen op het gebied van geluid en luchtkwaliteit. Ten aanzien van trillingen wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 37.7. Overigens zijn de onderzoeken op dit punt aangevuld met gewijzigde inzichten. Dit heeft echter geen gevolgen voor de ligging van de nieuwe dijk en Cortenoeverseweg en het oordeel dat deze ruimtelijk aanvaardbaar is.</p> <p>De paardenhouderij kan behouden blijven en hoeft niet te</p>	
---	--	--

		<p>verdwijnen als gevolg van de dijkverlegging Cortenoever. In de zienswijze wordt niet onderbouwd waarom desondanks het fokken en houden van paarden ter plaatse niet meer mogelijk zou zijn.</p>	
<p>37.6 Voor de overblijvende woningen zal na realisatie van het plan een ruimtelijk onaanvaardbare situatie ontstaan. Een dijk van 12 meter hoogte wordt gerealiseerd. Uitzicht gaat verloren. Grote schaduwhinder zal optreden. Een forse toename aan geluidhinder zal optreden. Het bestaande goede woon- en leefklimaat gaat verloren. Er is geen deugdelijke beoordeling gemaakt van de wijziging van het goede woon- en leefklimaat. Ook om die reden is het project in zoverre onzorgvuldig voorbereid en ontbreekt een deugdelijke belangenafweging.</p>	A_1	<p>De dijk zal geen hoogte krijgen van 12 m, maar de kruin van de dijk komt op circa 12 m + NAP te liggen. Daardoor komt de kruin van de dijk ten opzichte van het maaiveld gemiddeld op circa 2,5 m hoogte te liggen. Daardoor kan, gegeven de afstand tot woningen, niet tot nauwelijks sprake zijn van schaduwhinder. De aangepaste Cortenoeverseweg voldoet aan de normen van de Wet geluidhinder.</p> <p>De mate van geluidshinder is voor het hele gebied nogmaals onderzocht met een update van de uitgangspunten. Deze uitgangspunten zijn gebaseerd op de meeste recente verkeerscijfers. Ter plaatse van Cortenoeverseweg 121/123 is geconstateerd dat zonder mitigerende maatregelen het geluid als gevolg van verkeer de grens van 48 dB overschrijdt. Daarom is een mitigerende maatregel opgenomen in het ontwerp. Door steenmastiakasfalt (SMA-NL5, 'stil asfalt') toe te passen wordt het geluid beperkt tot de toelaatbare grens van 48 dB. Deze maatregel wordt in het ontwerp en ook in het contract opgenomen.</p>	<p>De toelichting bij het bestemmingsplan Dijkverlegging Cortenoever van de gemeenteraad van Brummen is aangepast en een bijlage met een aanvulling op het akoestisch rapport is toegevoegd.</p>
<p>37.7 De bebouwing wordt door het realiseren van de dijk ingesloten tussen het oppervlaktewater aan de zuid- en westzijde van de bebouwing ten gevolge waarvan, alsmede ten gevolge van de kwel van de Veluwe, een ter plaatse slappe ondergrond aanwezig is. Deze dijk zal gezien het overmatige brede dijkontwerp forse druk op deze slappe ondergrond uitoefenen, terwijl door de ligging van de gronden tussen dijk en bebouwing in een kom zich ter plaatse water zal verzamelen met verdere negatieve effecten voor de ondergrond. Op grond daarvan menen indieners dat door de aanleg het optreden van verzakkingen bij de bebouwing aannemelijk is. Ook met dat</p>	A_1	<p>Het is juist, dat de ondergrond in het noorden van Cortenoever slapper is. Uit de recent uitgevoerde risico analyse bouwschade als gevolg van de werkzaamheden blijkt dat een bepaald risico aanwezig op schade aan de bebouwing. Korthedshalve wordt verwezen naar het addendum Geotechniek waar deze analyse in op is genomen.</p> <p>Als beheersmaatregel worden een nulmeting en monitoringsmaatregelen voorgesteld. Hiermee wordt inzichtelijk of normen worden overschreden, opdat tijdig werkzaamheden kunnen worden gestopt of aangepast.</p> <p>Op basis van de onderzoeken is de verwachting dat de door indieners veronderstelde vernatting niet zal optreden. Het second-opiniononderzoek en het aanvullend hydrologisch</p>	<p>Geen</p>

<p>aspect is echter op geen enkele wijze rekening gehouden.</p>		<p>onderzoek bevestigen dit inzicht. In een gemiddelde winter wordt geen vernatting verwacht. Voor deze situatie verandert de waterhuishouding niet. In het geval van een overstroming van het nieuw buitendijks gebied is inderdaad een stijging van grondwaterstanden te verwachten. Dit komt gemiddeld eens in de 25 jaar voor.</p> <p>Situatie Cortenoeverseweg 121/123: De verwachting is dat in deze situatie op de binnendijkse percelen van indiener vernatting kan optreden zoals is inzichtelijk is gemaakt in de rapportage (Geo)hydrologie paragraaf 6.1.3 afbeelding 23 en 25. Hieruit blijkt ook dat ondanks de stijging van grondwaterstanden het grondwatervniveau zich nog op enige afstand onder maaiveld zal bevinden.</p>	
<p>37.8 Een groot deel van de gronden van indieners ligt achter de nieuwe dijk. Dit heeft sterk negatieve gevolgen voor de bruikbaarheid van de gronden. Er zal daar forse kwel optreden. Daartegen zijn geen afdoende maatregelen voorzien. De gronden kunnen onvoldoende afwateren. Ook met de samenloop van kwel vanaf de Veluwe met kwel vanuit de IJssel bij hoog water is geen rekening gehouden. Dit leidt tot veel water op de percelen van indieners.</p>	<p>A_1</p>	<p>Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 37.7. Ook wordt verwezen naar de rapportages van Aequator en Landbouweconomisch Instituut, die in het MER zijn gebruikt (bijlagen 12 en 14). De landbouw kan met de gehanteerde overstromingsfrequentie en de wijze waarop de dijk en de vergraving zijn gesitueerd worden voortgezet. Indiener meent dat geen rekening is gehouden met kwel vanuit de Veluwe. Dit is onjuist. Zoals in de rapportage (Geo)hydrologie is benoemd is de Veluwe in het grondwatermodel opgenomen. Eventuele kwelstromen zijn in de uitkomsten verdisconteerd. In een gemiddelde winter wordt geen vernatting verwacht. Voor deze situatie verandert de waterhuishouding niet, met uitzondering van de nieuw aan te leggen kwelgreppel. De aangelegde kwelgreppel maakt de waterhuishouding zelfs beter beheersbaar dan in de huidige inrichting omdat deze de ontwatering rond het perceel verbetert. In het geval van een overstroming van het nieuw buitendijks gebied is inderdaad een stijging van grondwaterstanden te verwachten. Dit komt gemiddeld eens in de 25 jaar voor. Voor de situatie Cortenoeverseweg 121/123 is de verwachting dat in deze situatie op de binnendijkse percelen van indiener vernatting kan optreden zoals is inzichtelijk is gemaakt in de rapportage (Geo)hydrologie paragraaf 6.1.3, afbeelding 23 en 25. Hieruit</p>	<p>Geen</p>

		blijkt ook dat ondanks de stijging van grondwaterstanden het grondwaterniveau zich nog op enige afstand onder maaiveld zal bevinden. Voor de situatie Cortenoeversweg 117 is de verwachting dat op de percelen van indiener water tot op het maaiveld kan komen zoals is inzichtelijk is gemaakt in de rapportage (Geo)hydrologie paragraaf 6.1.3, afbeelding 23 en 25.	
37.9 In de ontwerpvergunning voor de tijdelijke wegen is met de gevolgen van deze werkzaamheden voor bewoners en voor paarden van de paardenfokkerij/ paardenhouderij geen rekening gehouden. Er heeft geen inventarisatie van de hinder plaatsgevonden. Er ontbreekt een afweging van de belangen van cliënten en de paardenhouderij tegenover de aanleg en gekozen situering van de tijdelijke wegen en het weer verwijderen ervan.	D_3	Er heeft wel degelijk een afweging plaatsgevonden. Het bouwverkeer mag geen overlast op de bestaande wegen veroorzaken. De aannemer zal de overlast zoveel mogelijk dienen te beperken. Op kleine afstand van de fokkerij worden de tijdelijke wegen en de nieuwe dijk aangelegd. Voor de tijdelijke wegen gaat het om een periode van maximaal 3 jaar en 2 maanden. Het is in het algemeen belang dat de nieuwe dijk wordt aangelegd. Uiteraard geldt dat het individueel belang hierbij in ogenschouw wordt genomen. In de uitvoeringsplanning zijn de werkzaamheden in beperkte perioden opgenomen, zodat de overlast beperkt wordt. Geruime tijd zal de dijk moeten zetten. De bouwweg komt aan de andere kant van de nieuwe dijk te liggen. Het reguliere verkeer zal dicht bij het bedrijf en de woningen zijn gesitueerd. Uit het nieuwe geluid- en luchtkwaliteitonderzoek volgt dat een en ander binnen de wet- en regelgeving past. Zie de beantwoording van zienswijze 7.9.	Geen
37.10 Indieners menen dat de ontwerpbesluiten niet kunnen worden vastgesteld/ genomen en dat het MER niet alle benodigde informatie bevat. De besluiten zijn onvoldoende zorgvuldig voorbereid, er zijn te veel onzekerheden, de motivering is onvoldoende draagkrachtig.	A_1 D_3 E_3 H_5 I_5 J_6	Uit het voorgaande blijkt dat er in het kader van de voorbereiding van de besluiten voldoende onderzoek heeft plaatsgevonden en dat alle betrokken belangen zijn afgewogen. De besluiten en ook het MER zijn naar inhoud en procedure in overeenstemming met wet- en regelgeving en relevant beleid. De besluiten zijn daarmee zorgvuldig voorbereid en voorzien van een kenbare en draagkrachtige motivering.	Geen
37A1 Het voornemen is om diverse bomen en houtwallen van indieners-eigenaren te kappen, daarvoor hebben en zullen zij geen toestemming (ge)geven en zij zijn hierover ook nooit benaderd voor overleg over schadeloosstelling of verwerving. Het	E_3	Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 31.84.	Geen

besluit is onzorgvuldig voorbereid en er bestaat een evidente privaatrechtelijke belemmering voor het verlenen van deze vergunning.			
37A2 Ten onrechte zijn de bomen en houtwallen van indieners-eigenaren niet op waarde geschat volgens de criteria van de APV van Brummen. Dit is essentieel voor de bepaling van de herplantplicht.	E_3	Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 31.87.	Zie 31.87.
37A3 De herplantplicht is niet objectief bepaalbaar in de ontwerpvergunning vastgelegd. De herplant is niet uitvoerbaar omdat deze moet plaatsvinden op gronden die mogelijk niet tijdig beschikbaar zijn.	E_3	Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 31.87.	Zie 31.87.
37A4 In het gebied komen verschillende algemene soorten voor zoals de Ree. Niet is onderzocht wat de effecten van het project op deze soorten zijn. Reeën maken gebruik van bosjes die nu worden gekapt en de nieuwe dijk zal een duidelijke ruimtelijke barrière zijn.	I_5	Voor algemene soorten wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 14.4 en ook de beantwoording van zienswijze 4.4. De ree is op grond van de Flora- en faunawet vrijgesteld van ontheffingsplicht bij ruimtelijke ontwikkelingen. Voor de ree hoeft dus geen ontheffing aangevraagd te worden. Alleen de algemene zorgplicht uit artikel 2 van de wet geldt. Overigens is een dijk voor een ree geen ruimtelijke barrière. De werking van de weg als barrière zal niet anders zijn dan in de huidige situatie (de frequentie van verkeer verandert voor de ree niet in negatieve zin als gevolg van de plannen).	Geen
37A5 het onderzoek gaat ervan uit dat er geen (kerk)uilen op Laag Helbergen zijn, dit is onjuist. Er is ten onrechte geen onderzoek gedaan naar de gevolgen tijdens overstromingen voor deze soort.	I_5	Ten tijde van de onderzoeken is geen kerkuil aangetroffen op Laag Helbergen. Dit betekent niet dat het onderzoek niet juist of onvoldoende is uitgevoerd. Soorten kunnen soms aanwezig zijn en soms afwezig, dit is inherent aan dieren, deze zijn mobiel. In hoofdstuk 2 van het ecologische werkprotocol waarin staat dat onder begeleiding van een deskundige maatregelen kunnen worden getroffen bij aantreffen van beschermde soorten. Zie ook de beantwoording van zienswijze 4.4. Ten tijde van een overstroming is inderdaad minder foerageergebied beschikbaar. Foerageergebied overstroomt in de periode voorafgaand aan de broedperiode (overstroming is mogelijk tot maart). Er zullen dan echter nog geen jongen aanwezig zijn. Op het moment dat er jongen zijn	Geen

		<p>is het foerageergebied weer beschikbaar. Volwassen dieren zullen uitwijken naar hoger gelegen jachtgebieden en binnendijkse niet ondergelopen percelen. Zeker de kerkuil wijkt makkelijk uit en jaagt ook veel in schuren en stallen. Problemen die worden veroorzaakt door natuurlijke omstandigheden vallen niet onder de reikwijdte van de verbodsbepalingen als vervat in de artikelen 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet. Verwezen wordt naar p. 46 van het <i>Guidance document on the strict protection of animal species of Community interest under the Habitats Directive 92/43/EEC</i>. Voor dergelijke situaties geldt wel de zorgplicht vervat in artikel 2 van de Flora- en faunawet.</p>	
<p>37A6 De zeer zeldzame soort Slap Hoornpluimpje komt voor op Reuversweerd en ook broedende IJsvogels (nabij de noordelijke losplaats) en nog een tiental jaarrond beschermde soorten. De effecten op deze soorten zijn ten onrechte niet afdoende onderzocht.</p>	I_5	<p>Voor de ijsvogel wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 31.55.</p> <p>Onder de Flora- en faunawet zijn nesten van jaarrond beschermde vogels in verschillende categorieën ingedeeld. De door indieners genoemde soorten zijn niet waargenomen in structuren die verdwijnen of aangetast worden door de plannen. In de ecologische onderzoeken (ook bij eerste inspectie van de bomen) zijn geen nestlocaties van groene specht, grote gele kwikstaarten, gierzwaluwen, ransuilen of sperwers aangetroffen. Die kunnen dus niet verdwijnen door de plannen. Omdat de plannen geen invloed hebben op deze nestlocaties, zijn geen effecten beschreven.</p> <p>Slap hoornpluimpje is een zeer zeldzame slijmzwam. Paddenstoelen en zwammen zijn niet aangewezen als beschermde soorten onder de Flora- en faunawet of de Natuurbeschermingswet 1998. Er is daarom geen onderzoek gedaan naar paddenstoelen en zwammen. Wel geldt voor alle in het wild voorkomende soorten de zorgplicht uit artikel 2 van de Flora- en faunawet. Er zal dus op grond daarvan rekening gehouden moeten worden met deze soorten als ze worden aangetroffen.</p>	Geen
<p>37A6A Indiener merkt op dat op de 'aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep' niet alle soorten staan</p>	I_5	<p>De lijst is een indicatieve lijst en dus naar zijn aard niet volledig en dat is ook niet de bedoeling van de lijst. In de gepubliceerde lijst staat daarom ook de volgende tekst: <i>Deze indicatieve lijst helpt de initiatiefnemer om te bepalen of</i></p>	Geen

<p>die bescherming genieten onder de Vogelrichtlijn, die ten onrechte door het ministerie als niet jaarrond beschermd zijn aangemerkt.</p>	<p><i>ontheffing nodig is van de Flora- en faunawet en om te kijken welke mitigerende maatregelen mogelijk zijn. Op het eerste deel van de lijst staan soorten met nesten die in principe jaarrond zijn beschermd. Het tweede deel bestaat uit nesten die niet jaarrond zijn beschermd (categorie 5), maar waarvan inventarisatie gewenst is. (...) Komt bij het project een vogelsoort voor die niet op de lijst staat? Vul dan de naam in onderaan de lijst. Een deskundige kan adviseren in welke categorie het nest van de vogel valt en welke maatregelen de initiatiefnemer moet nemen.</i></p> <p>Hoe dit beoordeeld moet worden staat in de brochure 'Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet'. De aangepaste lijst met jaarrond beschermde nesten is indicatief en niet uitputtend. Als aanvulling op de vorige lijst zijn ook vogelsoorten opgenomen met niet jaarrond beschermde nesten. De soorten uit categorie 5 vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Categorie 5-soorten zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. De initiatiefnemer gebruikt de lijst als hulpmiddel om te bepalen of ontheffing nodig is voor met name de jaarrond beschermde nesten. De initiatiefnemer kijkt of maatregelen mogelijk zijn die maken dat de functionaliteit van de vaste rust- en verblijfplaats behouden blijft. De functionaliteit blijft misschien gewaarborgd door mitigerende maatregelen. Op de lijst met jaarrond beschermde nesten kunnen uitzonderingen ontstaan waardoor het nest van een bepaalde soort toch niet jaarrond beschermd is.</p> <p>Als een jaarrond beschermd nest is aangetroffen en deze door de ingreep zal verdwijnen is altijd een omgevingscheck nodig. Een deskundige moet dan vaststellen of er voldoende gelegenheid is voor de soort om zelfstandig een vervangend nest te vinden in de omgeving. Is dit niet het geval? Dan moet, voor zover mogelijk, een alternatief nest worden aangeboden. Wanneer dit mogelijk is moet de initiatiefnemer een ontheffing aanvragen. Het is de verantwoordelijkheid van</p>	
--	---	--

		de initiatiefnemer om gemotiveerd en gedocumenteerd te bepalen of een ontheffing nodig is gebaseerd op de feitelijke en ecologische omstandigheden van de betreffende soort.	
37A7 Bij de berekening van de effecten van de stikstofdepositie is ten onrechte geen rekening gehouden met de effecten van de bemesting van het land alsmede de uitstoot van op het land aanwezig vee. Juist in dit geval is het van groot belang om ook met die effecten rekening te houden.	H_5	Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 36A1.	Geen
37A8 Er wordt uitgegaan van vermindering van depositie omdat er stallen zullen verdwijnen maar vee en akkerbouw blijven en dat heeft gevolgen voor de soorten in het Natura 2000-gebied. Daarom kan niet worden geconcludeerd dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast.	H_5	Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 36A2.	Geen
37A9 Voor de kamsalamander wordt uitgegaan van het ontbreken van een negatief effect, daarvan kan geen sprake zijn: het plan geeft wel degelijk een significant negatief effect op de populatie.	H_5	Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 31.62.	Geen
37A10 Uit de Passende beoordeling blijkt niet dat rekening is gehouden met de verbeteringsdoelstelling voor de diverse soorten die een negatieve trend kennen. Het zal nog jaren duren voor de negatieve effecten van verplaatsing van habitat teniet zijn gedaan.	H_5	Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 36A4.	Geen
37A11 Dit project voegt niets toe aan de verbeteringsdoelstelling voor de kamsalamander maar maakt realisatie daarvan juist onmogelijk.	H_5	Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 36A5.	Geen
37A12 De voorgenomen werkwijze bij ontgrondingen en het realiseren van diverse maatregelen zijn ten onrechte niet juridisch geborgd, hierdoor is de aanvaardbaarheid van het project onvoldoende verzekerd.	J_6	Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 31.96.	Geen

<p>37A13 Op geen enkele wijze blijkt dat de belangen van de eigenaren bij het besluit zijn betrokken terwijl voor hen de gevolgen zeer groot zijn. Indieners geven nadrukkelijk geen toestemming voor het ontgronden van hun gronden.</p>	<p>J_6</p>	<p>Het is juist dat de gronden waarvoor de ontgrondingenvergunning is aangevraagd, nog niet alle in eigendom van aanvrager zijn. Dit is evenwel geen reden de vergunning niet te verlenen. Ten behoeve van de uitvoering van de dijkverleggingen Cortenoever en Voorsterklei is de Staat bezig om de benodigde gronden te verwerven. Dit gebeurt in eerste instantie door minnelijke onderhandeling. Gronden die niet via deze weg aangekocht kunnen worden, zullen worden onteigend, dan wel zal via de gedoogplicht vanuit de Waterwet de ontgroning door het bevoegd gezag (zijnde het dagelijks bestuur van het waterschap) mogelijk worden gemaakt. Aldus is zicht op dat de gronden waarop de te kappen bomen staan, in eigendom van de Staat komen en aan de uitvoerder van de dijkverleggingen ter beschikking worden gesteld, dan wel op basis van de gedoogplicht kunnen worden gekapt. De voor onteigening benodigde pogingen tot minnelijke verwerving zullen nog plaatsvinden, voor zover dat nog niet is gebeurd. Ditzelfde geldt ook voor de gedoogplichtprocedure. Het proces van onteigening c.q de gedoogplichtprocedure is in het kader van de nu voorliggende besluiten echter niet aan de orde.</p>	<p>Geen</p>
<p>37A14 Indieners menen dat de ontwerpbesluiten en het MER nog niet kunnen worden vastgesteld omdat ze nog onvoldoende zorgvuldig zijn voorbereid en de motivering is nog onvoldoende draagkrachtig. Hij behoudt zich het recht voor later deze zienswijze nog aan te vullen.</p>	<p>E_3 H_5 I_5 J_6</p>	<p>Uit het voorgaande blijkt dat in het kader van de voorbereiding van de besluiten voldoende onderzoek heeft plaatsgevonden en dat alle betrokken belangen zijn afgewogen. De besluiten en ook het MER zijn naar inhoud en procedure in overeenstemming met wet- en regelgeving en relevant beleid. De besluiten zijn daarmee zorgvuldig voorbereid en voorzien van een kenbare en draagkrachtige motivering.</p>	<p>Geen</p>
<p>38.</p>			
<p><i>Samenvatting zienswijze</i></p>	<p><i>OB</i></p>	<p><i>Reactie bevoegd gezag</i></p>	<p><i>Aanpassing besluit(en)</i></p>
<p>38.1 Binnendijkse landbouwgronden worden door de dijkverlegging buitendijkse gronden. Het ontwerpbestemmingsplan voorziet niet in bereikbaarheid van deze gronden. Indiener beschikt over een oversteekplaats ten behoeve van vee en</p>	<p>A_1</p>	<p>In alle bestemmingsplannen zijn kavelontsluitingswegen mogelijk gemaakt, zie hierover ook de beantwoording van zienswijze 8.3. Het waterschap zal ook op de dijk vee-oversteekplaatsen in overleg mogelijk maken.</p>	<p>Zie 8.3.</p>

landbouwvoertuigen naar zijn buitendijkse gronden. Ook komt een deel van de gronden tussen de nieuwe winterdijk en de bestaande (zomer)dijk te liggen. De grond tussen de beide dijken en buiten de zomerdijk dient bereikbaar te blijven voor vee en landbouwvoertuigen. Daarvoor moeten twee voorzieningen aangebracht worden.			
38.2 Op het nieuwe dijktracé is een fietspad voorzien. Hierdoor liggen straks drie fietspaden kort bij langs elkaar. Indiener heeft nu reeds overlast van zwerfvuil van recreanten en honden. Dit is zeer kwalijk omdat honden uitwerpselen achterlaten die bij vee ziekten veroorzaken. Indiener wijst erop dat de nieuwe dijk zo hoog wordt en zo dicht tegen zijn woonhuis aan komt te liggen dat een fietspad over deze dijk zijn privacy sterk zal schaden. Redenen om op de nieuwe dijk geen fietspad aan te leggen.	A_1	Het fietspad op het nieuwe dijktracé is ten behoeve van utilitair fietsverkeer en recreatie. Thans wordt het betreffende tracé gebruikt door wandelaars (met honden) en heeft de dijk direct gelegen tegen het bedrijf van indieners al een recreatieve functie (Graafschapspad). Ten aanzien van privacy wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijzen 7.7 en 1.3.	Geen
38.3 Het bouwblok van indiener wordt sterk ingekrompen door het nieuwe dijktracé; hij wenst hiervoor compensatie door uitbreiding van zijn bouwblok elders grenzend aan het huidige bouwblok.	A_1	Het agrarisch bouwblok wordt niet geraakt door de maatregel. Het bouwblok is buiten het plangebied gelegen.	Geen
38.4 Omlegging van de rioolpersleiding is een onverwachte aanpassing. Niet alleen de omleiding maar ook het druk- en persstation dat op zijn grond geïnstalleerd wordt, zint hem niet. Hierover vraagt hij om nader overleg.	A_1	In de onderhandelingen is een nieuw tracé voorgesteld. Dat tracé bleek voor indiener niet aanvaardbaar. Dit is doorgegeven aan de Staat/DLG. Uitgangspunt blijft in deze het tracé zoals opgenomen in het ontwerpbestemmingsplan, waarbij de persleiding zoveel mogelijk in de vrijwaringzone van de keur is opgenomen.	Geen
39.			
<i>Samenvatting zienswijze</i>	<i>OB</i>	<i>Reactie bevoegd gezag</i>	<i>Aanpassing besluit(en)</i>
39.1 De woonfunctie van het gebied voor de huidige bewoners is ook een in het plan te behouden functie van het gebied en	C_2	In het planproces na SNIP2a in 2008 zijn mogelijke relocatiemogelijkheden aangegeven. Door gemeente en provincie is nadien aangegeven, dat dit beleidsmatig	Geen

<p>deze dient ook zoveel mogelijk gehandhaafd te blijven. Reloceren van de woonfunctie in het gebied is door indiener als serieuze optie aanvaard. Als relocatieplek is het perceel tussen de Wellenberg en Wolfswaard geopperd door het projectbureau. In de huidige versie van het plan is dat niet opgenomen. De grond tussen de Wellenberg en Wolfswaard dient als bouwgrond voor relocatie te worden bestemd.</p>		<p>ongewenst wordt geacht. Indiener heeft van het waterschap dit mondeling en schriftelijk bevestigd gekregen. Ook hebben de provincie en de gemeente Voorst indiener verduidelijkt dat relocatie voor een nieuwe woonbestemming niet mogelijk is. Binnen de gemeente Voorst en Brummen dient indiener zich te richten op bestaande woonlocaties.</p>	
40.			
<p><i>Samenvatting zienswijze</i></p>	<p><i>OB</i></p>	<p><i>Reactie bevoegd gezag</i></p>	<p><i>Aanpassing besluit(en)</i></p>
<p>40.1 Indieneren vragen welke maatregelen de overheid gaat nemen om de verkeersveiligheid gedurende de uitvoering te waarborgen Er zal tijdens de uitvoering van de dijkverlegging veel zwaar transport in Cortenoever plaatsvinden. De infrastructuur is daar niet op berekend. Er zijn veel fietsers (scholieren) die dagelijks gebruik maken van deze wegen.</p>	<p>A_1</p>	<p>Juist om de verkeersveiligheid zo veel mogelijk te waarborgen zijn er gescheiden wegenstelsels voor het bouwen werkverkeer voor de werkzaamheden en het doorgaande- en bestemmingsverkeer. Deze twee stromen bevinden zich niet op dezelfde weg. Om de hinder door verkeer op de bestaande wegen te minimaliseren vindt alle grondaanvoer plaats per schip waarna de aangevoerde grond over separate wegen het gebied in wordt vervoerd. Het transport naar en van de bouwplaats zal eenmalig zijn en hierover zijn met de gemeenten afspraken gemaakt. In Voorst zal dit via de IJsselstraat plaatsvinden. In Cortenoever via de N345 en de Cortenoeverseweg. De aannemer wordt voor het verkeer binnen het projectgebied gedwongen bouwwegen te gebruiken, opdat de overlast beperkt wordt op de bestaande wegen.</p>	<p>Geen</p>
<p>40.2 In het plan wordt het fiets- en autoverkeer van elkaar gescheiden. Voor fietsers staan nu weinig toegangsmogelijkheden tot het fietspad in het plan. Indieneren verzoeken de overheid om het aantal toegangsmogelijkheden tot het gescheiden fietspad te vergroten.</p>	<p>A_1</p>	<p>Er zijn in het plan drie mogelijkheden opgenomen, één noordelijk, één zuidelijk en ten noorden van Cortenoeverseweg 88. Meer mogelijkheden zijn er niet. Op zich passen deze plekken ook bij de mogelijkheden om de keuze te maken of men een korte snelle of recreatieve fietsroute wenst te nemen. De verwachting is, dat de route op de dijk met name recreatief zal worden gebruikt. Op de Cortenoeverseweg wordt ook fietsverkeer verwacht, met</p>	<p>Geen</p>

		name de schoolgaande jeugd.	
40.3 Daarnaast vindt bochtverwijdering van in de Cortenoeversweg plaats. Indieners vrezen dat de Cortenoeversweg door die aanpassingen nog interessanter wordt als sluiproute voor autoverkeer en dat de verkeersveiligheid daardoor nog verder afneemt. Indieners vragen, de verkeersveiligheid te waarborgen door het nemen van additionele infrastructurele maatregelen, dan wel de toegankelijkheid van de Cortenoeversweg te beperken.	A_1	In overleg met de gemeente (februari 2012) is in verband met de verkeersveiligheid afgesproken, dat op vier plekken verkeersplateaus worden aangelegd. Deze plekken zijn: <ul style="list-style-type: none"> - Cortenoeversweg-Holthuiserweg; - Nieuwe aansluiting nieuwe dijk/bestaande dijk noordelijk Cortenoevers (direct ten noorden van Cortenoeversweg 121-123); - Nieuwe aansluiting bestaande Cortenoeversweg op nieuwe weg op de dijk direct ten noorden van Cortenoeversweg 88; - Cortenoeversweg- Piepenbeltweg. 	Geen
40.4 Ook zijn de bewoners benieuwd welk tracé de vrachtwagens van en naar de waterzuivering zullen gebruiken.	A_1	De vrachtwagens zullen de nieuwe ontsluiting over de inlaat naar de Cortenoeversweg en vervolgens noordelijke naar de N345 gebruiken.	Geen
40.5 Indieners zijn bezorgd dat grondwaterstandschoommelingen tijdens de aanleg een negatieve invloed hebben op hun onroerend goed. Zij vragen de overheid om nulmetingen aan hun onroerend goed uit te voeren zodat daarop teruggevallen kan worden wanneer schade ontstaat aan bezittingen.	A_1	Nulmetingen zullen binnen een straal van 250 m van het werk worden uitgevoerd. Ten aanzien van geohydrologie wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 27.5 en voor schade naar de beantwoording van zienswijze 1.3.	Geen

Hoofdstuk 4: Wijzigingen in besluiten

Ambtshalve wijzigingen:

Bestemmingsplan 'Dijkverlegging Cortenoever' van de gemeenteraad van Brummen:

- Regels: binnen de bestemming 'Waterkering' is de minimum en maximumhoogte van de aan te leggen en in stand te houden waterkering verhoogd naar NAP + 10,20 m minimaal en NAP +10,80 m maximaal, zodat ook de bestaande dijk binnen de planregels past;
- Regels: binnen de bestemming 'Waterstaat-kade' wordt in verband met het vervallen de tijdelijke beheersmaatregelen op de in- en uitlaat de minimale en maximale hoogten aangepast:
  - Inlaat 1: + NAP 9,14 m minimaal en + NAP 9,22 m maximaal;
  - Inlaat 2: + NAP 9,05 m minimaal en +NAP 9,08 m maximaal;
  - Uitlaat: + NAP 8,46 m minimaal en + NAP 8,55 m maximaal;

Bestemmingsplan 'Dijkverlegging Voorsterklei' van de gemeenteraad van Brummen:

- Verbeelding: De dubbelbestemming 'Leiding – Gas' is aangepast;
- Regels: binnen de bestemming 'Waterstaat-kade' wordt in verband met het vervallen de tijdelijke beheersmaatregelen op de in- en uitlaat de minimale en maximale hoogten aangepast:
  - Inlaat: + NAP 7.74 m minimaal en + NAP 7,87 m maximaal;

Bestemmingsplan 'Dijkverlegging Voorsterklei' van de gemeenteraad van Voorst:

- Verbeelding: De dubbelbestemming 'Leiding – Gas' is aangepast;
- Verbeelding: De dubbelbestemming 'Leiding – Hoogspanningsverbinding' is aangepast;
- Verbeelding: De dubbelbestemming 'Leiding – Brandstof' is aangepast;
- Regels: binnen de bestemming 'Wonen' is de totale oppervlakte van bijgebouwen op het perceel Wellenbergweg 3 vergroot naar 100 m² en is de eenmalige uitbreidingsmogelijkheid van 10% voor alle percelen met de bestemming 'Wonen' verwijderd;
- Regels: binnen de bestemming 'Waterkering' is de minimum en maximumhoogte van de aan te leggen en in stand te houden waterkering verhoogd naar NAP + 9,20 m minimaal en NAP + 9,50 m maximaal, zodat ook de bestaande dijk binnen de planregels past;
- Regels: binnen de bestemming 'Waterstaat-kade' wordt in verband met het vervallen de tijdelijke beheersmaatregelen op de in- en uitlaat de minimale en maximale hoogten aangepast:
  - Inlaat: + NAP 7,74 m minimaal en + NAP 7,87 m maximaal;
  - Uitlaat: + NAP 7,61 m minimaal en + NAP 7,66 m maximaal;

Besluit omtrent toekenning van de ontheffing op grond van de Flora- en faunawet:

- Voorschrift 56 met betrekking tot de steenuil is aangescherpt;
- Voorschriften 65 en 71 en bijlage 10 zijn aangepast in verband met een wijziging in kaartmateriaal;

Naar aanleiding van de verschillende wijzigingen en zienswijzen in het project zijn voor de verschillende basisrapporten, het MER en de Passende beoordeling addenda (aanvullende rapporten) opgesteld.

Wijzigingen op grond van ingediende zienswijzen:

Bestemmingsplan 'Dijkverlegging Cortenoever' van de gemeenteraad van Brummen:

- Toelichting: motivering sloop woning Cortenoeverseweg 86 te Brummen is aangepast (zienswijze 2.1);
- Toelichting, bijlagen: 'Akoestisch onderzoek en luchtkwaliteitonderzoek bestemmingsplannen CoVo' is vernieuwd op het punt van de geluidbelasting van de aangepaste Cortenoeverseweg (zienswijze 7.9);
- Toelichting, bijlagen: addendum Geohydrologie is toegevoegd (inclusief contra expertise en aanvullend geohydrologisch onderzoek; zienswijze 7.10);
- Verbeelding: het plangebied en de bestemmingen 'Agrarisch met waarde – Landschap', 'Verkeer', 'Waarde – Archeologie' en 'Waarde – Archeologie hoog/middelhoog' ter hoogte van de percelen Cortenoeverseweg 107 en 109/111 te Brummen zijn aangepast (zienswijze 7.13);
- Regels: binnen de agrarische bestemmingen zijn kavelontsluitingswegen mogelijk gemaakt (zienswijze 8.3);
- Verbeelding: de bestemming 'Water' in het midden van het plangebied is gewijzigd naar 'Agrarisch – Rivierverruiming' en de bestemming 'Water' ten westen daarvan is verbreed en verlengd (zienswijze 8.11);
- Toelichting, MER en Passende beoordeling: Het addendum stikstofdepositie (Passende beoordeling) en de uitbreidingsmogelijkheden van bedrijven buiten het plangebied is als bijlage toegevoegd (zienswijze 31.9);
- MER: De effectbeschrijving en –beoordeling onderbouwing van 'robuustheid' is in het addendum opgenomen (zienswijze 31.30);
- MER: De effectbeoordeling van het criterium baggerbezwaar wordt in het addendum nader uitgelegd (zienswijze 31.31);
- Toelichting, bijlagen: addendum Geotechniek is toegevoegd (zienswijze 31.39);
- MER: Een verschrijving is in het addendum gecorrigeerd met als gevolg dat niet meer wordt gesproken over drie, maar over vier monumenten (zienswijze 31.57);
- Toelichting: 'Geluid en luchtkwaliteitonderzoek ten behoeve van tijdelijke ontsluitingswegen, bouwwegen en laad- en losplaatsen' (zienswijze 31.89);
- Verbeelding, regels en toelichting: ter hoogte van het perceel Piepenbeltweg 5 te Brummen blijft een agrarisch bedrijf mogelijk maar kan geen levende have worden gehouden (zienswijze 34.2);
- Regels: de toegestane oppervlakte van gebouwen op diverse percelen aan de Piepenbeltweg te Brummen is aangepast (zienswijze 34.5);
- Toelichting: de Nota van Uitgangspunten Reuversweerd is beschreven (zienswijze 34.8);

Bestemmingsplan 'Dijkverlegging Voorsterklei' van de gemeenteraad van Brummen:

- Toelichting, bijlagen: 'Akoestisch onderzoek en luchtkwaliteitonderzoek bestemmingsplannen CoVo' is vernieuwd op het punt van de geluidbelasting van de aangepaste Cortenoeverseweg (zienswijze 7.9);
- Toelichting, bijlagen: addendum Geohydrologie is toegevoegd (inclusief contra expertise en aanvullend geohydrologisch onderzoek; zienswijze 7.10);
- Regels: binnen de agrarische bestemmingen zijn kavelontsluitingswegen mogelijk gemaakt (zienswijze 8.3);
- Verbeelding en regels: de bestemming 'Wonen' op het perceel Het Gelders Hoofd 2 is zodanig aangepast dat op dit adres een aan-huis-gebonden-beroep/bedrijf met een maximale oppervlakte van 131 m² is toegestaan (zienswijze 25.1);
- Regels: Binnen de bestemming 'Wonen' is voor de percelen Het Gelders Hoofd 2 en 6 te Empe de toegestane oppervlakte aan gebouwen gewijzigd (zienswijze 25.2);
- Toelichting, MER en Passende beoordeling: Het addendum stikstofdepositie (Passende beoordeling) en de uitbreidingsmogelijkheden van bedrijven buiten het plangebied is als bijlage toegevoegd (zienswijze 31.9);
- MER: De effectbeschrijving en –beoordeling onderbouwing van 'robuustheid' is in het addendum opgenomen (zienswijze 31.30);
- MER: De effectbeoordeling van het criterium baggerbezwaar wordt in het addendum nader uitgelegd (zienswijze 31.31);

- Toelichting, bijlagen: addendum Geotechniek is toegevoegd (zienswijze 31.39);
- MER: Een verschrijving is in het addendum gecorrigeerd met als gevolg dat niet meer wordt gesproken over drie, maar over vier monumenten (zienswijze 31.57);
- Toelichting: 'Geluid en luchtkwaliteitonderzoek ten behoeve van tijdelijke ontsluitingswegen, bouwwegen en laad- en losplaatsen' (zienswijze 31.89);

Bestemmingsplan 'Dijkverlegging Voorsterklei' van de gemeenteraad van Voorst:

- Toelichting, bijlagen: 'Akoestisch onderzoek en luchtkwaliteitonderzoek bestemmingsplannen CoVo' is vernieuwd op het punt van de geluidbelasting van de aangepaste Cortenoeverseweg (zienswijze 7.9);
- Toelichting, bijlagen: addendum Geohydrologie is toegevoegd (inclusief contra expertise en aanvullend geohydrologisch onderzoek; zienswijze 7.10);
- Regels: binnen de agrarische bestemmingen zijn kavelontsluitingswegen mogelijk gemaakt (zienswijze 8.3);
- Regels en verbeelding: een nieuw agrarisch bedrijf is bij recht mogelijk gemaakt ten noordwesten van het perceel Voorsterklei 13 te Voorst en de bestemming 'Water' ter plaatse is verlegd. De planregel met betrekking tot de emissie van stikstof is verwijderd. De bestemming 'Wonen' ter plaatse van Voorsterklei 13 en 15 te Voorst is verwijderd. Er zijn voorwaardelijke verplichtingen opgenomen om de realisering van de (her)inrichting van de nieuwe en de oude terp binnen drie jaar te realiseren (zienswijze 10.6);
- Toelichting: motivering sloop woning Voorsterklei 15 te Voorst is aangepast (zienswijze 16.2);
- Regels: binnen de agrarische bestemmingen is voor het scheuren van grasland niet langer een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden nodig (zienswijze 20.5);
- Regels: binnen de bestemming 'Cultuur en ontspanning' is het terugbouwen van een deel van de bestaande oppervlakte van gebouwen binnen het bouwvlak onder voorwaarden mogelijk gemaakt (zienswijze 22.2);
- Regels: binnen de bestemming 'Cultuur en ontspanning' is het realiseren van acht gastenverblijven mogelijk gemaakt (zienswijze 22.3);
- Verbeelding en regels: binnen de bestemming 'Agrarisch – Cultuurgebied' is een gering aantal kleinere agrarische gebouwen nabij het perceel Wellenbergweg 6 te Voorst positief bestemd (zienswijze 23.1);
- Regels: binnen de bestemming 'Wonen' is het terugbouwen van de bestaande oppervlakte aan gebouwen op het perceel Wellenbergweg 6 te Voorst onder voorwaarden mogelijk gemaakt maar is uitbreiding niet meer mogelijk (zienswijze 23.2);
- Toelichting, MER en Passende beoordeling: Het addendum stikstofdepositie (Passende beoordeling) en de uitbreidingsmogelijkheden van bedrijven buiten het plangebied is als bijlage toegevoegd (zienswijze 31.9);
- MER: De effectbeschrijving en –beoordeling onderbouwing van 'robuustheid' is in het addendum opgenomen (zienswijze 31.30);
- MER: De effectbeoordeling van het criterium baggerbezwaar wordt in het addendum nader uitgelegd (zienswijze 31.31);
- Toelichting, bijlagen: addendum Geotechniek is toegevoegd (zienswijze 31.39);
- MER: Een verschrijving is in het addendum gecorrigeerd met als gevolg dat niet meer wordt gesproken over drie, maar over vier monumenten (zienswijze 31.57);

Omgevingsvergunning voor tijdelijke ontsluitings- en bouwwegen en laad- en losplaatsen voor Cortenoever en Voorsterklei van burgemeester en wethouders van Brummen:

- De bouwweg direct langs het agrarisch bedrijf aan de Holthuizerweg 11 te Brummen is vervallen en de oostelijke bouwweg is gewijzigd (zienswijze 8.15);
- Motivering en ruimtelijke ordening: de beschrijving van het aspect geluid, luchtkwaliteit en trillingen is aangepast (zienswijze 31.89);
- In de omgevingsvergunning en de ruimtelijke onderbouwing is de opbouw van de tijdelijke bouwwegen verduidelijkt (puinpad, stelcon- of rijplaten met (aanvullende) grondverbetering tot maximaal 30 cm diep; zienswijze 31.90);
- Motivering en ruimtelijke ordening: de beschrijving van het aspect archeologie is aangepast (zienswijze 31.92);

Omgevingsvergunning voor tijdelijke- ontsluitings- en bouwwegen en laad- en losplaatsen voor Voorsterklei van burgemeester en wethouders van Voorst:

- De bouwweg ten noordwesten van het perceel Voorsterklei 13 te Voorst is verlegd (zienswijze 10.6);
- Motivering en ruimtelijke ordening: de beschrijving van het aspect geluid, luchtkwaliteit en trillingen is aangepast (zienswijze 31.89);
- In de omgevingsvergunning en de ruimtelijke onderbouwing is de opbouw van de tijdelijke bouwwegen verduidelijkt (puinpad, stelcon- of rijplaten met (aanvullende) grondverbetering tot maximaal 30 cm diep; zienswijze 31.90);
- Motivering en ruimtelijke ordening: de beschrijving van het aspect archeologie is aangepast (zienswijze 31.92);

Vergunning op grond van de Ontgrondingenwet van Gedeputeerde Staten van Gelderland:

- Een nieuwe watergang is uit de vergunning geschrapt en er is een verbreding van een bestaande watergang toegevoegd (zienswijze 8.11);
- Een watergang is verlegd (zienswijze 10.6);
- MER en Passende beoordeling: Het addendum stikstofdepositie (Passende beoordeling) en de uitbreidingsmogelijkheden van bedrijven buiten het plangebied is als bijlage toegevoegd (zienswijze 31.9);
- MER: De effectbeschrijving en –beoordeling onderbouwing van ‘robuustheid’ is in het addendum opgenomen (zienswijze 31.30);
- MER: De effectbeoordeling van het criterium baggerbezwaar wordt in het addendum nader uitgelegd (zienswijze 31.31);
- Toelichting, bijlagen: addendum Geotechniek is toegevoegd (zienswijze 31.39);
- MER: Een verschrijving is in het addendum gecorrigeerd met als gevolg dat niet meer wordt gesproken over drie, maar over vier monumenten (zienswijze 31.57);

Vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 van de staatssecretaris van Economische Zaken:

- Passende beoordeling: Het addendum stikstofdepositie (Passende beoordeling) en de uitbreidingsmogelijkheden van bedrijven buiten het plangebied is als bijlage toegevoegd (zienswijze 31.9);

Besluit omtrent toekenning ontheffing op grond van de Flora- en faunawet van de staatssecretaris van Economische Zaken:

- Een nieuwe watergang is uit de vergunning geschrapt en er is een verbreding van een bestaande watergang toegevoegd (zienswijze 8.11);
- Een watergang is verlegd (zienswijze 10.6);
- De motivering ten aanzien van de rivierrombout is aangevuld (zienswijze 31.69);

Omgevingsvergunning voor het vellen van houtopstanden in Cortenoever en Voorsterklei van burgemeester en wethouders van Brummen:

- De treurwilg ter plaatse van het perceel Piepenbeltweg 1 te Brummen is uit de vergunning geschrapt (zienswijze 14.5);
- De motivering is aangevuld (zienswijze 31.87);

Omgevingsvergunning voor het vellen van houtopstanden in Voorsterklei van burgemeester en wethouders van Voorst:

- Het kappen van bomen ter plaatse van het erf de Schnaauwert is aan de vergunning toegevoegd (zienswijze 10.6);
- Het kappen van twee meidoornhagen op de percelen kadastraal bekend gemeente Voorst, sectie L, nummers 50 en 122 en twee singels in het noorden van het gebied Voorsterklei is aan de vergunning toegevoegd (zienswijze 20.8 en 26.5);
- De motivering is aangevuld (zienswijze 31.87).